

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ
ՈՒՍՈՒՄՆԱԹՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ
ԵՎ
ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	011301.00.6	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ
ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ	011301.03.6	ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ
ՈՐԱԿԱՎՈՐՈՒՄ		ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅԱՆ ԲԱԿԱԼԱՎՐ

ՎԱՆԱԶՈՐ 2023

ԲԱԺԻՆ 2.

ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

(Կրթական ծրագրի մասնագիր, ուսումնական պլան, դասընթացների նկարագրիչներ)

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

011301.00.6 ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

(Մասնագիտության թվանիշը, անվանումը)

011301.03.6 ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

(Կրթական ծրագրի թվանիշը, անվանումը)

ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ
ՄԱՍՆԱԳԻՐ

1. Մասնագիտության թվանիշը և անվանումը	011301.00.6 Ընդհանուր մանկավարժություն
2. Կրթական ծրագրի թվանիշը և անվանումը	011301.03.6 Սոցիալական մանկավարժություն
3. Շնորհվող որակավորումը	Մանկավարժության բակալավր
4. Կրեդիտների քանակը	240
5. Ուսումնառության լեզուն	Հայերեն
6. Ուսուցման ձևը	Առկա
7. Ուսումնառության ժամկետը	2023-2027թթ.
8. Կրթական ծրագրի ընդունելության պահանջները	«Սոցիալական մանկավարժություն» մասնագիտության կրթական ծրագրի դիմորդը պետք է ունենա միջնակարգ կրթության վկայական և հաջողությամբ հանձնած լինի միասնական քննություններ «Հայոց լեզու» և «Մաթեմատիկա» առարկաներից:
9. Կրթական ծրագրի նպատակները	Պատրաստել կոմպետենտ սոցիալական մանկավարժ, ով լուծելու է սովորողների ապահովվածության, սոցիալականացման, հարմարման, ինտեգրման, սոցիալ-հոգեբանական խնդիրները:
10. Կրթական ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները	

Գիտենա՝

- Մարդու և հասարակության, մարդու և շրջակա միջավայրի հարաբերությունները կարգավորող վարվելաձևի էթիկական և իրավական նորմերը:
- Սոցիալական մանկավարժության ժամանակակից տեսությունները և սոցիալ-մանկավարժական հետազոտության նորագույն մեթոդները:
- Սոցիալ-մանկավարժական խնդիրների լուծման ժամանակակից մեթոդաբանությունը:
- Սոցիալ-մանկավարժական փորձարարական աշխատանքների տվյալների կիրառման շրջանակները:
- Սոցիալ-մանկավարժական հետազոտական աշխատանքների արդյունքները օբյեկտիվորեն գնահատելու մեթոդները:
- Կրթադաստիարակչական հիմնարկներում սաների սոցիալականացման գործընթացի նպատակային կառավարման մեթոդները:
- Սոցիալ-մանկավարժական աշխատանքի առանձնահատկություններն ու մեթոդները գործունեության տարբեր ոլորտներում սոցիալական տարբեր ինստիտուտներում:

Կարողանա՝

- Կատարել մանկավարժական և սոցիալ-մանկավարժական գործընթացների մաթեմատիկական մոդելավորում:
- Պլանավորել և իրականացնել սոցիալ-մանկավարժական ուսումնասիրություններ:
- Կատարել գիտական եզրահանգումների տրամաբանական փաստարկում:
- իրականացնել սոցիալ-մանկավարժական ախտորոշում և համապատասխան սոցիալ-մանկավարժական վերականգնողական, շտկողական աշխատանքներ:

Տիրապետի՝

- Սոցիալ-մանկավարժական հետազոտությունների պլանավորման, կազմակերպման և ղեկավարման մեթոդներին:
- ժամանակակից սոցիալ-մանկավարժական աշխատանքի իրականացման և արդյունքների գնահատման մեթոդներին:
- սոցիալ-մանկավարժական աշխատանքի ախտորոշման և կանխատեսման մեթոդներին:
- Սոցիալ-մանկավարժական վերականգնողական, շտկողական աշխատանքների մեթոդներին և տեխնոլոգիաներին:

11. Կրթական ծրագրի ուսումնական պլանը

Առկա է

12. Գնահատման ձևերը

ՎՊՀ–ում գործում է ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կարգ:

Բակալավրիատի ուսանողի ուսումնառության արդյունքների գնահատման համար կիրառվում է գնահատականների 100 միավորանոց սանդղակը, որը համապատասխանում է ECTS գնահատման համակարգին:

<p>Ուսանողների գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են.</p> <ul style="list-style-type: none"> - հինքուրույն կատարվող աշխատանքներ /գումարային 20 միավոր/, - գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքներին ուսանողի մասնակցություն, նրա կողմից դրսևորած ակտիվությունը, հմտությունները և կարողությունները, /գումարային 40 միավոր/ - ընթացիկ քննություններ կամ ստուգումներ /գումարային 40 միավոր/:
<p>13. Շրջանավարտների ապագա կարիերայի հնարավորությունները</p>
<p>Շրջանավարտի մասնագիտական գործունեության ոլորտները «ՄՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ» մասնագիտությամբ բակալավրը բուհն ավարտելուց հետո կարող է աշխատել հետևյալ բնագավառներում`</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. հանրակրթական դպրոցներում` որպես սոցիալական մանկավարժ, 2. մանկատներում, արտադասարանական ուսումնադաստիարակչական կենտրոններում որպես սոցիալական մանկավարժ, սոցիալական աշխատող, 3. մանկավարժական գիտական-կրթական կենտրոնների (համալիրների) աշխատակից, 4. շտկողական-գարգացնող, վերականգնողական հաստատությունների սոցիալական մանկավարժ, 5. հատուկ դպրոցներում որպես սոցիալական մանկավարժ, 6. սոցիալական ծառայություններում որպես սոցիալական մանկավարժ:
<p>14. Ուսումնառության օժանդակության ռեսուրսները և ձևերը</p>
<p>Համակարգչային լսարաններ, արտագնա լաբորատոր պարապմունքներ</p>
<p>15. Կրթական չափորոշիչները կամ ծրագրային կողմնորոշիչները, որոնք օգտագործվել են ծրագիրը մշակելիս</p>
<p>ՀՀ Կառավարության 2016 թվականի հուլիսի 7-ի N 714 - Ն որոշմամբ հաստատված «Հայաստանի Հանրապետության որակավորումների ազգային շրջանակ»</p>

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆ

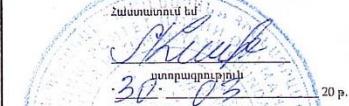
ՀՀ ԳԳՄՆ

ՎԱՆԱԶՈՐԻ Է. ԹՈՒՄՆԱՑՄԱՆ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆ

011301.00.6 Հնդհանուր մանկավարժություն

011301.03.6-ՄՈՑՖԱՆԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐՇՈՒԹՅՈՒՆ

Մասնագետի որակավորման աստիճանը մանկավարժության բակալավր Ուսման տևողությունը՝ 4 տարի Կրթության հիմքը՝ միջին (ընդ) ընդհանուր կրթության ձևը՝ ամուլ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՆԹՄԱՅԻ ԳՐԱԳԻԿ

Table with 24 columns representing semesters and 12 rows representing subjects. It includes subject names like 'Հնդհանուր լեզու' and 'Մաթեմատիկա'.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՆԹՄԱՅԻ ՊԼԱՆ

Main curriculum table with columns for course type (e.g., 'Ստուգում'), subject details, and semester distribution. Rows include subjects like 'Հնդհանուր լեզու' and 'Մաթեմատիկա'.

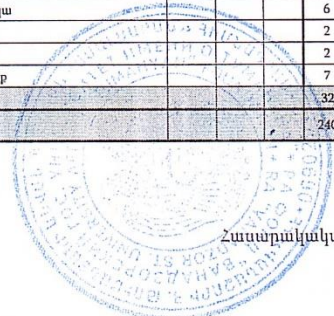
Vertical text on the right side of the curriculum table, including course codes and total credits/points.

25	ՄՀ/բ-030 ՄՀ/բ-009	Աշխատանքի հոգեբանություն Անձի հոգեբանություն	6	3	90	18	24			48							3		
26	ՄՀ/բ-037 ՄՀ/բ-014	Շտաբի սոցիոլոգիա Էրևանի հոգեբանություն	5	3	90	24	18			48							3		
					81	2430	518	410	184	22	1296	9	12	10	15	22	6	4	3
IV Հատուկ մասնագիտական կրթամաս																			
1	ՄՀ/բ-156	Մասնագիտության ներածություն	1		5	150	30	40		80	5								
2	ՄՀ/բ-142	Սոցիալական մանկավարժություն	2	5	5	150	30	40		80		5							
3	ՄՀ/բ-142	Սոցիալական մանկավարժություն	3		5	150	30	40		80			5						
4	ՄՀ/բ-164	Սոցիալական մանկավարժության պատմություն	4		3	90	20		22	48						3			
5	ՄՀ/բ-174	Սոցիալ-մանկավարժական գործունեության ռադիոլոգիաներ	2		4	120	16	20	20	64		4							
6	ՄՀ/բ-044	Սոցիալական աշխատանքի էթիկաներ	7		4	120	26	20	10	64								4	
7	ՄՀ/բ-046	Սոցիալական բաղադրականություն	8		4	120	22	34		64									4
8	ՄՀ/բ-049	Միջազգային սոցիալական աշխատանք	8		3	90	18	24		48									3
9	ՄՀ/բ-195	Սոցիալական մանկավարժության խորհրդատվություն	3		4	120	22	34		64			4						
10	ՄՀ/բ-195	Սոցիալական մանկավարժության խորհրդատվություն	4		4	120	22	34		64				4					
11	ՄՀ/բ-207	Սոցիալ-մանկավարժական աջակցություն	8		3	90	16		26	48									3
12	ՄՀ/բ-208	Սոցիալ-մանկավարժական բրենդինգ	8		3	90	12			48									3
13	ՄՀ/բ-218	Շեղվող վարքի շտկման մանկավարժություն	5	3	3	90	18	24		48					3				
14	ՄՀ/բ-218	Շեղվող վարքի շտկման մանկավարժություն	6		4	120	26	30		64							4		
15	ՄՀ/բ-150	Ներառական կրթության կազմակերպում	6		4	120	24	32		64							4		
16	ՄՀ/բ-179	Հատուկ մանկավարժություն	3		5	150	34	36		80			5						
17	ՄՀ/բ-209	Սոցիալ-մանկավարժական վիճակագրություն	7		2	60	12	16		32									2
18	ՄՀ/բ-160	Սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաներ	7		5	150	32	38		80									5
19	ՄՀ/բ-169	Սոցիալ-մանկավարժական մոդելներ	6		4	120	24	32		64							4		
20	ՄՀ/բ-167	Սոցիալ-մանկավարժական մեթոդներ	7		4	120	24	32		64									4
21	ՄՀ/բ-220	Սոցիալական մանկավարժի աշխատանքը մասնագիտական կողմնորոշման համակարգում	8		3	90	22	20		48									3
22	ՄՀ/բ-170	Մոդելավորումը որպես գիտական հետազոտության մեթոդ	7		3	90	18	24		48									3
23	ՄՀ/բ-173	Սոցիալ-մանկավարժական հետազոտման մեթոդների պրակտիկում	6		4	120	10	22		24	64								4
		Կամերալական դասընթացներ																	
24	ՄՀ/բ-210 ՄՀ/բ-211	Մանկավարժական վալեոլոգիա Մանկավարժական ակմնաբանություն	6		2	60	10		18	32							2		
					90	2700	518	560	128	54	1440	5	9	14	7	3	18	18	16
V Հետազոտական կրթամաս																			
1		Ռատմական պրակտիկա			9	270					3			3					
2		Արտադրական պրակտիկա			6	180												6	
3		Արտադրական պրակտիկա			6	180												6	
4		Կուրսային աշխատանք			2	60									2				
5		Կուրսային աշխատանք			2	60											2		
6		Ավարտական աշխատանք			7	210											2	5	
					32	960					3			3	2	5	8	11	
		ԸՆԴԱՄԵՆԸ			240	7200	1166	1264	406	76	3328	29	31	29	31	31	29	30	30

ԳԿ 2, ԳԿ 4, ԳԿ 8, ԳԿ 9, ԳԿ 10, ԱԿ 1, ԱԿ 4, ԱԿ 9, ԱԿ 13, ԱԿ 14, ԱԿ 4 7, ԱԿ 4 1, ԳԿ 4 1, ԳԿ 4 8

ԳԿ 8, ԱԿ 5, ԳԿ 2, ԳԿ 9, ԱԿ 7, ԱԿ 8

Հասարակական գիտությունների ֆակուլտետի դեկան տ. Գ. Թ., դոցենտ Ն. Պապույան

ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉՆԵՐԸ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՀԼԳ/բ-031 Հայոց լեզու և գրականություն -1			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	28
	Ինքնուրույն	32		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <i>ստուգաթղթ</i>			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ապագա մասնագետի գրավոր և բանավոր խոսքի մշակումը, ապագա ուսուցչի, գիտնական-հետազոտողի՝ գործնական, գիտական ոճերին ծանոթացումը՝ կիրառական հմտությունների ձեռք բերման անհրաժեշտությամբ: Այս նպատակին են ծառայում համապատասխան տարաբնույթ վարժությունները, թելադրությունները, թեստային աշխատանքները:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> գործնական գրություններ (դիմում, զեկուցագիր, տեղեկանք, լիազորագիր) գրելու կանոններ, ձայնավորների, բաղաձայնների, երկհնչյունների, հարադիր բարդությունների ուղղագրություն, քերականական-ձևաբանական նորմով սահմանված օրինաչափությունները, դրանցից կատարված և կատարվող շեղումներ, թույլատրելի զուգաձևությունները ձևաբանական ու շարահյուսական մակարդակներում, ներգործական կառուցվածքի փոխակերպումը կրավորականի, ստորադաս նախադասություններին՝ դերբայական դարձվածների, ուրիշի ուղղակի խոսքին՝ անուղղակի խոսքի, խոսքի մասերի փոխանցումներ: <p><i>Հմտություն</i></p>			

	<ul style="list-style-type: none"> • կտիրապետի ՀՀ պետական լեզվի գործառույթների, կիրառական առանձնահատկությունների նորմերին: <i>Կարողունակություն</i> • կկարողանա գործնականում կիրառել ժամանակակից հայերենի կառուցվածքային օրինաչափությունները, քերականական կանոնները:
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Հնչյունային ուղղագրության հիմունքները: Պատմական-ավանդական ուղղագրության հիմունքները: Ուղղագրության և ուղղախոսության հաղորդակցական արժեքը:</p> <p>Թեմա 2. Ուղղագրության կանոնների և տեսակների մեկնաբանություն: Ուղղախոսության կանոնների կիրառություն: Ընթերցանություն: Թելադրություն:</p> <p>Թեմա 3. Բաղադրյալ հատուկ անունների ուղղագրությունը: Թեմա 4. Գործնական գրություններ: Գործնական գրությունների կանոնների քննարկում: Դիմում, զեկուցագիր, տեղեկանք, լիազորագիր գրելու կանոնները:</p> <p>Թեմա 5. Հարադրավոր բարդություններ: Բառերի միասին գծիկով, անջատ գրություն:</p> <p>Թեմա 6. Տողադարձ: Թեստային աշխատանք:</p> <p>Թեմա 7. Դարձվածքներ, առած-ասացվածքներ, թևավոր խոսքեր, դրանց գործածությունը խոսքում: Բառերի ձևափոխության խմբերի ոճական և հաղորդակցական արժեքը (հոմանիշ, հականիշ, նույնանաուն, հարանուն):</p> <p>Թեմա 8. Խոսքի մասեր: Քերականական – ձևաբանական նորմով սահմանված օրինաչափությունները, դրանցից կատարված և կատարվող շեղումները, թույլատրելի զուգաձևությունները ձևաբանական մակարդակում:</p> <p>Թեմա 9. Նախադասության անդամների կետադրությունը: Թեմա 9. Ներգործական կառուցվածքի փոխակերպումը կրավորականի:</p> <p>Թեմա 10. Բարդ նախադասությունների և դերբայական դարձվածի կետադրությունը: Ստորադաս նախադասությունների փոխակերպումը դերբայական դարձվածների:</p> <p>Թեմա 11. Ուրիշի ուղղակի խոսքի կետադրությունը և փոխակերպումը անուղղակի խոսքի:</p> <p>Թեմա 12. Խնդրառության և կապերի հոլովառության դերը բանավոր և գրավոր խոսքում:</p>

	<p>Թեմա 13. Համաձայնության դերը բանավոր և գրավոր խոսքում:</p> <p>Թեմա 14. Նախադասության հարակից միավորներ:</p> <p>Ամփոփում:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Աբրահամյան, Հայերենի կետադրությունը, Ե., 1999: 2. Մ.Ասատրյան, Ժամանակակից հայոց լեզու. ձևաբանություն, շարահյուսություն, Ե., 1982: 3. Հ. Բարսեղյան, Ուղղագրական-ուղղախոսական, 4. տերմինաբանական բառարան, Ե., 1982: 5. Դ. Գյուրջինյան, Հայերեն բառարան-տեղեկատու, 6. Միասին, անջատ կամ գծիկով գրվող բառեր, Ե., 2001: 7. Դ. Գյուրջինյան, Մեծատա՞ռ, թե փոքրատառ, Ե., 2005: 8. Քոսյան Վ., Վերդյան Բ., Մարության Ա., Հայոց լեզվի գործնական աշխատանքների ձեռնարկ, Ե., 1989: 9. Գ.Գարեգինյան, Ժամանակակից հայոց լեզու, Ե.,

	<p>1984:</p> <p>10. Ա. Մարգարյան, Ժամանակակից հայոց լեզու. Բառագիտություն, 1990/1993:</p> <p>11. Ա. Սանթրյան, Արդի հայերենի կետադրության համակարգը, Ե., 2004:</p> <p>Լրացուցիչ-</p> <p>1. Լ.Եզեկյան, Հայոց լեզու, Ե., 2007:</p> <p>2. Ս. Գալստյան, Ժամանակակից հայոց լեզվի գործնական աշխատանքների ձեռնարկ, 2003:</p> <p>3. Դ.Գյուրջինյան, Գործնական աշխատանքների ձեռնարկ, Ե., 2001:</p> <p>4. Ռ. Նազարյան, Մայրենին բոլորի համար, Ե., 2006:</p> <p>5. Վ. Սահակյան, Ուղղագրության, կետադրության և քերականության ուղեցույց, Ե., 2004:</p>
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՀԼԳ/բ-032- Հայոց լեզու և գրականություն -2			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	28
	Ինքնուրույն	32		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգաբք</u>			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է մի շարք մասնագիտությունների առաջին կուրսի ուսանողներին «Գրականություն» առարկային վերաբերող գիտելիքներ հաղորդել, խորացնել և ընդլայնել հայ գրականության մասին ուսանողների ունեցած ընդհանուր գիտելիքները: Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հայ գրականության պատմությանը: Առաջնային նպատակ է նաև ուսանողներին գաղափար տալ հիմնական գրական ուղղությունների մասին՝ մասնավորապես կլասիցիզմի,			

	<p>ռոմանտիզմի, ռեալիզմի, սոց. ռեալիզմի, հիմնարար պատկերացում ձևավորել գրականության զարգացման վերաբերյալ ըստ դարաշրջանների, ուսումնասիրել մի շարք գրողների ստեղծագործությունները, անդրադառնալ դրանց կառուցվածքային և բովանդակային հատկանիշներին, գաղափարին և վերլուծությանը: Նպատակները սահմանվում են հետևյալ սկզբունքներով.</p> <p>ա. գրականության՝ ըստ ժամանակաշրջանների պատկերացումը,</p> <p>բ. ժառանգորդական շղթայի օղակների ներկայացումը ակունք-ավանդույթ-նորարարություն իրողության բացահայտմամբ,</p> <p>գ. ժանրաբանություն, գրական ուղղությունների, մեթոդների, տեսական հասկացություն պարունակող գիտելիքները տրվում են կոնկրետ հեղինակ կամ ստեղծագործություն անցնելիս:</p>
<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>Տվյալ դասընթացն ավարտելուց հետո ուսանողը պետք է ունենա առարկայի վերաբերյալ համապատասխան թեմաներից մշակումներ, գրի առնվազն երկու ռեֆերատ, կարդացած լինի հանձնարարված գեղարվեստական գրականությունը, լիարժեք պատկերացում ունենա հայ գրականության ընթացքի և զարգացման վերաբերյալ, կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում: Միևնույն ժամանակ ուսանողը պետք է անգիր հատվածներ իմանա հանձնարարված չափածո գործերից, մասնակցած լինի բանավիճային քննարկումներին:</p> <p><i>Հմտություն</i></p> <p>Պետք է տիրապետի գրական-գեղարվեստական գործերի վերլուծության սկզբունքներին ու մեթոդներին, քննարման մասնակցելու կանոններին:</p> <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • գրական վերլուծության ենթարկել անհրաժեշտ գեղարվեստական երկերը, • անգիր հատվածներ ասել պոեզիայից, • զանազանել գրական մեթոդների և ուղղությունների տարբերակիչ սկզբունքները, ժանրային կառուցվածքները,

	<ul style="list-style-type: none"> • գրական գործընթացի վերաբերյալ ընդհանուր կարծիք հայտնել:
Դասընթացի բովանդակությունը	<p><i>Թեմա 1.</i> Գրերի գյուտի պատմամշակութային արժեքը, 5-րդ դարի հայ գրականության ընդհանուր բնութագիր:</p> <p><i>Թեմա 2.</i> «Սասնա ծռեր» էպոսը: Ստեղծման ժամանակը, կառուցվածքը, կերպարները, առանձնահատկությունները: Գեղարվեստական արժանիքները:</p> <p><i>Թեմա 3.</i> Գրիգոր Նարեկացի, «Մատյան ողբերգության» աղոթամատյանը: Ֆրիկ. կյանքը և քնարերգությունը:</p> <p><i>Թեմա 4.</i> Միջնադարյան տաղերգություն, հայրեններ: Ժանրը, ժանրակազմ հատկանիշները, թեմատիկ առանձնահատկությունները:</p> <p><i>Թեմա 5.</i> Աբովյանը և լուսավորական շարժումը: Հայ նոր գրականություն: Մուրացանի արձակը:</p> <p><i>Թեմա 6.</i> Հ. Պարոնյանի ստեղծագործությունը: Երգիծանքի տարատեսակները: «Մեծապատիվ մուրացկաններ» վիպակը, կերպարները, գաղափարը:</p> <p><i>Թեմա 7.</i> Ռոմանտիզմը որպես գրական մեթոդ, հիմնական հատկանիշները: Բաֆֆու «Սամվել» վեպը: Կառուցվածքը, կերպարները, գաղափարը:</p> <p><i>Թեմա 7.</i> Գր. Չոհրապը և հայ նորավիպագրությունը: Չոհրապի կյանքն ու ստեղծագործությունը: Նովելները:</p> <p><i>Թեմա 8.</i> Շիրվանզադեն և հայ դասական ռեալիզմը: Շիրվանզադեի արձակի և դրամատուրգիայի առանձնահատկությունները:</p> <p><i>Թեմա 9.</i> Հ. Թումանյան: Կյանքը և գործը: Քառյակները, պոեմները, արձակը:</p> <p><i>Թեմա 10.</i> Ավ. Իսահակյան: Կյանքը և գործը: Քնարերգությունը: «Աբու-Լալա Մահարի» պոեմը, կառուցվածքը, գաղափարը:</p> <p><i>Թեմա 11.</i> Վ. Տերյանի կյանքը և քնարերգությունը: «Մթնշաղի անուրջներ», «Երկիր Նաիրի» շարքերը:</p> <p><i>Թեմա 12.</i> Բակունցի պատմվածքները:</p> <p><i>Թեմա 13.</i> Գ. Մահարի, կյանքը և ստեղծագործությունը: «Ծաղկած փշալարեր» վիպակը:</p>
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում

	<p>և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Պ. Հակոբյան - Հայ մշակույթի նշանավոր գործիչներ 2. Ջրբաշյան Է.- Չորս գագաթ , Հայ նոր գրականության պատմություն (հատոր 1-5) 3. Գաբրիելյան Վ.- Մփյուռքահայ գրականություն 4. Ս. Աղաբաբյան - «Մովետահայ գրականության պատմություն» 5. Հր. Թամրազյան - «Մովետահայ գրականության պատմություն» <p>Լրացուցիչ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Մովսես Խորենացի - «Հայոց պատմություն» 2. Գրիգոր Նարեկացի - «Մատյան ողբերգության» 3. Խաչատուր Աբովյան - «Վերք Հայաստանի» 4. Հովհ. Թումանյան - բանաստեղծություններ, «Անուշ» պոեմը 5. Ե. Չարենց - բանաստեղծություններ, «Գիրք ճանապարհի» 6. Պ. Սևակ - «Անլռելի զանգակատուն», «Եղիցի լույս», «Մարդը ափի մեջ», այլ 7. Հրանտ Մաթևոսյան - «Աշնան արև»

անվանումը				
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42	Դասախոսություն	
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	42
	Ինքնուրույն	48		
Ընդամենը	90			
Մտուզման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգաք</u>			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է զարգացնել ուսանողների լեզվական գիտելիքները և հաղորդակցական կարողությունները լեզվախոսքային բոլոր ոլորտներում (ունկնդրել, կարդալ, խոսել, գրել):			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>Գիտի</p> <ul style="list-style-type: none"> - կարդալու հիմնական կանոնները; - շեշտի տեղը ամենատարածված բառերում, - ուսումնասիրված բառային միավորների հիմնական իմաստները, որոնք ծառայում են ռուսալեզու հաղորդակցության իրավիճակներին առօրյա, սոցիալ-մշակութային և կրթական և մասնագիտական գործունեության ոլորտներում. - կրթության տվյալ փուլի բանավոր և գրավոր հաղորդակցության մեջ օգտագործվող հիմնական քերականական երևույթները, կառուցվածքները. - ռուսալեզու խոսքի վարքագծի տարրական նորմերը <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • գրավոր և բանավոր խոսքի բոլոր տեսակները կիրառելու հմտություններ; • կրթական և մասնագիտական հաղորդակցության ոլորտներում և իրավիճակներում ռուսաց լեզվի օգտագործման հմտություններ ձեռք բերելու տարրական տեխնիկա (ռազմավարություն և մարտավարություն); • բանավոր և գրավոր խոսքի մշակույթի նորմեր ձեռք 			

	<p>բերելու հմտություն;</p> <ul style="list-style-type: none"> • գրագետ բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելու հմտություն; • տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվության հետ աշխատելու հմտություն; • հրապարակային խոսքի, փաստարկի, քննարկման և վիճարանության հմտություններ. <p><i>Կարողություն</i></p> <p><i>Կարող է</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - կարդալ ցանկացած բովանդակության տեքստ; - որոշել տեքստի թեման; - բավարար ամբողջականությամբ և ճշգրտությամբ հասկանալ տեքստի հիմնական տեղեկատվությունը; - տարբերակել բառի ուղղակի և փոխաբերական իմաստը; - խոսքում օգտագործել հոմանիշներ, հականիշներ և բազմիմաստ բառեր, դարձվածքաբանական միավորներ; - ինքնուրույն արտադրել համահունչ, տրամաբանական հայտարարություններ ուսումնասիրված թեմաների վերաբերյալ տրված միջավայրին համապատասխան; - երկխոսություններ կառուցել; - օգտագործել ուղղակի և անուղղակի խոսք; - հասկանալ մենախոսության թեման և նրա մեջ պարունակվող հիմնական տեղեկատվությունը; - հասկանալ զրուցակցի հայտարարության բովանդակությունը, նրա հաղորդակցական մտադրությունները.
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Օտար լեզուների դերն ու նշանակությունը մարդու կյանքում</p> <p>Թեմա 2. Մարդ. Դիմանկար. Բնավորություն</p> <p>Թեմա 3. Կյանքի ոճ</p> <p>Թեմա 4. Դար ապրի- դար սովորի</p> <p>Թեմա 5. Գեղեցկությունը կփրկի աշխարհը. Մշակույթ. Արվեստ</p> <p>Թեմա 6. Աշխարհը ճանապարհորդի աչքերով</p> <p>Թեմա 7. Տոներ. Ավանդույթներ. Սովորույթներ</p> <p>Թեմա 8. Հայրեր և երեխաներ. Սերունդների բախում</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր

	<p>աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>1. Պարտադիր</p> <p>Русская грамматика. – Т. 1,2. М., 1980.</p> <p>Современный русский язык / Под ред. Д.Э. Розенталя. Ч. 1,2. М., 1979.</p> <p>Современный русский литературный язык / под ред. П.А. Леканта. М., 1988.</p> <p>Новикова А.С. Русский язык. Фундаментальный курс. М., 1993</p> <p>Костомаров В.Г., Максимов В.И. Современный русский язык. М., 2010.</p> <p>Ремчукова Е.Н. Мофология современного русского языка. Учебное пособие. М., 2004.</p> <p>Ипполитова Н.А., Князева О.Ю., Савова М.Р. Русский язык и культура речи. М., 2003.</p> <p>Гончарова Т.В., Плеханова Л.П. Речевая культура личности: практикум. М., 2011.</p> <p>Шулежкова С.Г. «И жизнь, и слезы, и любовь» Происхождение, значение, судьба 1500 крылатых слов и выражений русского языка. М., 2011.</p> <p>Лексический минимум по русскому языку как</p>

иностранному. Элементарный уровень. Общее владение. Спб, 2012.

Лексический минимум по русскому языку как иностранному. Базовый уровень. Общее владение. Спб, 2011.

Лексический минимум по русскому языку как иностранному. Первый сертификационный уровень. Общее владение. Спб, 2011.

Лексический минимум по русскому языку как иностранному. Второй сертификационный уровень. Общее владение. Спб, 2013.

Программа по русскому языку для иностранных граждан. Первый сертификационный уровень. Общее владение. 1-й уровень спб, 2012.

Типовые тесты по русскому языку как иностранному. Элементарный уровень. Общее владение. Варианты. Книга + 1cd. Спб, 2012.

Типовые тесты по русскому языку как иностранному. Базовый уровень. Общее владение. Варианты. Книга + 1cd. Спб, 2012.

Типовые тесты по русскому языку как иностранному. Первый сертификационный уровень. Общее владение. Второй вариант. Книга + cd. М., спб, 2012.

Одинцова И.В. Что вы сказали? СПб, 2007.

Баско Н.В. Изучаем русский, узнаем Россию. М., 2011.

Киселева М.С. Русский язык как иностранный. М., 2010

2. Цршgnггг

Современный русский язык в трех частях / В.В. Бабайцева, Л.Ю. Максимов. М, 1987.

Современный русский язык. Теория. Анализ языковых единиц: В 2-х частях. – Часть II. Морфология. Синтаксис / под ред. Е.И. Дибровой. М., 2001.

Распопов И.П. Строение простого предложения в современном русском языке. М., 1970.

Лекант П.А. Синтаксис простого предложения в современном русском языке. М., 1974.

Современный русский язык / Р.Н. Попов, Д.П. Валькова, Л.Я. Маловицкий, А.К. Федоров. М., 1978.

Ковтунова И.И. Современный русский язык. Порядок слов и актуальное членение предложения. М., 1976.

	Наши трёхязычные дети. Елена Мадден. СПб, 2011.
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ-112- Մասնագիտական ռուսաց լեզու-2			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42	Դասախոսություն	
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	42
	Ինքնուրույն	48		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգաք</u>			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է զարգացնել ուսանողների լեզվական գիտելիքները և հաղորդակցական կարողությունները լեզվախոսքային բոլոր ոլորտներում (ունկնդրել, կարդալ, խոսել, գրել):			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>Գիտի</p> <ul style="list-style-type: none"> - կարդալու հիմնական կանոնները; - շեշտի տեղը ամենատարածված բառերում, - ուսումնասիրված բառային միավորների հիմնական իմաստները, որոնք ծառայում են ռուսալեզու հաղորդակցության իրավիճակներին առօրյա, սոցիալ-մշակութային և կրթական և մասնագիտական գործունեության ոլորտներում. - կրթության տվյալ փուլի բանավոր և գրավոր հաղորդակցության մեջ օգտագործվող հիմնական քերականական երևույթները, կառուցվածքները. - ռուսալեզու խոսքի վարքագծի տարրական նորմերը <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • գրավոր և բանավոր խոսքի բոլոր տեսակները կիրառելու հմտություններ; • կրթական և մասնագիտական հաղորդակցության 			

	<p>ուղորտներում և իրավիճակներում ռուսաց լեզվի օգտագործման հմտություններ ձեռք բերելու տարրական տեխնիկա (ռազմավարություն և մարտավարություն);</p> <ul style="list-style-type: none"> • բանավոր և գրավոր խոսքի մշակույթի նորմեր ձեռք բերելու հմտություն; • գրագետ բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելու հմտություն; • տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվության հետ աշխատելու հմտություն; • հրապարակային խոսքի, փաստարկի, քննարկման և վիճաբանության հմտություններ. <p><i>Կարողություն</i></p> <p><i>Կարող է</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - կարդալ ցանկացած բովանդակության տեքստ; - որոշել տեքստի թեման; - բավարար ամբողջականությամբ և ճշգրտությամբ հասկանալ տեքստի հիմնական տեղեկատվությունը; - տարբերակել բառի ուղղակի և փոխաբերական իմաստը; - խոսքում օգտագործել հոմանիշներ, հականիշներ և բազմիմաստ բառեր, դարձվածքաբանական միավորներ; - ինքնուրույն արտադրել համահունչ, տրամաբանական հայտարարություններ ուսումնասիրված թեմաների վերաբերյալ տրված միջավայրին համապատասխան; - երկխոսություններ կառուցել; - օգտագործել ուղղակի և անուղղակի խոսք; - հասկանալ մենախոսության թեման և նրա մեջ պարունակվող հիմնական տեղեկատվությունը; - հասկանալ զրուցակցի հայտարարության բովանդակությունը, նրա հաղորդակցական մտադրությունները.
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Գիտություն և տեխնիկա Թեմա 2. Բնությունը և մարդը Թեմա 3. Առողջ ապրելակերպ. Մնունդ Թեմա 4. Առողջ ապրելակերպ. Մպորտ Թեմա 5. ՉԼՄ. Ինտերնետ. Շփում սացցանցերում՝ դրական և բացասական կողմերը Թեմա 6. Թերթելով պատմության էջերը Թեմա 7. Գրավոր և բանավոր խոսքի մշակույթը գարծնական հաղորդակցման մեջ</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով,</p>

<p>չափանիշները</p>	<p>հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>1. Պարտադիր</p> <p>Русская грамматика. – Т. 1,2. М., 1980.</p> <p>Современный русский язык / Под ред. Д.Э. Розенталя. Ч. 1,2. М., 1979.</p> <p>Современный русский литературный язык / под ред. П.А. Леканта. М., 1988.</p> <p>Новикова А.С. Русский язык. Фундаментальный курс. М., 1993</p> <p>Костомаров В.Г., Максимов В.И. Современный русский язык. М., 2010.</p> <p>Ремчукова Е.Н. Мофология современного русского языка. Учебное пособие. М., 2004.</p> <p>Ипполитова Н.А., Князева О.Ю.,Савова М.Р. Русский язык и культура речи. М., 2003.</p> <p>ГончароваТ.В., Плеханова Л.П. Речевая культура личности: практикум. М., 2011.</p> <p>Шулежкова С.Г. «И жизнь, и слезы, и любовь» Происхождение, значение, судьба 1500 крылатых слов и</p>

выражений русского языка. М., 2011.

Лексический минимум по русскому языку как иностранному. Элементарный уровень. Общее владение. Спб, 2012.

Лексический минимум по русскому языку как иностранному. Базовый уровень. Общее владение. Спб, 2011.

Лексический минимум по русскому языку как иностранному. Первый сертификационный уровень. Общее владение. Спб, 2011.

Лексический минимум по русскому языку как иностранному. Второй сертификационный уровень. Общее владение. Спб, 2013.

Программа по русскому языку для иностранных граждан. Первый сертификационный уровень. Общее владение. 1-й уровень спб, 2012.

Типовые тесты по русскому языку как иностранному. Элементарный уровень. Общее владение. Варианты. Книга + 1cd. Спб, 2012.

Типовые тесты по русскому языку как иностранному. Базовый уровень. Общее владение. Варианты. Книга + 1cd. Спб, 2012.

Типовые тесты по русскому языку как иностранному. Первый сертификационный уровень. Общее владение. Второй вариант. Книга + cd. М., спб, 2012.

Одинцова И.В. Что вы сказали? СПб, 2007.

Баско Н.В. Изучаем русский, узнаем Россию. М., 2011.

Киселева М.С. Русский язык как иностранный. М., 2010

2. Грамматика

Современный русский язык в трех частях / В.В. Бабайцева, Л.Ю. Максимов. М, 1987.

Современный русский язык. Теория. Анализ языковых единиц: В 2-х частях. – Часть II. Морфология. Синтаксис / под ред. Е.И. Дибровой. М., 2001.

Распопов И.П. Строение простого предложения в современном русском языке. М., 1970.

Лекант П.А. Синтаксис простого предложения в современном русском языке. М., 1974.

Современный русский язык / Р.Н. Попов, Д.П. Валькова, Л.Я. Маловицкий, А.К. Федоров. М., 1978.

	Ковтунова И.И. Современный русский язык. Порядок слов и актуальное членение предложения. М., 1976. Наши трёхязычные дети. Елена Мадден. СПб, 2011.
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ-113 // ՕԼԳ/բ-114 // -Մասնագիտական օտար լեզու-1, 2 ՕԼԳ/բ-115 Մասնագիտական օտար լեզու (անգլերեն,ռուսերեն)-3			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի,1-ին, 2-րդ, կիսամյակ 2-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42/	Դասախոսություն	
		42/	Սեմինար	
		42	Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	42/42/42
	Ինքնուրույն	48/48/48		
	Ընդամենը	90/90/90		
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգաք</u>			
Դասընթացի նպատակը	<p>Դասընթացի նպատակն է անգլերեն լեզվի քերականության ընդհանուր կառուցվածքին զուգահեռ ուսանողի մոտ ձևավորել լեզվի հաղորդակցական կարողություններ և ձեռք բերված գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ: Այլ կերպ ասած, դասընթացի նպատակն է լուսաբանել անգլերեն լեզվի բառապաշարի և քերականականության հիմնահարցերը, սովորեցնել տեսական գիտելիքը գործնականում կիրառելու հմտություններ, ինչպես նաև.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ուսանողներին տալ գործնական գիտելիքներ անգլերեն լեզվի կառուցվածքի մասին, որն անհրաժեշտ է անգլերենի՝ որպես օտար լեզվի հաղորդակցման համար: - մշակել անգլերեն լեզվի հաղորդակցական կայուն հմտություններ^a դրսևորման բանավոր և գրավոր ձևերում: Այսպիսի դասընթացի խնդիրներով է պայմանավորված ծրագրի ֆունկցիոնալ հաղորդակցական ուղղվածությունը: 			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Անգլերեն լեզվի գործնական հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ✓ Անգլերեն լեզվի կաղապարի շրջանակներում մտածելու կարողություն ✓ Մասնագիտական օտարալեզու գրականությունից 			

	<p>օգտվելու հմտություններ</p> <p>✓ Անգլերեն լեզվի քերականական կայուն հմտություններ, մինիմալ բառապաշարի տիրապետում բանավոր և գրավոր ձևերում</p> <p>Հմտություն</p> <ul style="list-style-type: none"> - կատարել ինքնուրույն եզրակացություններ, համեմատություններ, զուգահեռներ անցկացնի դրանց միջև - ցուցաբերել համապատասխան լեզվամտածողություն - ձեռք բերել ուսուցանվող լեզվով հաղորդակցվելու հմտություններ և կարողություններ <p>Կարողունակություն</p> <ul style="list-style-type: none"> - հանձնառություն սովորողների առաջադիմության և ձեռքբերումների նկատմամբ - ուսուցման ժամանակակից մեթոդները և տեխնոլոգիաները ուսումնասիրելու, ներդնելու կարողություն - առարկայական գիտելիքներին տիրապետելու կարողություն - ժամանակը արդյունավետ օգտագործելու կարողություն - մասնագիտական կատարելագործման անհրաժեշտության իտակցում
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p><i>Թեմա 1.</i></p> <p>Unit 1. Work, rest and play.</p> <p>1A. Life stories.</p> <p>Vocabulary: day to day phrases, question words.</p> <p>Grammar: review of verb forms and questions</p> <p>1B. Super commuters.</p> <p>Vocabulary: work, questions about travel.</p> <p>Grammar: subject questions.</p> <p>Word stress.</p> <p>1C. Time to relax.</p> <p>Vocabulary: free time activities; frequency adverbs and expressions.</p> <p>Reading: a newspaper article.</p> <p>Listening: a survey</p> <p>1D. Speed dating.</p> <p>Review and Progress Portfolio</p> <p><i>Թեմա 2.</i></p> <p>Unit 2. Beginnings.</p> <p>2A. Starting small</p> <p>Vocabulary: Irregular verbs: past time phrases</p> <p>Grammar: Past Simple.</p>

2 B. First meetings.

Vocabulary; relationships.

Grammar: Past Continuous.

Week forms (1): was and were

2 C. The 1001 Nights.

Vocabulary: connecting words.

Reading: A book cover.

Reading and listening: a story.

Weak forms (2).

2D. Small talk.

Reading and Writing: starting and ending conversations

Review and Progress Portfolio

Øktuu 3.

Unit 3.

The world of work

3A. Getting qualified

Vocabulary: employment

Grammar:

The Adjective (degrees of comparison)

have to // had to

HwL(Help with Listening): have to & have

3B. Job Hunting

Vocabulary: looking for a job

Grammar: present continuous & present simple; activity and state verbs

3C. Strange jobs

Vocabulary: word building: noun endings

Skills:

Reading: a magazine article

Listening: a radio interview

3D. I'm really sorry!

Real world: apologies, reasons and promises

3.D

.....
Review and Progress Portfolio

Reading and Writing Portfolio

R: a formal letter

W: a curriculum vitae(CV)

Øktuu 4.

Unit 4.

That's entertainment

4A. The silver screen

Vocabulary: types of film

Grammar:

Personal Pronouns

present perfect for life experiences (1): positive and negative

4B. The rhythm of life

Vocabulary: music

Grammar: present perfect for life experiences (2): positive and negative

Do the Facts Support Your Educated Guess? (glossary)

Psychological Methods of Collect data (glossary)

4C. TV or not TV?

Vocabulary: TV nouns and verbs; -ed and -ing adjectives

Skills:

Reading: a newspaper article

Reading & Listening: a magazine quiz

4D. What do you think?

Real world: agreeing, disagreeing and asking for

Review and Progress Portfolio

Reading and Writing Portfolio

R: a film review

W: describing a film

ðtʊw5.

Unit 5

Into the Future.

5A. Man or Machine

5B. Never Too Old

5C. Out of this World

5D. It is for Charity

Specific Professional Vocabulary

Grammar: Future plans and Ambitions: be going to//be planning to, etc

ðtʊw 6.

Unit 6

Family and Friends

6A. Life with Teenagers

6B. Roles People Play

6C. Family Business

6D. Call Me Back

Specific Professional Vocabulary

Grammar: Superlatives

ðtʊw7.

Unit 7

You Need a Holiday

7A. 50 Places to Go

7B. What are You Taking?

7C. Wish You were here

7D. I Have got a Problem

Specific Professional Vocabulary

Grammar: Future Cont. for future arrangements

ðɪʊ 8.

Unit 8

Different Cultures

8A. Home Sweet Home

8B. Meet the Parents

8C. Cultural Differences

8D. What is Edinburgh like?

Specific Professional Vocabulary

Grammar: should; should not; must

ðɪʊ 9.

Unit 9.

Life isn't perfect

9A. Problems, problems

Vocabulary: everyday problems

Grammar: first conditional; future time clauses with *when, as soon as, before, after, until*

9B. Sleepless nights

Vocabulary: adjectives to describe feelings

Grammar: too, too much, too many, (not) enough

9C. In the neighborhood

Vocabulary: phrasal verbs

Skills:

Reading: a letter to a newspaper

Listening: a news report

9D. Invitations

Real world: invitations and making arrangements

.....

9.

Review and Progress Portfolio

Reading and Writing Portfolio

R: a personal email

W: paragraphs; expressing sympathy and giving advice; an email(2)

ðɪʊ 10.

Unit 10.

Shop till you drop

10A. Going, going, gone

Vocabulary: verbs often used in the passive

Grammar: present simple passive; past simple passive

10B. Changing trends

Vocabulary: anything, someone, no one, everywhere, etc.

Grammar: used to

HwL: used to

10C. Fashion victims

Vocabulary: use of articles: a, an, the, no article

Skills:

Reading: a magazine article

Reading & Listening: a profile

10D. Can I help you?

Real world: in a shop

Vocabulary: shopping

HwL: what shop assistants say

Review and Progress Portfolio

Reading and Writing Portfolio

R: a letter to a newspaper

W: connecting words(3); giving your opinion

Økufu 11.

Unit 11.

Gossip and news

11A. Guess what?

Vocabulary: verb-noun collocations(3)

Grammar: present perfect for giving news with *just, yet, already*

11B. Murder mystery

Vocabulary: crime

Grammar: relative clauses with *who, which, that, where*

11C. Here is today's news

Vocabulary: guessing meaning from context

Skills:

Reading: a newspaper article

Listening: the news

11D. Did you?

Review and Progress Portfolio

Reading and Writing Portfolio

R: stories

W: use of verb forms; a narrative

Økufu 12.

Unit 12.

Achieving your goals

12A. A year off

Vocabulary: money

Grammar: reported speech

12B. Taking chances

Vocabulary: unusual activities

Grammar: second conditional

12C. Men of magic

Vocabulary: connecting words (2): *first, next, then, etc.*

Skills:

	<p><i>Reading:</i> a magazine article <i>Reading & Listening:</i> a radio interview <u>HwL:</u> linking: review(2) *****</p> <p>12. Review and Progress Portfolio End of Course Review R: an online diary; a posting on a website W: common mistakes; describing your goals in a posting</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p><i>Պարտադիր-</i> Face2face, Pre-intermediate, Cambridge University Press (Student' s book & Workbook <i>Լրացուցիչ-</i> 1. Լ.Համբարձումյան, English in Use, Երևան, 2013 2. Լ.Համբարձումյան, English Step by Step, Երևան, 2014 3. Առցանց տեղեկություններ թեմաներին համապատասխան</p>

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Պ/Բ-066-Հայոց պատմություն -I			
Դասընթացին հասկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնաստության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	14
			Սեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	32		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, ստուգաք			
Դասընթացի նպատակը	Հայոց պատմության հիմնահարցեր առարկայի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին գիտելիքներ տալ հայոց պատմության հին, միջին և նոր շրջանների ազատագրական պայքարի և հայոց պետականության պատմության վերաբերյալ:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք</p> <p>Հայոց պատմության հին, միջին և նոր շրջանների ազատագրական պայքարը, հայոց պետականության պատմությունը, 5-րդ դարի ազատագրական պայքարից մինչև Արևելյան Հայաստանի միացումը Ռուսաստանին:</p> <p>Հմտություն</p> <ul style="list-style-type: none"> • տեղեկույթը կառավարելու հմտություն (տեղեկույթի ձեռք բերում, համակարգում, վերլուծում) • սկզբնաղբյուրների հետ աշխատելու հմտություններ • ձեռք բերած տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ <p>Կարողունակություն</p> <ul style="list-style-type: none"> • առարկայական գիտելիքներին տիրապետելու կարողություն • վերլուծության և համադրության կարողություն • քննադատության և ինքնաքննադատության կարողություն • պատմական փաստերը համադրելու և երևույթները համակողմանի գնահատել կարողություն • պատմական կոնկրետ փաստերն ու երևույթները ընդհանուր տեսությունների, գաղափարների տեսանկյունից բացահայտելու կարողություն 			
Դասընթացի	Թեմա 1. V դ. ազատագրական պայքարը			

<p>Բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 2. VI-VII դդ. ազատագրական պայքարը Թեմա 3. VIII-IX դդ. ազատագրական պայքարը արաբական տիրապետության դեմ Թեմա 4. Հայաստանի ազատագրության ծրագրերը Թեմա 5. Հայ ժողովրդի ազգային ազատագրության որոնումները XVII երկրորդ կեսին և XVIIIդ. առաջին քառորդին Թեմա 6. Հովսեփ Էմինը և Հայաստանի ազատագրության նրա ծրագրերը Թեմա 7. Հայաստանի ազատագրության ծրագրերը XVIII դ. II կեսին Թեմա 8. Ազատագրական պայքարը Արցախում և Սյունիքում Թեմա 9. Արևելյան Հայաստանի միացումը Ռուսաստանին</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Միմոնյան Հր. «Հայ ժողովրդի պատմություն, հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը», Երևան, 2000թ. 2. Միմոնյան Հր. Հայոց պատմություն: Հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը, Երևան, 2012թ. 3. Մելքոնյան Ա, Մինասյան Է. «Հայ ժողովրդի պատմություն, հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը», Երևան, 2009թ. 4. Աշոտ Մելքոնյան «Հայոց պատմության ակնարկներ

	<p>(հնագույն ժամանակներից մինչև XIX դարի վերջ» Երևան, 2018</p> <p>5. Էդուարդ Դանիելյան, Աշոտ Մելքոնյան «Հայոց պատմություն: Հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը», Երևան, 2015</p> <p>6. Հայ ժողովրդի պատմություն, հտ. IV–VIII, ՀԽՍՀ ԳԱ հրատ., 1967, 1970, 1972, 1974, 1981:</p> <p>7. Ժամկոչյան Հ., Գ. Աբրահամյան Ա., Մելիք-Բախշյան Ս. «Հայ ժողովրդի պատմություն», Երևան, 1876:</p> <p>8. Հայ ժողովրդի պատմություն, հտ. I-IV, ՀՀ ԳԱԱ հրատ., 2018</p> <p>Լրացուցիչ</p> <p>1. Աբրահամյան Ա.Գ., «Իսրայել Օրի», 1978թ.</p> <p>2. Գալոյան Գ. Հայաստանը մեծ տերությունների աշխարհակալական առճակատումներում, 2004թ.</p> <p>3. Համբարյան Ա.Ա., «Ազատագրական շարժումները Արևմտյան Հայաստանում», Երևան, 1999:</p> <p>4. Հայոց պատմություն /խմբ. խորհուրդ՝ Վ. Բարխուդարյան և ուրիշ., Եր., 2014: Հ. 2, Գիրք II: Միջին դարեր: (IX դարի կես-XVII դարի I տասնամյակ):</p> <p>5. Հայոց պատմություն /խմբ. խորհուրդ՝ Վ. Բարխուդարյան և ուրիշ., Եր., 2010: Հ. 3: Գիրք I: Նոր ժամանակաշրջան (XVII դարի II կես -XIX դարի վերջ):</p>
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Պ/Բ-067-Հայոց պատմություն-II			
Դասընթացին հասկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	14
			Սեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	32		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, ստուգաք			
Դասընթացի նպատակը	Հայոց պատմության հիմնահարցեր առարկայի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին գիտելիքներ			

	<p>տալ հայոց պատմության հին, միջին և նոր շրջանների ազատագրական պայքարի և հայոց պետականության պատմության վերաբերյալ:</p>
<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Գիտելիք</p> <p>Հայոց պատմության հին, միջին և նոր շրջանների ազատագրական պայքարը, հայոց պետականության պատմությունը, հայ հասարակական-քաղաքական հոսանքների ձևավորումից մինչև Հայաստանի անկախության հռչակագիրը. անկախ պետականության վերականգնումը</p> <p>Հմտություն</p> <ul style="list-style-type: none"> • տեղեկությո՞ր կառավարելու հմտություն (տեղեկությո՞թի ձեռք բերում, համակարգում, վերլուծում) • սկզբնաղբյուրների հետ աշխատելու հմտություններ • ձեռք բերած տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ <p>Կարողունակություն</p> <ul style="list-style-type: none"> • առարկայական գիտելիքներին տիրապետելու կարողություն • վերլուծության և համադրության կարողություն • քննադատության և ինքնաքննադատության կարողություն • պատմական փաստերը համադրելու և երևույթները համակողմանի գնահատել կարողություն • պատմական կոնկրետ փաստերն ու երևույթները ընդհանուր տեսությունների, գաղափարների տեսանկյունից բացահայտելու կարողություն
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Հայ հասարակական-քաղաքական հոսանքները Թեմա 2. Արևմտահայ ազգային-ազատագրական շարժումների վերելքը XIXդ. 90ական թթ Թեմա 3. Հայկական հարցի ծագումը և նրա միջազգայնացումը Թեմա 4. Հայաստանի ազատագրության ծրագրերը Թեմա 5. Ֆիդայական շարժումը Թեմա 6. Ազատագրական խմբակներն ու կազմակերպությունները Թեմա 7. Ազգային կուսակցությունների առաջացումը Թեմա 8. Հայկական հարցը 1912-1914 թթ Թեմա 9. Հայոց Մեծ եղեռնը Թեմա 10. 1915 թ. ինքնապաշտպանական մարտերը Թեմա 11. 1918 թ. մայիսյան հերոսամարտերը. Հայաստանի</p>

	<p>հանրապետության հռչակումը</p> <p>Թեմա 11. Հայաստանի Առաջին հանրապետությունը 1918-1820 թթ</p> <p>Թեմա 12. Արցախյան շարժման նոր փուլը, Հայաստանի անկախության հռչակագիրը. անկախ պետականության վերականգնումը</p> <p>Թեմա 13. ՀՀ պետական խորհրդանիշները, դրոշը, օրհներգը, զինանշանը</p> <p>Թեմա 14. Զանգեզուրի ինքնապաշտպանությունը 1919-1921թթ.: Գարեգին Նժդեհ</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունաբար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Միմոնյան Հր. «Հայ ժողովրդի պատմություն, հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը», Երևան, 2000թ. 2. Միմոնյան Հր. Հայոց պատմություն: Հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը, Երևան, 2012թ. 3. Մելքոնյան Ա, Մինասյան Է. «Հայ ժողովրդի պատմություն, հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը», Երևան, 2009թ. 4. Աշոտ Մելքոնյան «Հայոց պատմության ակնարկներ (հնագույն ժամանակներից մինչև XIX դարի վերջը) Երևան, 2018 5. Էդուարդ Դանիելյան, Աշոտ Մելքոնյան «Հայոց պատմություն: Հնագույն ժամանակներից մինչև մեր

օրերը», Երևան, 2015

6. Հայ ժողովրդի պատմություն, հտ. IV–VIII, ՀԽՍՀ ԳԱ հրատ., 1967, 1970, 1972, 1974, 1981:
7. Ժամկոչյան Հ., Գ. Աբրահամյան Ա., Մելիք- Բախշյան Ս. « Հայ ժողովրդի պատմություն», Երևան, 1876:
8. Հայ ժողովրդի պատմություն, հտ. I-IV, ՀՀ ԳԱԱ հրատ., 2018
9. Խաչատրյան Կ. «Հայ-ռուսական հարաբերությունները 1920-1922 թթ.», Երևան, 2007:

Լրացուցիչ

1. Գալոյան Գ. Հայաստանը մեծ տերությունների աշխարհակալական առճակատումներում, 2004թ.
2. Համբարյան Ա.Ա., «Ազատագրական շարժումները Արևմտյան Հայաստանում», Երևան, 1999:
3. Հայոց պատմություն /խմբ. խորհուրդ՝ Վ. Բարխուդարյան և ուրիշ., Եր., 2014: Հ. 2, Գիրք II: Միջին դարեր: (I X դարի կես- XVII դարի առաջին տասնամյակ):
4. Հայոց պատմություն /խմբ. խորհուրդ՝ Վ. Բարխուդարյան և ուրիշ., Եր., 2010: Հ. 3,: Գիրք I : Նոր ժամանակաշրջան (XVII դարի երկրորդ կես -XIX դարի վերջ):
5. Ավետիսյան Հ.Ա. «Հայկական հարցը 1918թ.». Երևան, 1997
6. Վրացյան Ս. «Հայաստանի Հանրապետություն», Երևան, 1993
7. Սիմոնյան Հր. «Անդրանիկի ժամանակը», գիրք 1-2, Երևան, 1996:

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Պ/բ-068- Փիլիսոփայություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	32
			Սեմինար	24
			Լաբորատոր աշխատանք	

			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	64		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	<i>Քննություն</i> , ընթացիկ քննություն, ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	<p>Փիլիսոփայություն առարկայի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին գիտելիքներ տալ աշխարհայացքի, նրա տարատեսակների և ձևերի մասին, բացահայտել իրականության սկզբնապատճառը, զարգացման օրենքներն ու օրինաչափությունները, մեկնաբանել շարժման մեխանիզմը, ձևերը և դրանց դերը զարգացման գործընթացում: Ուսանողները գիտելիքներ են ստանում նաև հասարակության, նրա առանձնահատկությունների և գործառույթների մասին: Դասընթացը ներկայացնում է փիլիսոփայական գիտելիքների պատմականությունը, ուսումնասիրման ընթացքում ուսանողը գաղփար կունենա նորագույն շրջանի փիլիսոփայական տեսությունների և ուղղությունների, հայ փիլիսոփայական մտքի զարգացման շրջանների մասին:</p> <p>Առարկայի ուսումնասիրումը հնարավորություն կտա կատարել ընդհանրացումներ աշխարհայացքի, տարբեր գաղափարական հոսանքների, տեսությունների և հիմնադրույթների վերաբերյալ:</p> <p>Փիլիսոփայություն առարկայի ուսումնասիրմամբ ուսանողը միաժամանակ կշփվի տրամաբանության, մշակութաբանության, քաղաքագիտության և այլ գիտությունների հետ: Փիլիսոփայություն առարկան նախատեսված է ներկայացնել բոլոր բաժինների համար, որպեսզի ապագա մասնագետի մոտ ձևավորվի իրականության վերաբերյալ ընդհանրական գիտելիքներից եզրահանգումներ կատարելու հմտություն և կարողություն:</p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>1. ինքնուրույն վերլուծել փիլիսոփայական հիմնախնդիրները</p> <p>2. տարբերել փիլիսոփայական տարբեր ուղղությունների գաղափարական հիմնավորումները</p>			

	<p>3. տարբարակել փիլիսոփայության մտքի պատմության հիմնական էտապները, յուրաքանչյուրի հիմնական մոտեցումները</p> <p>4. Ներկայացնել հասարակական գիտակցությունը ձևերը, դրանց ընդհանրությունն ու տարբերությունը</p> <p>5. հասկանալ փիլիսոփայական հասկացությունների, կատեգորիաների և օրենքների էությունը, կիրառման բնագավառը</p> <p><i>Հմտություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն 2. հետազոտություններ կատարելու ունակություններ 3. սովորելու ունակություն 4. առաջնորդի հատկություններ 5. որակի կարևորության գիտակցում 6. Կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. վերլուծման և համադրման ունակություն 2. կազմակերպման և պլանավորման ունակություն 3. հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ 4. տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն, տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն 5. քննադատական վերլուծություն և ինքնաքննադատման ունակություն 6. միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Փիլիսոփայությունը որպես գիտություն</p> <p>Թեմա 2. Փիլիսոփայության զարգացման պատմական փուլերը</p> <p>Թեմա 3. Մատերիա և կեցություն</p> <p>Թեմա 4. Հոգևորի / գիտակցության/ պրոբլեմը փիլիսոփայության մեջ</p> <p>Թեմա 5. Չարգացման հիմնախնդիրը/ օրենքները և կատեգորիաները/</p> <p>Թեմա 6. Իմացության տեսություն: Գիտական իմացություն</p> <p>Թեմա 7. Սոցիալական փիլիսոփայություն, հասարակության սոցիալ-տնտեսական համակարգը</p> <p>Թեմա 8. Հասարակության քաղաքական և հոգևոր</p>

	<p>համակարգը</p> <p>Թեմա 9. Հասարակական գիտակցություն</p> <p>Թեմա 10. Մարդու հիմնախնդիրը փիլիսոփայության մեջ</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան, 2000 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան, 2005 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան, 1975. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005 <p>Լրացուցիչ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Իովչուկ – Փիլիսոփայության պատմության համառոտ ակնարկ, Երևան, 1979 2. Էդ. Հարությունյան, Քաղաքական համակարգի զարգացման հիմնախնդիրները անցումային

	հասարակությունում, Երևան, 2005 3. И.Т. Фралов, Введение философии
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Պ/բ-064 Մշակութաբանություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	14
			Մեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	32		
Ընդամենը	60			
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգաթղթ</u>			
Դասընթացի նպատակը	<ul style="list-style-type: none"> Մշակութաբանություն դասընթացի ծրագրային բովանդակության տիրապետումը, մշակույթի, մարդու, հասարակության ու աշխարհի մասին ընդհանուր գիտելիքների յուրացում: <ul style="list-style-type: none"> աշխարհայացքային կողմնորոշումների հստակեցում մասնագիտական, ընդհանուր գիտական և մշակութաբանական խնդիրների փոխառնչությունների պարզաբանման սկզբունքային մոտեցումների իմացում մասնագիտական գիտելիքների զարգացմանը նպաստող մշակութա-մեթոդաբանական մտածելակերպի տարրերի ձևավորում համաշխարհային և ազգային մշակույթի նվաճումներին հաղորդակից լինելը և մշակութաբանության բարդ հիմնախնդիրների համակարգում ճիշտ կողմնորոշվելը 			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>Մշակութաբանության որպես ինքնուրույն գիտության ձևավորումը, հետազոտման մեթոդները:</p> <p>Մշակույթ հասկացության մեկնաբանումը և սահմանումները:</p> <p>Մշակույթի գործառույթները: Մշակույթի դասակարգման</p>			

	<p>հիմնական չափորոշիչները, մշակույթի առանձին տիպերի բնութագիրը, կրոն և մշակույթ, բարոյականություն, արվեստ, գիտություն:</p> <p>Բնությունն իբրև փիլիսոփայական և մշակութաբանական կատեգորիա: Արժեք հասկացության բնորոշումը, մշակույթի և արժեքների կապը, արժեքների դասակարգումը:</p> <p>Քաղաքակրթություն հասկացության բնութագիրը, քաղաքակրթության և մշակույթի ընդհանրություններն ու տարբերությունները;</p> <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • մշակութային երևույթների օրինաչափությունները, կառուցվածքը, տիպաբանությունը, պատճառա-հետևանքային կապերը հասկանալու ունակություն • մշակույթի վերաբերյալ եղած սկզբնաղբյուրների հետ աշխատելու ունակություն • ունեցած ինֆորմացիայի և տեղեկատվության տարբեր ձևերը օգտագործելու հմտություններ • մշակույթի վերաբերյալ ունեցած գիտելիքների համակարգում և վերլուծություն • մասնագիտական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ • տեղեկատվության հավաքման, պահպանման և մշակման ունակություն, • միջանձնային գործնական հմտություններ <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ինքնուրույն աշխատելու ունակություն • Հետազոտություններ կատարելու ունակություն • Անկախ սովորելու ունակություն • Հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները • Համապատասխան համատեքստում ընկալել և մեկնաբանել նոր տեղեկատվություն, • Հասկանալ և օգտագործել քննադատական վերլուծության տեսությունների զարգացման մեթոդները • Ցուցաբերել ուսումնասիրման ոլորտում հետազոտությունների որակի իմացություն
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Մշակութաբանության ուսումնասիրության առարկան, մեթոդները, գործառույթները</p> <p>Թեմա 2. Զանգվածային և էլիտար մշակույթ</p> <p>Թեմա 3. Հոգևոր գործունեության մշակութային ձևերը</p> <p>Թեմա 4. Մարդ, բնություն, մշակույթ</p> <p>Թեմա 5. Մշակույթ և արժեքներ, մշակույթ և քաղաքակրթություն</p> <p>Թեմա 6. Մշակութային երկխոսություն և գլոբալիզացիա</p>

<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p><i>Պարտադիր-</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Մելքումյան Գ.Ա. Մշակութաբանություն, 2001 2. Գուրնիչ Ս., Մշակութաբանություն, 1996 3. Բորն Յու.Բ., Գեղագիտություն, 1989 4. Սարգսյան Ս.Ա., Մշակութաբանություն, 1996 <p><i>Լրացուցիչ-</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Հովհաննիսյան Ս., Կուլտուրան և բնությունը, Երևան, 1984 2. Макарян Э.С. , Теория культуры и современная наука, Ереван 1984 3. Малюра Ю.А. Культурология, Москва, 1999 4. Лосев А.Д. Философия. Мифология. Культура, Москва, 1991 5. Культурология. История мировой культуры, Москва, 1995 6. Розин В.М. Введение в культурологию, Москва, 1994 7. Швейцер А. Культура и этика, Москва, 1994

	8. Шенен О. Закат Европы, Москва, 1991 9. Философский словарь, Москва, 1983 10. Փիլիսոփայական բառարան
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Պ/բ- 061- Տրամաբանություն			
Դասընթացին հասկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	14
			Մեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	32		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <i>ստուգաբար</i>			
Դասընթացի նպատակը	<p>Դասընթացի նպատակը մտածողության օրենքների և օրինաչափությունների, մտքի քերականության կանոնների յուրացումն է, որի արդյունքը նոր գիտելիքների ստանալն ու յուրացնելն է ոչ միայն մտածողության, այլև իրականության մասին ընդհանրապես:</p> <p>Դասընթացի նպատակն է ցույց տալ, թե ինչպես շաղկապել մտքերը, որպեսզի ճշմարիտ նախադրյալներից ստանանք ճշմարիտ եզրակացություն:</p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք</p> <ul style="list-style-type: none"> • Հասկացության էությունը: Հասկացությունների տեսակները, նրանց հարաբերությունը: • Դատողության էությունը, տեսակետները, իմացաբանական և հաղորդակցային յուրահատկությունները • Միջնորդավորված մտահանգում: Պայմանական և բաժանարար մտահանգումներ: Միլլոգիզմը որպես մտահանգման յուրահատուկ ձև: Մտահանգման դերը ուսուցման գործընթացում: Անմիջական մտահանգումներ: Փոխակերպում և շրջում • Տրամաբանության հիմնական օրենքները: Օրենք-օրինաչափություն-մտածողություն <p>Հմտություն</p> <p>Տրամաբանության օրենքների, կատեգորիալ ապարատի և մեթոդների կիրառման շնորհիվ հանգել նյութականի իդեալականացման,</p>			

	<p>օբյեկտիվը սուբյեկտիվացնելու և սուբյեկտիվն էլ օբյեկտիվացնելու հիմնական սկզբունքներին</p> <p>Կարողունակություն</p> <ul style="list-style-type: none"> • վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն, • կազմակերպելու և պլանավորելու ունակություն, • տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն • գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն, • առկա փաստերը վերլուծելու, նոր գաղափարներ առաջ քաշելու ունակություն,
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p><u>Թեմա 1.</u> Տրամաբանության առարկան և նշանակությունը</p> <p><u>Թեմա 2.</u> Հասկացության էությունը</p> <p><u>Թեմա 3.</u> Դատողության էությունը</p> <p><u>Թեմա 4.</u> Մտահանգում</p> <p><u>Թեմա 5.</u> Ապացուցում և հերքում</p> <p><u>Թեմա 6.</u> Տրամաբանության հիմնական օրենքները</p> <p><u>Թեմա 7.</u> Տրամաբանության մեթոդաբանական նշանակությունը</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունաբար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Բրուտյան Գ.Ա., Ձևական տրամաբանության դասընթաց, Եր., 1967: 2. Բրուտյան Գ.Ա., Տրամաբանության դասընթաց, Եր., 1976: 3. Հարությունյան Էդ. Շ., Դեդուկտիվ տրամաբանության տեսության հարցեր, Եր., 1972: <p>Լրացուցիչ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кондаков Н.И. Логический словарь - справочник. М., 1975

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Бочаров В. А., Маркин В. И. Введение в логику. М., 2010 3. Гетманова А. Д. Учебник по логике. М., 1995. 4. Канеман Д. <u>Думай медленно... решай быстро</u>. М., 2013. 5. Кондаков Н. И. <u>Введение в логику</u>. М., 1967 6. Ивлев Ю. В. Учебник логики: Учебник. М., 2003. 7. Бочаров В. А., <u>Маркин В. И.</u> Основы логики: Учебник. М., 2001 8. <u>Горский Д. П.</u> Логика: Учебное пособие для педагогических училищ. Изд. 3-е., М., 1961. 9. <u>Челпанов Г. И.</u> Учебник логики. М., 1994.
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ - 058 Սոցիոլոգիա			
Դասընթացին հասկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	14
			Մեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	32		
	Ընդամենը	60		
Մտուզման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգաբար</u>			
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողների մոտ գիտելիքներ ձևավորել սոցիոլոգիայի պատմական անհրաժեշտության, հասարակության ուսումնասիրության համար ունեցած դերի, սոցիոլոգիական աշխարհայացքի բազմազանության և բազմաձևության մասին:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ճրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք</p> <p>Հասարակությունն իբրև համակարգ, դրա հիմնական տարրերը, դրանց միջև փոխկախվածության գործընթացները և վերահսկողության մեխանիզմները:</p> <p>Հմտություն</p> <p>Սոցիոլոգիական տեսությունների հիմնական ձևերին, մեթոդներին, գործիքներին, վերլուծության եղանակներին:</p> <p>Կարողունակություն</p> <p>Նախագծել սոցիալական որևէ երևույթի ուսումնասիրմանն ուղղված սոցիոլոգիական</p>			

<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>հետազոտության ծրագիր:</p> <p>Թեմա 1 Սոցիոլոգիայի ձևավորման նախադրյալները. պատմական ակնարկ: ՌԻՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ օբյեկտը, առարկան, ֆունկցիաները, կապն այլ գիտությունների հետ:</p> <p>Թեմա 2 Հասարակության կառուցվածքային տարրերը. անհատ, խումբ (տեսակները), կազմակերպություն, ինստիտուտ:</p> <p>Թեմա 3 Հասարակության վերահսկողության մեխանիզմներ. մշակույթ և սոցիալականացում:</p> <p>Թեմա 4 Հասարակության շերտավորում:</p> <p>Թեմա 5 Սոցիոլոգիական հետազոտության մեթոդները:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ`</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով` առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)` առավելագույնը գումարային 40 միավոր,</li> <li>▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում` առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Կրավչենկո «Սոցիոլոգիա» Եր.2004 2. Մկրտչյան Ե.Ռ., Բալայան Ն.Մ., Սոցիոլոգիա, Երևան 2002 3. Социология, Учебник для студентов вузов, Батурин В.К., 2012 4. Giddens, Anthony, Duneier, Mitchell, Applebaum, Richard. 2007. <i>Introduction to Sociology. Sixth Edition.</i> New

	York: W.W. Norton and Company. Chapter Լրացուցիչ- 1. Социология, Волков Ю.Е., 2012 2. История теоретической социологии, Предыстория социологии, Учебное пособие для вузов, Давыдов Ю.Н., 2010 3. Социология, Курс лекций, Акимова И.А., Багдасарьян Н.Г., 2010 4. Steven Loyal “The Sociology of Anthony Giddens”, 2003
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԷԻԿ/Բ-105- Իրավագիտություն			
Դասընթացին հասկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	14
			Մեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	32		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգարք</u>			
Դասընթացի նպատակը	<ul style="list-style-type: none"> • ուսանողներին զինել գիտելիքներով հանցավորության և դրա հետ կապված հարաբերությունների մասին, • ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական, իրավագիտական աշխարհայացքը, • նախապատրաստել ուսանողներին ուսումնասիրված նյութի գործնական կիրառմանը, • խորացնել ընդհանուր իրավագիտական գիտությունների առարկայաշարի ուսումնասիրությունը: 			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> <ul style="list-style-type: none"> • Իրավունքի հիմնական ճյուղերի (մասնավորապես՝ սահմանադրական իրավունքի, վարչական իրավունքի և վարչական դատավարության, քաղաքացիական իրավունքի և քաղաքացիական դատավարության, աշխատանքային իրավունքի, քրեական 			

	<p>իրավունքի և քրեական դատավարության, էկոլոգիական իրավունքի, միջազգային հանրային իրավունքի, դրանց սկզբունքների, ինստիտուտների, նորմերի ծագումնաբանության և էության, այդ ինստիտուտների և նորմերի օրենսդրական ամրագրման և կիրառման գործընթացի վերաբերյալ հիմնարար և համակարգված գիտելիք:</p> <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Կարող է կիրառել մասնագիտական գիտելիքներն առավել հաճախ հանդիպող իրավական խնդիրների լուծման համար: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ունակ է՝ պարբերաբար ուսումնասիրելու օրենսդրությունը և իրավակիրառ պրակտիկան, մասնագիտական գրականությունը և ինտեգրվելու հարափոփոխ բազմամշակութային աշխատանքային միջավայրին:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1- Պետության և իրավունքի առաջացումը, Թեմա 2- Պետության էությունը և գործառույթները, Թեմա 3- Իրավունքը սոցիալական նորմերի համակարգում, Թեմա 4- Սոցիալական նորմերի հասկացությունն ու տեսակները, Թեմա 5- Իրավունք և իրավագիտակցություն, Թեմա 6- Օրինականություն և իրավակարգ, Թեմա 7- Իրավունքի համակարգը, Թեմա 8- Իրավական պետություն, Թեմա 9- Սահմանադրական իրավունք, Թեմա 10- Սահմանադրական կարգ հասկացությունը</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում

	<p>և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ՀՀ Սահմանադրություն 2. Վ.Ն Խոռոպանյուկ «Պետության և իրավունքի տեսություն», 2001թ. 3. Վ.Ս. Ներսեյանց «Իրավունքի և պետության տեսություն», 2001թ. 4. Ապիյան Ն. «Պետության և իրավունքի հիմնահարցեր», 2003թ. 5. Васильев А. В. «Теория государства и права, 1998 6. Алексеев С Г« Теория государства и права. 2004 <p>Լրացուցիչ՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. www.yandex.ru. 2. www.google.ru 3. www.lib.ru 4. www.books.ru

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Էիկ/ Բ -091- Տնտեսագիտություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	14
			Մեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	32		
Ընդամենը	60			
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգաք</u>			
Դասընթացի նպատակը	Ամեն մի արտադրատեղանակի նպատակը հասարակության և նրա անդամների պահանջմունքների բավարարումն է: Հենց դրան է ուղղված արտադրության գործընթացը, որտեղ լուծվում է տնտեսական երկու հիմնախնդրի միջև առաջացող մշտական հակասությունը: Ներկայումս խառը տիպի տնտեսության պայմաններում, հիմախնդիրը շուկայական գործընթացի գործողությունը, շուկայական հարաբերությունների զարգացման օրինաչափություններն ու առանձնահատկություններն են: Սահմանափակ ռեսուրսների պայմաններում, ավելի շատ պահանջմունքներ բավարարելու գործում մարդկանց ունեցած վարքագիծը:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • տնտեսական կատեգորիաներն ու օրենքները • տնտեսագիտական գիտելիքների դերը և գործառույթները տնտեսության տարբեր ոլորտներում • առարկայի կարևորությունը հասարակական տնտեսական հարաբերությունների բնագավառում • հասարակության զարգացման պատմական փուլերի տնտեսական առանձնահատկությունները <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • մեկնաբանել տնտեսական երևույթներն ու տնտեսագիտություն առարկային, մեթոդներին և խնդիրներին • շուկայական հարաբերությունների օրինաչափություններին <p>այն բոլոր մեթոդներին, որոնք անհրաժեշտ են տնտեսական հավասարակշռություն և համաչափություն պահպանելու համար</p> <p><i>Կարողունակություն</i></p>			

	<ul style="list-style-type: none"> • մեկնաբանել տնտեսական երևույթներն ու գործընթացները, դրանց պատճառահետևանքային կապերը • կարողանա կատարել ճիշտ եզրահանգումներ • ճիշտ ներկայացնել մարդ-տնտեսություն-տնտեսական քաղաքականություն փոխհարաբերությունը
Դասընթացի բովանդակությունը	<p><u>Թեմա 1</u> Տնտեսագիտության ծագումն ու զարգացումը: Ուսումնասիրման առարկան և մեթոդները: Տնտեսագիտության ծագումն ու զարգացումը: Տնտեսագիտության հիմնական ուղղությունները: Տնտեսագիտությունն առարկան, նպատակները և խնդիրները: Տնտեսական կատեգորիաներ և տնտեսական օրենքներ: Տնտեսագիտության տեսությունը որպես մեթոդոլոգիական գիտություն՝ մեթոդոլոգիա և մեթոդ: Տնտեսագիտության միկրո, մեզո, մակրո և մեգա շերտային կառուցվածքը:</p> <p><u>Թեմա 2</u> Շուկայական տնտեսության ընդհանուր բնութագիրը: Շուկա, շուկայի հասկացությունը, ծագման պայմանները, սեփականության բազմաձևությունը: Շուկայի հիմնական տարրերը, ֆունկցիաները, գործունեության սկզբունքները, կառուցվածքը, ենթակառուցվածքները, օբյեկտները, սուբյեկտները: Շուկայի դասակարգումն ըստ ապրանքային խմբերի, տարածքային հատկանիշների, մրցակցության ձևի, շուկայի սուբյեկտների տեսակների: Շուկայական տնտեսության դրական և բացասական կողմերը:</p> <p><u>Թեմա 3</u> Տնտեսական համակարգեր: Տիպերը և մոդելները: Տնտեսական համակարգերը: Դրանց կազմակերպման հիմնական ձևերը: Ապրանքային արտադրության բնորոշ գծերը: Տնտեսական համակարգերի տիպերը և մոդելները:</p> <p><u>Թեմա 4</u> Շահույթ և շահութաբերություն: Ձեռնարկատիրական եկամուտ և աշխատավարձ: Շահույթ և շահութաբերություն: Շահույթի էության և աղբյուրների մեկնաբանությունները: Շահույթի մեծությունը որոշող գործոնները: Շահույթի ֆունկցիաները: Շահույթի տեսակները (հաշվապահական, տնտեսական, ընդհանուր հաշվեկշռային և այլն): Մոնոպոլ շահույթ: Ձեռնարկատիրական եկամուտ: Աշխատավարձի տնտեսական հիմքերը:</p>

	<p>Աշխատավարձի ձևերը, տեսակները ու համակարգերը: Անվանական և իրական աշխատավարձ: Աշխատավարձի կազմակերպման տարիֆային համակարգի էությունը: <u>Թեմա 5</u> Տնտեսական աճ: Տնտեսական զարգացման փուլայնությունը: Տնտեսական աճի էությունը: Դրան բնութագրող հիմնական ցուցանիշները: Տնտեսական աճի վրա ազդող գործոնները: Տնտեսական աճի տիպերը (էքստենսիվ, ինտենսիվ և խառը): Տնտեսական ճգնաժամ: Ճգնաժամի տեսակները: <u>Թեմա 6</u> Ինֆլյացիա և գործազրկություն: Ինֆլյացիայի բնորոշումը և հիմնական տեսակները: Առաջացման պատճառները և սոցիալ-տնտեսական հետևանքները: Տնտեսության պարբերական տատանումները և գործազրկությունը: Գործազրկության տեսակները և դրանց վրա ազդող գործոնները: Գործազրկության մակարդակը և ինֆլյացիայի տեմպերը: <u>Թեմա 7</u> Դրամա-վարկային համակարգի էությունը: Բանկեր: Փող. տեսակները, պահանջարկը և առաջարկը: Հավասարակշռությունը դրամական շուկայում: Տոկոսադրույքի ձևավորումը որպես փողի գին: Դրամաշրջանառություն: Շրջանառության համար անհրաժեշտ փողի քանակության որոշումը: Վարկ. էությունը, ձևերը և ֆունկցիաները: Բանկային համակարգ: Բանկերի տեսակները: Կենտրոնական Բանկի հիմնական խնդիրները և ֆունկցիաները: Առևտրային բանկերը և դրանց գործարքները:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <p>Գ. Կիրակոսյան՝ Տնտեսագիտության տեսություն, 2009թ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Գևորգյան Մ.Ա. „Տնտեսագիտության տեսություն“ Երևան 1998 2. Գոռթնի Դ. Ջեյմս, Ռիչարդ Լ. Ստրոուպ, Ա.Հ.Սթրուդենմունդի, Ռասել Ս. Սոբելի „Տնտեսագիտություն: Մասնավոր և հասարակական ընտրություն:“ Թարգմանություն՝ գլխ. խմբագիր պրոֆ.Գ. Կիրակոսյան Երևան 1999 3. Թովմասյան Ռ.Ա. „Տնտեսագիտության տեսություն“ Երևան 2006 4. Խաչատրյան Գ. Հ. „Տնտեսագիտության տեսություն“ Երևան 2007 5. Ղուշյան Հ. Բ. „Մակրոէկոնոմիկա“ Երևան 1992 6. Մարկոսյան Ա., Սաֆարյան Ռ. „Շուկայական տեսության հիմնախնդիրները“ Երևան 2002 7. “Մենեջմենթ“ Յ.Մ, Սուվարյանի խմբ. Երևան 2002 <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Войтов А. Г. „Экономика. Общий курс“ (фундаментальная теория экономики). Учебник М. 2003 2. Гугасян Г. М. „ Экономическая теория. Ключевые вопросы.“ Учебник М. 2004 3. Липсиц И.В. . „ Экономика. Учебник для вузов“: М.2004 4. Макконелл К.Р. Брю С.Л. Экономикс: Принципы,проблемы и политика. В 2-х томах. М.1996 5. Носова С. С. . „ Экономическая теория Краткий курс. “ М.2001 6. Носов С. С. „ Основы Экономики.“ Учебник М.

	<p>2004</p> <p>7. Основы экономической теории. Курс лекции Под общ. ред. А.А.Кочеткова М.2004</p> <p>8. Райзберг Б. А. „ Основы Экономики.“ Учебник пособие. М. 2000 Стенлейк Дж.Ф. . „ Экономикс для начинающих. “ М.1994</p> <p>9. Торосян К. М. „ Теория оптимальной цивилизации.“ Гл.12-14 Ереван 2002</p> <p>10. „ Экономическая теория.“ Учебник. Под ред. Камаева В. Д. М. 2000</p> <p>11. „ Экономическая теория.“ Учебник. Под общ. ред. В.И.Видяпина и др. М.2005</p> <p>12. „ Экономика. .“ Учебник под ред. А.С.Булатова М.2001</p> <p>Янова В.В. „ Экономика. .“ Учебник М.2007</p>
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Պ/Բ-065 Քաղաքագիտություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	14
			Մեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	32		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգարք</u>			
Դասընթացի նպատակը	Քաղաքագիտություն առարկայի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին գիտելիքներ տալ քաղաքական պատմության, գործընթացների և զարգացման փուլերի մասին: Դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում ուսանողը պետք է գաղափար ունենա քաղաքական համակարգի, պետության կառավարման տիպերի և ձևերի, քաղաքական իշխանության, քաղաքական կուլտուրայի, քաղաքական կազմակերպությունների, իշխանության ձևավորման սկզբունքների, միջազգային քաղաքական			

	<p>կազմակերպությունների մասին: Առարկայի ուսումնասիրումը հնարավորություն կտա պատկերացում կազմել հայ ժողովրդի մշակութային նվաճումների մասին, գնահատել գեղեցիկն ու մշակութային արժեքները: Քաղաքագիտություն առարկայի ուսումնասիրմամբ ուսանողը միաժամանակ կշփվի համաշխարհային քաղաքական պատմության, մշակութաբանության, փիլիսոփայության և այլ գիտությունների հետ: Քաղաքագիտություն առարկան նախատեսված է ներկայացնել ոչ մասնագիտական բաժիններին, որպեսզի ապագա մանկավարժը գիտելիներ ունենա քաղաքական համակարգի և պետական կառավարման մասին</p>
<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ինքնուրույն վերլուծել քաղաքական իրադարձությունները 2. տարբերել քաղաքաքան և քաղաքագիտական սուբյեկտների գործառույթները 3. տարբարակել պետական կառավարման համակարգի տիպերը 4. տարբերակել պետության տիպերն ու ձևերը 5. հասկանալ քաղաքական կոնֆլիկտների տիպերն ու կառուցվածքը, լուծման ուղիները <p><i>Հմտություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն 2. հետազոտություններ կատարելու ունակություններ 3. սովորելու ունակություն 4. առաջնորդի հատկություններ 5. որակի կարևորության գիտակցում <p><i>Գարողունակություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. վերլուծման և համադրման ունակություն 2. կազմակերպման և պլանավորման ունակություն 3. հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ 4. տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն, տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն 5. քննադատական վերլուծություն և ինքնաքննադատման ունակություն 6. միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն

<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Քաղաքագիտության առարկան, խնդիրները, մեթոդները, կապը հասարակական այլ գիտությունների հետ</p> <p>Թեմա 2. Քաղաքագիտության սուբյեկտները: Հասարակական քաղաքական համակարգ</p> <p>Թեմա 3. Պետություն, տիպերը, ձևերը</p> <p>Թեմա 4. Քաղաքական իշխանություն</p> <p>Թեմա 5. Քաղաքական գործընթացներ և կոնֆլիկտներ: Քաղաքական կուլտուրայի տիպերը</p> <p>Թեմա 6. Մարդու դերը քաղաքականության մեջ</p> <p>Թեմա 7. Անցումային հասարակության քաղաքական համակարգը: Իրավական պետություն</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգաթղթեր)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ. 5.ՀՀ Սահմանադրություն, Երևան, 2015թ.

	<p>Լրացուցիչ</p> <p>1. Հ. Մանուչարյան «Դրվագներ հայ քաղաքական մտքի պատմության» Երևան, 2002թ.</p> <p>2. Գ. Միրումյան «Քաղաքական ուսմունքների պատմություն» 2006թ</p> <p>3. Зеркин, Основы политологии, 1999г.</p> <p>4. Բ. Խաչատրյան, Քաղաքագիտություն, 2017թ.</p>
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՔԿ/բ-156 - Էկոլոգիա և բնապահպանության հիմնահարցեր			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	14
			Մեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	32		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգարք</u>			
Դասընթացի նպատակը	<p>Ուսանողների մոտ ձևավորել գիտելիքներ բույսերի, կենդանիների և շրջակա միջավայրի փոխհարաբերությունների և օրինաչափությունների վերաբերյալ, ուսանողներին ապահովել էկոլոգիական գործոնների, բույսերի, կենդանիների առանձին խմբերի յուրահատուկ վերաբերմունքն արտաքին միջավայրի և որոշ էկոլոգիական օրինաչափությունների, համակեցությունների հարմարվողական դերի մասին, կենսահամակեցությունների կառուցվածքի և թվակազմի կարգավորման մեխանիզմների մասին, ներտեսակային և միջտեսակային փոխհարաբերությունների, սուկցեսիաների և բույսերի կյանքի ձևերի մասին:</p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք</p> <ul style="list-style-type: none"> Էկոլոգիական գործոնների ազդեցությունը բույսերի վրա և նրանց միջև ստեղծվող փոխհարաբերությունների մասին, համակեցությունների կառուցվածքի, նրանցում 			

	<p>ընթացող միջտեսակային և ներտեսակային փոխհարաբերությունների մասին:</p> <ul style="list-style-type: none"> • համակեցությունների առաջնային և երկրորդային հերթափոխության մասին: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքներ ուսումնասիրման մեթոդներին, • բնության օրինաչափությունների վերլուծությանը: • էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքների բնագավառում գործնական հմտություններին: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Յուրացնելով բույսերի էկոլոգիական առանձնահատկությունների մասին գիտելիքները իրականացնել բույսերի, կենդանիների պահպանության միջոցառումներ • էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքներ առարկայի վերաբերյալ տեսական գիտելիքներն ու ունակությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ, • հանձնարարված գրականության հիման վրա կազմել ռեֆերատներ
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p><u>Թեմա1.</u> Դասընթացի ծրագրի ներկայացում և ուսումնական գործողությունների պլանավորում: էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքներ առարկան« խնդիրները զարգացման տարբեր էտապներում: էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքներ զարգացման պատմությունը: Ժամանակակից էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքներ առարկայի կառուցվածքն ու խնդիրները, դիրքը կենսաբանական գիտությունների համակարգում: էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքներ որպես բնության պահպանության և բնության ուսուցիչական օգտագործման տեսական հիմք:</p> <p><u>Թեմա2.</u> Բույսերի, կենդանիների վրա արտաքին գործոնների ազդեցության ընդհանուր օրինաչափությունները: Հասկացողություն էկոլոգիական գործոնների մասին: Աբիոտիկ« բիոտիկ» անթրոպոգեն, էդաֆիկ գործոններ: Սահմանափակող գործոններ: Գործոնի ազդեցության ուժ: Օպտիմում և պեսիմում: Կրիտիկական կետեր: Տեսակի էկոլոգիական</p>

վալենտականություն: Օրգանիզմների էկոլոգիական դասակարգման սկզբունքները:

Թեմա 3. Լույսի դերը բույսերի, կենդանիների կյանքում: Բույսերի, կենդանիների էկոլոգիական խմբերը լույսի նկատմամբ և դրանց ադապտացիոն յուրահատկությունները: Լուսապարբերականություն: Բույսերի, կենդանիների հարմարվողականությունը թույլ լուսավորվածության պայմաններին:

Թեմա 4. Ջերմության նկատմամբ բույսերի, կենդանիների էկոլոգիական վալենտականությունը: Ջերմաստիճանի ազդեցությունը օրգանիզմների կենսազործունեության վրա: Բույսերի, կենդանիների ջերմային ռեժիմի յուրահատկությունը: Բույսերի, կենդանիների մոտ ջերմակարգավորման հիմնական ուղիները: Բույսերի, կենդանիների ջերմային ռեժիմը և նրանց ոչնչացման պատճառները ցածր և բարձր ջերմաստիճանի դեպքում:

Թեմա 5. Խոնավության նշանակությունը ցամաքային օրգանիզմների կյանքում: Ցամաքի վրա խոնավության ձևերը և աղբյուրները: Բույսերի մոտ խոնավության մուտքի և ելքի ուղիները: Բույսերի էկոլոգիական խմբերը ըստ ջրային հաշվեկշռի, հիդրոֆիտներ՝ մեզոֆիտներ և քսերոֆիտներ: Ջրի տարբեր ձևերի ազդեցությունը բույսերի վրա:

Թեմա 6. Տեղումների տեսակը և դրանց էկոլոգիական դերը: Բույսերի, կենդանիների կյանքում էդաֆիկ գործոնը: Օդի կազմը և շարժումը: Քամու դերը տեսակների էկոլոգիայում: Հողը որպես կյանքի միջավայր: Հողի յուրահատկությունը: Հողերի ջրային ռեժիմը: Հողի մեխանիկական կազմի էկոլոգիական նշանակությունը բույսերի, կենդանիների համար:

Թեմա 7. Ժամանակը որպես էկոլոգիական գործոն բույսերի, կենդանիների կյանքում: Կենսաբանական ժամացույց:

Բույսերի, կենդանիների, կենդանիների օրական և ցիրկադային ռիթմը: Բույսերի, կենդանիների էկոլոգիական խմբերն ըստ օրական ակտիվության: Հիմնական ադապտացիաները: Լուսնային ռիթմեր, դրանց յուրահատկությունը: Մակընթացության և տեղատվության

	<p>ռիթմերը օվկիանոսում: Սեզոնային ռիթմեր: Դրանց ադապտիվ բնույթը: Բույսերի, կենդանիների հարմարվածությունը տարվա անբարենպաստ պայմաններին: Սեզոնային զարգացումը ղեկավարող գործոններ: Բույսերի, կենդանիների մոտ պերիոդիզմի երևույթի էությունը:</p> <p><u>Թեմա 8.</u> Բիոտիկ կապերի հիմնական տիպերը՝ դրանց դրսևորման յուրահատկությունը միջտեսակային և ներտեսակային հարաբերություններում: Գրշատիչ-գոհ՝ մակաբույծ-տեր փոխհարաբերությունները: Այդ կապերի ընդհանուր գծերը և յուրահատկությունը:</p> <p><u>Թեմա 9.</u> Համակեցություն: Հասկացողություն բուսական համակեցության մասին, համակեցության կառուցվածքը: Ստաբիլ և ոչ ստաբիլ համակեցություններ Հասկացողություն կենսացենոզի մասին: Ֆիտոցենոզ: Կենսացենոզի կառուցվածքը: Սահմանային էֆեկտ: Կենսացենոզի տարածական կառուցվածքը: Ջրային և ցամաքային կենսացենոզների տարբերությունը:</p> <p><u>Թեմա 10.</u> Համակեցության ստաբիլության հիմնախնդիրը: Սուկցեսիաների ընդհանուր օրինաչափությունները: Առաջնային և երկրորդային սուկցեսիաներ: Սուկցեսիաների յուրահատուկ տարբերակները:</p> <p><u>Թեմա 11.</u> Բույսերի, կենդանիների վրա միջավայրի գործոնների ձևառաջացնող ազդեցությունը: Հասկացողություն բույսերի, կենդանիների կյանքի ձևերի մասին: Կյանքի ձևերի ձևավորման հարմարվողական նշանակությունը: Կյանքի ձևերի դասակարգումը:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Двороковский М. С.- Экология растений-1983 г. 2. Горышина Т. К.- Экология растений-1978 г. 3. Березина Н.А., Афанасьева Н.Б.- Экология растений.2009г 4. Մելքունյան- Էկոլոգիա, 2009թ. 5. В.А.Радкевич “Экология” Минск. 6. Н. М. Черпова, А.М.Былова “Экология”, М., 1980թ. 7. А.А. Хван “Экология” М., 2002թ. 8. Հարությունյան Լ. Վ.- Ընդհանուր էկոլոգիա,1998թ. <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Юджин, Одум “Экология”. В 2-х томах. 1986 2. Чернова Н.И., Былова А.М.- “Общая экология”. 2004 3. Бигон “Экология” М., 1999.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԱՍ/բ-051 - Քաղաքաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	14
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	14
	Ինքնուրույն	32		
Ընդամենը	60			
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգաք</u>			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել քաղաքաշտպանության համակարգին և հիմնական խնդիրներին, ինչպես նաև, արտակարգ իրավիճակներում վարքի կանոններին և բնակչության պաշտպանության հիմնահարցերին:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p><i>Ուսանողը պետք է իմանա</i></p> <ul style="list-style-type: none"> արտադրական իրավիճակների դասակարգումը, բնութագիրը, կանխարգելման միջոցները, ինչպես նաև բնական, էկոլոգիական, տեխնածին աղետներից պաշտպանվելու միջոցառումները: զանգվածային ոչնչացման զենքերի տեսակների, դրանց կիրառման ժամանակ առաջացած հետևանքների, պայքարի ու կանխարգելիչ խնդիրները բնակչության պաշտպանության միջոցները արտադրական իրավիճակներում և պատերազմի ժամանակ ապաստարանների, հակաճառագայթային թաքստոցների կառուցվածքները, տարհանման և ապակենտրոնացման կազմակերպման սկզբունքները ռիսկի գործոնը արտակարգ իրավիճակներում, ճգնաժամային կառավարման մի շարք հարցերի գաղախարհները: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> բնակչության պաշտպանությանը անհատական և կոլեկտիվ միջոցներով հակազգազից օգտվելու կանոններին շնչառական օրգանների պաշտպանության պարզագույն միջոցներին 			

	<ul style="list-style-type: none"> մարդասիրական օգնության կազմակերպմանը արտակարգ իրավիճակներում: <i>Կարողունակություն</i> դիմակայել բնական, էկոլոգիական, տեխնաժին աղետներին միջուկային, քիմիական, կենսաբանական զենքերից պաշտպանվել ապաստարաններում, հակաձառագայթային թաքստոցներում ցուցաբերի առաջին բուժօգնություն տուժածներին աշխատել փրկարարական ջոկատներում:
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Արտակարգ իրավիճակներ, առաջացման պատճառները, զարգացման փուլերը և դասակարգումը: Թեմա 2. Տարերային աղետներ, վտանգավոր երևույթներ, առաջացման պատճառները: Տեխնաժին աղետներ բնակչության պաշտպանության հրատապ միջոցները: Թեմա 3. Չանգվածային ոչնչացման զենքի տեսակները, բնութագիրը և բնակչության պաշտպանությունը նրանից: Թեմա 4. Բնակչության պաշտպանության կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ: Թեմա 5. Քաղաքացիական պաշտպանությունը, նրա նպատակները և խնդիրները: Քաղաքացիական պաշտպանության պաշտպանական կառույցները: Թեմա 6. Արտակարգ իրավիճակների ռիսկի գնահատումը: Ռիսկի նվազեցման համալիր ծրագիր: Թեմա 7. Փրկարար աշխատանքի կազմակերպումը ԱԻ և պատերազմի ժամանակ:</p>
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝

	<p>առավելագույնը գումարային 40 միավոր,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Պարտադիր -Հ.Մ.Գրիգորյան-«Արտակարգ իրավիճակների և քաղաքացիական պաշտպանության հիմնահարցեր», Երևան 2014թ. 2. Ալավերդյան Ռ., Սարաֆյան Կ., «Ջրհեղեղներ», Երևան 2000 թ. 3. Ասրյան Հ., Մամիկոնյան Յու., Մաթևոսյան Հ., Սարաֆյան Կ., «Ձեռնարկ ռազմական և արտակարգ իրավիճակներում վարելակերպի կանոնների մասին», Երևան 2001թ. 4. Բալասանյան Ս., «Սեյսմիկ պաշտպանությունը և նրա կազմակերպումը», Գյումրի, Էլդորադո, 200 թ. 5. Մաթևոսյան Հ., Սարաֆյան Կ. և ուրիշներ «Ռազմական և արտակարգ իրավիճակներում վարվելակերպի կանոնների մասին», Ձեռնարկ, Երևան 2001թ. 6. Հովհաննիսյան Ս., «Աղետների ռիսկերի նվազեցման կրթություն», Երևան, Փրինթինֆո 2011թ. 7. Հարությունյան Ս., Արտակարգ իրավիճակների և քաղպաշտպանության հիմունքներ, Երևան, Տնտեսագետ 2003 թ. <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Հայաստանի Հանրապետության օրենքը «Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության մասին»1998 թ. 2. 2-ը դեկտեմբերի 3. Հայաստանի Հանրապետության օրենքը «Քաղաքացիական պաշտպանության մասին»,2002 թ. 4. 5-ը մարտի 5. ՀՀ օրենք «Տեղական ինքնակառավարման մասին», Երևան, Լորք-ֆիրմա ՍՊԸ1996 թ 6. ՀՀ օրենքը «Սեյսմիկ պաշտպանության մասին», Երևան 2007թ. 7. ՀՀ օրենքը «ԱԻ-ում բնակչության պաշտպանության մասին»1998 թ. 8. ՀՀ օրենքը «Քաղաքացիական պաշտպանության մասին» 2002 թ.

--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՔԿ/բ-235- Բժշկագիտության հիմունքներ և առողջության պահպանում			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	14
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	14
	Ինքնուրույն	32		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <i>ստուգարք</i>			
Դասընթացի նպատակը	<p>«Բժշկագիտության հիմունքներ և առողջության պահպանում» առարկայի հիմնական նպատակն է ուսանողների տալ գիտելիքներ բժշկագիտության հիմունքների, հիվանդությունների դասակարգման, առաջացման պատճառների, ընթացքի, կանխարգելման մասին: Նրանց մոտ զարգացնել անհրաժեշտ հմտություններ աղետների օջախում տուժածներին առաջին և մինչբժշկական օգնություն ցույց տալու համար, պատրաստել նրանց պրակտիկ աշխատանքի բժշկական օգնություն ցուցաբերելու համար արտակարգ իրավիճակների պայմաններում: Ուսանողների մոտ արմատավորել հմտություններ և կարողություններ կատարելու վիրակապություն, դնել բեկակալ, չափել հիվանդի կամ տուժվածի զարկերակային ճնշումը, որոշել պուլսը, շնչառության հաճախականությունը, չափել մարմնի առավելագույն ջերմությունը, վերահսկել տուժվածի վիճակը, կանխել վնասվածքային շոկի առաջացումը, կազմակերպել ճիշտ օգնություն վնասվածքների ժամանակ, կատարել ճիշտ տեղափոխություն: Գաղափար կազմել առողջ ապրելակերպի, սեռական դաստիարակության մասին: Ծրագրով նախատեսված են դասախոսություններ և գործնական պարապմունքներ լսարաններում և կաբինետներում, իսկ կլինիկային հատկացված ժամերը</p>			

	անց են կացվում հիվանդանոցում և պոլիկլինիկայում:
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Հիվանդությունը (ոչ վարակիչ և վարակիչ): • Հիվանդի (վարակիչ և ոչ վարակիչ) հետազոտությունը և ախտորոշումը: • Հիվանդի խնամքը՝ սիրտ-անոթային, շնչառության, մարսողության, էնդոկրին, միզազատական և վարակիչ հիվանդությունների ժամանակ: • Սիրտ-անոթային օրգանների հիվանդություններ: • Սիրտ անոթավորող արյունատար անոթում արյան հոսքի նվազման պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Սիրտ անոթավորող արյունատար անոթում արյան հոսքի կանգի պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Արյան գերճնշման պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Բրոնխների բորբոքումը՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը: • Բրոնխների ասթման՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Թոքերի բորբոքումը՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Մարսողության օրգանների հիվանդությունները՝ • Ստամոքսի բորբոքումը՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Խոցային հիվանդություն՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Էնդեմիկ խալիպ՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Շաքարախտը՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Երիկամի բորբոքում՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Մեզահեռացնող ուղու բորբոքումը՝ պատճառը,

ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը:

- Վարակիչ հիվանդությունների (անվանախամբավորումները, պատճառները):
- Դիզենտերիա՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
- Լյարդի բորբոքում՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը:
- Ջրծաղիկ՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
- Դիֆտերիա՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
- Էպիդեմիկ պարտիտ՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
- Բժավոր տիֆ՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
- Բրուցելյոզ՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
- Սիբիրախտ՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
- Իմունիտետը: Պատվաստումը:
- Անոթազարկի հաճախականություն չափելը:
- Մեխանիկական ճնշումաչափիչով և հնչյունալսիչով արյան ճնշման չափելը:
- Մեխանիկական ճնշումաչափիչով առանց հնչյունալսիչով արյան ճնշման չափելը:
- Շնչառության շարժումների հաճախականություն չափելը:
- Դեղանոթից դեղանյութի զետեղումը ներարկիչի մեջ:
- Դեղանյութի ենթամաշկային ներարկումը:
- Դեղանյութի ներմկանային ներարկումը:
- Դեղանյութի ներանոթային ներարկումը:
- Դեղանյութի ներմուծումը ականջի մեջ:
- Դեղանյութի ներմուծումը քթի խոռոչ:
- Մարմնի ջերմաստիճան չափել:
- Արյան տեղային արյունահորդություն առաջացնող միջոց դնել:

Հմտություն

	<ul style="list-style-type: none"> • Ձեռք բերված տեսական և գործնական գիտելիքների կիրառում: • անոթագարկի հաճախականություն չափել: • մեխանիկական ճնշումաչափիչով և հնչյունալսիչով արյան ճնշման չափել: • շնչառության շարժումների հաճախականություն չափել: <ul style="list-style-type: none"> • դեղանոթից դեղանյութ զետեղել ներարկիչի մեջ: • մարմին ենթամաշկային ներարկել դեղանյութ • մարմին ներակնային ներարկել դեղանյութ • մարմին ներանոթային ներարկել դեղանյութ • Դեղանյութ ներմուծել ականջի մեջ: • Դեղանյութ ներմուծել քթի խոռոչ: • Մարմնի ջերմություն չափել: • Արյան տեղային արյունահորդություն առաջացնող միջոց դնել <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Հիվանդի հետազոտության մեթոդներին և առաջին բուժօգնություն ցուցաբերելուն • անձնական հիգիենայի կանոններին • հիվանդի խնամքի կազմակերպմանը • առողջությունը պայմանավորող բաղադրիչների ճիշտ կիրառումը
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p><u>Թեմա 1.</u> Բժշկագիտության հիմունքներ և առողջության պահպանում առարկայի նպատակը, խնդիրները, առանձնահատկությունները և հետազոտության մեթոդները: Հիվանդություն (ոչ վարակիչ, վարակիչ), հիվանդի (ոչ վարակիչ, վարակիչ) հետազոտությունը և ախտորոշումը:</p> <p><u>Թեմա 2.</u> Սիրտ-անոթային օրգանների հիվանդություններ՝ սիրտը անոթավորող արյունատար անոթում արյան հոսքի նվազում՝ առաջին բուժօգնությունը, սիրտը անոթավորող արյունատար անոթում արյան հոսքի կանգ՝ առաջին բուժօգնությունը, արյան զերճնշում:</p> <p><u>Թեմա 3.</u> Շնչառության օրգանների հիվանդություններ՝ բրոնխի բորբոքում (բրոնխաբորբ), բրոնխների ասթմա (բրոնխադժվարաշնչառություն), թոքի բորբոքում (թոքաբորբ):</p>

Թեմա 4 . Մարտոդրության օրգանների հիվանդություններ՝ ստամոքսի բորբոքում (ստամոքսաբորբ), բարակ աղու խոց: Ներզատիչ օրգանների հիվանդություններ՝ շաքարախտ, էնդեմիկ խալիպ: Դիզենտերիա (Աղիքամանրեախտ): Լյարդի բորբոքում: Իմունիտետ: Ջրծաղիկ, կարմրուկ, էպիդեմիկ պարոտիտ:

Թեմա 5. Մեզագոյացնող և մեզ հեռացնող օրգանների հիվանդություններ՝ երիկամի բորբոքում (երիկամաբորբ), մեզահեռացնող ուղու բորբոքում (մեզաուղաբորբ): Վարակիչ հիվանդություններ: Դիֆտերիա, բծավոր տիֆ, բրուցելոզ, սիբիրախտ, դաբաղ:

Թեմա 6. Բժշկագիտության հիմունքներ և առողջության պահպանում առարկայի նպատակը, խնդիրները, առանձնահատկությունները և հետազոտության մեթոդները: Հիվանդություն (ոչ վարակիչ, վարակիչ), հիվանդի (ոչ վարակիչ, վարակիչ) հետազոտությունը և ախտորոշումը: Անոթագրակի հաճախականության չափումը: Արյան ճնշման չափումը:

Թեմա 7. Սիրտ-անոթային օրգանների հիվանդություններ՝ սիրտը անոթավորող արյունատար անոթում արյան հոսքի նվազում՝ առաջին բուժօգնությունը, սիրտը անոթավորող արյունատար անոթում արյան հոսքի կանգ՝ առաջին բուժօգնությունը, արյան գերճնշում: Դեղանյութի գետեղումը դեղանոթից ներարկիչի մեջ, դեղանյութի ենթամաշկային ներարկումը, դեղանյութի ներմկանային ներարկումը, դեղանյութի ներանոթային ներարկումը:

Թեմա 8. Շնչառության օրգանների հիվանդություններ՝ բրոնխի բորբոքում (բրոնխաբորբ), բրոնխների ասթմա (բրոնխադժվարաշնչառություն), թոքի բորբոքում (թոքաբորբ): Շնչառության շարժումների հաճախականության չափումը: Հիվանդի անհատական հիգիենան և պահպանման կանոնները:

Թեմա 9. Մարտոդրության օրգանների հիվանդություններ՝ ստամոքսի բորբոքում (ստամոքսաբորբ), բարակ աղու խոց: Ներզատիչ օրգանների հիվանդություններ՝ շաքարախտ, էնդեմիկ խալիպ: Արյան տեղային արյունահորդում: Ստամոքսի լվացում:

Թեմա 10. Մեզագոյացնող և մեզ հեռացնող օրգանների հիվանդություններ՝ երիկամի բորբոքում (երիկամաբորբ),

	<p>մեզահեռացնող ուղու բորբոքում (մեզաուղաբորբ): Վարակիչ հիվանդություններ: Իմունիտետ, պատվաստում: Դիզենտերիա (Աղիքաանոթախտ): Լյարդի բորբոքում: Ջրծաղիկ: Հոգնաների տեսակները և դրան տեխնիկան: <u>Թեմա 11.</u> Դիֆտերիա, էպիդեմիկ պարոտիտ, կարմրուկ, բծավոր տիֆ: Բուժական սնունդ և դիետիկ սեղաններ: <u>Թեմա 12.</u> Բրուցելոզ, սիբիրախտ, դաբաղ: Բնական, խառը և արհեստական սնուցում:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ն. Ավետիսյան , "Ներքին հիվանդություններ", 2004 2. Վ. Աստվածատրյան, "Կլինիկական մանկաբուժություն ", 2000 3. В.И.Покровский. Популярная медицинская энциклопедия. 1989 4. А. Воробьева. Учебное пособие для подготовки медицинский сестер. 2001 5. Ա. Ն. Մուրատով , Վիրաբուժություն և հիվանդների

Խնամքը , 1989

6. Գ. Ստամբուլցյան , " Ներքին հիվանդություններ ", 2000
7. Ս. Մինասյան, Առողջագիտություն , 2008
8. Օ. Ջուհարյան , Կենսագործունեության անվտանգություն , 2005
9. А. Воробьева. Справочник практического врача. 2000
10. Վ. Ս. Մադոյան, Լ. Վ. Եդոյան, Մեթոդական ցուցումներ բժշկագիտության հիմունքներ և առողջության պահպանում ու արտակարգ իրավիճակներում առաջին բուժօգնություն առարկաների գործնական պարապմունքների վերաբերյալ, 2018

Լրացուցիչ-

1. Винакмен. Инфекционные болезни. 2000
2. Կարմիր խաչ, Առաջին օգնության հիմունքներ, 1999
3. Վ. Մադոյան , "Մեթոդական ցուցումներ բժշկագիտության հիմունքներ առարկայից " , 2000
4. Е.А.Федина. Справочник провизора – консультанта. 2005
5. Է. Ս.Գաբրիելյան , Ֆարմակոլոգիա, 1998
6. Վ. Ա. Աբովյան , Առաջին օգնություն / հանրամատչելի ձեռնար/, 2012

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՔԿ/բ-184 Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	14
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	14
	Ինքնուրույն	32		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգաքր</u>			
Դասընթացի նպատակը	«Արտակարգ իրավիճակներում առաջին բուժ. օգնություն» առարկայի հիմնական նպատակն է ուսանողների տալ գիտելիքներ արտակարգ և մարտական			

	<p>իրավիճակներում տուժվածի կամ հիվանդի վիճակի գնահատման, համակարգված և պրակտիկ թերապևտիկ օգնության ձևերի, պաթոլոգիկ պրոցեսների ուսումնասիրության, պրոֆիլակտիկայի և բուժման, մասնագիտական գործունեության ընթացքում զարգացած հիվանդությունների (անբարենպաստ պայմաններ, տարբեր թունավոր գործոնների ազդեցություն և այլն) առաջացման պատճառների, կանխարգելման, բուժօգնության կազմակերպման նորմայից շեղվածքի վիճակների ծագման և զարգացման վերաբերյալ, բժշկական էվակուացիայի, հիվանդների և վիրավորների հետազոտության հաջորդականության, տարահանման տարբեր փուլերի, մարտի դաշտում և տարբեր տիպի զանգվածային բնաջնջման զենքի կիրառման ժամանակաշրջանում մասնագիտական թերապևտիկ օգնության վերաբերյալ:</p> <p>Ծրագրով նախատեսված են դասախոսություններ և գործնական պարապմունքներ լսարաններում և կաբինետներում, իսկ կլինիկային հատկացված ժամերը անց են կացվում հիվանդանոցում և պոլիկլինիկայում:</p>
<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Հիվանդությունը (վնասվածքը, թունավորումը): • Հիվանդի (վնասվածքով, թունավորված) հետազոտությունը, ախտորոշումը: • Արյունահոսությունը, ձևերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Բազուկի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Նախաբազուկի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Ձեռնաթաթի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Ազդրի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Սրունքի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Ոտնաթաթի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները,

ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը:

- Գլխի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը:

- Ողնաշարի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը:

- Կոնքի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը:

- Կրծքավանդակի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը:

- Որովայնի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը:

- Բազուկ-թիակ-անրակային հոդապոկախտը, պատճառը, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը:

- Տարբերամարմնամասանույնատեսքի վնասվածքը, առաջին բուժօգնությունը:

- Տարբերամարմնամասատարբերատեսքի վնասվածքը, առաջին բուժօգնությունը:

- Թունավորման ուղիները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը:

- Անոթագարկի հաճախականությունը չափելը:

- Մեխանիկական ճնշումաչափիչով և հնչունալսիչով արյան ճնշում չափելը:

- Մեխանիկական ճնշումաչափիչով արյան ճնշում չափելը:

- Գլխի վերքակապումը:

- Շնչառության շարժումների հաճախականություն չափելը:

- Կրծքավանդակ վերքակապելը:

- Որովայն վերքակապելը:

- Արյան տեղային հոսունությունը նվազեցնող միջոց դնելը:

- Բազուկի վերքակապումը:

- Նախաբազուկի վերքակապումը:

- Ձեռնաթաթի վերքակապումը:

- Բազուկ-նախաբազուկային հոդի վերքակապումը:

- Բազուկ-թիակ-անրակային հոդի վերքակապումը:

- Ազդրի վերքակապումը:

- Սրունքի վերքակապումը:

- Կոնք-ազդրային հոդի վերքակապումը:

- Ազդր-սրունքային հոդի վերքակապումը:
  - Սրունք-ոտնաթաթային հոդի վերքակապումը:
  - Ոտնաթաթի վերքակապումը:
  - Արյան տեղային արյունահորդություն առաջացնող միջոց դնելը:
  - Դեղանյութի զետեղումը ներարկիչի մեջ:
  - Դեղանյութի ենթամաշկային ներարկումը:
  - Դեղանյութի ներմկանային ներարկումը:
  - Դեղանյութի ներանոթային ներարկումը:
- Հմտություն*
- Ձեռք բերված տեսական և գործնական գիտելիքների կիրառում:
  - անոթազարկի հաճախականությունը չափել
  - մեխանիկական ճնշումաչափիչով և հնչյունալսիչով արյան ճնշումը չափել
  - մեխանիկական ճնշումաչափիչով և առանց հնչյունալսիչի արյան ճնշումը չափել
  - գլխի վնասվածք վերքակապել
  - շնչառության շարժումների հաճախականություն չափել
  - կրծքավանդակի վնասվածք վերքակապել
  - որովայնի վնասվածք վերքակապել
  - արյան տեղային հոսունությունը նվազեցնող միջոց դնել
  - արյան տեղային արյունահորդում առաջացնող միջոց դնել
  - բազուկի վնասվածք վերքակապել
  - նախաբազուկի վնասվածք վերքակապել
  - ձեռնաթաթի վնասվածք վերքակապել
  - բազուկ-նախաբազուկային հոդի (շուրջբոլորի) վնասվածք վերքակապել
  - բազուկ-թիակ-անրակային հոդի (շուրջբոլորի) վնասվածք վերքակապել
  - ազդրի վնասվածք վերքակապել
  - սրունքի վնասվածք վերքակապել
  - ազդր-սրունքային հոդի (շուրջբոլորի) վնասվածք վերքակապել
  - ոտնաթաթի վնասվածք վերքակապել
  - կոնք-ազդրային հոդի (շուրջբոլորի) վնասվածք վերքակապել

	<ul style="list-style-type: none"> • արյան տեղային արյունահոսությունն առաջացնող միջոց դնել • արհեստական շնչառություն և սրտի անուղղակի սեղմում կատարել • դեղանոթից դեղանյութ զեղտեղել ներարկիչի մեջ • մարմին ենթամաշկային ներարկել դեղանյութ • մարմին ներմկանային ներարկել դեղանյութ • մարմին ներանոթային ներարկել դեղանյութ: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Հիվանդի (վնասվածքով, թունավորված) հետազոտության մեթոդներին և առաջին բուժօգնությունն ցուցաբերելուն • անձնական հիգիենայի կանոններին • հիվանդի (վնասվածքով, թունավորված) խնամքի կազմակերպմանը • առողջությունը պայմանավորող բաղադրիչների ճիշտ կիրառումը
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p><u>Թեմա 1.</u> Արտակարգ իրավիճակներում առաջին բուժօգնությունն առարկայի նպատակը, խնդիրները, առանձնահատկությունները և հետազոտության մեթոդները: Հիվանդություն (վնասվածք, թունավորում): Հիվանդի (վնասվածքով, թունավորված) հետազոտությունը և խիտորոշումը: Արյունահոսություն, առաջին բուժօգնությունը</p> <p><u>Թեմա 2.</u> Բազուկի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Նախաբազուկի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Ձեռնաթաթի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Բազուկ-թիակ-անրակային հոդապոկում (հոդապոկախտ)</p> <p><u>Թեմա 3.</u> Ազդրի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Սրունքի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Ոտնաթաթի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը:</p> <p><u>Թեմա 4.</u> Գլխի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Կրծքավանդակի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Որովայնի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը:</p> <p><u>Թեմա 5.</u> Տարբերամարմնամասանույնատեսքի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Տարբերամարմնամասատարբերատեսքի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը:</p> <p><u>Թեմա 6.</u> Արտակարգ իրավիճակներում առաջին բուժօգնությունն առարկայի նպատակը, խնդիրները,</p>

առանձնահատկությունները և հետազոտության մեթոդները: Հիվանդություն (վնասվածք, թունավորում): Անոթագարկի հաճախականության չափումը: Արյան ճնշման չափումը:

Թեմա 7. Հիվանդի (վնասվածքով, թունավորված)

հետազոտությունը և ախտորոշումը: Արյունահոսություն, առաջին բուժօգնությունը: Արյան տեղային արյունահոսություն: Դեղանյութի զետեղումը դեղանոթից ներարկիչի մեջ: Դեղանյութի ենթամաշկային ներարկումը: Դեղանյութի ներմկանային ներարկումը: Դեղանյութի ներանոթային ներարկումը:

Թեմա 8. Բազուկի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը:

Նախաբազուկի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Ձեռնաթաթի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Բազուկ-թիակ-անրակային հոդապոկում (հոդապոկախտ): Բազուկի վերքակապումը: Նախաբազուկի վերքակապումը: Ձեռնաթաթի վերքակապումը:

Թեմա 9. Ազդրի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը:

Սրունքի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Ոտնաթաթի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Ազդրի վերքակապումը: Սրունքի վերքակապումը: Ոտնաթաթի վերքակապումը:

Թեմա 10. Գլխի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը:

Կրծքավանդակի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Որովայնի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Գլխի վերքակապումը: Կրծքավանդակի վերքակապումը: Որովայնի վերքակապումը:

Թեմա 11. Ողնաշարի վնասվածք, առաջին

բուժօգնությունը: Կոնքի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Թունավորում, առաջին բուժօգնությունը:

Թեմա 12. Տարբերամարմնամասանույնատեսքի

վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Տարբերամարմնամասատարբերատեսքի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Բազուկ-թիակ-անրակային հոդի վերքակապումը, բազուկ-նախաբազուկային հոդի վերքակապումը, նախաբազուկ-ձեռնաթաթային հոդի վերքակապումը: Կոնք-ազդրային հոդի վերքակապումը, ազդր-սրունքային հոդի վերքակապումը, սրունք-ոտնաթաթային հոդի վերքակապումը, մարմնի ջերմաստիճանի չափում:

<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. В.И.Покровский. Популярная медицинская энциклопедия. 1989 2. А. Воробьева. Учебное пособие для подготовки медицинский сестер. 2001 3. Ա. Ն. Մուրատով . Վիրաբուժություն և հիվանդների խնամքը , 1989 4. Գ. Ստամբուլցյան , " Ներքին հիվանդություններ ", 2000 5. Ս. Մինասյան , Առողջագիտություն , 2008 6. Օ. Ջուհարյան , Կենսագործունեության անվտանգություն , 2005 7. А. Воробьева. Справочник практического врача. 2000 8. Վ. Ս. Մադոյան, Լ. Վ. Եդոյան, Մեթոդական ցուցումներ բժշկագիտության հիմունքներ և առողջության պահպանում ու արտակարգ իրավիճակներում առաջին բուժօգնություն առարկաների գործնական

	<p>պարապմունքների վերաբերյալ, 2018</p> <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> Կարմիր խաչ, Առաջին օգնության հիմունքներ, 1999 Վ. Մադոյան, "Մեթոդական ցուցումներ բժշկագիտության հիմունքներ առարկայից", 2000 Е.А.Федина. Справочник провизора – консультанта. 2005 Է. Ս.Գաբրիելյան, Ֆարմակոլոգիա, 1998 Վ. Ա. Աբովյան, Առաջին օգնություն / հանրամատչելի ձեռնար/, 2012
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ – 194 Մանկավարժության տեսություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	70	Դասախոսություն	40
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	30
	Ինքնուրույն	80		
	Ընդամենը	150		
Ստուգման ձևը	<u>Քննություն</u> , ընթացիկ քննություն, ստուգաբալլ			
Դասընթացի նպատակը	<ol style="list-style-type: none"> Ուսանողներին տալ հարուստ և հիմնավորված տեղեկատվություն մանկավարժության օբյեկտի, առարկայի, խնդիրների, ինչպես նաև անձնավորության ձևավորման, նպատակադրման հիմնախնդիրների վերաբերյալ: Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական գիտելիքները: Ուսանողներին գաղափար տալ անձնավորության զարգացման օրինաչափությունների մասին: Ուսանողների մեջ ձևավորել ինքնուրույն մտածելու կարողություններ և հմտություններ՝ կոնկրետ իրավիճակներում ճիշտ գնահատելու և լուծելու համար: 			
Դասընթացի	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ			

<p>Վերջնարդյունքները</p>	<p>Վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> մանկավարժության օբյեկտը, առարկան և մեթոդները դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը, դաստիարակության գործընթացի էությունը, առանձնահատկությունները, դաստիարակության օրինաչափությունները, սկզբունքները, դաստիարակության մեթոդները և կազմակերպման ձևերը, կուլեկտիվի դերը անձնավորության զարգացման և ձևավորման գործում դաստիարակության բաղադրամասերը, Հմտություն մանկավարժության հիմնական հասկացությունների բնութագրերին, տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելուն մանկավարժական վարպետությանը Դաստիարակչական իրավիճակներ ստեղծելու և լուծելու արվեստին Սանի հետ տարբեր հարաբերություններ ձևավորելու տեխնոլոգիաներին <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> տարբերակել գիտության օբյեկտը և առարկան վերլուծել դաստիարակության տեսության հիմնական հասկացությունները, Տարբերակել դաստիարակություն, ինքնադաստիարակություն և վերադաստիարակություն հասկացությունները, կիրառել դաստիարակության կազմակերպման տարբեր ձևերը, մեթոդները և միջոցները Տարբերակել վերջնարդյունքը և կոմպետենստիան արագ կողմնորոշվել տարաբնույթ դաստիարակչական իրավիճակներում, տիրապետի մանկավարժական տեխնիկային,
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1 Մանկավարժության առարկան և մեթոդները, ընդհանուր հասկացությունները</p>

	<p>Թեմա 2 Անձնավորության զարգացման և ձևավորման գործոնները</p> <p>Թեմա 3 Անձնավորության զարգացման տարիքային փուլերը</p> <p>Թեմա 4 Դաստիարակության հիմնական հասկացությունները, առանձնահատկությունները, օրինաչափությունները, շարժիչ ուժերը</p> <p>Թեմա 5 Դաստիարակության սկզբունքները</p> <p>Թեմա 6 Դաստիարակության մեթոդները: Մեթոդների դասակարգումը:</p> <p>Թեմա 7 Կոլեկտիվի դերը անձնավորության ձևավորման գործում</p> <p>Թեմա 8 Աշխարհայացքի դերը անձնավորության ձևավորման գործում:</p> <p>Թեմա 9 Դաստիարակության բաղադրամասերը</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> Յու. Ամիրջանյան, Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Երևան, 2005թ. В.А. Слостенин, И.Ф. Исаев, Е.Н. Шиянов, Общая педагогика, часть 2, Москва 2002 Գ. Ե. Ղույունյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Երևան 2005թ. Մանուկյան Մ., Մանուկյան Ա., Մանկավարժական տեխնիկա և տեխնոլոգիա, Երևան, 2000թ. Մանուկյան Մ., Ընդհանուր մանկավարժագիտություն, Երևան, 2005թ. <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> Ս. Մանուկյան. Ա. Լալաբեգյան «Մանկավարժագիտությունը հարցերում և պատասխաններում», Երևան, 2004թ. Խրիպկովա Ա. Գ., Կոլետով Դ. Վ., Տղա-դեռահաս պատանի, Երևան 1982 Բ. Վարդանյան «Մանկավարժական բառարան», Երևան, 2001թ Մանուկյան Մ.Մ., Արտադասարանական դաստիարակչական աշխատանքի հարցերը դպրոցի ռեֆորմի լույսի ներքո, Երևան 1980 Մկրտչյան Կ.Մ., Գեղագիտություն, դաստիարակություն, կրթություն, Երևան 1997
---------------	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ – 194 Մանկավարժության տեսություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնաստության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	70	Դասախոսություն	40
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	30
	Ինքնուրույն	80		
	Ընդամենը	150		
Ստուգման ձևը	<u>Քննություն</u> , ընթացիկ քննություն, ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	<i>ուսանողներին ծանոթացնել գիտության առաջացման, նրա</i>			

	<p>հասկացությունների և այսօրվա համակարգի հետ, ինչպես նաև զինել գիտելիքներով անձնավորության ձևավորման և նպատակադրման գործընթացների մասին:</p>
<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Դպրոցի կառավարման տեսությունն ու պրակտիկան դպրոցի գործունեության գնահատման չափանիշներ: • Դպրոցի <i>ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների կառավարումը: Դպրոցի ուսուցիչը: Նրա անձնային և մասնագիտական որակները:</i> • Դպրոցի <i>ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների պլանավորումը:</i> <p><i>Մեթոդական աշխատանքի կազմակերպումը դպրոցում:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Դպրոցի <i>առաջավոր և նորարական փորձի ուսումնասիրումը և օգտագործումը:</i> • Դիդակտիկական որպես գիտություն և ուսումնական առարկա: Դիդակտիկայի օբյեկտը, առարկան, հասկացությունները, խնդիրները: • <i>Անընդմեջ կրթության համակարգը Կրթության բովանդակությունը, ազգային կրթության էությունը, առանձնահատկությունները:</i> <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>դիդակտիկայի հիմնական հասկացությունների բնութագրմանը,</i> • <i>տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելուն,</i> • <i>ուսուցման նպատակի սահմանման գործընթացին,</i> • <i>մանկավարժական վարպետությանը:</i> <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>ներկայացնել դիդակտիկայի ժամանակից կարևորագույն խնդիրները,</i> • <i>հիմնական հասկացությունները,</i> • <i>ուսուցչին ներկայացվող պահանջները,</i> • <i>մանկավարժական ընդունակությունները:</i>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1 Դիդակտիկական որպես գիտություն և ուսումնական առարկա:</p>

	<p>Թեմա 2 Դիդակտիկայի օբյեկտը, առարկան, հասկացությունները, խնդիրները:</p> <p>Թեմա 3 Անընդմեջ կրթության համակարգը Կրթության բովանդակությունը, ազգային կրթության էությունը, առանձնահատկությունները:</p> <p>Թեմա 4 Ուսուցումը որպես դպրոցականի անձի ձևավորման ու զարգացման յուրահատուկ գործընթաց:</p> <p>Թեմա 5 Ուսուցման գործընթացի օրինաչափությունները, շարժիչ ուժերը, սկզբունքները և տեխնոլոգիան:</p> <p>Թեմա 6 Ուսուցման մեթոդները և սովորողների ճանաչողական գործունեության ակտիվացումը:</p> <p>Թեմա 7 Ուսումնական աշխատանքի կազմակերպման ձևերը և նրա զարգացման դինամիկա:</p> <p>Թեմա 8 Սովորողների ուսումնաճանաչողական գործ-ն արդյունքների վերահսկումը, գիտելիքների հաշվառումը և գնահատումը:</p> <p>Թեմա 9 Դպրոցի կառավարման տեսությունն ու պրակտիկան դպրոցի գործունեության գնահատման չափանիշներ:</p> <p>Թեմա 10 Դպրոցի ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների կառավարումը: Դպրոցի ուսուցիչը: Նրա անձնային և մասնագիտական որակները:</p> <p>Թեմա 11 Դպրոցի ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների պլանավորումը:</p> <p>Թեմա 12 Մեթոդական աշխատանքի կազմակերպումը դպրոցում:</p> <p>Թեմա 13 Դպրոցի առաջավոր և նորարական փորձի ուսումնասիրումը և օգտագործումը</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дидактика средней школы, под ред. М.В.Давидова и М.Н. Скаткина, М. 1975 г. 2. И.Я.Лернер. Дидактические основы методов и техника уроков в школе, М.1992 3. Н.М. Яковлев, А.М. Сохор, методика и техника уроков в школе . 4. М.1985 5. М.Н. Скаткина, Дидактика средней школы, 2-е изд. М.1982 6. Ч. Куписевич. Основы общей дидактики,М.1986 7. М.Н. Скаткин, Проблемы современной дидактики, М. 1970 8. П.И.Пидкасистов. Дидактика. М.2000г 9. Յու. Ամիրջանյան, Ժամանակակից դիդակտիկա, Երևան 1990 10. Վ.Ա.Օնիշչուկ, Դասի տեսակները, կառուցվածքն ու մեթոդիկան դպրոցում, Երևան 1979 11. Յու. Կ.Բարանսկի, Մանկավարժություն, դիդակտիկա: 12. Երևան 1986 <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. М.И. Махмутов, Современный урок. 2-е изд. М.1985 2. В.А.Онищук. Урок в современной школе М.1985

անվանումը				
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	24
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	12
			Գործնական աշխատանք	20
	Ինքնուրույն	64		
Ընդամենը	120			
Ստուգման ձևը	Քննություն , ընթացիկ քննություն, ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Ձևավորել տեխնոլոգիական մոտեցմամբ մանկավարժական խնդիրներ լուծելու, օպտիմալ և ժամանակի պահանջներին համահունչ մանկավարժական գործընթաց կազմակերպելու կարողություն:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>Գիտի.</p> <ul style="list-style-type: none"> • տեխնոլոգիայի նշանակությունը, կարևորությունը մանկավարժական գործընթացում, • մանկավարժական տեխնոլոգիայի և մանկավարժական վարպետության փոխադարձ կապը, • մանկավարժական տեխնոլոգիայի տարրերը, • ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաները, • դաստիարակության տեխնոլոգիան, • մանկավարժի մասնագիտական գործունեության կատարելագործման տեխնոլոգիան: <p><i>Հմտություն</i></p> <p>Տիրապետում է.</p> <ul style="list-style-type: none"> • տեխնոլոգիական ցիկլում ախտորոշման գործընթացին, • տեխնոլոգիական ցիկլում կանխատեսման գործընթացին, • տեխնոլոգիական գիտելիքներին: <p><i>Կարողություն</i></p> <p>Կարողանում է.</p> <ul style="list-style-type: none"> • տեխնոլոգիական մոտեցմամբ լուծել 			

	<p>մանկավարժական խնդիրներ,</p> <ul style="list-style-type: none"> • տարբերակել «տեխնոլոգիա», «տեխնիկա», «մեթոդիկա» հասկացությունները, • իմաստավորել ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաների առավելությունները և թերությունները, • նախագծել տեխնոլոգիական քայլեր և պատրաստել տեխնոլոգիական քարտեր:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p><i>Մանկավարժական տեխնոլոգիայի էությունը:</i> Մանկավարժական տեխնոլոգիայի ծնունդը: «Տեխնոլոգիա» հասկացությունը: «Մանկավարժական տեխնոլոգիա», «ուսուցման տեխնոլոգիա», «դաստիարակության տեխնոլոգիա» հասկացությունների տարբերությունները: Մանկավարժական տեխնոլոգիայում ախտորոշման գործընթացը: Մանկավարժական տեխնոլոգիան և մանկավարժական վարպետությունը:</p> <p><i>Մանկավարժական տեխնոլոգիան և մանկավարժական վարպետությունը:</i> Մանկավարժի պրոֆեսիոգրամայում մանկավարժական վարպետության նշանակությունը և փոխադարձ կապը մանկավարժական տեխնոլոգիայի հետ: Մանկավարժական վարպետության հիմնական բաղադրամասերը. մանկավարժական խորագիտություն, մանկավարժական կուլտուրա, մանկավարժական տեխնիկա, մանկավարժական տակտ, մանկավարժական հաղորդակցման կուլտուրա, խոսքի կուլտուրա, մեթոդական վարպետություն, մանկավարժի ինքնակատարելագործումը:</p> <p><i>Մանկավարժական տեխնոլոգիայի հիմունքները:</i> <i>Մանկավարժական տեխնոլոգիայի պատմական արմատները:</i> Փիլիսոփաների և մանկավարժների հայացքները մանկավարժական տեխնոլոգիային հարող գաղափարներում: 60-ական թվականներին մանկավարժական տեխնոլոգիան որպես հետազոտության լուրջ բնագավառ: Պատմության ոլորաններում դաստիարակության տեխնոլոգիան: «Մանկավարժական տեխնոլոգիա» և «մանկավարժական տեխնիկա» անվանումները:</p> <p><i>Մանկավարժական տեխնոլոգիաների դասակարգումը:</i> Մանկավարժական տեխնոլոգիաների դասակարգման չափանիշները: Գ. Կ. Սելևկոյի և Վ. Բ. Բեսպալկոյի մոտեցումները մանկավարժական տեխնոլոգիաների</p>

դասկարգմանը:

Մանկավարժական խնդիրների էությունը և առանձնահատկությունները: Ռազմավարության, մարտավարության, օպերատիվ, դիդակտիկական, դաստիարակչական խնդիրները: Մանկավարժական խնդիրների լուծման փուլերը:

Մանկավարժական տեխնոլոգիայի տարրերը: Կոնֆլիկտներ և վեճեր: Մանկավարժական հաղորդակցումը և նրա նշանակությունը: Խոսքային լրատվական և ցուցադրական ներգործություն: Մանկավարժական գնահատական: Մանկավարժական պահանջներ: Կոնֆլիկտներ և վեճեր:

Մանկավարժական տեխնոլոգիայի լրացուցիչ տարրերը: Դրական հոգեբանական միջավայրի ստեղծում, սոցիալ- հոգեբանական միջավայրը դպրոցում, խմբային գործունեություն, հաջողության և անհաջողության իրավիճակի ստեղծում:

Ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաներ: «Ուսուցման տեխնոլոգիա» հասկացությունը: Ուսուցման տեխնոլոգիայի տեսությունը: Ավանդական ուսուցման տեխնոլոգիա: Զարգացնող ուսուցման տեխնոլոգիա: Մտավոր գործունեության փուլային ձևավորման տեխնոլոգիա: Կոլեկտիվ համագործակցության տեխնոլոգիա: Ամբողջությամբ յուրացման տեխնոլոգիա: Տարբեր մակարդակների ուսուցման տեխնոլոգիա: Հարմարեցվող /ադապտացիա/ ուսուցման տեխնոլոգիա: Համակարգչային ուսուցման տեխնոլոգիա:

Հեռավար ուսուցում: Հեռավար ուսուցման էությունը: Հեռավար ուսուցման առավելությունները: Հեռավար ուսուցման կազմակերպման ձևերը: Հեռավար ուսուցմամբ հաղորդակցումը:

Դաստիարակության տեխնոլոգիա: Դաստիարակության տեխնոլոգիան և դաստիարակչական աշխատանքի մեթոդիկան: Դաստիարակության տեխնիկան: Տեխնոլոգիան և ուսուցչի անձը: Դասուցչի աշխատանքի տեխնոլոգիա:

Մանկավարժի մասնագիտական գործունեության կատարելագործման տեխնոլոգիա: Մանկավարժի դինամիզմ, մանկավարժի ինքնավերահսկում, ինքնավերլուծում; մանկավարժների

	<p>համագործակցություն:</p> <p><i>Մանկավարժի կոմպետենցիաները և մանկավարժական կոմպետենտությունը:</i> «Կոմպետենցիա» և «կոմպետենտություն» հասկացությունները: Ուսուցչի ելակետային, առարկայական, մասնագիտական կոմպետենցիաները: Սովորողների ելակետային, առարկայական, մասնագիտական կոմպետենցիաները: Հետազոտողների կարծիքները մասնագիտական կոմպետենտության շուրջ:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бухвалов В.А. Методики и технологии образования г. Рига,1994г 2. Щуркова Н.Е. Педагогическая технология как учебная дисциплина //Педагогика N2,1993г. стр.66-70 3. Боголюбов В.И. Педагогическая технология: эволюция понятия//Советская педагогика N9, 1991г

	<p>4. Зубарева Н.С. Педагогическая технология: путь в дидактику и практику обучения//Психолого-педагогические проблемы повышения квалификации работников образования. Межвуз. науч. труд Вып.3 в 2-х ч, Ч1 М., 1994г. С.36-41</p> <p>Լրացուցիչ՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Селевко П.К. Современные преподавательные технологии: Учебное пособие. - М.: Народное образование, 1998. 2. Фрадкин Ф.А. Гаврилин А.В. Технология формирования личности в рефлексологической педагогике// История пед. технологии. М., 1993г. стр.23-25. 3. Шамова Т.И. Активизация учения школьников М., 1982г.
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ - 163 Տարիքային մանկավարժություն			
Դասընթացին հասկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	26
			Մեմինար	20
			Լաբորատոր աշխատանք	10
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	64		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	<u>Քննություն</u> , ընթացիկ քննություն, ստուգաբար			
Դասընթացի նպատակը	<ul style="list-style-type: none"> • ուսանողներին ծանոթացնել «Տարիքային մանկավարժություն» առարկայի խնդիրներին, մեթոդներին և սկզբունքներին, • ուսանողներին ծանոթացնել տարիքային բոլոր խմբերին, նրանց առանձնահատկություններին • ուսումնասիրել օնտոգենեզի տարբեր փուլերում անձի առանձնահատկություններն ու զարգացման օրինաչափությունները: 			

<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ուսուցման վաղ տարիներից սկսած ուսումնասիրել ն/դպրոցականների և կրտսեր դպրոցականների, դեռահասների, պատանիների զարգացման օրինաչափությունները, • տարիքային և անհատական առանձնահատկությունները, • կազմակերպել կրթադաստիարակչական գործընթացները : <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Հստակ պատկերացում կազմել «Տարիքային մանկավարժություն» առարկայի տարիքային տարբեր խմբերի մասին դաստիարակության խնդիրների, սկզբունքների և մեթոդների մասին • Հասկանալ, որ ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների կազմակերպման ընթացքում կարևոր է տարիքային և անհատական առանձնահատկությունները <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • տարիքային տարբեր խմբերի երեխաների հետ տարվող ուսումնադաստիարակչական աշխատանքներին, • տարիքային մանկավարժության բովանդակային հարցերին, • տարիքային տարբեր խմբերի երեխաների հետ տարվող ուսումնադաստիարակչական աշխատանքներին, • տարիքային մանկավարժության բովանդակային հարցերին,
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Տարիքային մանկավարժության առարկան Տարիքային մանկավարժություն առարկայի խնդիրներն ու նպատակը Տարիքային շրջաբաժանումների կարևորությունը ուսուցման գործընթացում</p> <p>Թեմա 2. Նախադպրոցական տարիքի առանձնահատկությունները Նախադպրոցական տարիքի նշանակությունը մարդու անձնավորության ձևավորման գործում: Նախադպրոցականի խոսքի և մտածողության</p>

զարգացումը պարապմունքների ընթացքում

Թեմա 3.

Վաղ տարիքի ընդհանուր բնութագիրը

Վաղ տարիքի երեխաների դաստիարակության խնդիրները և առանձնահատկությունները Վաղ տարիքի երեխաների հետաքրքրությունների դաստիարակումը և հետաքրքրասիրության զարգացումը

Թեմա 4.

Խաղը որպես գիտելիքների ձեռքբերման և աշխարհճանաչման միջոց

Խաղի առանձնահատկությունները և տեսակները:

Խաղը որպես երեխայի բազմակողմանի դաստիարակության միջոց

Թեմա 5.

Ավագ նախադպրոցականին դպրոցական

ուսումնառությանը նախապատրաստելու ձևերը

Հաջորդականությունը դպրոցի և մանկապարտեզների աշխատանքներում:

6 տարեկանների բնութագիրը, նրանց

համապատասխանեցումը մտավոր աշխատանքին

Թեմա 6.

Կրտսեր դպրոցական տարիքի

առանձնահատկությունները

Կրտսեր դպրոցականի ուսումնական գործունեության ընդհանուր բնութագիրը:

Խաղը և ուսումը կրտսեր դպրոցականի կյանքում:

Կրտսեր դպրոցականը և կոլեկտիվը

Կրտսեր դպրոցականի ուսուցման գործընթացի ակտիվացման և արդյունավետության ուղիները

Թեմա 7.

Դեռահասության տարիքի առանձնահատկությունները

Դեռահասությունը որպես ակտիվ սոցիալիզացիայի շրջան: Դեռահասը և հասարակությունը: Դեռահասի սոցիալական ադապտացիան: Դեռահասի զարգացումը,

դաստիարակությունը: Դեռահաս երեխաների հետ աշխատանքի կազմակերպման ձևերը: Դեռահասի

ինքնագնահատականը, ինքնահաստատումը: Աղջիկ-տղա փոխհարաբերությունները դեռահասության տարիքում:

Թեմա 8.

Պատանեկան տարիքի առանձնահատկությունները

Պատանեկան տարիքում անձի զարգացման օրինաչափությունները: Պատանին ընտանիքում: Երեխա-

ծնող փոխհարաբերությունը: Ավագ դպրոցականի ուսումնական պրոցեսի նկատմամբ ունեցած

	<p>դիրքորոշումները</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. С.А.Козлова, Дошкольная педагогика, М., 2002 2. В.Л.Соморукова, Дошкольная педагогика, М., 1983 3. Е.Ф. Рыбалко, Возрастная дифференциальная психология, М., 2001 4. Ղույումյան, Մանկավարժություն, Երևան, 2005 5. Պետրովսկի, Տարիքային և մանկավարժական հոգեբանություն, Երևան, 1977 <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Բելիչևա, Այդ վտանգավոր հասակը, Երևան, 1983

<p>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</p>	<p>ՄՀ/բ - 137 Մանկավարժական ժամանակակից տեսություններ</p>
--	---

Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42	Դասախոսություն	20
			Մեմինար	22
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	48		
Ընդամենը	90			
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <i>ստուգաք</i>			
Դասընթացի նպատակը	Ձևավորել ուսանողների գիտական աշխարհայացքը, ընդլայնել նրանց մանկավարժական մտահորիզոնը, կատարելագործել մանկավարժական վարպետությունը:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ժամանակակից մանկավարժական տեսությունների ընդհանուր բնութագրերը: • Մանկավարժության տեսաբանների հայեցակարգերը, • Մարդու մտածողության տեսակներին, պահանջմունքներին, • Զարգացման «մերձավոր և ակտուալ գոտիներ», • «Ճանաչողության հոգեբանություն», • «Տեխնիկական ուսուցման», «Բազմաբնույթ մտածողության», • «Քննադատական մտածողության», • «Պահանջմունքների ստորակարգության» <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>մանկավարժական տեսությունների բնութագրմանը,</i> • <i>տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում:</i> <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>ներկայացնել ժամանակակից մանկավարժության տեսությունները,</i> • <i>արդյունավետ օգտվել մանկավարժության տեսություններից,</i> 			

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>հիմնավորել տեսություններից համալիր օգտվելու անհրաժեշտությունը:</i>
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Մանկավարժական տեսությունների համառոտ բնութագիրը:</p> <p>Թեմա 2. Ջոն Դյուիի պրագմատիստական մանկավարժության տեսությունը:</p> <p>Թեմա 3. Լև Վիգոտսկու ճանաչողության զարգացման տեսությունը:</p> <p>Թեմա 4. Ժան Պիաժեի ճանաչողության զարգացման տեսությունը:</p> <p>Թեմա 5. Ռուդոլֆ Շտայների տեսությունը, մանկավարժական գործունեությունը:</p> <p>Թեմա 6. Հովարդ Գարդների բազմաբնույթ մտածողության տեսությունը:</p> <p>Թեմա 7. Աբրահամ Մաալուուի պահանջմունքների ստորակարգության տեսությունը:</p> <p>Թեմա 8. Բենջամին Բլումի ճանաչողության տեսությունը:</p> <p>Թեմա 9. Համագործակցային ուսուցում, քննադատական մտածողության տեսությունը:</p>
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը

	գումարային 100 միավոր:
Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ժամանակակից մանկավարժական մոտեցումներ, տեսություններ, մեթոդներ, գնահատում, ԱՅՌԵՔՍ, Երևան 2005: 2. Ժամանակակից մանկավարժական մոտեցումներ, Քսաներորդ դարի ժամանակակից տեսություններ, «Նոյան տապան», Երևան 2005: 3. Փիլիսոփայական բառարան, «Հայաստան» հրատարակչություն, Երևան-1975: 4. Բ. Թ. Վարդանյան, Մանկավարժական բառարան, Երևան-2001: 5. Ձեռնարկ ուսուցիչների պատրաստման համար, նոր մոտեցումներ ուսուցիչների պատրաստման գործընթացին, գործիմաց մոտեցում, տեսություն և պրակտիկա, ԱՅՌԵՔՍ, Երևան 2004: 6. http://doshkolnuk.com/sovremennye Современные педагогические теории воспитания и развития ребенка-дошкольника <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. https://studopedia.org/10-68717.html Современные педагогические теории воспитания и развития ребенка 2. https://nsportal.ru/blog/shkola/obshcheshkolnaya-tematika/all/2011/11/04/sovremennyyepedagogicheskie-tekhnologii Современные педагогические технологии

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՇ/բ -196 Վերադաստիարակության հիմունքներ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42	Դասախոսություն	20
			Սեմինար	22
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	48		

	Ընդամենը	90
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգաք</u>	
Դասընթացի նպատակը	<ul style="list-style-type: none"> Վերլուծել դաստիարակության, ինքնադաստիարակության և վերադաստիարակության խնդրի հետ կապված հոգեբանամանկավարժական գրականությունը, բնութագրել դաստիարակության, ինքնադաստիարակության և վերադաստիարակության էությունը, դրանց փոխկապակցվածությունը: 	
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p><i>Իմանա.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> երեխաների տարիքային և անհատական առանձնահատկությունները, ճգնաժամային փուլերը, Ա.Ս.Մակարենկոյի կոլեկտիվի տեսությունը, վերադաստիարակության գործընթացի էությունը, խնդիրները, սպեցիֆիկ սկզբունքները, փուլերը, <p><i>Հմտություն</i></p> <p><i>Տիրապետի.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Գիտական մանկավարժական մտածողությանը, վերադաստիարակության անհրաժեշտ պայմաններին, մանկավարժական լավատեսության կանոններին, ուսուցման և հանգստի ոլորտում հասարակայնորեն օգտակար պահանջմունքների, հետաքրքրությունների, սովորությունների իրականացմանը, <p><i>Կարողունակություն</i></p> <p><i>Կարողանա.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ախտորոշել և դասակարգել վերադաստիարակության կարիք ունեցող երեխաներին, ցույց տալ վերադաստիարակչական սոցիալմանկավարժական օգնություն վերլուծել դժվար երեխաների վերաբերմունքը շրջապատող իրականության, նրանց փոխհարաբերությունների բնույթը ծնողների, ուսուցիչների, հասակակիցների հետ, 	
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Դաստիարակության, ինքնադաստիարակության, վերադաստիարակության էությունը:</p> <p>Թեմա2 Վերադաստիարակության գործառույթները</p>	

	<p>/ախտորոշում, խորհրդատվություն, շտկում/, իրականացման փուլերը: Անձի ինքնավերլուծում և ինքնագնահատում, ներքին կոնֆլիկտի հաղթահարում:</p> <p>Թեմա 3 Դրական պատկերացումների մասին հասկացությունների, հայացքների, համոզմունքների ձևավորում: Դեսահասի դրական վարքի փորձի կուտակում: Թեմա 4 Դեռահասի ակտիվ մասնակցություն համակարգված գործունեության տարբեր տեսակներում:</p> <p>Թեմա 5 Վերադաստիարակության անհատական ծրագրի կազմում: Վերադաստիարակության մանկավարժական հիմունքները:</p> <p>Թեմա 6 Անձնակողմնորոշիչ դաստիարակության էությունը Վերադաստիարակության անհրաժեշտ պայմանները Վերադաստիարակության բաղադրիչ տարրերը:</p> <p>Թեմա 7 Վերադաստիարակության հատուկ սկզբունքները Հասկացողություն վերադաստիարակության հատուկ սկզբունքների մասին Մանկավարժական տեսության և պրակտիկայի համակարգային ուսումնասիրություն</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը

	գումարային 100 միավոր:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Тесленко Педагогика и психология социализации личности Учебное пособие нового поколения, АСТАНА, 2011, 2. Ч.Вернар, П. Керинг Психопатология, Москва, 2003, 3. А.Оганесян ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ПЕРЕМЕННЫЕ ДЕВИАНТНОГО ПОВЕДЕНИЯ ДЕТЕЙ И ПОДРОСТКОВ, Международная научная конференция “Колха 2009”, Кутаиси 4. Шнейдер Л.Б., Девиантное поведение детей и подростков-М Академический Проект; Трикста, 2005 Լրացուցիչ- 1. Кочетов А.И. Перевоспитание подростка – М, Педагогика 1972, 2. Коротков В.М. Развитие идеи А.С. Макаренко в теории и методике воспитания – М: Педагогика, 1989 3. Макаренко А.С. О воспитании – М; Политиздат 1990

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ – 196 Վերադաստիարակության հիմունքներ			
Դասընթացին հասկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42	Դասախոսություն	20
			Մեմինար	22
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	48		
	Ընդամենը	90		
Մտուզման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <i>ստուգարք</i>			
Դասընթացի նպատակը	<ul style="list-style-type: none"> Բնութագրել և գործնականում կարողանալ կիրառել վերադաստիարակության գործառույթները, իրականացման փուլերը, յուրահատուկ սկզբունքները, հատուկ մեթոդները 			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> <i>Իմանա.</i>			

- վերադաստիարակության հիմնական գործառույթները՝ ախտորոշման, խորհրդատվական և վերափոխող:

- անձնավորության զարգացման և վերադաստիարակության խնդիրները,

- վերադաստիարակության առաջատար մեթոդների՝ վերահամոզման, վերուսուցման, վերակառուցման, «պայթյունի» կիրառման առանձնահատկությունները:

Հմտություն

Տիրապետի.

- վերադաստիարակչական աշխատանքի խորագիտությանը,

- վերադաստիարակության մեթոդիկաներին՝ նախագծման, մանկական և աշակերտական կոլեկտիվի հետ աշխատելու, անձնակենտրոն,

- Ա.Ս.Մակարենկոյի անձի և կոլեկտիվի փոխհարաբերությունների տեսության կիրառման մեխանիզմին,

- վերադաստիարակության հաջորդականության շղթայի տարրերին՝ վերլուծել դեռահասի բնավորության դրական և բացասական հատկությունները, պահանջմունքները, վարքագծային շեղումները, ուսումնասիրել երեխայի շրջապատը՝ մեկուսացնելով բացասական ազդեցությունները, վերակառուցել բացասական կարծրատիպերը՝ ուշադրությունը բևեռելով դրական գործեր կատարելու ընդունակության վրա:

Կարողունակություն

Կարողանա.

- բացահայտել դպրոցական դաստիարակության խորացված սխալները, դպրոցի և ընտանիքի չհամաձայնեցված դիրքորոշումը, սոցիալական կապերի դեֆորմացիան, դեռահասի օտարացումը սոցիալականացման հիմնական ինստիտուտներից,

- հետազոտել և բացահայտել դեռահասի դժվարդաստիարակելիության թույլ և ուժեղ կողմերը, անձի առողջ հոգեբանական ներուժը,

- նպաստել սանին ինքնավերլուծման, ինքնագնահատման:

- տեղին կիրառել առաջադրված մանակավարժական

	վերադաստիարակության հատուկ մեթոդները:
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Վերադաստիարակության հատուկ մեթոդների ընտրությունը «Վերահամոզում» և «Վերուսուցում» մեթոդները</p> <p>Ա.Ս.Մակարենկոյի «հետաձգված զրույց» մեթոդի էությունը և «Պայթյունի» մեթոդը որպես բացասական գծի վերացման միջոց</p> <p>Թեմա 2. Բնավորության «վերակառուցումը»՝ որպես դեռահասի ներաշխարհը վերափոխող մեթոդ Ուիդդվաժույան փոփոխությունը՝ որպես սանի հայացքների վերակողմնորոշման մեթոդ: Խրախուսանքը և պատիժը՝ որպես խթանող մեթոդներ</p> <p>Թեմա 3. Շտկման հատուկ մեթոդներ՝ Դաստիարակության սուբյեկտիվ-պրագմատիկ մեթոդի կիրառման էությունը: Բնական հետևանքների մեթոդը:</p> <p>Թեմա 4 – Հատուցման մեթոդը վերադաստիարակչական աշխատանքում</p> <p>Թեմա 5 -Աշխատանքային մեթոդը՝ որպես վերադաստիարակության կարևոր միջոց: Երեխաների աշխատանքային դաստիարակության կազմակերպումը , պայմանները: Ինքնադաստիարակության մեթոդները: Անձի ինքնադաստիարակության վրա ազդող գործոնները</p> <p>Թեմա 6.- Աշակերտական կոլեկտիվ Դասարանի վրա հենվելը որպես վերադաստիարակության մանկավարժական պայման Թեմա 7.– Վերադաստիարակության հիմնական ուղղությունները Մանկավարժական կոլեկտիվի դաստիարակչական խնդիրները աշակերտական կոլեկտիվում:</p> <p>Թեմա 8.- Սոցիալական մանկավարժի աշխատանքը վերադաստիարակության կարիք ունեցող երեխաների հետ</p> <p>Թեմա 9. - Վերադաստիարակչական աշխատանքի համակարգը մանկավարժորեն բարձիթողի երեխաների, դեռահասների հետ Ուսուցիչ-աշակերտ փոխհարաբերությունները</p>
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների

	<p>միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тесленко Педагогика и психология социализации личности Учебное пособие нового поколения, АСТАНА, 2011, 2. В.Н. Кудрявцева Вопросы изучения и предупреждения правонарушений несовершеннолетних (Сборник трудов) //– М., 1990 3. Ч.Вернар, П. Керинг Психопатология, Москва, 2003, 4. А.Оганесян ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ПЕРЕМЕНЛИВЫЕ ФАКТОРЫ ДЕВИАНТНОГО ПОВЕДЕНИЯ ДЕТЕЙ И ПОДРОСТКОВ, Международная научная конференция “Колха 2009”, Кутаиси 5. Шнейдер Л.Б., Девиантное поведение детей и подростков-М Академический Проект; Трикста, 2005 <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кочетов А.И. Перевоспитание подростка – М, Педагогика 1972, 2. Коротов В.М. Развитие идеи А.С. Макаренко в теории и методике воспитания – М: Педагогика, 1989, Макаренко А.С. О воспитании – М; Политиздат 1990
<p>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</p>	<p>ՄՀ/բ – 175 Հոգեբանամանկավարժական մարդաբանություն</p>
<p>Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը</p>	<p>4 կրեդիտ</p>

Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	24
			Սեմինար	32
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	64		
Ընդամենը	120			
Ստուգման ձևը	Քննություն , ընթացիկ քննություն, ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողներին տալ մարդու՝ որպես կենդանական աշխարհի բանական ներկայացուցչի վերաբերյալ հարուստ և հիմնավորված տեղեկատվություն, ձևավորել տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություններ և հմտություններ:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • մարդաբանական գիտաճյուղերի ծագման նախադրյալները, • մարդ տեսակի բնութագրական հատկանիշները • մարդու շարժման ընդունակությունները տարածության և ժամանակի մեջ, • անհատ մարդու զարգացման վերաբերյալ հայեցակարգային մտեցումները, • մարդու և մշակույթի փոխկախվածության պատճառները, դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը, • դաստիարակության՝ որպես մարդաբանական գործընթացի էությունը, • ժամանակակից դաստիարակին ներկայացվող հոգեբանամանկավարժական պահանջները, <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • յուրաքանչյուր իրավիճակի համար նոր լուծում գտնելու ունակություն, • տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում, • իմաստավորել մարդու էությունը, • արդյունավետ կիրառել անձնավորության անհատական զարգացման վերաբերյալ գիտելիքները, • իմաստավորել անհատի զարգացման և 			

	<p>մշակութային գործընթացների փոխադարձ կապը:</p> <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ներկայացնել «Հոգեբանամանկավարժական մարդաբանություն» դասընթացի հիմնական հասկացությունների բնութագրերը, • տարբեր իրավիճակներում արագ կողմնորոշվել, • արդյունավետ օգտվել մարդաբանական գիտելիքներից, • փոխանցել ձեռք բերած գիտելիքները:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Մարդաբանություն հասկացության պատմությունը, կայացումը որպես ինքնուրույն գիտություն:</p> <p>Թեմա 2. Մարդը որպես հոգեբանամանկավարժական մարդաբանության ուսումնասիրության առարկա:</p> <p>Թեմա 3. Մարդու զարգացումը տարածության և ժամանակի մեջ:</p> <p>Թեմա 4. Մշակույթը և մարդը:</p> <p>Թեմա 5. Դաստիարակությունը որպես հատուկ գործունեություն և գործընթաց:</p> <p>Թեմա 6. Կ.Դ. Ուշինսկու հոգեբանամանկավարժական, մարդաբանական հայացքները:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների

	<p>հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:</p>
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Антропологические основания образования/Оренбург, 1998. 2. Антропоориентированные технологии в образовательном процессе школы и вуза. СПб., 2002. 3. Бим-Бад Б.М. Антропологические основания теории и практики образования. -М., 1994. 4. Бим-Бад Б.М. Педгогическая антропология. -М., 2004. 5. Коджаспирова Г.М. Педагогическая антропология. -М., Гардарики, 2005. 6. Лурье С.В. Психологическая антропология: история, современное состояние, перспективы: -М., Альма Матер, 2008. 7. Максакова В.И. Педгогическая антропология. -М., 2004. 8. Салов Ю.И., Тюнникова Ю.С. Психолого-педагогическая антропология. -М., 2003. 9. Столяренко Л.М. Основы (с практикумом) –Ростов/Д, 1996. 10. Петровский А.В., Брушлийский А.В., Зинченко В.П. и др. Общая психология. -М., 1986. 11. Подласый И.П. Педагогика. -М., 2006. 12. Подласый И.П. Педагогика начальной школы. -М., 2000. <p>Ըրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Амонашвили Ш.А. Гуманно-личностный подход к детям М., 1998. 2. Воликова Т.В. Учитель и семья. Москва, 1987. 3. Гребенников И.в. Педагогические проблемы руководства семейным воспитанием. - Москва, 1980. 4. Диалоги о воспитании: Книга для родителей. Москва, 1985. 5. Лизинский В.М. Практическое воспитание в школе. Москва, 2002. 6. Кабалевский Д.Б. Воспитание ума и сердца. Москва, 1984. 7. Мудрик А.В. Общение в процессе воспитания. Москва,

2001.

8. Нечаев М.П. Теория и практика управления воспитанием. Москва, 2005.

9. Острые проблемы воспитания: поиски решения/Под ред. Б.З.Вульфога. М., 2003.

10. Сухомлинский В.А. Родительская педагогика //Избр.пед.со.:3т, Москва, 1981.

11. Хуторской А.В.Педагогическая инноватика., Москва, 2008.

12. Щуркова Н.Е. Программа воспитания школьника. Москва, 2002.

13. Школа как воспитательная система /Под.ред.А.В.Гаврилина. Москва, 1992.

14. Фромм А. Азбука для родителей. Ленинград, 1991.

15. Ямбург Е.А. Школа на пути к свободе.-М., 2002.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ – 149 Պենիտենցիար մանկավարժություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42	Դասախոսություն	20
			Մեմինար	22
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	48		
Ընդամենը	90			
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգարք</u>			
Դասընթացի նպատակը	<p>1. Կարևորել «դժվար դաստիարակվող» երեխաների ուսուցման, դաստիարակության և կրթության խնդիրները:</p> <p>2. Ծանոթանալ այն առաջադեմ մեթոդներին, հնարներին և միջոցներին, որոնք կարող են նպաստել դատապարտյալների առողջ և ամուր կուլեկտիվի ստեղծմանը:</p> <p>3. Հասարակության ուշադրությունը հրավիրել անչափահաս հանցագործների հետ տարվող աշխատանքների կարևորության վրա:</p>			
Դասընթացի	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ			

<p>Վերջնարդյունքները</p>	<p>Վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> պենիտենցիար մանկավարժության մեթոդոլոգիական հիմքերը, հետազոտությունների չափորոշիչները</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ դատապարտյալի հետ աշխատելու առանձնահատկությունները և դժվարությունները ○ դատապարտյալի վերադաստիարակության սկզբունքները ○ Մակարենկոյի կոլեկտիվի տեսությունը <p><i>Հմտություններ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● ուսումնասիրել դատապարտյալի ներաշխարհը ● կազմակերպել կրթության գործընթացը դատապարտյալների համար ● ճիշտ կիրառել դատապարտյալների ֆիզիկական , բարոյական, աշխատանքային և իրավական դաստիարակության մեթոդները <p><i>Կարողություններ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● դատապարտյալների հետ փոխհարաբերությունների հաստատման մեխանիզմին ● վերադաստիարակության ձևերին և իրականացման եղանակներին ● Մակարենկոյի տեսության կիրառման մեխանիզմին:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Պենիտենցիար մանկավարժության առարկան և խնդիրները. պենիտենցիար մանկավարժության առարկան,պենիտենցիար մանկավարժության խնդիրները, մանկավարժական գորընթացի էությունը ուղղիչ-աշխատանքային հիմնարկություններում:</p> <p>Պենիտենցիար մանկավարժությունը որպես մանկավարժության առանձին ճյուղ. պենիտենցիար մանկավարժության ծագումն ու զարգացումը, պենիտենցիար մանկավարժության կապը մյուս գիտությունների հետ, այլ գիտությունների փաստացի տվյալներիօգտագործումը:</p> <p>Պենիտենցիար մանկավարժության մեթոդոլոգիական հիմքերը, հետազոտման մեթոդները.պենիտենցիար մանկավարժության մեթոդոլոգիական հիմքերը, պենիտենցիար մանկավարժության հետազոտման մեթոդները՝ դիտարկում, զրույց, հարցման մեթոդներ /հարցազրույց, անկետավորում/, պրակտիկ</p>

գործունեության արդյունքների ուսումնասիրություն, փաստաթղթերի ուսումնասիրություն, մանկավարժական փորձ, սոցիոմետրիա, վարկանիշ, մոդելավորում, պենիտենցիար մանկավարժության հետազոտությունների չափորոշիչները և բնութագիրը:

Պենիտենցիար մանկավարժության հիմնական հասկացությունները. անձի զարգացումը և շեղումները, վարքագծի շեղումները, վերադաստիարակում և շտկում:

Դատապարտյալների անձը, նրա ուղղմանը ներկայացվող չափորոշիչները. դատապարտյալի

ինքնադաստիարակման գործընթացի էությունը և կազմակերպումը, ուղղման չափորոշիչների կանոնները, ռիսկի խմբի և խոցելիության գործոնով երեխաները, նրանց ինքնադաստիարակման գործընթացի էությունը:

Դատապարտյալների վերադաստիարակության և ուղղիչ-աշխատանքների սկզբունքները.

դատապարտյալների ուղղման և վերադաստիարակման կարևորագույն սկզբունքները՝ նպատակասլացության,

դատապարտյալների ուղղման ու վերադաստիարակման կապը կյանքի հետ, դատապարտյալների

վերադաստիարակումն ու ուղղումը հանրօգուտ աշխատանքով, վերադաստիարակությունն ու ուղղումը

կոլեկտիվում ու կոլեկտիվի միջոցով, անհատական և տարբերակված /շերտավորված/ մոտեցում

դատապարտյալներին, դատապարտյալների ուղղման և վերադաստիարակման մեջ դրականի վրա հիմնվելը,

դատապարտյալների հանդեպ պահանջկոտության և մարդասիրական վերաբերմունքի համադրություն,

մանկավարժական գործընթացի և ներազդեցությունների ամբողջականությունը:

Դատապարտյալների ֆիզիկական, աշխատանքային, իրավական, էսթետիկական, բարոյական

դաստիարակությունների էությունը, սկզբունքները և մեթոդները. դատապարտյալների բարոյական

դաստիարակության էությունը, սկզբունքները և մեթոդները, դատապարտյալների աշխատանքային

դաստիարակության էությունը, սկզբունքները և մեթոդները, դատապարտյալների ֆիզիկական

դաստիարակության էությունը, սկզբունքները և մեթոդները, դատապարտյալների իրավական,

	<p>Էսթետիկական դաստիարակության էությունը, սկզբունքները և մեթոդները:</p> <p>Ուսուցման յուրահատկությունը և դերը աշխատանքային վերադաստիարակության գործընթացում. ուսուցման գործընթացը որպես անձնավորության ճանաչողական ակտիվությունը զարգացնող գործընթաց, դատապարտյալների ուսուցման գործընթացի փուլերը:</p> <p>Դատապարտյալների կրթության գործընթացի կազմակերպման յուրահատկությունը ուղղիչ-աշխատանքային հիմնարկներում. դատապարտյալների կրթության գործընթացի վրա ազդող օբեկտիվ, և սուբեկտիվ գործոնները, դատապարտյալների կրթության գործընթացը մեկուսացման պայմաններում, դատապարտյալների կրթության գործընթացում ուսման մեջ երկարատև ընդմիջումների դերը, դատապարտյալների կրթության գործընթացում կոլեկտիվի դերը, Մակարենկոյի կոլեկտիվի տեսությունը:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

Գրականություն	<ol style="list-style-type: none"> 1. Исправительно-трудовая педагогика- академия МВД СССР М., под. ред.И.Д. Богатырева 2. Основы управительно-трудового законодательства Союза СССР и союзных республик 3. Ուշինսկի Չ.Դ. , Մանկավարժական ընտիր երկեր, եր. հ.1, հ.2, 4. Սուխոմլինսկի Վ. Ա., Սիրտս նվիրում են երեխաներին, Եր.
---------------	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/Բ-016 -Սոցիալական հոգեբանություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	70	Դասախոսություն	30
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	80		
	Ընդամենը	150		
Ստուգման ձևը	Քննություն , ընթացիկ քննություն, ստուգաք			
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողներին ծանոթացնել հաղորդակցման, խմբերի և դրանցում անձի վարքի սոցիալ-հոգեբանական առանձնահատկությունների մասին:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i>՝ սոցիալական հոգեբանության հիմնական սկզբունքները, հասկացությունները և կատեգորիաները, հաղորդակցման գոցիալ-հոգեբանական առանձնահատկությունները և օրինաչափությունները, տարբեր սոցիալական խմբերի և հանրությունների ձևավորման և գործառնության օրինաչափությունները:</p> <p><i>Հմտություն</i>՝ համապատասխան գիտական գրականության որոնելու և աշխատելու, հոգեախտորոշիչ և գիտահետազոտական գործունեության, մասնագիտական հաղորդակցման:</p> <p><i>Կարողունակություն</i>՝ պրակտիկայում արդյունավետորեն կիրառել սոցիալական հոգեբանության ժամանակակից նկարագրական, էմպիրիկ և փորձարարական մեթոդները,</p>			

	<p>տարբեր հետազոտության նպատակին և խնդիրներին սոցիալ-հոգեբանական երևույթները աղեկվատ գնահատելու և մեկնաբանելու, սոցիալ-հոգեբանական հետազոտության ծրագիր կազմելու և գիտահետազոտական աշխատանք կատարելու, թիմում աշխատելու</p>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Սոցիալական հոգեբանության առարկան և օբյեկտը, ծագումն ու զարգացման փուլերը: Թեմա 2. Սոցիալական հոգեբանության ուսումնասիրության մեթոդները: Թեմա 3. Հաղորդակցման կառուցվածքը Թեմա 4. Խմբի սոցիալական հոգեբանություն: Թեմա 5. Անձի սոցիալական հոգեբանություն</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Նալչաջյան Ա. Սոցիալական հոգեբանություն: Եր., 2004, 432 էջ: 2. Андреева Г. М. Социальная психология. - М.: Аспект Пресс, 2001. - 376 с 3. Майерс Д. Социальная психология. СПбУ, 2002. – 512 с. 4. Московичи С. Социальная психология. 7-е изд. – СПб: Питер, 2006. – 592 с. 5. Почебут Л.Г., Мейжис И.А. Социальная психология. Питер: 2010. – 521 с

	<p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бодалев А. А. Личность и общение: Избранные труды. – М.: Педагогика, 1983. – 272 с. 2. Зимбардо Ф., Ляйппе М. Социальное влияние / Ф. Зимбардо, М. Ляйппе. – СПб.: Питер, 2011. – 448 с. 3. Ильин Е. П. Психология общения и межличностных отношений: "Педагогическое образование" /Е. П. Ильин. - 2-е изд. - Санкт-Петербург: Питер, 2015. – 586 с. 4. Коломинский Я. Л. Психология взаимоотношений в малых группах. – Мн.: НТОО «ТетраСистемс», 2001.
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ – 056 Ընդհանուր հոգեբանության հիմունքներ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	70	Դասախոսություն	30
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	80		
	Ընդամենը	150		
Ստուգման ձևը	<u>Քննություն</u>, ընթացիկ քննություն, ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	<p>Առարկայի նպատակն է.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Ուսանողներին զինել հոգեբանության մասին գիտելիքներով: 5. Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական, հոգեբանական և մեթոդական գիտելիքները: 6. Ուսանողներին գաղափար տալ ընդհանուր հոգեբանության օրինաչափությունների մասին: 7. Ընդհանուր հոգեբանության բնագավառում ձեռք բերած գիտելիքներն և ունակությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ: 8. Նախապատրաստել հոգեբանական գիտությունների շարքի առարկաների (սոցիալական հոգեբանություն, սոցիոլոգիա, սպորտային հոգեբանություն և այլն) հետագա առավել զիտական և լուրջ ուսումնասիրություններին: 			

<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • հոգեբանության սահմանումը, • հոգեբանության առարկան, • հոգեբանության հիմնական մեթոդները, • հոգեբանության կողմից լուծվող հիմնական խնդիրները, • գործունեության կառուցվածքը: • իմացական գործընթացները՝ զգայություն, ընկալում, ուշադրություն, հիշողություն, մտածողություն, երևակայություն: • մարդու հույզերն ու զգացմունքները, • ըստ խառնվածքի դասակարգումը, յուրաքանչյուր տիպի առանձնահատկությունները: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Տիրապետում է հոգեբանություն գիտության առարկային, մեթոդներին և խնդիրներին: • Տիրապետում է անձի և գործունեության կառուցվածքի մասին գիտելիքներին: • Ունի անհրաժեշտ գիտելիքներ իմացական գործընթացների վերաբերյալ: • Ունի անհրաժեշտ գիտելիքներ հուզականային գործընթացների վերաբերյալ: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում, • կիրառել ընդհանուր հոգեբանության հետազոտության մեթոդները, որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1 Հոգեբանության առարկան, արդի խնդիրները, մեթոդները:</p> <p>Թեմա 2 Հոգեբանության ծագումն ու զարգացումը, ներկա վիճակը, ճյուղերը, կառուցվածքը:</p> <p>Թեմա 3 Հոգեկանի ծագումն ու զարգացումը:</p> <p>Թեմա 4 Անձնավորություն:</p> <p>Թեմա 5 Միջանձնային հարաբերությունների հոգեբանություն:</p> <p>Թեմա 6 Գործունեության հոգեբանական բնութագիրը:</p> <p>Թեմա 7 Ուշադրություն:</p>

	<p>Թեմա 8 Հաղորդակցում և լեզու:</p> <p>Թեմա 9 Զգայություն:</p> <p>Թեմա 10 Ըմբռնում:</p> <p>Թեմա 11 Հիշողություն:</p> <p>Թեմա 12 Մտածողություն:</p> <p>Թեմա 13 Երևակայություն:</p> <p>Թեմա 14 Հույզեր և զգացմունքներ</p> <p>Թեմա 15 Խառնվածք, բնավորություն:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Նալչաջյան Ա.Ա. Հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1997 2. Ավանեսյան Հ., Հովհաննիսյան Հ., հովհաննիսյան Ս., Ասրիյան Է. Հոգեբանություն. դեմքեր, փաստեր/ Ուսումնական ձեռնարկ. Եր. ԵՊՀ հրատ. 2010,204 էջ 3. Психология. Учебное пособие под. Ред. Е. И.

	<p>Рогова. М., 2005 З. Маклаков А. Г. Общая психология. М., 2007</p> <p>4. Столяренко Л. Д. Основы психологии. Ростов-на-Дону, 2005</p> <p>5. Блейхер, Вадим Моисеевич, and Инна Вадимовна Крук. "Толковый словарь психиатрических терминов" Լրացուցիչ</p> <p>1. КАЗАКОВ Ю.Н, ЗОЛОТАРЁВА Г.К "ОБЩАЯ ПСИХОЛОГИЯ РАЗДЕЛ "ВВЕДЕНИЕ В ПСИХОЛОГИЮ" Конспект лекций."</p> <p>2. Немов, Р. С. "Психология: учеб. для студ. высш. пед. учеб. заведений: в 3 кн." М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС (2003).</p> <p>3. http://www.uni.edu/tan/structuralism.htm</p> <p>4. http://psychology.about.com/od/historyofpsychology/a/schoolsthought.htm</p>
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ-025 - Հոգեբանական խորհրդատվություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42	Դասախոսություն	22
			Մեմինար	20
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	48		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <i>ստուգաթղթ</i>			
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողները դրսևորեն խոր գիտելիքներ մասնագիտական ոլորտում (նորագույն տեսությունների, դրանց մեկնաբանությունների, մեթոդների և եղանակների իմացություն), տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i>			
	<ul style="list-style-type: none"> • Հոգեբան խորհրդատուի մասնագիտական որակների, 			

	<p>անձնային հատկությունների և մասնագիտական ոճի վերաբերյալ գիտելիքների յուրացում</p> <ul style="list-style-type: none"> • Հոգեբանական խորհրդատվության իրականացման սկզբունքների, ուղղությունների, հիմնական միջոցների ու մեթոդների մասին գիտելիքների ձեռքբերում • Յուրացված գիտելիքը տրամաբանորեն և հետևողականորեն ներկայացնելու <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում, • կիրառել ընդհանուր հոգեբանության հետազոտության մեթոդները, • որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Տիրապետել խորհրդատուի բարոյական սկզբունքներին, • խորհրդատուին անհրաժեշտ անձնային հատկությունների և մասնագիտական ունակությունների • Յուրացված գիտելիքը տրամաբանորեն և հետևողականորեն ներկայացնելու
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Խորհրդատվության պատմություն</p> <p>Թեմա 2 Խորհրդատվության տեսական եւ մեթոդա- բանական հիմքերը</p> <p>Թեմա3. Հոգեբանական խորհրդատվության նպատակները և խնդիրները</p> <p>Թեմա 4 Հոգեբանական խորհրդատվության նպատակները և խնդիրները Խորհրդատվության կառուցվածքը</p> <p>Թեմա 5 Հարցազրույցի հիմնական մեթոդները և որպես հոգեբանական խորհրդատվության հիմնական մեթոդ:</p> <p>Թեմա 6 Հոգեբանական խորհրդատվության բարոյական կողմերը</p> <p>Թեմա 7 Հոգեբանական խորհրդատվության ընթացքը, փուլերը</p> <p>Թեմա 8 Հարցազրույցի տեսակները, արդյունքների գնահատում</p> <p>Թեմա 9 Առաջնային հարցազրույցի առանձնահատկությունները</p> <p>Թեմա 10 Խորհրդատվության ավարտը, ետխորհրդատվական ընթացքը</p> <p>Թեմա 11 Հիմնական խորհրդատվական մոտեցումներ, Դասական հոգեվերլուծություն</p> <p>Թեմա 12 Խորքային հոգեբանություն</p> <p>Թեմա 13 Խորհրդատվությունը ըստ Ադլերի</p>

	<p>Թեմա 1 4 Հումանիստական ուղղությունը ըստ Կ. Ռոջերսի</p> <p>Թեմա 15 Գեշտալտ հոգեբանություն</p> <p>Թեմա 16 Տրանսակտային վերլուծություն</p> <p>Թեմա 17 Կոգնիտիվ - բիհեյվորիստական ուղղություն</p> <p>Թեմա 18 Անհատական և խմբային խորհրդատվություն</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ամիրյան Հ., «Կոնսուլտատիվ հոգեբանություն և հոգեթերապիայի հիմունքները» 2. Բեջանյան Ա. Հոգեբանական խորհրդատվության հիմունքներ 3. Линде Н. Д. Психологическое консультирование 4. Ежова Н.Н. Рабочая книга практического психолога 5. Акимова М.К. психологическая диагностика 6. Лихи Р. Техники когнитивной психотерапии <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Գապարյան Հ., Մելիք Պաշակ, «Բժշկական հոգեբանություն», 2. Акимова М.К. Психологическая диагностика 3. Курпатов А. В. Психотерапия

--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ - 045 Ընտանիքի հոգեբանության հիմունքներ և խորհրդատվություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	32
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	24
	Ինքնուրույն	64		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	<u>Քննություն</u> , ընթացիկ քննություն, ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	<p>1. Ուսանողներին զինել տարիքային հոգեբանության առարկայի, նրա խնդիրների, յուրաքանչյուր տարիքային խմբի վերաբերյալ համապատասխան գիտելիքներով :</p> <p>2. Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական, կիրառական և մեթոդական գիտելիքները:</p> <p>3. Ուսանողներին գաղափար տալ ժամանակակից ընտանիքի առանձնահատկությունների վերաբերյալ :</p> <p>4. Ընտանիքի հոգեբանության բնագավառում ձեռք բերած գիտելիքներն և ունակությունները կիրառել պրակտիկայում: Նախապատրաստել հոգեբանական գիտությունների շարքի առարկաների (ընդհանուր հոգեբանություն, մանկավարժական հոգեբանություն, սոցիալական հոգեբանություն, սպորտի հոգեբանություն, և այլն) հետ կապին:</p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ընդհանուր հոգեբանության ուսումնասիրման առարկան, տիրապետի առարկայի ներկայացրած խնդիրներին, պատկերացնի առարկայի տեղն ու դերը հոգեբանական գիտությունների համակարգում: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Տիրապետում է ընտանիքի հոգեբանություն 			

	<p>առարկային, մեթոդներին և խնդիրներին:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Տիրապետում է առարկայի կառուցվածքի մասին գիտելիքներին: • Ունի անհրաժեշտ գիտելիքներ իմացական գործընթացների վերաբերյալ: • Ունի անհրաժեշտ գիտելիքներ ընտանիքի հոգեբանության բնագավառում կիրառվող տեխնիկաների և հուզականային գործընթացների վերաբերյալ <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում, • կիրառել ընտանիքի հոգեբանության հետազոտության մեթոդները, • որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ընտանիքի հոգեբանության առարկան , խնդիրերը , նպատակները <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ընտանիքի հոգեբանությունն առարկան, սահմանումը: ➤ Ընտանիքի հոգեբանության խնդիրները: ➤ Ընտանիքը որպես դերերի սեսուրյան ուսումնասիրման օբյեկտ: 2 . Ընտանիքի սոցիալ – հոգեբանական ուսումնասիրության հիմնախնդիրները : <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ընտանիքը որպես սոցիալական խումբ: ➤ Ընտանիքը որպես ռեֆերենտային խումբ: ➤ Ընտանիքը որպես փոքր խումբ: 3.Դերերի տեսությունները և ընտանիքի խնդիրներին դերային մոտեցումները : <ul style="list-style-type: none"> ➤ Սոցիալական կարգավիճակի տեսակներն և կառուցվածքը: ➤ Ընտանեկան դերերի կառուցվածքը և տեսակները: ➤ Դերային սպասումների տեսակները: 4 .Ընտանեկան տեսակների պատմական զարգացումը և ընտանեկան դերերը : <ul style="list-style-type: none"> ➤ Հայրիշխանություն և մայրիշխանություն: ➤ Ժամանակակից ընտանիքի տեսակները: ➤ Ընտանիքի տեսակներն ըստ կառավարման ոճերի:

	<p>5 . Արդի բջջային ընտանիքի ձևավորման և զարգացման փուլերը:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ընտանեկան կյանքի պարբերացումն ըստ ներընտանեկան կարգավիճակների և դերերի: ➤ Ընտանեկան կյանքի փուլերը և կանխատեսումը: ➤ Ընտանիքի հասունության մակարդակները: <p>6 .Ընտանեկան բախումների էությունը և հաղթահարման ուղիները :</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Դերային բախումները: ➤ Դերային բախումների մակարդակները: ➤ Սրցակցությունը և դերերի բախումը: <p>7 .Ներընտանեկան հարմարումը և ընտանիքի ստեղծումը :</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ամուսնական և ներընտանեկան հարմարման գործընթացները և պայմանները: ➤ Ամուսինների հարմարման տեսակները: ➤ Ապրումակցումը և ներընտանեկան ֆրուստրացիաները: <p>8. Ընտանեկան բախումը և ճգնաժամերը:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Բախման էությունը : ➤ Նորմատիվային և ոչ նորմատիվային ճգնաժամերը : ➤ Ընտանիք կազմելու մոտիվացիան և ամուսնալուծությունները: <p>9.Ամուսնալուծությունը և դրա հետևանքները :</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ամուսնալուծության հիմնական պատճառները: ➤ Ամուսնալուծության ռիսկերը և վիչակագրությունը: ➤ Ամուսնալուծության հետևանքները: <p>10. Առողջ և անառողջ ընտանիքները :</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Առողջ և անառողջ ընտանիքներ: ➤ Ընտանեկան կյանքը և անբավարարվածության հիմնախնդիրը: ➤ Հաղորդակցման բարդություններն անառողջ ընտանիքներում:
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ul style="list-style-type: none"> • Шнейдер, Лидия Бернгардовна. Семейная психология. — М.: Деловая книга, 1999. — 3000 экз. • Սեդրակ Ա. Սեդրակյան, Ընտանիքի հոգեբանություն Երևան 2010: • Ադիբեկյան Ա., Հայ ընտանիքի բջջայնացման հեռանկարները, Հայ ընտանիքի ներկան և ապագան, Թեզիսներ գիտաժողովի զեկուցումների, Երևան 1994 Լրացուցիչ- • Ամիրյան Ս., Խոհեր ընտանիքի էվոլյուցիան, Ին., Երևան, 1967, Ին., Երևան, 1972:

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ - 048 Հատուկ հոգեբանություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	24
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	32
	Ինքնուրույն	64		
Ընդամենը	120			

Ստուգման ձևը	<i>Քննություն</i> , ընթացիկ քննություն, ստուգարք
Դասընթացի նպատակը	«Հատուկ հոգեբանություն» առարկայի նպատակն է ձևավորել համապատասխան գիտելիքներ երեխայի զարգացման մեջ տեղ գտած շեղումների մեխանիզմների և օրինաչափությունների, դինամիկայի, հոգեբանական առանձնահատկությունների վերաբերյալ:
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ հատուկ հոգեբանության առարկան, մեթոդները և խնդիրները: ✓ անձի տարիքային ախտաբանական զարգացման մասին գիտելիքներ: ✓ գիտելիքներ զանազան խախտումներ ունեցող անձանց իմացական ոլորտի առանձնահատկությունների վերաբերյալ: ✓ գիտելիքներ խախտումներով երեխաների գործունեության վերաբերյալ, անձի զարգացման և հուզականային ոլորտի առանձնահատկությունների վերաբերյալ: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Յուրացված գիտելիքը տրամաբանորեն եւ հետևողականորեն ներկայացնելու, ✓ Առարկայի մեթոդները եւ տեխնոլոգիաները ճիշտ օգտագործելու, ✓ Տվյալ առարկայական ոլորտում հետազոտությունների արդյունքները գնահատելու կարողություններ: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Կարողանում է ցուցաբերել հոգեբանական օգնություն ✓ Ճիշտ է պատկերացնում հոգեբանական առողջության պահպանման պայմանները ✓ Կարողանում է կիրառել հոգեբանական աջակցության տեխնիկաներն ու մեթոդները ✓ Ճիշտ է պլանավորում և կազմակերպում ծառայության աշխատանքը
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. Հատուկ հոգեբանության առարկան, խնդիրները, մեթոդները, միջառարկայական կապերը:

	<p>Թեմա 2. Խախտված զարգացման էությունը, կառուցվածքն ու օրինաչափությունները:</p> <p>Թեմա 3. Փոխհատուցումը, ադապտացիան, շտկումն և ռեաբիլիտացիան՝ որպես ժամանակակից հատուկ հոգեբանության ֆունդամենտալ կատեգորիաներ:</p> <p>Թեմա 4. ԿԱՊԿՈւ երեխաների ուսուցման և դաստիարակման խնդիրները ներառական կրթության համատեքստում:</p> <p>Թեմա 5. Լսողության խանգարումներով երեխաների հոգեկան զարգացում:</p> <p>Թեմա 6. Տեսողության խանգարումներով երեխաների հոգեկան զարգացում:</p> <p>Թեմա 7. Հոգեկան զարգացման հապաղումով երեխաների հոգեկան զարգացում:</p> <p>Թեմա 8. Խոսքի խանգարումներով երեխաների հոգեբանական առանձնահատկությունները:</p> <p>Թեմա 9. Հուզականային ոլորտի և վարքի խանգարումներով երեխաների հոգեկան զարգացում:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Специальная психология/Под ред. В.И. Лубовского. М., «Академия, 2003 2. Специальная дошкольная педагогика/ Под ред. Е.А. Стребелевой. М., «Академия, 2002 3. Лубовский В.И. Психологические проблемы диагностики аномального развития детей. М., 2003 4. Блинова, Л.Н. Диагностика и коррекция в образовании детей с ЗПР – М., 2002. <p>Էրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Акимушкин В.М., Моргулис И.С. Основы тифлологии. Киев, 1980 2. Актуальные проблемы диагностики задержки психического развития/ Под ред. К.С. Лебединской и др. М., 1995 3. Апраушев А.В. Тифлосурдопедагогика. М., 1983 4. Аутичный ребенок: проблемы в быту / Под ред. С.А. Морозова. – М., 1998 5. Власова Т.А., Певзнер М.С. Учителю о детях с отклонениями в развитии. М., 1973 6. Дети с временной задержкой психического развития/Под ред. Т.А. Власовой и др. М., 1989 7. Каган В.Е. Аутизм у детей. – Л., 1981 8. Лебединский В. В. Нарушения психического развития у детей. М., 1985 9. Лебединская К.С., Никольская О.С. Диагностика раннего аутизма. – М., 1991 10. Лубовский В.И. Психологические проблемы диагностики аномального развития детей. М., 1989 11. Никольская О.С., Баенская Е.Р., Либинг М.М. Аутичный ребенок. Пути помощи. – М., 1997 12. Основы специальной психологии/Под ред. Л.В. Кузнецовой. М., 2002
-----------------------------	--

<p>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</p>	<p>ՄՀ/բ – 050 Հոգեբանամանկավարժական ախտորոշում</p>
<p>Դասընթացին հատկացվող</p>	<p>3 կրեդիտ</p>

կրեդիտը				
Ուսումնաստության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42	Դասախոսություն	18
			Սեմինար	24
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	48		
Ընդամենը	90			
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <i>ստուգարք</i>			
Դասընթացի նպատակը	<p>1. Ծանոթացնել ուսանողներին հոգեբանամակավարժական ախտորոշման առարկայի առանձնահատկություններին, համալրել ուսանողների տեսական և պրակտիկ գիտելիքները տվյալ և հարակից առարկաներից: Ծանոթացնել աշխատանքի գործիքակազմի, հետազոտման հնարների, միջոցների հետ և ձեռք բերված գիտելիքները կարողանալ կիրառել գործնականում:</p> <p>2. տրամադրել գիտելիքներ կյանքի տարբեր ոլորտներում հոգեախտորոշման և պրակտիկայի յուրահատկությունների վերաբերյալ,</p> <p>3. ծանոթացնել հոգեախտորոշման կազմակերպման և իրականացման առանձնահատկություններին, մեթոդներին, մեթոդիկաներին, չափող միջոցներին, որպեսզի երբ անձի օբյեկտիվ հոգեբանական գնահատում և ախտորոշում անցկացնեն, հիմնավորումները համոզիչ ու հավաստի լինեն:</p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> մասնագիտական գիտելիք և իմացություն ժամանակակից հոգեախտորոշման առարկայի և նրա հնարավորությունների մասին: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> կարողանան ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում, <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> տիրապետեն հոգեբանության և հոգեախտորոշման հետազոտության մեթոդներին, բացատրեն 			

	<p>հոգեախտորոշման նպատակները և կարողանան գիտական հարցերի և որոշ հոգեբանական խնդիրների վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:</p>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>“Հոգեախտորոշում և հոգեբանական պրակտիկում” դասընթացը տրամադրում է գիտելիքներ կյանքի տարբեր ոլորտներում հոգեախտորոշման և պրակտիկայի յուրահատկությունների վերաբերյալ, ծանոթացնում է հոգեախտորոշման կազմակերպման և իրականացման առանձնահատկություններին, տեխնիկաներին, մեթոդներին ու մեթոդիկաներին, չափող միջոցներին, որպեսզի երբ անձի օբյեկտիվ հոգեբանական գնահատում և ախտորոշում անցկացնեն, հիմնավորումները համոզիչ ու հավաստի լինեն:</p> <p>Առարկայի իմացությունը հնարավորություն կտա ապագա մասնագետներին ճիշտ կողմնորոշվել ժամանակակից կրթական տեխնոլոգիաների ոլորտում, բացահայտել հիմնախնդիրները և արդյունավետ կազմակերպել իրենց գործունեությունն ու առաքելությունը:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Հոգեախտորոշման առարկան, առաջացման նախադրյալները և խնդիրները: 2. Հոգեախտորոշիչ աշխատանքի իրականացման փուլերը: 3. Հոգեախտորոշման մեթոդները և նրանց ներկայացվող պահանջները: 4. Հոգեախտորոշիչ տեխնոլոգիայի սկիզբը: 5. Հոգեախտորոշման համար անհրաժեշտ գրանցման փաստաթղթեր: Սովորողի հոգեբանական գնահատման քարտ: 6. Տառապանքի ախտորոշում և հաղթահարման գործընթացները: 7. Տրամադրության խանգարումների, դեպրեսիայի ախտորոշում: 8. Կպչուն-սևեռուն խանգարումների ախտորոշումը դեռահասների և պատանիների մոտ: 9. Անվստահ ծնողի սինդրոմի ախտորոշում:
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների

	<p>միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ամիրյան Հ. Կոնսուլտատիվ հոգեբանության և հոգեթերապիայի հիմունքներ, Երևան, 2002, 204 էջ 2. Գասպարյան Խ., Եղիյան Մ., Հոգեկան առողջությունը և մարդու իրավունքները, Երևան, 2010, 96 էջ 3. Կլիմով Ե. Պրոֆեսիոնալ կոնսուլտացիայի հոգեբանամանկավարժական պրոբլեմները Երևան. 1985, 86 էջ 4. Կրթական բարեփոխումներ. Հարցեր և պատասխաններ 2005. 5. Սեդրակյան Ս, Ղազարոսյան Ա., Հոգեբանական աշխատանքները ուսումնական հաստատություններում, Երևան, 2016, 184 էջ 6. Ղազարոսյան Ա., Հոգեբանական աջակցություն ուսուցիչներին, Վանաձոր, 2019, 208 էջ <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гусакова М.П., Психологическое консультирование: учебное пособие. – М.: Эксмо, 2010. 2. Линде Н.Д., Психологическое консультирование. – М., 2009 3. Нельсон-Джоунс Р., Теория и практика

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ – 103 Հոգեբանամանկավարժական պրակտիկում			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	6
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	22
	Ինքնուրույն	32		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգաք</u>			
Դասընթացի նպատակը	Ներկայացնել հոգեկան գործընթացների փորձարարական հետազոտման մեթոդները և մեթոդիկաները Ձևավորելու շաղրության և պերցեպտիվ գործընթացների փորձարարական հետազոտման կարողությունների մասին			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Հոգեկան պերցեպտիվ գործընթացների հետազոտման մեթոդաբանությունը • Հոգեկան պերցեպտիվ գործընթացների փորձարարական հետազոտման մեթոդներն ու մեթոդիկաները • Հոգեբանական հետազոտությունների անցկացման բարոյագիտական պահանջները <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • հոգեբանական բնութագրերի կազմման սկզբունքներին • հոգեբանական հետազոտությունների 			

	<p>արդյունքների վերլուծության, մեկնաբանման, ամփոփումների ձևակերպման հմտություններին</p> <ul style="list-style-type: none"> • հոգեբանական հետազոտության տեսական, մեթոդական, տեխնիկական կողմերին <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Փորձարարական հետազոտության կազմակերպման և պլանավորման կարողություններ, արդյունքների մշակման և վերլուծության, ամփոփումների ձևակերպման կարողություններ, • Հոգեբանական հետազոտության հիմնական էմպիրիկ մեթոդների կիրառման կարողություններ, • Էմպիրիկ հետազոտության մեթոդական վերլուծության կարողություններ, • Հիմնական մեթոդիկաների և տվյալների հավաքելու տեխնիկայի օգտագործման կարողություններ, որոնք պահանջվում են հետազոտական և գործնական աշխատանքում:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա1. Ներածություն Հոգեկան գործընթացների պրակտիկումի առարկան, ինդիքները, կապը այլ հոգեբանական գիտաճյուղերի հետ: Պրակտիկումը որպես հոգեբանի ընդհանուր մասնագիտական պատրաստման կարևոր բաղադրիչ:</p> <p>Թեմա2. Զգայությունների հետազոտումը հոգեֆիզիկական մեթոդներով: Տեսողական զգայության բացարձակ շեմի որոշումը: Ծանրության զգայության տարբերակման շեմի հետազոտումը: Լսողական զգայության բացարձակ շեմերի որոշումը: Կինեսթետիկական զգայության հետազոտումը:</p> <p>Թեմա3. Ըմբռնումների հետազոտման մեթոդիկաները: Ժամանակի ըմբռնման հետազոտություն: Ըմբռնման ծավալի հետազոտություն: Դիտողականության հետազոտություն: Առաջատար սենսորային համակարգի որոշման մեթոդիկա: Ըմբռնումների անհատական առանձնահատկությունների հետազոտման մեթոդիկա:</p> <p>Թեմա4. Ուշադրությա նհետազոտման մեթոդիկաներ: Ուշադրության կենտրոնացվածության և կայունության դինամիկայի հետազոտություն: Ուշադրության տատանումների հետազոտում: Ուշադրության բաշխվածության հետազոտություն: Ուշադրության ծավալի հետազոտություն: Կամաձին ուշադրության առանձնահատկությունների հետազոտում:</p>

<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Կ. Վ. Ոսկանյան «Հոգեբանության լաբորատոր աշխատանքներ», Ե. 2001: 2. Դ. Հայրապետյան «Իմացական գործընթացների պրակտիկում» ,Ե.2009 3. Մ.Մազմանյան «Հոգեբանության լաբորատոր աշխատանքներ» (Պերցեպտիվ գործընթացներ)!, Վ., 2017 4. Վ. Միրզոյան «Հոգեբանական հետազոտությունների մեթոդաբանություն և մեթոդներ», Վ., 2015 <p>Լրացուցիչ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологические исследования. Практикум по общей психологии для студентов педагогических вузов // Т.И. Пашукова , А.И. Допира, Г.В. Дьяконов. Учеб. пособие . М, 1996.

	<p>2. Немов Р.С. Психология. Кн.3. М., Владос. 1999г.</p> <p>3. Психологическая диагностика. Учебное пособие. Под ред. К.М. Гуревича, Е.М. Борисовой. М., Изд-во УРАО. 2000г.</p> <p>4. Анастаси А., Урбина С. Психологическое тестирование. Санкт-Петербург. Питер. 2001г.</p> <p>5. Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика. Учебник для вузов. Питер. 2003г</p> <p>6. Носс И.Н. Введение в технологию психодиагностики. М., Изд-во инст-та психотерапии. 2003г.</p> <p>7. Бодалев А.А., Столин В.В. Общая психодиагностика. – СПб.: Изд-во «Речь», 2000.</p> <p>8. Бурлачук Л.Ф. Введение в проективную психологию. – Киев: Ника-Центр, 1997.</p> <p>9. Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика. – СПб.: Питер, 2002.</p> <p>10. Соколова Е.Т. Проективные методы исследования личности. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1980.</p>
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ - 103 Հոգեբանամանկավարժական պրակտիկում			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	6
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	22
	Ինքնուրույն	32		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգաբար</u>			
Դասընթացի նպատակը	Ներկայացնել հոգեկան գործընթացների փորձարարական հետազոտման մեթոդները և մեթոդիկաները Ձևավորել կոգնիտիվ գործընթացների փորձարարական հետազոտման կարողություններ			
Դասընթացի	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ			

<p>վերջնարդյունքները</p>	<p>վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Հոգեկան կոգնիտիվ գործընթացների հետազոտման մեթոդաբանությունը • Հոգեկան կոգնիտիվ գործընթացների փորձարարական հետազոտման մեթոդներն ու մեթոդիկաները • Հոգեբանական հետազոտությունների անցկացման բարոյագիտական պահանջները <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • հոգեբանական բնութագրերի կազմման սկզբունքներին • հոգեբանական հետազոտությունների արդյունքների վերլուծության, մեկնաբանման, ամփոփումների ձևակերպման հմտություններին • հոգեբանական հետազոտության տեսական, մեթոդական, տեխնիկական կողմերին <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Փորձարարական հետազոտության կազմակերպման և պլանավորման կարողություններ, արդյունքների մշակման և վերլուծության, ամփոփումների ձևակերպման կարողություններ, • Հոգեբանական հետազոտության հիմնական էմպիրիկ մեթոդների կիրառման կարողություններ, • էմպիրիկ հետազոտության մեթոդական վերլուծության կարողություններ, • Հիմնական մեթոդիկաների և տվյալների հավաքելու տեխնիկայի օգտագործման կարողություններ, որոնք պահանջվում են հետազոտական և գործնական աշխատանքում:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. ՀԻՇՈՂՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱՆԵՐ :</p> <p>Հիշողության սահմանումը, տեսակները, պրոցեսները, դերը մարդու կենսագործունեության մեջ: Պիկտոգրամայի մեթոդը հիշողության ուսումնասիրության մեջ: Կարճատև հիշողության ծավալի հետազոտություն: Անմիջական և միջնորդավորված հիշողության հետազոտություն: Հիշողության գերակշռող տեսակի</p>

	<p>ուսումնասիրություն: Հետազոտությունների նպատակը, ընթացքը, արդյունքների վերլուծություն և մեկնաբանում: Թեմա 2. Մտածողության էքսպերիմենտալ հոտազոտման մեթոդները ժամանակակից հոգեբանության մեջ: Մտածողության ընդհանուր բնութագիրը, տեսակները, անհատական առանձնահատկությունները: Մտածողության ակտիվության հետազոտություն: Մտածողության ռիզիկոյության հետազոտություն/Լաչինսի մեթոդիկա/: Ակնառու-գործուն մտածողության հետազոտություն: Հետազոտության նպատակը, ընթացքը, արդյունքների վերլուծություն և մեկնաբանում: Թեմա 3. Խոսքի էքսպերիմենտալ հետազոտման մեթոդները ժամանակակից հոգեբանության մեջ: Գրավոր խոսքի հոգեբանական վերլուծությունը; Արտասանական խոչընդոտների պարագայում խոսքի հասկացման ուսումնասիրում: Խոսքի տեմպառիթմային առանձնահատկությունների ուսումնասիրում: Խոսքի գնահատումը սեմանտիկ դիֆերենցիալի մեթոդով: Ազատ զուգորդությունների մեթոդ: Թեմա 4. ԵՐԵՎԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱՆԵՐ : Պատկերացումների հստակության գնահատում: Ստեղծագործական երևակայության ուսումնասիրում: Երևակայության անհատական առանձնահատկությունների ուսումնասիրում: Ֆիզուրների լրանկարում/Դյաչենկոյի մեթոդիկա/: Տարածական պատկերացումների ուսումնասիրությունը մտածական գործողությունների քրոնոմետրիայի մեթոդով:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում

	<p>առավելագույնը գումարային 20 միավոր,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Մ. Արզումանյան, Մ. Մկրտչյան, Վ. Սարգսյան «Կիրառական հոգեբանության պրակտիկում», Ե. 2002: 2. Կ. Վ. Ոսկանյան «Հոգեբանության լաբորատոր աշխատանքներ», Ե. 2001: 3. Դ.Հայրապետյան«Իմացական գործընթացների պրակտիկում»,Ե.2009 4. «Практикум по общей, экспериментальной и прикладной психологии : Учеб. пособие // Под общей ред. А. А. Крылова, С. А. Маничева. СПб. : Питер, 2000. 5. Психологические исследования. Практикум по общей психологии для студентов педагогических вузов // Т.И. Пашукова , А.И. Допира, Г.В. Дьяконов. Учеб. пособие . М, 1996. <p>Լրացուցիչ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Немов Р.С. Психология. Кн.3. М., Владос. 1999г. 2. Психологическая диагностика. Учебное пособие. Под ред. К.М. Гуревича, Е.М. Борисовой. М., Изд-во УРАО. 2000г. 3. Анастаси А., Урбина С. Психологическое тестирование. Санкт-Петербург. Питер. 2001г. 4. Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика. Учебник для вузов. Питер. 2003г 5. Носс И.Н. Введение в технологию психодиагностики. М., Изд-во инст-та психотерапии. 2003г. 6. Бодалев А.А., Столин В.В. Общая психодиагностика.

	<p>– СПб.: Изд-во «Речь», 2000.</p> <p>7. Бурлачук Л.Ф. Введение в проективную психологию. – Киев: Ника-Центр, 1997.</p> <p>8. Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика. – СПб.: Питер, 2002.</p> <p>9. Соколова Е.Т. Проективные методы исследования личности. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1980.</p>
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ - 057 Տարիքային և մանկավարժական հոգեբանություն										
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ										
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ										
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	<table border="1"> <tr> <td>Դասախոսություն</td> <td>24</td> </tr> <tr> <td>Սեմինար</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Լաբորատոր աշխատանք</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Գործնական աշխատանք</td> <td>32</td> </tr> </table>	Դասախոսություն	24	Սեմինար		Լաբորատոր աշխատանք		Գործնական աշխատանք	32
Դասախոսություն	24										
Սեմինար											
Լաբորատոր աշխատանք											
Գործնական աշխատանք	32										
	Ինքնուրույն	64									
	Ընդամենը	120									
Ստուգման ձևը	<u>Քննություն</u> , ընթացիկ քննություն, ստուգաբար										
Դասընթացի նպատակը	<p>1. Ուսանողներին զինել մարդու օնոգենեզի զարգացման մասին գիտելիքներով:</p> <p>2. Խորացնել ուսանողների ընդհանուր տեսական, պրակտիկ, հոգեբանական և մեթոդական գիտելիքները:</p> <p>3. Ուսանողներին զադափար տալ մարդու զարգացման ֆիզիոլոգիական, սոցիալական և հոգեբանական օրինաչափությունների մասին:</p> <p>4. Տարիքային և մանկավարժական հոգեբանության բնագավառում ձեռք բերած գիտելիքներն ու ունակությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ:</p> <p>5. Նախապատրաստել հոգեբանական գիտությունների ցիկլի առարկաների(սոցիալական հոգեբանություն, ընտանիքի հոգեբանություն, հոգեբանամանկավարժական խորհրդատվություն և այլն) հետագա ուսումնասիրություններին:</p>										

<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • հոգեկանի զարգացման օրինաչափություններն ու նորագոյացությունները, • յուրաքանչյուր տարիքային փուլի հոգեբանական բնութագիրը, • ուսուցման և դաստիարակության կազմակերպման և իրականացման օպտիմալ եղանակները • սոցիալական միջավայրի դերն ու ազդեցությունը անձի ձևավորման վրա: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ տարիքային և մանկավարժական հոգեբանության առարկային ✓ տարիքային հոգեբանության ժամանակակից մեթոդներին, ✓ հոգեբանամանկավարժական հետազոտության առանձնահատկություններին, ✓ երեխաների հետ աշխատանքի առանձնահատկություններին • <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ բացահայտել հասարակության մեջ տեղ գտած բացասական երևույթները և ուսումնասիրել դրանց դրսևորման պատճառները, ✓ անցկացնել հոգեբանամանկավարժական հետազոտություն, ✓ խորհրդատվական աշխատանք իրականացնել չառաջադիմող և «դժվար» և «<ոխսկի խմբի>> աշակերտների հետ, ✓ կատարել անձի հոգեբանական վերլուծություն, □ կազմել աշակերտի և դասարանային կոլեկտիվի հոգեբանական բնութագիրը:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Դասընթացի ընդհանուր նկարագիրը</p> <p>Դասընթացում դիտարկվում են մարդու հոգեկանի զարգացման մեխանիզմները, օրինաչափությունները, հոգեկան զարգացման տարիքային դինամիկան, մանկավարժական գործունեությունը, ուսուցման և դաստիարակության հոգեբանությունը: Դասընթացի</p>

նպատակն է ուսանողներին զինել գիտելիքներով օնտոգենեզում հոգեկանի զարգացման մեխանիզմների և օրինաչափությունների, մարդու անձի հոգեկան զարգացման առանձնահատկությունների և տարիքային հոգեբանական առանձնահատկությունների մասին: Իսկ մանկավարժական հոգեբանությունը և հոգեբանությունը նպաստում են աշակերտների անձնային աճին, ինքնաճանաչմանը: Դասընթացը ընդլայնում է ուսանողների ընդհանուր տեսական, կիրառական և մեթոդական գիտելիքները, գաղափար է տալիս մարդու հոգեկան զարգացման օրինաչափությունների և դինամիկայի մասին: Տարիքային հոգեբանության բնագավառում ձեռք բերած գիտելիքները և կարողությունները ուսանողը պատրաստ է կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ:

Թեմա 1. Տարիքային և մանկավարժական հոգեբանության առարկան, ինդիքները, մեթոդները:

Տարիքային և մանկավարժական հոգեբանության՝ որպես գիտության սահմանումը: Ուսումնասիրման օբյեկտը, տարիքային հոգեբանության հիմնական բաժինները. նորածնություն, մանկիկություն, վաղ մանկություն, նախադպրոցական, կրտսեր դպրոցական տարիք, դեռահասություն, վաղ պատանեկություն: Իսկ մանկավարժական հոգեբանության բաժիններից՝ ուսուցման, ուսուցչի և դաստիարակության հոգեբանություն: Մանկավարժական հոգեբանությունն ուսումնասիրում է հոգեկանի զարգացումը ուսուցման և դաստիարակության պրոցեսում: Տարիքային հոգեբանության կապը այլ գիտությունների հետ:

Թեմա 2. Մանկիկային և վաղ մանկական տարիքի հոգեկան զարգացման առանձնահատկությունները:

Վաղ տարիքի երեխաների զարգացման սոցիալական իրադրությունը: Առարկայական-գործիքային գործունեության զարգացումը վաղ մանկության տարիքում: Երեխայի ճանաչողական ոլորտի կայացումը, անձնային ոլորտի ձևավորումը, խոսքի զարգացումը վաղ մանկության տարիքում: Երեք տարեկանի ճգնաժամը:

Թեմա 3. Հոգեկան զարգացումը նախադպրոցական և կրտսեր դպրոցական տարիքում

Նախադպրոցականի զարգացման սոցիալական

իրադրությունը: Նախադպրոցականի առաջատար գործունեությունը: Խաղի ազդեցությունը երեխայի հոգեկան զարգացման վրա: Նախադպրոցականի իմացական ոլորտի զարգացման առանձնահատկությունները, խոսքի զարգացումը, հուզական ոլորտի և կամքի զարգացումը որպես վարքի կառավարման ընդունակություն: Նախադպրոցականի անձի ձևավորումը և հարաբերությունների և հաղորդակցման առանձնահատկությունները: Նախադպրոցական տարիքի հիմնական հոգեբանական նորագոյացությունները: Երեխայի հոգեբանական պատրաստությունը դպրոցական ուսուցմանը: Կրտսեր դպրոցականի զարգացման սոցիալական իրադրությունը, հաղորդակցման և հարաբերությունների առանձնահատկությունները: Կրտսեր դպրոցականի սոցիալական կարգավիճակը և Ես-կոնցեպցիան: Կրտսեր դպրոցականի ուսումնական գործունեությունը, իմացական ոլորտի զարգացումն ու առանձնահատկությունները: Կրտսեր դպրոցական տարիքի հիմնական հոգեբանական նորագոյացությունները:

Թեմա 4. Անձի ձևավորման և զարգացման հոգեբանական առանձնահատկությունները դեռահասության տարիքում: Դեռահասների զարգացման ժամանակակից սոցիալական իրադրությունը: Դեռահասության տարիքի ճգնաժամը: Փոփոխություններ դեռահասի ֆիզիկական զարգացման մեջ: Դեռահասների սեռական նույնականացումը /իդենտիֆիկացիան/: Դեռահասի Հարաբերությունները մեծահասակների և հասակակիցների հետ: Փոփոխությունները դեռահասների կոգնիտիվ ոլորտում: Դեռահասների առաջատար գործունեությունը: Դեռահասի մոտիվացիոն-պահանջունքային ոլորտի առանձնահատկությունները: Մեծության զգացումը դեռահասության տարիքում: Դեռահասի անձի առանձնահատկությունները: Բնավորության շեշտվածություն:

Թեմա 5. Անձի ձևավորման և զարգացման հոգեբանական առանձնահատկությունները պատանեկության տարիքում: Պատանեկությունը որպես զարգացման և ինտեգրացիայի փուլ:

	<p>Կոզնիտիվ փոփոխությունները պատանեկության տարիքում:</p> <p>Մասնագիտության ընտրություն: Ավագ դպրոցականի առաջատար գործունեությունը: Փոխհարաբերությունները շրջապատողների հետ պատանեկության տարիքում:</p> <p>Թեմա 6. Ուսուցչի հոգեբանություն:</p> <p>Ուսուցիչը ուսումնական գործընթացի կազմակերպիչ: Ուսուցիչի դերը աշակերտների փոխհարաբերությունների ձևավորման գործում: Ուսուցչի մասնագիտական գործունեության կարևոր գործոնները /իմացական, կառուցողական, կազմակերպչական, կոմունիկատիվ: Պատկերացում տալ մանկավարժական ընդունակությունների, մանկավարժական տակտի, հեղինակության, դիրքորոշումների և այլ կարևոր կողմերի մասին, որոնք ապահովում են ուսուցչի աշխատանքի արդյունավետությունը:</p> <p>Թեմա 7. 8. Ուսուցման և դաստիարակույթյան հոգեբանություն:</p> <p>Ուսուցումը որպես երկկողմանի պրոցես: Ուսուցումը գիտելիքների, հմտությունների, կարողությունների ձեռքբերման պրոցես: Գիտելիքների արդյունավետ յուրացումը հիմնականում կախված է երեք գործոններից՝ ա. ինչ են սովորեցնում, բ. ինչպես են սովորեցնում, գ. ում են սովորեցնում: Ի վերջո, շատ կողմեր կան, որոնց պետք է անդրադառնալ և պետք է ուսուցանել դաստիարակելով և ընդհակառակը:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների

	<p>կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Բալյան Ա., Մանկավարժական հոգեբանության հարցեր, Երևան, 1983, 456 էջ 2.Սովետահայ հոգեբանություն, Ընտեր էջեր,, կազմ. Թութունջյան Հ., Երևանի համալս., հրատ., 1988, 528 էջ 3. Տարիքային և մանկավարժ. հոգեբանություն, իմբ. Ա. Պետրովսկի, Ե., 1977, 398 էջ 4. Ղազարոյան Ա., Ս. Սեդրակյան, Հոգեբանական թեստերի և զարգացնող վարժությունների ժողովածո և, Ջանգակ հրատ., Ե., 2015, 188էջ 5. Ղազարոյան Ա., Ս. Սեդրակյան, Հոգեբանական աշխատանքները ուսումնական հաստատություններում, մեթ. Ձեռնարկ, Ե., 2016, 184 էջ 6. Ղազարոյան Ա., Հոգեբանական աջակցություն ուսուցիչներին, ուս. Ձեռնարկ,, Վանաձոր, 2019, 208 էջ 7.Гамезо М.В., Петрова Е.А., Орлова Л.М Возрастная и педагогическая психология М 2004 8. Детская психология, под ред. Я. Коломинского, Е. Панько, Минск, 1988, 399 с. 9. Крайг Г. Психология развития1 7- е изд., Питер 2003, 992 с. 10. Мир детства, Младший школьник, сост. А. Захарова, В. Словодчиков, 2-е изд., М.,1988, 272 11. Мухина В.С. Возрастная психология М. 1999 12. Обухова Л.Ф. Возрастная психология М. 2004 13. Психология, Словарь, под ред. А. Петтовского, М. Ярошевского, изд. 2-е, М., 1990, 494 с. 14. Проблемы общей, возрастной и педагогической психологии, под ред. В. Давыдова, М., 1978, 238 с.

	<p>15. Фридман Л., Волков К., Психологическая наука – учителю, М., 1985, 224 с</p> <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мухина В.С. Возрастная психология М. 1999 2. Немов Р.С. Психология книга 2 м.2004 3. Нью Комб Развитие ребенка 4. Обухова Л.Ф. Возрастная психология М. 2004 5. Психология, Словарь, под ред. А. Петтовского, М. Ярошевского, изд. 2-е, М., 1990, 494 с. 6. Проблемы общей, возрастной и педагогической психологии, под ред. В. Давыдова, М., 1978, 238 с. 7. Фридман Л., Волков К., Психологическая наука – учителю, М., 1985, 224 с
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄԻ/Բ-221_ Կիրառական տեղեկատվական համակարգերը ըստ ոլորտի			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	-
			Մեմինար	-
			Լաբորատոր աշխատանք	-
			Գործնական աշխատանք	28
	Ինքնուրույն	32		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգարք</u>			
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողներին ծանոթացնել մասնագիտական ոլորտում կիրառական տեղեկատվական համակարգերի տեղին և դերին: Ձինել ժամանակակից կիրառական տեղեկատվական ծրագրային համակարգերի մասին գիտելիքներով: Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր պրակտիկ գիտելիքները համակարգչային կիրառական ծրագրային փաթեթների վերաբերյալ: Դասընթացի արդյունքում ուսանողները պետք է հստակ կարողանան օգտվել համակարգչից և կիրառական տեղեկատվական համակարգերից: Տիրապետել համապատասխան ծրագրային փաթեթների հետ աշխատանքի սկզբունքներին, դրանք կիրառել մասնագիտական			

	<p>ուլորտում:</p>
<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>Իմանա մասնագիտական ոլորտում կիառական տեղեկատվական համակարգերի ծրագրային փաթեթների կիրառման անհրաժեշտ գործիքները, մասնագիտական ոլորտի խնդիրների լուծման համար դրանց գործնական կիրառությունը, իմանա առցանց տեղեկատվական հարթակներից օգտվելու, կիրառական ծրագրերից օգտվելու հիմնական սկզբունքները և այդ շրջանակներում կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:</p> <p><i>Հմտություն</i></p> <p>կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում մասնագիտական ոլորտում,</p> <p>կարողանա ըստ թեմատիկ առաջադրանքների չափանիշների իրականացնել կամ լուծել մասնագիտական ոլորտի խնդիրը</p> <p>կարողանա մասնագիտական առաջադրանքների կատարման ընթացում օգտվել անցանց և առցանց համապատասխան ծրագրային միջոցներից</p> <p><i>Կարողունակություն</i></p> <p>տիրապետի համակարգչային սարքավորումներին, տեքստային, հաշվարկային և այլ ծրագրերին, մասնագիտական ոլորտի վերաբերյալ տեղեկատվական համակարգերի կիրառմամբ խնդիրների լուծմանը, հետազոտության, մասնագիտական ոլորտի տվյալների մշակման ծրագրային մեթոդներին</p>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1 Ժամանակակից կիրառական տեղեկատվական համակարգերի դերը մասնագիտության ոլորտում, նրանց կիրառությունը մասնագիտական խնդիրների գործընթացում, ինֆորմացիոն-որոնողական համակարգեր</p> <p>Թեմա 2 MS Word տեքստային խմբագիր ծրագիր: Տեքստային ծրագրի աշխատանքների հիմնական սկզբունքները և դրանց կիրառությունը մասնագիտական գործընթացում</p> <p>Թեմա 3 MS Power Point շնորհանդեսային ծրագիրը և դրա դերը մասնագիտության մեջ</p> <p>Թեմա 4 MS Excel աղյուսային խմբագիր: Բանաձևերի, դիագրամմաների ստացումը և ֆունկցիաների կիրառությունը մասնագիտական տվյալների մշակման գործում</p> <p>Թեմա 5 Internet, mail, տեղեկատվական առցանց համակարգերի կիրառությունը մասնագիտության մեջ:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,

	<ul style="list-style-type: none"> ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
Գրականություն	<p>Պարտադիր- Ս Կոստյան MS EXCEL ԱՂՅՈՒՍԱԿԱՅԻՆ ԽՄԲԱԳԻՐ (ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՁԵՌՆԱԸՎ), 2017 Симонович С. Информатика. Базовый курс. Учебник для вузов. Стандарт третьего поколения Изд. 3, 2020</p> <p>Լրացուցիչ- Կ. Սիրադեղյան «Ուսուցման և գիտելիքների ստուգման գործընթացների ինտեգրումը ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների ներդրմամբ», Կրթություն, բարեփոխումներ, հիմնախնդիրներ, հանրապետական գիտաժողովի նյութեր, Եր. Իրավունք, 2008 Հովսեփյան Վ. Ս. - "Ինֆորմատիկայի և հաշվողական տեխնիկայի հիմունքներ", Ուսումնական ձեռնարկ, Երևան, 2005 Карчевский Е.М., Филиппов И.Е. -Excel 2007 в примерах, 2010 Харитонов И.А. Microsoft Office Access 2007, СПб.: БХВ – Петербург, 2008</p> <p>Էլեկտրոնային- https://office-guru.ru/excel/samouchitel-excel-dlja-chainikov-1.html https://www.youtube.com/watch?v=tj2USpibb7Y Lesson-word.pdf</p>

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՔԿ/բ-141 Տարիքային ֆիզիոլոգիա			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	14
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	14
	Ինքնուրույն	32		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է խորացնել և ամրապնդել ուսանողների գիտելիքները օնտոգենեզի հիմնական փուլերի, տարիքային պարբերացման, օրգանիզմի գործունեության տարիքային առանձնահատկությունների, երեխաների ու դեռահասների օրգանիզմի կենսագործունեության վրա միջավայրի տարբեր գործոնների ազդեցության մասին:			
Դասընթացի	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ			

<p>Վերջնարդյունքները</p>	<p>Վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք</p> <ul style="list-style-type: none"> • Տարիքային պարբերացման մասին • Աճի ու զարգացման հիմնական օրինաչափությունները • Ֆիզիկական զարգացման, արսելերացիայի, դեցելերացիայի մասին • Յուրաքանչյուր տարիքային փուլի բնութագիրը • Օրգան-համակարգերի տարիքային առանձնահատկությունները <p>Հմտություն</p> <ul style="list-style-type: none"> • փորձարարական աշխատանքների կատարման մեթոդներին • վերլուծություն կատարելու մեթոդական հմտություններին: <p>Կարողունակություն</p> <ul style="list-style-type: none"> • ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում • տիրապետել ֆիզիոլոգիական գործընթացների ուսումնասիրման մեթոդներին, • կարողանալ կատարել ֆիզիոլոգիական գործընթացների ուսումնասիրման փորձեր, • որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ • հանձնարարաված գրականության հիման վրա կազմել ռեֆերատներ, • տարբեր թեմաների մշակում
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p><u>Թեմա1</u> Ներածություն:Տարիքային ֆիզիոլոգիան որպես գիտություն: Տարիքային ֆիզիոլոգիայի ուսումնասիրության մեթոդները: Երեխաների և դեռահասների աճի ու զարգացման ընդհանուր օրինաչափությունները</p> <p><u>Թեմա2.</u>Նյարդային համակարգի ֆիզիոլոգիա</p> <p>Նյարդային համակարգի նշանակությունը, կառուցվածքը: Նեյրոն, զարգացման տարիքային առանձնահատկությունները:ԿՆՀ-ի ֆիզիոլոգիա</p> <p><u>Թեմա 3</u> Բարձրագույն նյարդային գործունեություն</p> <p>Ի.Պ. Պավլովի ուսմունքը բարձրագույն նյարդային գործունեության տիպերի մասին:</p> <p><u>Թեմա 4</u>Վերլուծիչների ֆիզիոլոգիա</p> <p>Վերլուծիչների գործունեության տարիքային առանձնահատկությունները:</p> <p><u>Թեմա 5.</u> Ներզատական գեղձերի ֆիզիոլոգիական ֆունկցիաների հորմոնային կարգավորումը, հորմոնների հատկությունները: Ներզատական համակարգի տարիքային առանձնահատկությունները:</p>

	<p><u>Թեմա 6.</u> Հենա-շարժողական համակարգի տարիքային առանձնահատկությունները: Կմախքի Բաժինները, զարգացումը: Մկանային համակարգ: Հենա-շարժողական համակարգի խախտումները:</p> <p><u>Թեմա 7.</u> Արյունատար համակարգ, արյան կազմը և ֆունկցիաները: Արյան խնբեր, ռեզուս-գործոն: Իմունիտետ: Արյան համակարգի տարիքային առանձնահատկությունները:</p> <p><u>Թեմա 8.</u> Սիրտ-անոթային համակարգի տարիքային առանձնահատկությունները:</p> <p><u>Թեմա 9.</u> Շնչառական համակարգի տարիքային առանձնահատկությունները</p> <p><u>Թեմա 10.</u> Մարսողության համակարգի կառուցվածքագործառույթային բնութագիրը, տարիքային առանձնահատկությունները:</p> <p><u>Թեմա 11.</u> Նյութափոխանակության տարիքային առանձնահատկությունները</p> <p><u>Թեմա 12.</u> Արտազատական համակարգի տարիքային առանձնահատկությունները</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ս.Շ. Կարապետյան, Ս. Ս. Շախրեյան, Տարիքային ֆիզիոլոգիա - Երևան «լույսե հրատարակչություն 1981 թ. 2. М. М. Безруких, В.Д. Сонькин, Д.А. Фарбер, Возрастная физиология.: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб.заведений- Москва издательский центр «Академия է

2003.-416 с.

3. М.Р.Сапина, З. Г. Брыксина, *Анатомия и физиология детей и подростков: Учеб. пособие для студ. пед. вузов - Москва издательский центр «Академия»*, 2004.-456 с.

4. А.А. Маркосян, *Вопросы возрастной физиологии: Москва «Просвещение» 1974 .- 223с.*

5. А.Г. Хрипкова, М.В.Антропова, Д.А.Фарбер, *Возрастная физиология и школьная гигиена: М. «Просвещение».1989*

Լրացուցիչ-

1. Դ. Ն. Խուդավերդյան, Վ. Բ. Ֆանարջյան, Մարդու ֆիզիոլոգիայի հիմունքներ, դասագիրք ուսումնական հաստատությունների համար, Երևան, Ռուբին, 1998,-720 էջ:

2. Ս.Ս.Մինասյան, Ծ.Ի.Աղամյան, Ն.Վ.Սարգսյան, Մարդու և կենդանիների ֆիզիոլոգիա: Դասագիրք բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների համար: -Եր.: Երևանի համալսարան, 2006

3. А.С.Солодков, Е.Б.Сологуб, *Физиология человека: Учебник. Изд.2-е.-М.Олимпия Пресс. 2005*

4. Популярная медицинская энциклопедия под ред. В. И. Покровского, 1991

5. Н.Н.Леонтьева, К.В.Маринова, *Анатомия и физиология детского организма: Учеб. пособие для студ. пед.вузов-М. «Просвещение».Первая часть. 1975*

6. Н.Н.Леонтьева, К.В.Маринова, *Анатомия и физиология детского организма: Учеб. пособие для студ. пед.вузов-М. «Просвещение».2 часть. 1976*

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ –206 Հայ դպրոցի և մանկավարժության պատմություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42	Դասախոսություն	22
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	20
	Ինքնուրույն	48		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգարք</u>			
Դասընթացի նպատակը	* Ուսանողներին զինել մանկավարժական մտքի, դպրոցի, դաստիարակության բազմաբնույթ գիտելիքներով			

	<ul style="list-style-type: none"> • Խորացնել մանկավարժական գիտելիքները, որպեսզի ուսանողը կարողանա վեր լուծել, համեմատել և համապատասխան եզրահանգումներ կատարել անցյալի մանկավարժական վերաբերյալ • Ուսանողը ճիշտ իմաստավորի անցյալի մանկավարժական փորձը և այն ստեղծագործաբար կիրառի
<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Դաստիարակության պատմական բնույթը • Մանկավարժական գործունեության հիմնական բնութագրերը <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Բացահայտել դաստիարակության, կրթության և ուսուցման տեսականի ու գործնականի, դպրոցի զարգացման ընթացքը՝ մանկավարժական մտքի ականավոր գործիչների գործունեությամբ • Բացատրել և հիմնավորել դաստիարակության պատմական բնույթը • Ընդգծել դաստիարակության տեսության գործնականի սերտ կապը ու զարգացումը • Ցույց տալ մանկավարժական մտքի զարգացման որակական փոփոխությունները, լուսավորության բնագավառի գործիչների հայացքները լուսաբանելիս և զատել այն դրականը, որը կնպաստի մանկավարժության տեսության առաջընթացի <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ուսուցչի մասնագիտության ժամանակակից խնդիրներին • Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքները ավելի արդյունավետ դարձնելու կարողություններին և հմտություններին • Ժամանակակից մանկավարժական տեսություններին • Ճիշտ իմաստավորել անցյալի մանկավարժական փորձը և այն կիրառել ստեղծագործաբար <p>Բուհում ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքների ձևերին, իրավունքներին և պարտականություններին</p>

<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p><u>Դպրոցն ու դաստիարակությունը միջնադարում</u> <u>Եկեղեցական դպրոցներ, ասպետական</u> <u>դաստիարակություն</u> <u>Վերածնունդ</u></p> <p>1. Ներկայացնել մշակույթը և գիտությունը միջնադարում, եկեղեցական համքարային, գիլդիական դպրոցները:</p> <p>2. Գաղափար տալ ասպետական դաստիարակության մասին:</p> <p>3. Դպրոցը և մանկավարժական միտքը վերածննդի դարաշրջանում (Վիտորինո դա Ֆելտրե, Ֆ.Ռաբլե, Թոմաս Մոր):</p> <p><u>Յ. Ա. Կոմենսկի, Ջ.Լոկկ:</u></p> <p>1. Յան Ամոս Կոմենսկի – Նոր ժամանակի մանկավարժության հիմնադիր: Կյանքը և մանկավարժական գործունեությունը: Փիլիսոփայական հայացքները: Հումանիզմը որպես Կոմենսկու մանկավարժության տեսության հիմք: Մարդկային հասարակության վերակառուցման պլանը: Բնահարմար դաստիարակության հասկացությունը: Տարիքային պարբերացման հիմնավորումը: Դպրոցական սիստեմը: Դիդակտիկական սկզբունքները, կանոնները, ուսուցման մեթոդները: Դաս-դասարանային համակարգ: Ուսուցումը մայրական և մայրենի լեզվի դպրոցում: Կոմենսկին ուսուցչի դերի և նրան ներկայացվող պահանջների մասին: Կոմենսկու դասագրքերը. «Ջգայական աշխարհ նկարներով», «Մայրական դպրոց», «Մեծ դիդակտիկա»:</p> <p>2. Ջոն Լոկկի մանկավարժական հայացքները: Մոցիալ փիլիսոփայական հայացքները. «Մաքուր տախտակի տեսությունը», «Ջենտլմենի դաստիարակությունը», դաստիարակության խնդիրները, միջոցները, կրթության բովանդակությունը: Ջոն Լոկկի կողմից դասային ֆեոդալական դաստիարակության համակարգի քննադատությունը: Ջոն Լոկկի ազդեցությունը Հելվեցիուսի վրա:</p> <p><u>Ժ.Շ. Ռուսոյի, Պեստալոցցու մանկավարժական ուսմունքը</u></p> <p>1. Ժ.Շ.Ռուսոյի մանկավարժական տեսությունը: Հասարակական, քաղաքական և փիլիսոփայական հայացքները: Պայքարը ֆեոդալական հասարակության,</p>
--	--

դոգմատիկ դաստիարակության դեմ: Երեխայի անձի նկատմամբ հարգանքը, նրա իրավունքների պաշտպանությունը, համամարդկային դաստիարակության անհրաժեշտությունը:

Դաստիարակության երեք աղբյուրը: Երեխայի ազատ և բնական դաստիարակության պահանջը: Երեխայի զարգացման տարիքային պարբերացումը և յուրաքանչյուր շրջանի համար բնորոշ առանձնահատկությունները՝ նպատակը, ինդիքները, բովանդակությունը, մեթոդները: «Էմիլ կամ դաստիարակության մասին» մանկավարժական վեպը: Կնոջ դաստիարակությունը: Ռուսոյի մանկավարժական հայացքների թերությունները:

2. Պեստալոցցու մանկավարժական գործունեությունն ու տեսությունը: Հումանիստ մանկավարժի կյանքը և մանկավարժական գործունեությունը:

Դաստիարակության բովանդակությունն ու նշանակությունը: Երեխաների ընդունակությունների զարգացումը ուսուցման գործընթացում, զննականության սկզբունքի հոգեբանական հիմնավորումը: Տարրական կրթության տեսության և պրակտիկայի զարգացումը: Բոլոր գիտությունների պարզագույն էլեմենտները: Տարրական դպրոցում ուսումնական առարկաների, մասնավոր մեթոդիկաների հիմունքների ստեղծումը: «Լինհարտ և Հերտրուդա», «Հերտրուդան ինչպես էր սովորեցնում իր երեխաներին», «Կարապի երկը», «Ուսմունք թվի մասին» աշխատությունները:

Ա.Դիստերվեգ, Հերբարտ

1. Դիստերվեգի դիդակտիկական հայացքները հիմնված բնահարմարության սկզբունքի վրա: Դիստերվեգը զարգացնող ուսուցման և ուսուցչի մասին:

2. Ի. Հերբարտը ուսուցման պրոցեսի կառուցվածքի և նրա աստիճանների մասին : Հերբարտը բարոյական դաստիարակության բովանդակության մասին:

3. Հերբարտի մանկավարժության ազդեցությունը դաստիարակության և ուսուցման պրակտիկայի վրա: Ռուսական դպրոցը 18-րդ դարում: Մ.Լոմոնոսով Լոմոնոսովի դերը ռուս մանկավարժական մտքի զարգացման գործում: Լոմոնոսովի դերը գիտության և մանկավարժական մտքի զարգացման գործում;

Ռուսական դպրոցը 19-րդ դարում:Ն. Պիրոգով, Լ.Տոլստոյ

1. Մանկավարժական գործիչները, լուսավորիչների գաղափարները (19-րդ դ.)

Վ.Գ.Բելինսկին դաստիարակության մասին:

2 Ն.Ն.Պիրագովի մանկավարժական գաղափարները

«Կյանքի հարցեր» հոդվածը: Համամարդկային

դաստիարակության գաղափարները:

3. Լ.Ն.Տոլստոյի մանկավարժական գաղափարները և գործունեությունը: Յասնայա Պոլյանայի դպրոցը.ազատ դաստիարակության սկզբունքների կիրառումը:

«Այբենարան»-ի կազման սկզբունքները,

բովանդակությունը: Նրա մանկավարժական համակարգի առանձնահատկությունները:

Կ.Դ.Ուշինսկի

1. Կ.Դ.Ուշինսկին գիտական-մանկավարժության հիմնադի,: ժողովրդայնության գաղափարը որպես դաստիարակության և կրթության հիմք:

2. Մանկավարժությունը որպես գիություն և արվեստ: «Մանկավարժական մարդաբանություն»:

3. Բարոյական դաստիարակության հիմունքների մշակումը: Ուշինսկու գաղափարները նախնական կրթության վերաբերյալ և դրանց պրակտիկ կիրառումը դասագրքերում և ձեռնարկներում:

4. Տարրական դպրոցի ուսուցիչների պատրաստման համակարգը: Ուշինսկու ազդեցությունը գիտական մանկավարժության և տարրական դպրոցի զարգացման վրա:

Ա.Մակարենկո

Աշխատանքային դաստիարակության տեսության մշակումը: Մակարենկոն կոլեկտիվի մասին` “Դրոշներ աշտարակի վրա”:

1. Աշխատանքային դաստիարակության տեսության մշակումը:

2. Մակարենկոն կոլեկտիվի մասին` “Դրոշներ աշտարակի վրա”:

3. Մակարենկոն ընտանեկան դաստիարակության մասին: «Մանկավարժական պոեմ»:

Մինչմեարոյայան հայագիր դպրոցները, Մ.Մաշտոց

1. Դպրոցն ու դաստիարակությունը մինչև Մեսոպոսիան

հայագիր դպրոցը:

2. Տեղեկություն հայկական լեռնաշխարհի և հայ ժողովրդի սկզբնավորման և կազմավորման պատմության վերաբերյալ:

3. Դաստիարակությունը ն/դ հասարակարգում և ստրկատիրության նախնական շրջանակում:

Դաստիարակությունը կապված մարդու կյանքի, մեծերի և փոքրերի համատեղ աշխատանքի հետ /հաշվառելով տարիքային և սեռային առանձնահատկությունները/:

Ընդօրինակման դերը դաստիարակության մեջ: Ավագ սերնդի կանխամտածված ներգործությունը որպես ուսուցման նախնական ձև:

Գեղամա լեռների իմաստային ժայռապատկերները/աստղադիտարան, աստղային երկինք, երկրագնդի գնդաձևության պատկերում/:

Մեծամորի մետաղաձուլարանը, աստղադիտարանը որպես անվերապահ լինելիության գրավական:

Դաստիարակության բովանդակությունը դպրոցից դուրս հիմնականում եղել է աշխատանքային և ռազմաֆիզիկական:

Դաստիարակությունն ու դպրոցը Ուրարտուի /Արարատյան/ պետության և հայկական առաջին թագավորության ժամանակաշրջանում/ մինչև 4-

րդ դարավերջ/:

Մշակույթը, տնտեսությունը, սեպագիրը, դպրոցները / Մեյհանական/ նախասահմանված աշխարհիկ և հոգևոր ավագանու համար:

Դաստիարակության և կրթության բովանդակությունը՝ մտավոր, բարոյական, գեղագիտական, վերնախավի համար նաև ռազմաֆիզիկական:

Հայկական դպրոցների հետագա զարգացումը, Երվանդունիների թագավորության և հելլենիզմի ժամանակաշրջանում. / Ողյունյա քուրմ, Տիրան, Արտավազդ/:

Դպրոցի տիպերը; Մեհյանական նշանագրերը:

Դաստիարակության և կրթության բովանդակությունը հելենիստական դպրոցներում-մտավոր, բարոյական, գեղագիտական, որոշ չափով ֆիզիկական:

Մեհյանական դպրոցներում – մտավոր, բարոյական, գեղագիտական, կրոնական: Ուսուցումը նախատեսված է եղել միայն տղաների համար: Քրիստոնեության մուտքը. մեհյանական դպրոցների փակումը / 3-րդ դարավերջ, 4-րդ դարասկիզբ/:

Քրիստոնեական վարդապետությունը քարոզող

դպրոցների բացումը: 354թ. Աշտիշատի կանոնադիր ժողովը:

Դպրոցն ու դաստիարակությունը 5-10-րդ դարերում

Ա. Շիրակացու դպրոցը: Ս. և Ս. Սյունեցիներ: Գ. Մագիստրոս

1. Անանիա Շիրակացի – 7-րդ դ. ճշգրիտ գիտությունների զարգացումը: Նրա գիտական և մակավարժական գործերը:

2. Ստեփանոս և Սահակադուխտ Սյունեցիներ /8-րդ դար/: Նրանց գիտական և մանկավարժական գործունեությունը, մասնագիտական երաժշտական դպրոցի բացումը:

3. Դպրոցի և մանկավարժական մտքի զարգացումը հայկական վերածննդի ժամանակաշրջանում:

Գր. Մագիստրոս 990-1058թթ./, Հովհ. Իմաստասեր Սարկավազ / 1045-1129թթ./, նրանց մանկավարժական հայացքները: Դպրոցական ցանցի ընդարձակումը, ուսուցման բովանդակությունը, մեթոդները, սկզբունքները, դասի կազմակերպման ձևերը: Նոր դասագրքերը /քերականություն, թվաբանություն/:

Հ. Իմաստասեր: Անիի և Հաղպատի դպրոցները

1. Հովհ. Իմաստասեր Սարկավազ (1045-1129թթ.) նրանց մանկավարժական հայացքները: Դպրոցական ցանցի ընդարձակումը, ուսուցման բովանդակությունը, մեթոդները, սկզբունքները, դասի կազմակերպման ձևերը: Նոր դասագրքերը /քերականություն, թվաբանություն/:

2. Անիի դպրոցները:

3. Հաղպատի դպրոցները:

Ն. Շնորհալի, Մ. Գոշ

1. Ներսես Շնորհալի, Պահլավունի (1101-1173թ.): Դպրոցի քննադատությունը, նոր ոճով աշխատանքների կազմակերպումը: Շնորհալու Առակ-հանելուկները, դրանց կրթադաստիարակչական նշանակությունը:

2. Մխիթար Գոշ (1130-1213թթ.): Գետիկի և Նոր Գետիկի դպրոցներ: «Դաստաստանագիրք Հայոց»-ում լուսավորության հարցերը: Գոշի առակների դաստիարակչական նշանակությունը

Գլխավորի, Տաթևի համալսարան: Ե.Նչեցի Գ. Տաթևացի

1. Եսայի Նչեցի (1250/54-1338թթ.): Գլխավորի համալսարան: Ուսուցչի, սովորողների աշխատասիրության, ինքնուրույնության, անհատի ձևավորման գործում բարոյական գործունեության մասին: Նչեցու դիդակտիկական հայացքները:

2. Գրիգոր Տաթևացի (1346-1409թթ.).

Մանկավարժական հայացքները: «Մահմանադրություն դաստիարակության» գիրքը: Անձի ձևավորման գործում դաստիարակության միջավայրի և ժառանգության դերի գնահատումը՝ «Լվացած մագաղաթ կամ մաքուր պնակիտ»: Տարիքային պարբերացումն ըստ Տաթևացու: Ուսուցչի դերի գնահատումը: Նրա ետադիմական հայացքները կանանց կրթության և մարմնական պատիժների հարցում

Մասնագիտական դպրոցներ, Արհեստագործական ուսումնարաններ

1. Ժամանակաշրջանը և դպրոցի մանկավարժության վիճակը: Ցարիզմի և թուրքական բռնապետության ազդեցության քաղաքականությունը: Բարեգործական ընկերությունները: Հայ ուսուցիչների 1882թ. առաջին համագումարը: Ուսուցչական կադրերի պատրաստման հարցերը և ուսումնական հաստատությունները: Հայ պարբերական մամուլը: «Դաստիարակ», «Դպրոց», «Մանկավարժական թերթ», «Մանկավարժանոց», «Պսակ», «Աղբյուր» և այլ հանդեսներ: Գիշերօթիկ դպրոց, դպրոց-որբանոցներ: Արհեստագործական ուսումնարաններ, ուսուցման բովանդակությունը: Ռ. Պատկանյանի «Արական արհեստագործական ուսումնարանը, Ռ. Պատկանյան (1830-1892թթ.)- մանկապարտեզի, արհեստագործական ուսումնարանների և աղջիկների դաստիարակության, դպրոցական գործի կազմակերպում:

2. Մ. Խրիմյանի և Ս. Վիչենյանի արհեստագործական ուսումնարանները», Սանասարյան վարժարան:

3. Ծաղկոց-մանկապարտեզ. I մանկապարտեզ նոր տիպի (ֆրյոբելյան) 1882թ. Թիֆլիս, հետագայում՝ Եևան-Ալեքսանդրապոլ, Զմյուռնիա, Կ. Պոլիս: Դպրոցի և լուսավորության ասպարեզի ականավոր գործիչներ: Դպրոցը հայկական գաղթավայրերում

1. Դպրոցի վիճակը հայկական գաղթավայրերում: 1512 թ. Վենետիկում հայերեն առաջին գրքի տպագրությունը: Մխիթարյանների լուսավորչական գործունեությունը, դպրոցների հիմնումը: (Մխիթարյան միաբանություն):

2. Մովսես Բաղրամյանի և Շահամիր Շահամիրյանի մոտեցումը լուսավորության գործին որպես ազգային ազատագրական պայքարի միջոց «Նոր տետրակ», «Որոգայթ փառաց» աշխատությունները:

19-րդ դարի ճեմարանները

1. Մոսկվայի Լազարյան ճեմարան (1815թ.): Էջմիածնի Գևորգյան (1874թ.) և Սկյուտարի (1838թ.) ճեմարանները: Ներկայացնել նրանց հիմնադիրներին և նրանց դերը հայ դպրոցի լուսավորության գործում:

Ներսիսյան դպրոց - Հ. Ալամդարյան

Ալամդարյանը որպես Թիֆլիսի Ներսիսյան դպրոցի առաջին տեսուչ: Լազարյան ճեմարանում նրա կատարած բեղմնավոր աշխատանքը և բարեփոխումները կրթության գործում

Խ.Աբովյան

1. Աբովյանը որպես աշխարհաբարի հիմնադիր:

2. «Նախաշավիղ», «Պատմություն Տիգրանի» աշխատությունները:

3. Աբովյանի մանկավարժական հայացքները: Աբովյանը ֆիզիկական և աշխատանքային դաստիարակության մասին:

Ղ. Աղայան

1. Աղայանի մանկավարժական գործունեությունը:

2. Աղայանի դասագրքերը:

3. Երեխաների անհատական, տարիքային առանձնահատկությունների, մեթոդների, սկզբունքների հաշվառումը:

Հայկական դպրոցը սփյուռքում

1. Սփյուռքահայ դպրոցների դերն ու կարևորությունը երեխաների հայեցի դաստիարակության գործում:

2. Աշխարհասփյուռ հայ դպրոցների կարևորությունը:

Գ.Էդիլյան, Ա. Շավարշյան, Գ. Նազիկյան

1. Մանկավարժության պրոֆեսոր Գ. Էդիլյանը 1903թ. ավարտելով Գևորգյան ճեմարանի դասարանական դասընթացը 1 տարի անց մեկնում է Գերմանիա, սովորում

	<p>է Էնայի, իսկ հետո Լայպցիկի համալսարաններում: Բեռնի համալսարանում պաշտպանում է «Քննադատություն Ցիլլերի ձևական աստիճանի» դոկտորական դիսերտացիան: Վերադառնալով հայրենիք աշխատում է Գևորգյան ճեմարանում, Ներսիսյան դպրոցում, ապա Երևանում: Նրա հեղինակությամբ 1930-ական թ. լույս են տեսնում 2-րդ, 3-րդ, 4-րդ դասարանների «Հայոց լեզու» դասագրքերը:</p> <p>2. Շավարշյանը հեղինակել է 1-ին, 2-րդ, 3-րդ, 4-րդ դասարանների «Կյանք և հաշիվ» թվաբանության դասագիրքը: Կազմել է հայ մանկավարժության պատմության ամբողջական դասընթացը, կազմել է մանկավարժության պատմություն քրեստոմատիա-ձեռնարկները: 1958թ. լույս է տեսել Շավարշյանի «Հայ մանկավարժների»-Ա և Բ գրքերը:</p> <p>3. Ա. Մովսիսյանի կատարած աշխատանքը «Հայ դպրոցի և մանկավարժական մտքի պատմության» մշակման գործում:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

Գրականություն	<ol style="list-style-type: none"> 1. Յ. Ռ. Սիմոնյան «Հայ մանկավարժության պատմություն» 2006 2. Խ. Աբովյան «Պատմություն Տիգրանի կամ բարոյական խրատներ հայ մանուկներին» 3. Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», 4. Ն. Ա. Կոնսանտինով, Ե. Ն.Մեդինսկի, Մ. Ֆ. Շաբանա «Մանկավարժության պատմություն», 5. Կ. Դ. Ուշինսկի «Մանկավարժական ընտիր երկեր, 2 հատոր, Երևան, 1958թ1959թ. 6. Ժ.Ժ. Ռուսո «Էմիլ կամ դաստիարակության մասին, 2 հատոր, Երևան, 1960թ., 1962թ. 7. Յ. Ռ. Սիմոնյան «Հայ մանկավարժության պատմություն», 2 հատոր, Երևան, 1988 և 2000թ. 8. Յ. Ռ. Սիմոնյան «Ակնարկներ հայ դպրոցի և մանկավարժական մտքի պատմությունից», Երևան, 1971թ. 9. Ա. Խ. Մովսիսյան «Ուրվագծեր հայ դպրոցի և մանկավարժության պատմության», Երևան, 1958 թ.
---------------	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ - 139 Էթնոմանկավարժություն			
Դասընթացին հասկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42	Դասախոսություն	22
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	20
	Ինքնուրույն	48		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <i>ստուգաթղթ</i>			
Դասընթացի նպատակը	<p>հետաքրքրություն ձևավորել ժողովրդի մանկավարժական ավանդույթների, նրա բարոյական, հոգևոր, գեղարվեստական արժեքների, ազգային մշակույթի նկատմամբ: Հավաքել և համակարգել երիտասարդ սերնդի կրթության և դաստիարակության մասին այն բոլոր տվյալները, որոնք կան ազգային մշակույթներում:</p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.			

	<p><i>Գիտելիք</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Էթնոմանկավարժության առանձնահատկությունները, խնդիրները, կառուցվածքը 2. Էթնոմանկավարժության հիմնական հասկացությունները 3. Էթնոմանկավարժության տեղը և դերը մարդաբանական գիտությունների համակարգում 4. Ժողովրդի բազմադարյան փորձի, բարոյական արժեքների սերնդե սերունդ փոխանցման կարևորությունը 5. Ժողովրդական մանկավարժության մեջ օգտագործվող ավանդական մեթոդների և միջոցների վերաձևման կարևորությունը: <p><i>Հմտություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. մանկավարժական տարբեր իրավիճակներում կիրառել յուրացված տեսական գիտելիքները 2. ձևակերպել սեփական տեսակետը ժողովրդական մանկավարժության հիմնախնդրի վերաբերյալ 3. արտահայտել և հիմնավորել սեփական տեսակետը ժողովրդի մշակութային անցյալի արժեվորման մասին: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Էթնոմանկավարժական գիտելիքների անհրաժեշտ մակարդակին 2. Էթնոմանկավարժության հիմնական հասկացությունների համակարգին 3. Ժողովրդական մանկավարժության ժամանակակից միջոցներին:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ԷԹՆՈՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐ <p>Էթնոմանկավարժության առարկան և խնդիրները: Էթնոմանկավարժության հիմնական կատեգորիաները և հասկացությունները: Մարդկային հոտ, տոհմ, ցեղ: Էթնոս, ժողովուրդ, ազգ, ազգություն: Ընդհանուր և հատուկ էթնոմանկավարժություն: Ժողովրդական մանկավարժության կապը գիտական մանկավարժության հետ: Էթնոմանկավարժության աղբյուրները և գործառույթները: Էթնոմանկավարժության մեթոդները և</p>

կապը այլ գիտությունների հետ:

2. ԷԹՆԻԿԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆԱՑՈՒՄ ԵՎ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

Անհատի սոցիալականացում: Էթնիկական սոցիալականացում. բնորոշումը, նպատակները, մեխանիզմները: Էթնիկական սիմվոլային սոցիալականացում:

Կոնֆորմիզմ և էթնիկական սոցիալականացում:

3. ԲՆՈՒԹՅԱՆ ԱՐՏԱՑՈՂՈՒՄԸ ԷԹՆՈՍԻ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՒՅԹՈՒՄ

Բնության պաշտամունք: Բնության սիմվոլացումն ու սրբացումը/Լոռի/: Բնությունը՝ բարոյական նորմերի աղբյուր: Էկոլոգիական դաստիարակություն: Բնության նկատմամբ վանդալիստական վերաբերմունքը և էթնոսի բարոյագրկման խնդիրները:

4. ՆԱԽԱԴԱՐՅԱՆ ԷԹՆՈՍԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԷԹՆՈՍԻ ԾԱԳՄԱՆ /ԷԹՆՈԳԵՆԵԶ/ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Գիր չունեցող էթնոսների մանկավարժական և հոգեբանական մշակույթը: Հեքիաթներ(բանավոր պատմություններ), լեգենդներ, առասպել: Հայկական օդաների դերը երեխաների սոցիալականացման գործում: Էթնոմանկավարժական համակարգի տեսակները: Հայկական էթնոգենետիկ առասպելի մանկավարժական ասպեկտները

5. ԿՐՈՆԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՋՄՈՒՆՔ ԵՎ ՃԱԿԱՏԱԳՐԱՊԱՇՏՈՒԹՅՈՒՆ

Մարդու կրոնական պահանջմունքի բնույթն ու ծագումը: Կրոնական պատվիրաններ, թ՞ե՞ մոգություն:

6. ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

Քրիստոնեություն, քրիստոնյա ժողովուրդ: Մկրտությունը ժողովրդի կյանքում: Աստվածաշունչ. տասը պատվիրանները: Քրիստոնեական արժեքաբանություն /արսիոլոգիա/: Հարստություն և ազահություն: Խոսք և գործ: Աշխատասիրություն և ծուլություն: Երեխաների նկատմամբ վերաբերմունքը: Համբերության հոգեբանություն: Մաղթանք, խրատ, աղոթք, անեծք: Տերունական աղոթքը: Կրոնական սիմվոլները: Հայ Առաքելական եկեղեցու դեր էթնոսի կյանքում:

	<p>7. ԷԹՆԻԿԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԻՄԱՑՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ</p> <p>Սոցիալական նորմերի և արժեքների իմացություն: Էթնոսոցիալական իմացություն: Սոցիալական համեմատություն: Մարդկային բնավորությունների բազմատեսակության մասին</p> <p>8. ՄԱՐԴՈՒ ԲՆԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՊԱՏԿԵՐԱՑՈՒՄՆԵՐԸ ԺՈՂՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ</p> <p>Էթնոսները բնավորության դրական գծերի մասին: Համբերություն, զիջողականություն, ազնվություն, էմպատիա: Ժողովրդական մշակույթը բնավորության բացասական գծերի մասին: Նախանձ, ստախոսություն, պարծենկոտություն, վախկոտություն: Ասացվածքներ բնավորության գծերի մասին</p> <p>9. ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՊԱՏԿԵՐԱՑՈՒՄՆԵՐԸ ՄԱՐԴՈՒ ԸՆԴՈՒՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ</p> <p>Գիտելիք, հմտություն, կարողություն: Հիշողության մասին ժողովրդական պատկերացումները: Բնությունը և էթնոդիդակտիկան: Ասացվածքներ և իմացական այլ խնդիրներ:</p> <p>10. ՀԱՆԵԼՈՒԿՆԵՐԻ ԷԹՆՈՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԷԹՆՈՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ</p> <p>Հանելուկի հոգեբանական կառուցվածքը և գործառույթները: Հանելուկների տեսակները: Հանելուկները ժողովրդական ստեղծագործությունների այլ ձևերում: Հանելուկ և ասացվածք: Հանելուկը որպես հոգեբանական թեստ: Գաղտնիք և հանելուկ: Լռովա հանելուկները</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
Գրականություն	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Հարությունյան Ս.Բ., Հայ ժողովրդական հանելուկներ, 1965 2. Նալչաջյան Ա. Ա., Էթնիկական մանկավարժություն, 2003 3. Նալչաջյան Կ., Էթնիկական ինքնագիտակցություն, 2002 4. Յու. Սահակյան, Հայ ժողովրդական հանելուկներ, 2004 5. Г.Н.ВОЛКОВ ЭТНОПЕДАГОГИКА, 1999 6. Ս. Ա. Վիրաբյան, Գ. Եթիմյան, Մեծ Ղարաքիլիսա, հատոր 1, 2002 7. Մ. Խորենացի «Պատմություն հայոց», 1981 8. Ե. Լալայան, Երկեր, հատոր 3, /Լոռու մարզ/, 1998

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ – 176 Մանկավարժական հետազոտության մեթոդոլոգիա և մեթոդներ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնասության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	14
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	14
	Ինքնուրույն	32		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգարք</u>			

<p>Դասընթացի նպատակը</p>	<p>Ուսանողների մեջ ձևավորել գիտելիքներ, կարողություններ և հմտություններ մանկավարժական հետազոտությունների կազմակերպման և իրականացման ուղղությամբ</p>
<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>Իմանա</p> <ul style="list-style-type: none"> • հետազոտության մեթոդաբանության էությունը, • հետազոտության պրոբլեմի ընտրությունը և հիմնավորումը, • մանկավարժական հետազոտության հիմնական փուլերը, • մանկավարժական հետազոտության մեթոդները, • մանկավարժական գիտափորձի տեսությունը և պրակտիկան, • մանկավարժ-հետազոտողի կոմպետենցիաները: <p><i>Հմտություն</i></p> <p><i>տիրապետի</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • հետազոտության անցկացման տեխնիկային և մեթոդիկային, • հետազոտության անցկացման հիմնական փուլերին, • վերլուծելու և համադրելու հմտությանը: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <p><i>կարողանա</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • տարբերակել մեթոդաբանություն, հետազոտության մեթոդ, գիտական կանխատեսում, վարկած, հետազոտության օբյեկտ, «հետազոտության համակարգ հասկացությունները • գործնականում կիրառել յուրացված գիտահետազոտական մեթոդները, • ձևակերպել հտազոտության հիմնահարցը, առաջատար գաղափարը և վարկածը, • իրականացնել փորձարարություն:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1 Մեթոդոլոգիան և մանկավարժությունը, Թեմա 2 Հետազոտության պրոբլեմի ընտրությունը և հիմնավորումը, Թեմա 3 Մանկավարժական հետազոտության հիմնական փուլերը, Թեմա 4 Մանկավարժական հետազոտության մեթոդները, Թեմա 5</p>

	Մանկավարժական գիտափորձի տեսությունը և պրակտիկան
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Краевский В.В., Методология педагогики, Ч. 2001 4. Федотова Г.А., Методология и методика педагогических исследований, В.Новгород, 2010 <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Փիլիսոփայության հիմունքներ Սպիրկինի խմբ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ - 153 Մանկավարժական վարպետություն և էթիկա			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	14

		Մեմինար	
		Լաբորատոր աշխատանք	
		Գործնական աշխատանք	14
	Ինքնուրույն	32	
	Ընդամենը	60	
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <i>ստուգաքար</i>		
Դասընթացի նպատակը	Նպատակն է ձևավորել բարոյական արժեքային կողմնորոշումներ մասնագիտական արդյունարար մանկավարժական գործունեություն ծավալելու նպատակով:		
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p><i>Կիմանա.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> մանկավարժական էթիկայի էությունը, կատեգորիաները: <p><i>Կկարողանա.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Կառուցել բարոյական հարաբերություններ: <p><i>Կտիրապետի.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Կոնֆլիկտների լուծմանը, ուսուցիչ-աշակերտ հարաբերությունների կարգավորմանը, բարոյական մշակույթին: 		
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Մանկավարժական վարպետության տարրերը:</p> <p>Թեմա 2. Մանկավարժական էթիկայի օբյեկտը և առարկան:</p> <p>Թեմա 3. Մանկավարժական էթիկայի կատեգորիաները:</p> <p>Թեմա 4. Բարոյական գիտակցություն և բարոյական հարաբերություններ:</p> <p>Թեմա 5. Մանկավարժական հաղորդակցում:</p> <p>Թեմա 6. Մանկավարժական տակտ:</p> <p>Թեմա 7. Մանկավարժի բարոյական արժեքային կողմնորոշումները:</p>		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ`</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով` առավելագույնը գումարային 40 միավոր, 		

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
Գրականություն	<ol style="list-style-type: none"> 1. Разин А. В. Этика: Учебник для вузов. - 3-е изд., перераб. Москва: Академический Проект, 2006. - 624 с. 2. Этика: Энциклопедический словарь / Под ред. Р. Г. Апресяна, А. А. Гусейнова. Москва: Гардарики, 2001. 3. Հայրապետյան Ս. Գ., Գործարարության բարոյականություն և վարվելակարգ, Եր 2003 4. Профессиональная этика: учеб. Пособие. , Волгоград, 2002

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ – 030 Աշխատանքի հոգեբանություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42	Դասախոսություն	18
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	24
	Ինքնուրույն	48		
Ընդամենը	90			
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <i>ստուգարք</i>			
Դասընթացի նպատակը	1.Ուսանողներին զինել գիտելիքներով մարդու			

	<p>աշխատանքային գործունեության առանձնահատկությունների, աշխատանքի գիտական կազմակերպման հոգեբանական կողմերի, մարդկանց մասնագիտական առանձնահատկությունների և որակների, աշխատանքային հմտությունների ձևավորման օրինաչափությունների, աշխատանքի պայմանների ազդեցության աշխատողի հոգեվիճակի վերաբերյալ:</p> <p>2. Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական, կիրառական և մեթոդական գիտելիքները:</p> <p>3. Աշխատանքի հոգեբանության բնագավառում ձեռք բերած գիտելիքներն և ունակությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ՝ երեխաների և մեծահասակների հետ աշխատանքում:</p> <p>4. Նախապատրաստել հոգեբանական գիտությունների ցիկլի առարկաների (մանկավարժական հոգեբանություն, սոցիալական հոգեբանություն, հոգեախտաբանություն և այլն) հետագա ուսումնասիրություններին:</p>
<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>Աշխատանքի հոգեբանության սահմանումը, առարկան և մեթոդները</p> <p>Աշխատանքի հոգեբանության կողմից լուծվող հիմնական խնդիրները,</p> <p>Աշխատանքի հոգեբանության դերը հասարակական զարգացման գործում:</p> <p>Աշխատանքային հմտությունների և կարողությունների ձևավորման եղանակները:</p> <p>Աշխատանքային սթրեսների և բացասական հոգեվիճակների հաղթահարման ուղիները:</p> <p>Աշխատանքի արդյունավետության բարձրացման ձևերը</p> <p>Աշխատանքի և հանգստի կազմակերպման հոգեբանական մեթոդները:</p> <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել աշխատանքային կոլեկտիվներում, • կիրառել ընդհանուր հոգեբանության հետազոտության մեթոդները, • որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

	<p><i>Կարողունակություն</i></p> <p>Տիրապետում է աշխատանքի հոգեբանություն գիտաճյուղի առարկային, մեթոդներին և մեթոդիկաներին:</p> <p>Տիրապետում է աշխատանքի գործունեության կառուցվածքի մասին գիտելիքներին:</p> <p>Տիրապետում է անրաժեշտ գիտելիքներ աշխատանքային միջավայրի և ժամանակակից մեթոդների կիրառման վերաբերյալ:</p>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1՝ Աշխատանքի հոգեբանության առարկան, խնդիրներ, մեթոդները:</p> <p>Թեմա 2 Աշխատանքի հոգեբանության զարգացման պատմությունը: Աշխատանքը որպես հասարակական երևույթ:</p> <p>Թեմա 3՝ Մարդը որպես աշխատանքի սուբյեկտ: Աշխատանքը և մարդու տիպական անհատական հատկանիշները</p> <p>Թեմա 4 Աշխատանքային կարողություններ և հմտություններ: Դրանց ձևավորման առանձնահատկությունները:</p> <p>Թեմա 5 Աշխատանքային գործունեության արդյունավետության ախտորոշում; խատողի ընդունակությունների կառուցվածքի ախտորոշման ժամանակակից մեթոդները:</p> <p>Թեմա 6՝ Աշխատանքային գործունեության մոտիվացիան: Մոտիվացիային նպաստող գործոնները, դրդապատճառների համաստորադասությունը:</p> <p>Թեմա 7 Աշխատանքային գործունեությանը հոգեբանորեն պատրասվածության հիմնախնդիրը: Էքստրեմալ և օպտիմալ պայմաններում իրականացվող աշխատանքի հոգեբանական առանձնահատկություններ</p> <p>Թեմա 8 Աշխատանքի պայմանները և աշխատողի հոգեվիճակները: Սթրեսներ, ֆրուստրացիաներ:</p> <p>Թեմա 9 Աշխատանքային գործունեության մեջ հաղորդակցման առանձնահատկությունները: Աշխատանքային կոլեկտի, հոգեբանական բնութագիրը:</p> <p>Թեմա 10 Միջանձնային փոխհարաբերությունների ախտորոշումը: Մասնագիտական հեղինակություն:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով,</p>

<p>չափանիշները</p>	<p>հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր Климова Е.А. “ Введение в психологии труда” Котелова Н.Б. Очерки по психологии Труда Карпов А.В., Маркова Е.В. „Психология труда,, Платонов К.К. „Вопроси психологии труда,, Дмитрева, Крылова, Нафтульева“ Психология Труда и инженерная психология” Լրացուցիչ Лоос В.Г „Психологическая класиффикация профессий,,</p>

<p>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</p>	<p>ՄՀ/բ – 009 Անձի հոգեբանություն</p>			
<p>Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը</p>	<p>3 կրեդիտ</p>			
<p>Ուսումնառության տարի / կիսամյակ</p>	<p>3-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ</p>			
<p>Ժամերի բաշխումը</p>	<p>Լսարանային</p>	<p>42</p>	<p>Դասախոսություն</p>	<p>18</p>
			<p>Սեմինար</p>	

		Լաբորատոր աշխատանք	
		Գործնական աշխատանք	24
	Ինքնուրույն	48	
	Ընդամենը	90	
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգաք</u>		
Դասընթացի նպատակը	<p>Ուսանողներին զինել գիտելիքներով անձի հոգեբանության մասին:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական, հոգեբանական և մեթոդական գիտելիքները: • Ուսանողներին գաղափար տալ անձի զարգացման հոգեբանության օրինաչափությունների և նախադրյալների մասին: • Անձի զարգացման հոգեբանության բնագավառում ձեռք բերած գիտելիքներն և ունակությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ: <p>Նախապատրաստել հոգեբանական գիտությունների շարքի առարկաների (սոցիալական հոգեբանություն, սոցիոլոգիա, սպորտային հոգեբանություն և այլն) հետագա առավել գիտական և լուրջ ուսումնասիրություններին:</p>		
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ճրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • անձի զարգացման հոգեբանության սահմանումը, խնդիրները, առարկան և մեթոդները • անձի հոգեբանության կողմից լուծվող հիմնական խնդիրները, • անձի հոգեբանության դերը հասարակական զարգացման և մանկավարժական գործունեության ոլորտում: <ul style="list-style-type: none"> • անձի կառուցվածքը, • գործունեության կառուցվածքը: • իմացական գործընթացները՝ զգայություն, ընկալում, ուշադրություն, հիշողություն, մտածողություն, երևակայություն: • մարդկային անձի զարգացման վերաբերյալ տեսությունների հիմնական դրույթները, • Տարբային փուլերում անձի զարգացման առանձնահատկությունները: 		

	<p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում, • կիրառել ընդհանուր հոգեբանության հետազոտության մեթոդները, • որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <p>անձի հոգեբանության առարկային, մեթոդներին և խնդիրներին տիրապետել</p> <p>անձի և գործունեության կառուցվածքի բացահայտման մեթոդների և մեթոդիկաները կիրառել</p> <p>անձի պահանջումների, ինքնագնահատականի, Ես-կոնցեպցիայի վերաբերյալ փորձարարական հետազոտությունների իրականացում:</p>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1՝ Անձի հոգեբանության առարկան, խնդիրները: Անձի ուսումնասիրման առանձնահատկությունները:</p> <p>Թեմա 2 Անձի զարգացման հմքերն ու շարժիչ ուժերն ըստ տեսությունների: Հոգեվերլուծություն, բիհեյվիորիզմ հումանիստական տեսություններ:</p> <p>Թեմա 3՝ <<Համակարգ-գործունեություն>>մոտեցման սկզբունքները անձի հոգեբանության ուսումնասիրման համատեքստում:</p> <p>Թեմա 4 Անձի սոցիալականացումը և ժառանգականությունը որպես անձի զարգացման շարժիչ ուժ և պայման:</p> <p>Թեմա 5՝ Անձի պահանջումներ և դրդապատճառներ, դրդապատճառների հիերարխիա:</p> <p>Թեմա 6՝ Անձի Ես-կոնցեպցիա: Ինքնագիտակցություն և ինքնագնահատական:</p> <p>Թեմա 7՝ Մարդը որպես անհատ, անձ և անհատականություն:</p> <p>Թեմա 8՝ Անձի բարոյական զարգացման փուլերը ըստ՝ Լ.Կոլբերգի գիտափորձերի:</p> <p>Թեմա 9՝ Անձի ուսումնասիրման հոգեբանական մեթոդները և մեթոդիկաները:</p> <p>Թեմա 10՝ Անձի զարգացման առանձնահատկությունները տարիքային տարբեր փուլերում:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Նալչաջյան Ա.Ա. «Անձ» խմբային սոցիալականացումն հոգեբանական ադապտացիա 2. Նալչաջյան Ա.Ա. Մկրտչյան Մ. Հ. «Դրդապատճառ» կոնֆլիկտ» ֆրոնտալացիա 3. Նալչաջյան Ա.Ա. «Անձն իր երազներում» 4. Д.Я Райгородский Психология личности 5. Նալչաջյան Ա. Ա. Ընդհանուր հոգեբանության հիմունքներ, Երևան, 1997. 2. 6. Бодалев А. А. Восприятие и понимание человека человеком. М., 1982. 7. Бодалев А. А. Личность и общение. М.,1983. 4. Гиппенрейтер 8. Ю.Б. Темперамент, характер, личность: Проблемы и решения./ Введение в общую психологию. М.,1996. Маклаков А.Г. Общая психология. Санкт-Петербург: Питер. 2008. <p>Լրացուցիչ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Маслоу А. Мотивация и личность. СПб, 1999.

	<p>2. Немов Р.С. Психология. Кн. 1 М., 1997.</p> <p>3. Реан А.А. Психология личности /социализация, поведение, общение. Санкт- петербург, 2004.</p> <p>4. Рогов Е. И. Общая психология. М., Владос, 1998.</p> <p>5. Соколова Е. Введение в психологию. М., 1999.</p> <p>6. Солсо Р.Л. Когнитивная психология. М.: Тривола, 1996.</p>
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ – 037 Ընտանիքի սոցիոլոգիա										
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ										
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ										
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42	<table border="1"> <tr> <td>Դասախոսություն</td> <td>24</td> </tr> <tr> <td>Սեմինար</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Լաբորատոր աշխատանք</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Գործնական աշխատանք</td> <td>18</td> </tr> </table>	Դասախոսություն	24	Սեմինար		Լաբորատոր աշխատանք		Գործնական աշխատանք	18
Դասախոսություն	24										
Սեմինար											
Լաբորատոր աշխատանք											
Գործնական աշխատանք	18										
	Ինքնուրույն	48									
	Ընդամենը	90									
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <i>ստուգաթղթ</i>										
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողների մոտ գիտելիքներ ձևավորել ընտանիքի պատմական փոփոխության, իբրև սոցիալական խումբ և ինստիտուտ՝ սոցիոլոգիական երկակի մոտեցման և հետազոտման առանձնահատկությունների վերաբերյալ:										
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>Ընտանիքի դերը հասարակության գործառնության սահմաններում՝ այլ ինստիտուտների հետ փոխկախվածության տեսանկյունից:</p> <p><i>Հմտություն</i></p> <p>Ընտանիքի հետազոտման հիմնական մեթոդներին, գործիքների մշակման ձևերին, վերլուծության հիմնական եղանակներին տիրապետում:</p> <p><i>Կարողունակություն</i></p> <p>Նախագծել ընտանիքի ուսումնասիրմանն ուղղված սոցիոլոգիական հետազոտություն:</p>										
Դասընթացի	Թեմա 1.Ընտանիքի սոցիոլոգիայի էությունը:										

<p>Բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 2. Ընտանիքն ուսումնասիրող տեսական մոտեցումներ:</p> <p>Թեմա 3. Ընտանիքի տիպաբանությունը:</p> <p>Թեմա 4 Ամուսնություն: Ամուսնավուծություն:</p> <p>Թեմա 5. Ընտանեկան կոնֆլիկտներ:</p> <p>Թեմա 6. Ընտանիքի սոցիոլոգիական հետազոտման առանձնահատկությունները:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր-</p> <p>1. Ա. Ի. Կրավչենկո <<Սոցիոլոգիա>>: Դասագիրք: Ռուսերենից թարգմանեց Վ. Աբրահամյանը: Երևան - <<ԶԱՆԳԱԿ-97>>, 2004</p> <p>2. Зритнева Елена Игоревна "Социология семьи" <u>Владос</u>, 2006 г.</p> <p>3. Кон И.С. Жизнидетяльность семьи: тенденции и проблемы. 2-е изд. М., 2006</p> <p>4. Мацковский М.С. Социология семьи: проблемы теории, методологии и методики. М.</p>

5. Харчев А.Г. Брак и семья. М., 2001

6. Черняк Е. М. Социология семьи: Учебное пособие. — М55 3-е изд., перераб. и доп. — М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К0», 2004. — 238 с.

7. "Sociology of the Family" PUBLISHED BY:Dr. Ron J. Hammond and Dr. Paul Cheney on Smashwords Copyright © 2010 by Dr. Ron J. Hammond

8. Teresa Ciabattari "Sociology of Families: Change, Continuity, and Diversity", SAGE Publications, 2016

Լրացուցիչ-

1. Ада Баскина "Повседневная жизнь американской семьи", 2004
2. Бим-Бад Б.М., Гавров С.Н. Модернизация института семьи: социологический, экономический и антрополого-педагогический анализ: Монография / предисл. Л. С. Перепелкин. Федеральная целевая программа "Культура России". М.: Интеллектуальная книга - Новый хронограф, 2010. 352 с.
3. Российский гендерный порядок: социологический подход : Коллективная монография / Под ред. Е. Здравомысловой, А. Темкиной — СПб.: Изд-во Европейского университета в Санкт-Петербурге, 2007. — 306 с. — (Труды факультета полит. наук и социологии; Вып. 12).
4. The Blackwell Companion to the Sociology of Families, Hoboken, NJ and Oxford: Wiley-Blackwell, 2003.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ – 014 Էթնոհոգեբանություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42	Դասախոսություն	24
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	18
	Ինքնուրույն	48		
Ընդամենը	90			

Մտուզման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <i>ստուգարք</i>
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողների մոտ գիտելիքներ ձևավորել սոցիոլոգիայի պատմական անհրաժեշտության, հասարակության ուսումնասիրության համար ունեցած դերի, սոցիոլոգիական աշխարհայացքի բազմազանության և բազմաձևության մասին
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Հասարակությունն իբրև համակարգ, դրա հիմնական տարրերը, դրանց միջև փոխկախվածության գործընթացները և վերահսկողության մեխանիզմները: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Էթնոհոգեբանական հետազոտության մշակման հիմնական ձևերին, մեթոդներին, գործիքներին, վերլուծության եղանակներին <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Նախագծել էթնոհոգեբանական որևէ երևույթի ուսումնասիրմանն ուղղված էթնոհոգեբանական հետազոտության ծրագիր:
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Էթնոհոգեբանության առարկան և խնդիրները: Էթնոս և ազգ:</p> <p>Թեմա 2. Միջէթնիկական հարաբերություններ</p> <p>Թեմա 3. Էթնոսի մշակույթը և ինքնապաշտպանության խնդիրը</p> <p>Թեմա 4. Էթնիկական ինքնագիտակցության և ինքնաճանաչում</p> <p>Թեմա 5. Էթնոպաշտպան հոգեբանական մեխանիզմներ և բարդույթներ</p> <p>Թեմա 6. Միջէթնիկական մրցակցություն, պաշտպանական բարդույթներ և ագրեսիվ ինքնապաշտպանություն</p> <p>Թեմա 7. Ազգային սիմվոլներ</p> <p>Թեմա 8. Էթնիկական կարծրատիպեր, էթնոցենտրիզմ և էթնոքաղաքականություն:</p> <p>Թեմա 9. Էթնիկական հոգեկերտվածք և մտածելակերպ</p> <p>Թեմա 10. Ազգային բնավորություն</p> <p>Թեմա 11. Ազգային բնավորության բարդույթներ և առանձին գծեր</p>

	<p>Թեմա 12. Էթնոգենեզի հոգեբանական մեխանիզմներն ու օրինաչափությունները</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Նալչաջյան Ա. Ա. Ազգային հոգեբանություն, Երևան, 1994 թ. 2. Фрейд З. О психоанализе М. “Наука”, 1989 г. 3. Фрейд З. Введение в психоанализ. Лекции. М. “Наука”, 1989 г. 4. Налчаджян А. А. Личность, психическая адаптация и творчество, Ереван 1980 г. 5. Налчаджян А. А. Социально-психическая адаптация личности, Ереван, 1988 г. <p>Глава 3</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Налчаджян А. А. Этногенез и асимилиция, Ереван, 2004 г. 7. Чебоксаров Н. Н., Чебоксарова И. А. Народы. Расы. Культуры. М., “Наука”, 1985 г.

8. Бромлей Ю. З. Очерки теории этноса. М. “Наука”, 1983 г.

9. Ранкур-Лаферрьеер Д. Рабская душа России. Москва, 1996 г.

10. Фрейд А. Психология “я” и защитные механизмы, М. “Педагогика”, 1987 г.

Լրացուցիչ

11. Л. Н. Гумилев “Древняя Русь”, Великая степь. М., 1989 г.

12. Э. Фроим, “Бегство от свободы”, М. 1990 г.

13. Ллойд де Моз. Психоистория, Ростов-на-Дону, Феникс, 2000 г.

14. Մ. Խորենացի «Հայոց պատմություն», Երևան, 1968 թ.

15. Ն. Ադոնց «Հայոց պատմություն», Երևան, «Հայաստան», 1972թ.

16. Մելքոնյան Է. Լ. Էթնիկական մշակույթն ու ավանդույթը, «Պատմա-բանասիրական հանդես», Երևան, 1980 թ.

17. Աղայան Էդ. Լեզվաբանության ներածություն. Երևան, 1955 թ.

18. Ասատրյան Գ., Գևորգյան Ն. Աղբյուրներ, յուրացման սկզբունքը և իրանական աշխարհը, Երևան, 1990 թ.

19. Հրանուշ Խառատյան-Առաքելյան. Հայ ժողովրդական տոները, Երևան, «Հայաստան», 2000 թ.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՇ/բ - 156 Մասնագիտության ներածություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	70	Դասախոսություն	30
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	80		
Ընդամենը	150			
Ստուգման ձևը	<u>Քննություն</u> , ընթացիկ քննություն, ստուգարք			

<p>Դասընթացի նպատակը</p>	<p>Ուսանողներին ծանոթացնել սոցիալական մանկավարժի մասնագիտությանը, նրա ներկայացվող կոմպետենցիաներին և մասնագիտական կոմպետենտությանը: Ներկայացնել սոց.մանկավարժի գործառույթներն ու սոցիալական դերերը:</p>
<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>5.1. Դասընթացի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է իմանա.</i></p> <p>Սոց.մանկավարժի մասնագիտությունը: «Սոց.մանկավարժ» և «սոց.աշխատող» մասնագիտությունների տարբերությունները: Սոց.մանկավարժի հիմնական կարողությունները: Սոց.մանկավարժի էթիկական և պրոֆեսիոնալ կոդեքսը: Սոց.մանկավարժի կոմպետենցիաները: Խնդրառուի կոմպետենցիաները: Մասնագիտական կոմպետենտություն: Սոց.մանկավարժի գործառույթները: Սոց.մանկավարժի դերերը: Սոց.մանկավարժի գործունեության գլխավոր ոլորտը: Սոց.մանկավարժական գործունեության երկու հիմնական ոլորտները: Սոցիալական ոլորտներից կախված սոց.մանկավարժի գործունեության ոլորտները: Սոց.մանկավարժի մասնագիտական պատրաստման անընդհատության համակարգը: Սոց.մանկավարժի պատրաստման համար նախնական մասնագիտական, միջին մասնագիտական կրթության հաստատությունների բացակայությունը ՀՀ-ում: ՀՀ-ում բարձրագույն ուսումնական հաստատությունները: Բարձրագույն կրթության կառավարումը: Ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքի նպատակները և խնդիրները: Ինքնուրույն աշխատանքի ձևերը: Ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքի պլանավորումը: Ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքի կառուցվածքը: Ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքի կազմակերպչական-մեթոդական ապահովումը: Ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքի ստուգման համակարգը: ԲՈՒՀ-ի կրթադաստիարակչական գործընթացը: Ուսումնաճանաչողական գործունեության ձևերն ու մեթոդները: Ուսումնական հետազոտությունները: Կուրսային աշխատանք: Անձի</p>

	<p>ինքնադաստիարակության հիմնահարցը մանկավարժության և հոգեբանության մեջ: Ինքնաճանաչումը որպես ինքնադաստիարակության ելակետ: Ինքնադաստիարակություն, ինքնակրթություն:</p> <p><i>5.2. Դասընթացի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է կարողանա.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ներկայացնել և բնութագրել սոց.մանկավարժի մասնագիտությունը, • տարբերակել սոց.մանկավարժի և սոց.աշխատողի մասնագիտությունները, • կազմել սոց.մանկավարժի պրոֆեսիոգրաման, • խմբավորել սոց.մանկավարժի կոմպետենցիաները, • իրավիճակից կախված որոշել սոց.մանկավարժի գործունեության ոլորտը, գրել ռեֆերատներ՝ որպես բուհական գիտահետազոտական աշխատանքի ձևեր: <p><i>5.3. Դասընթացի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է տիրապետի.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • սոց.մանկավարժության ոլորտի եզրաբառերին, • սոց.մանկավարժական նախագիտելիքներին, <p>գիտահետազոտական աշխատանքների նախնական ձևերին:</p>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Սոց.մանկավարժի մասնագիտության ընդհանուր բնութագիրը: Սոց.մանկավարժի մասնագիտությունը: «Սոց.մանկավարժ» և «սոց.աշխատող» մասնագիտությունների տարբերությունները: Սոց.մանկավարժի հիմնական կարողությունները: Սոց.մանկավարժի էթիկական և պրոֆեսիոնալ կոդեքսը:</p> <p>Թեմա 2. Սոցիալական մանկավարժի իմիջը: «Իմիջ» հասկացության էությունը: Սոցիալական մանկավարժի մասնագիտական և բարոյական բարեկրթությունը: Սոցիալական մանկավարժի մասնագիտական էթիկան: Սոցիալական մանկավարժի ընդհանուր մասնագիտական հմտությունները:</p> <p>Թեմա 3. Սոցիալական մանկավարժի իրավունքներն ու պարտականությունները: «Իրավունք» և «պարտականություն» հասկացությունները: սոցիալական մանկավարժի իրավունքները: Սոցիալական մանկավարժի պարտականությունները</p>

	<p>Թեմա 4. Սոց.մանկավարժի գործառույթներն ու սոցիալական դերերը: Վերլուծման-ախտորոշման, կանխատեսման, կազմակերպման-հաղորդակցման, շտկման, կոորդինացման-կազմակերպման, դաստիարակվողներին սոց.մանկավարժական սատարման և օգնության, անվտանգության պաշտպանության, հոգեբանաթերապևտիկ, սոցիալ-կանխարգելման, վերականգման գործառույթները: Սոց.մանկավարժի օգնականի, խորհրդատուի, ընկերոջ, պաշտպանի, միջնորդի, փորձագետի, հասարակական գործիչի, հոգեթերապևտի, պահանջողի դերերը:</p> <p>Թեմա 5. Սոց.մանկավարժական գործունեության ոլորտները: Սոց.մանկավարժի գործունեության գլխավոր ոլորտը: Սոց.մանկավարժական գործունեության երկու հիմնական ոլորտները: Սոցիալական ոլորտներից կախված սոց.մանկավարժի գործունեության ոլորտները:</p> <p>Թեմա 6. Սոցիալ-մանկավարժական գործունեության մեթոդներն ու տեխնոլոգիաները: «Մեթոդ» և «տեխնոլոգիա» հասկացությունների էությունը: Սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաները: Սոցիալ-մանկավարժական գործունեության տեխնոլոգիական ներուժը:</p> <p>Թեմա 7. Սոց.մանկավարժի մասնագիտական պատրաստումը: Սոց.մանկավարժի մասնագիտական պատրաստման անընդհատության համակարգը: Սոց.մանկավարժի պատրաստման համար նախնական մասնագիտական, միջին մասնագիտական կրթության հաստատությունների բացակայությունը ՀՀ-ում:</p> <p>Թեմա 8. Սոցիալական մանկավարժի մասնագիտական կոմպետենտությունը: Սոցիալական մանկավարժի կոմպետենցիաները: Խնդրատուի կոմպետենցիաները: Մասնագիտական կոմպետենտություն:</p> <p>Թեմա 9. Սոցիալական մանկավարժի մասնագիտական ինքնակատարելագործման անհրաժեշտությունը: Անձի ինքնադաստիարակության հիմնահարցը մանկավարժության և հոգեբանության մեջ: Ինքնաճանաչումը որպես ինքնադաստիարակության ելակետ: Ինքնադաստիարակություն, ինքնակրթություն:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мудрик А.В. Социальная педагогика: Учеб. пособ. М., 2006. 2. Василькова Ю.В. Методика и опыт работы социального педагога. – М., 2004 3. Никитина Л.Е. Социальный педагог в школе. - М., 2004. 4. Шептенко П.А. Воронина Г.А. Методика и технология работы социального педагога. - М., 2002 5. Социальная педагогика: Учеб. пособ. / Под ред. М.А. Галагузовой. - М., 2000. 6. Реабилитационные центры для детей с ограниченными возможностями: Опыт и проблемы. М., 1997. 7. Холостова Е.И. Профессиональный и духовно-нравственный портрет социального работника. - М., 1993. <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ՀՀ «Բարձրագույն և հետրուհական մասնագիտական կրթության մասին» օրենքը, 2004

	2. «Նախնական մասնագիտական /արհեստագործական/ և միջին մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքը, 2005
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ - 142 Սոցիալական մանկավարժություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	70	Դասախոսություն	30
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	80		
	Ընդամենը	150		
Ստուգման ձևը	<u>Քննություն</u> , ընթացիկ քննություն, ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողների կողմից սոցիալական մանկավարժության որպես ինտեգրատիվ գիտության տեսական դրույթների, սոցիալական դաստիարակության և սոցիալականացման վերաբերյալ տեսական ու գործնական գիտական գիտելիքների յուրացումը:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք</p> <p>✓ Իմանա ՀՀ Սահմանադրությունը և կրթության բնագավառի օրենքները, ժամանակակից կրթության հարացույցները:</p> <p>✓ Մարդու և հասարակության, մարդու և շրջակա միջավայրի հարաբերությունները կարգավորող վարվելաձևի էթիկական և իրավական նորմերը:</p> <p>✓ Իմանա սոցիալական մանկավարժության՝ որպես ինքնուրույն գիտական դիսցիպլինի, նրա ուսումնասիրության օբյեկտի, առարկայի, հիմնական հասկացությունների /կատեգորիաների/, սոցիալ-մանկավարժական գործունեության մեթոդաբանական հիմքերի մասին տեսական գիտելիքներ:</p>			

✓ Իմանա ամբողջական պատկերացում տարբեր սոցիալ-մշակութային հանրություններում երեխայի սոցիալականացման մեխանիզմների, գործոնների և օրինաչափությունների մասին:

✓ Իմանա սոցիալ-մանկավարժական գործունեության և նրա մարդասիրական բնույթի յուրահատկությունը:

✓ Իմանա երեխաներին տարբեր հասկացությունների /կատեգորիաների/ հետ սոցիալ-մանկավարժական գործունեության ձևերի և մեթոդների, տեխնոլոգիաների, կիրառման կարողություններով, հմտություններով, հնարներով:

✓ Ձևավորել ուսանողների մոտ սոցիալ-մանկավարժական հետազոտությունների գիտելիքներ, կարողություններ, հմտություններ:

Հմտություն

✓ կարողանա տիրապետի համակողմանի և համակարգված գիտելիքներ մասնագիտական ոլորտում,

✓ կարողանա իմանա մասնագիտացման ոլորտի նորագույն տեսությունները և դրանց մեկնաբանությունները, տիրապետի նորագույն մեթոդներին և տեխնիկական միջոցներին,

✓ կարողանա լուծել սոցիալ-մանկավարժական և սոցիալ-հոգեբանական խնդիրներ,

✓ կարողանա ձևակերպել և հետազոտել նոր խնդիրներ սոցիալական մանկավարժության և հարակից ոլորտներում

Կարողունակություն

✓ Կազմակերպել իր աշխատանքային գործունեությունը՝ հենվելով կրթության և գիտության օրենքի հիմնական դրույթների վրա:

✓ Սոցիալական մանկավարժության բնագավառում ինքնուրույն ձեռք բերել գիտելիքներ՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաները:

✓ Կատարել սոցիալ-մանկավարժական գործընթացների մաթեմատիկական մոդելավորում:

✓ Պլանավորել և իրականացնել սոցիալ մանկավարժական գիտափորձ:

✓ Կատարել գիտական եզրահանգումների տրամաբանական փաստարկում:

✓ Ընդհանրացնել ստացված փորձարարական նյութը:

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Բազմաբնույթ ձևերով ներկայացնել ստացված արդյունքները: ✓ Կազմակերպել սոցիալ-մանկավարժական հետազոտություններ: ✓ Փորձնական ճանապարհով կատարել սոցիալ-մանկավարժական դիագնոստիկա և համապատասխան սոցիալ-մանկավարժական վերականգնողական, շտկողական աշխատանքներ:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Սոցիալական մանկավարժությունը որպես գիտություն. օբյեկտը, առարկան, մեթոդաբանական հիմքերը: ▪ Սոցիալական մանկավարժության խնդիրները: ▪ Սոցիալական մանկավարժության գործառույթները: ▪ Սոցիալական մանկավարժությունը գիտությունների համակարգում, կապն այլ գիտությունների հետ: ▪ Սոցիալական դաստիարակության սկզբունքները: ▪ Սոցիալականացման պայմանական խնդիրները: ▪ Սոցիալական մանկավարժության մեջ «նորմ» և «շեղումներ նորմերից» հասկացությունների նշանակությունը: ▪ Մարդու սոցիալականացման տարիքային փուլերը: ▪ Մարդը սոցիալականացման գործընթացում որպես օբյեկտ, սուբյեկտն զոհ: ▪ Երեխայի սոցիալականացման հիմնական ինստիտուտները: ▪ Սոցիալական ինստիտուտների դերը երեխայի սոցիալականացման գործընթացում: ▪ Սոցիալական մանկավարժության հասկացությունները: ▪ Սոցիալական մանկավարժի աշխատանքը համայնքներում: ▪ Երեխայի զարգացումը սոցիումում: ▪ Մարդը սոցիալականացման գործընթացում: ▪ Ակումբների դերը երեխաների և դեռահասների սոցիալականացման գործընթացում: ▪ Սոցիալականացումը որպես սոցիալ-մանկավարժական երևույթ: ▪ Սոցիալականացման մեխանիզմները: ▪ Հասկացություն մանկական և երիտասարդական

	<p>հասարակական շարժման մասին. ժամանակակից մանկական միավորումների տեսակները և գործառույթները:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Սոցիալականացման գործընթացի բաղադրիչները: ▪ Սոցիալականացման փուլերը: ▪ Ոչ ֆորմալ երիտասարդական միավորումները: ▪ Սոցիալականացման վրա ազդող մեզագործոնները, մակրոգործոնները; ▪ Սոցիալական մանկավարժի մասնագիտական էթիկայի չափանիշները, նորմերը: Սոցիալական մանկավարժի գործառույթները: ▪ Սոցիալականացման վրա ազդող մեզագործոնները, միկրոգործոնները: ▪ Սոցիալականացման վրա ազդող մեզագործոնները, միկրոգործոնները: ▪ Ընտանեկան դաստիարակություն, սխալները և սոցիալական մանկավարժի աշխատանքն ընտանիքի հետ: ▪ Ընտանիքը որպես սոցիալականացման ինստիտուտ և ընտանիքի հետ սոցիալ-մանկավարժական աշխատանքի առանձնահատկությունները:
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների

	հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
Գրականություն	Պարտադիր 1. А. В. Мудрик. Социальная педагогика. М., 2000. 2. А. В. Мудрик. Введение в социальную педагогику. М., 1997. 3. Энциклопедия социальной работы. М., 1996. 4. Ю. В. Василькова, Т. А. Василькова. Социальная педагогика. М., 1994. 5. В. Г. Бочарова. Педагогика социальной работы, М., 1994. Օժանդակ նյութեր, ձեռնարկներ 6. Երեխաների պաշտպանություն, Եր., 2004: <i>Հրացուցիչ</i> 1. Ներառական կրթությունը Հայաստանում (հոդվածների ժողովածու), Եր., 2003: 2. Аксенова Л. И., Социальная педагогика в специальном образовании. -М., 2001. 3. Актуальные провлемы социального воспитания. Пол Т.Ф.Ярниковый, В.Г.Бочаровой, В.Е.Львова. -М.-Запорожье 1990. 4. Басюк В.С, Модель организации службы социально-психологического сопровождения в условиях детского дома: теоретико-практический аспект. -М., 2001. 5. Буданова Г.П., Организация детского отдыха.-М., 1995.. 6. Алмазов Б.Н., Психическая средовая дезадаптация несовершеннолетних. -Свердловск, 1996.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ - 142 Սոցիալական մանկավարժություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	70	Դասախոսություն	30
			Մեմինար	

		Լաբորատոր աշխատանք	
		Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	80	
	Ընդամենը	150	
Ստուգման ձևը	<u>Քննություն</u> , ընթացիկ քննություն, ստուգարք		
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողների կողմից սոցիալական մանկավարժության որպես ինտեգրատիվ գիտության տեսական դրույթների, սոցիալական դաստիարակության և սոցիալականացման վերաբերյալ տեսական ու գործնական գիտական գիտելիքների յուրացումը:		
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք</p> <ol style="list-style-type: none"> Սոցիալ-մանկավարժության բնագավառի տեսական և գործնական գիտական գիտելիքներ, ծանոթ լինի սոցիալ-մանկավարժության ծագման և զարգացման պատմությանը, արդի զարգացման միտումներին և հեռանկարներին: Ունենա համակողմանի և համակարգված գիտելիքներ մասնագիտական ոլորտում: Իմանա մասնագիտացման ոլորտի նորագույն տեսությունները և դրանց մեկնաբանությունները, տիրապետի նորագույն մեթոդներին և տեխնիկական միջոցներին; <p><i>Հմտություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> կարողանա լուծել սոցիալ-մանկավարժական և սոցիալ-հոգեբանական խնդիրներ, կարողանա ձևակերպել և հետազոտել նոր խնդիրներ սոցիալական մանկավարժության և հարակից ոլորտներում, կարողանա վերլուծել և սինթեզել սոցիալ-մանկավարժական և սոցիալ-հոգեբանական խնդիրները կազմակերպելու և պլանավորելու ունակություն տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն (տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն) նոր գաղափարներ առաջ քաշելու (ստեղծագործելու) ունակություն; <p><i>Կարողունակություն</i></p>		

	<p>1. Կազմակերպել իր աշխատանքային գործունեությունը՝ հենվելով կրթության և գիտության օրենքի հիմնական դրույթների վրա:</p> <p>2. Սոցիալական մանկավարժության բնագավառում ինքնուրույն ձեռք բերել գիտելիքներ՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաները:</p> <p>3. Կատարել սոցիալ-մանկավարժական գործընթացների ղեկավարում:</p>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ընտանքի հիմնական գործառույթները: ▪ «Ընտանքը» որպես սոցիալական ինստիտուտ ▪ «Ընտանքը» հասկացության էությունը ▪ Դպրոցը որպես սոցիալ-մանկավարժական համակարգ: ▪ Սոցիալական մանկավարժի գործառույթները դպրոցական համակարգում Ներառական ուսուցումը որպես զարգացման հատուկ կարիքներ ունեցող երեխաների ինտեգրման միջոց: ▪ Սոցիալական մանկավարժի աշխատանքը հատուկ կարիքներ ունեցող երեխաների հետ: ▪ «Ռիսկի խմբի» ընտանիքների էությունը և նրանց առանձնատատկությունները: ▪ Սոցիալ-մանկավարժական աշխատանքի ուղղությունները «Ռիսկի խմբի» ընտանիքների հետ: ▪ Սոցիալական մանկավարժի աշխատանքն անբարենպաստ ընտանիքի հետ: Անբարենպաստ ընտանիքի ազդեցությունը երեխայի զարգացման և դաստիարակության վրա: ▪ Երեխա-ծնող բացասական փոխհարաբերությունների շտկման աշխատանքները: Երեխաների և ծնողների միջև կոնֆլիկտների կանխարգելումը սոցիալական մանկավարժի աշխատանքում: ▪ Օժտվածությունը՝ որպես սոցիալ-մանկավարժական խնդիր սոցիալական մանկավարժության մեջ: ▪ «Օժտվածություն» հասկացությունը, առանձնահատկությունները և տեսակները: ▪ Օժտված երեխան դպրոցում և ընտանիքում: ▪ Օժտված երեխաների հետ սոցիալական

<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>մանկավարժի աշխատանքի մեթոդները:</p> <p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. А. В. Мудрик. Социальная педагогика. М., 2000. 2. А. В. Мудрик. Введение в социальную педагогику. М., 1997. 3. Энциклопедия социальной работы. М., 1996. 4. Ю. В. Василькова, Т. А. Василькова. Социальная педагогика. М., 1994. 5. В. Г. Бочарова. Педагогика социальной работы, М., 1994. <p>Օժանդակ նյութեր, ձեռնարկներ</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Երեխաների պաշտպանություն, Եր., 2004: <i>Լրացուցիչ</i> 1. Ներառական կրթությունը Հայաստանում (հոդվածների ժողովածու), Եր., 2003: 2. Аксенова Л. И., Социальная педагогика в специальном образовании. -М., 2001.

3. Актуальные проблемы социального воспитания. Пол Т.Ф.Ярникий, В.Г.Бочаровой, В.Е.Львова. -М.-Запорожье 1990.

4. Басюк В.С, Модель организации службы социально-психологического сопровождения в условиях детского дома: теоретико-практический аспект. -М., 2001.

5. Буданова Г.П., Организация детского отдыха.-М., 1995..

6. Алмазов Б.Н., Психическая средовая дезадаптация несовершеннолетних. -Свердловск, 1996.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ - 164 Սոցիալական մանկավարժության պատմություն			
Դասընթացին հասկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42	Դասախոսություն	20
			Մեմինար	22
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	48		
Ընդամենը	90			
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգարք</u>			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել սոցիալ-մանկավարժական մտքի ծագման և զարգացման պատմությանը, պատմական տարբեր ժամանակաշրջաններում այդ գաղափարների անկման և վերելքի նախադրյալներին:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><u>5.1. Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է իմանա.</u></p> <p>✓ ըմբռնելու նորի, առաջավորի կիրառումը, որը նպաստում է տվյալ գիտության առաջընթացին, հասարակության ընդհանուր հասարակական-պատմական զարգացումը իր բոլոր կողմերով:</p> <p><u>5.2. Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է կարողանա.</u></p>			

	<ul style="list-style-type: none"> • հստակ պատկերացում կազմի սոցիալական մանկավարժության պատմության կողմից բացահայտված փաստերի և տվյալների վերլուծության մասին, հմտորեն ներկայացնի պատմության տրված դեպքերի և իրադարձությունների պատկերները: <p><i>5.3. <u>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է տիրապետի.</u></i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և փոխանցելու հմտությանը ✓ նոր գաղափարներ առաջ քաշելուն ✓ թիմում աշխատելու կարողությանը ✓ գնահատման գործիքների կիրառմանը ✓ նախագիծ պլանավորելուն և իրականացնելուն
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Ներածություն</p> <p>Թեմա 2. Սոցիալական մանկավարժության պատմության տեսական և մեթոդաբանական խնդիրները</p> <p>Թեմա 3. Սոցիալ-մանկավարժական գաղափարի ձևավորումը</p> <p>Թեմա 4. Սոցիալական և մանկավարժական պրակտիկայի զարգացումը (Հնագույն ժամանակներից մինչև 17-րդ դար)</p> <p>Թեմա 5. Սոցիալական և մանկավարժական մոտեցումների ձևավորումը Ռուսաստանում</p> <p>Թեմա 6. Սոցիալական և մանկավարժական մոտեցումների զարգացումը նոր ժամանակներում</p> <p>Թեմա 7. Սոցիալական ուղղվածության մանկավարժություն (18-րդ դարավերջ - 19-րդ դարերի կեսեր)</p> <p>Թեմա 8. Սոցիալ-մանկավարժական մոտեցումները 18-19-րդ դարերի ռուսական մանկավարժությունում</p> <p>Թեմա 9. Գիտական սոցիալական մանկավարժության ձևավորումը արտասահմանում XIX- ի վերջին - XX դարի սկիզբին</p> <p>Թեմա 10. Սոցիալական և մանկավարժական հասկացությունները Ռուսաստանում (XIX վերջ - XX դարի սկիզբ)</p> <p>Թեմա 11. Սոցիալական մանկավարժությունը արտասահմանում քսաներորդ դարում</p> <p>Թեմա 12. Սոցիալական մանկավարժության ժամանակակից զարգացումը</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով,</p>

<p>չափանիշները</p>	<p>հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Андреева, И. Н. Антология по истории и теории социальной педагогики : учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений. — М. : Издательский центр «Академия», 2000. 2. Басов, Н. Ф. История социальной педагогики : учеб. пособие для студентов высших учебных заведений / Н. Ф. Басов, В. М. Басова, А. Н. Кравченко. — М. : Академия, 2007. 3. Василькова, Т., Василькова, Ю. Социальная педагогика: Курс лекций : учеб. пособие. — М. : Академия, 1999. 4.Дорохова, Т. С. История социальной педагогики : учеб. для студ. высш. учеб. заведений, обучающихся по специальности 050400 — Психология и социальная педагогика / Т. С. Дорохова [и др.] ; под общ. ред. М. А. Галагузовой. — М. : ВЛАДОС, 2012. 5. История педагогики и образования. От зарождения

воспитании в первобытном обществе до конца XX в. : учеб. пособие для педагогических учебных заведений / под ред. академика РАО А. И. Пискунова. — 2-е изд., испр. и доп. — М. : ТЦ «Сфера», 2001.

6. История социальной педагогики (Становление и развитие зарубежной социальной педагогики) : учебник / под ред. В. И. Беляева. — М. : Гардарика, 2003.

7. История социальной педагогики: Хрестоматия-учебник : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / под ред. М. А. Галагузовой. — М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001.

8. Загвязинский, В. И. Социальная педагогика : учебник для академического бакалавриата / В. И. Загвязинский, О. А. Селиванова ; под ред. В. И. Загвязинского, О. А. Селивановой. — 2-е изд., перераб. и доп. — М. : Издательство Юрайт, 2017. — 448 с.

9. Кононова, Т. Б. История социальной работы : учебник для бакалавров / Т. Б. Кононова. — М. : Издательство Юрайт, 2017. — 356 с.

10. Кузьмин, К. В., Сутырин, Б. А. История социальной работы за рубежом и в России (с древности до начала XX века). — М. : Академический Проект ; Екатеринбург : Деловая книга, 2006.

11. Мардахаев, Л. В. Социальная педагогика / Л. В. Мардахаев. — М. : Юрайт, 2013. — 346 с. 245

12. Мудрик, А. В. Социальная педагогика : учебник для вузов по направлению «Психолого-педагогическое образование» / А. В. Мудрик. — 8-е изд., испр. и доп. — М. : Академия, 2013. — 240 с.

Литература

1. Актуальные проблемы социальной педагогики и социальной работы : хрестоматия учебных текстов германских преподавателей и экспертов по социальной работе и социальной педагогике / под общ. ред. проф. Ф. Прюс и д-ра Ф. Беттмер ; пер. с нем. Н. Хельд и О. Бурковой. — М. : Издательская компания «Подвиг», 2001. — 306 с.

2. Воспитательные колонии. 135 лет развития // Преступление и наказание. — 2001. — № 12. — С. 26—29.

	<p>3. Шацкий, С. Т. Педагогика. Избранные сочинения в 2 т. Том 1 / С. Т. Шацкий. — 2-е изд., стер. — М. : Издательство Юрайт, 2016. — 269 с.</p> <p>4. Шацкий, С. Т. Педагогика. Избранные сочинения в 2 т. Том 2 / С. Т. Шацкий. — 2-е изд., стер. — М. : Издательство Юрайт, 2016. — 360 с.</p> <p>5. Школа — коммуна Наркомпроса. — М., 1990.</p>
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՇ/բ – 174 Սոցիալ-մանկավարժական գործունեության ուղղություններ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	16
			Մեմինար	20
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	20
	Ինքնուրույն	64		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	<u>Քննություն</u> , ընթացիկ քննություն, ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողներին ծանոթացնել սոցիալ-մանկավարժական գործունեության ուղղություններին, աշխատանքներին, աշխատանքային ընթացակարգին:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք</p> <p>Գիտի.</p> <ul style="list-style-type: none"> սոցիալ-մանկավարժական գործունեության տարբեր ուղղությունների մասին, համապատասխան ուղղությամբ տարվող սոցիալ-մանկավարժական աշխատանքների մասին: <p>Հմտություն</p> <p>Տիրապետում է.</p> <ul style="list-style-type: none"> սոցիալ-մանկավարժական գործունեության համապատասխան ուղղությամբ իր աշխատանքների ծրագրմանն ու պլանավորմանը: <p>Կարողություն</p> <p>Կարողանում է.</p>			

	<ul style="list-style-type: none"> • աշխատել սոցիալ-մանկավարժական գործունեության համապատասխան ուղղությամբ, • իմաստավորել, որպես ապագա մասնագետ, սոցիալ-մանկավարժական գործունեության յուրաքանչյուր ուղղությամբ տարվող աշխատանքները, • արժևորվել սոցիալական մանկավարժի մասնագիտական կոմպետենցիաները սոցիալ-մանկավարժական գործունեության յուրաքանչյուր ուղղությամբ աշխատելիս:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Սոցիալ-մանկավարժական գործունեության ուղղությունները: Սոց.մանկավարժագետների մոտեցումները սոցիալ-մանկավարժական գործունեության ուղղություններին: Սոցիալ-մանկավարժական գործունեության հիմնական ուղղությունները: Սոցիալ-մանկավարժական գործունեության ուղղությունները դպրոցում: Ապահարմարվող երեխաների բացահայտումը և սոց.մանկավարժական աշխատանքների կազմակերպումը: Սոցիալական ապահարմարման գործոնները: Սոցիալական ապահարմարման պատճառները: Սոցիալական ապահարմարման շտկումը: Սոցիալական ապահարմարման կանխարգելումը: Ապահարմարվող երեխաները որպես ռիսկ հասարակության համար: Երեխայի իրավունքի սոցիալ-մանկավարժական պաշտպանության ապահովում: Երեխայի իրավունքները: Երեխայի իրավունքի պաշտպանման ապահովման խնդիրները: Երեխայի իրավունքի սոցիալ-մանկավարժական պաշտպանության ապահովման յուրահատկությունը: Սոցիալ-մանկավարժական աջակցում երեխայի անձի ձևավորմանը: Սոցիալ-մանկավարժական աջակցման էությունը: Սոցիալ-մանկավարժական օգնության և աջակցման հիմնական ուղղությունները: Սոցիալ-մանկավարժական խորհրդատվություն: Սոցիալ-մանկավարժական խորհրդատվության առանձնահատկությունները: Սոցիալ-մանկավարժական խորհրդատվության կանոնները: Սոցիալ-մանկավարժական կանխարգելում, շտկում և</p>

	<p>վերականգնում: Սոցիալ-մանկավարժական կանխարգելման էությունը, նպատակը, միջոցները, տեսակները: Սոցիալ-մանկավարժական շտկման էությունը, նպատակը, միջոցները, տեսակները: Սոցիալ-մանկավարժական վերականգնման էությունը, նպատակը, միջոցները, տեսակները:</p> <p>Սոց.մանկավարժական աշխատանք ընտանիքի հետ: Ընտանիքի հետ սոց.մանկավարժի աշխատանքի ձևերը, մեթոդները: Ընտանիքի հետ սոցիալ-մանկավարժական աշխատանքի մեթոդիկան և տեխնոլոգիան:</p> <p>Սոց.մանկավարժի կազմակերպական-մեթոդական գործունեություն: Սոց.մանկավարժի մասնագիտական կոմպետենտության մակարդակի բարձրացման անհրաժեշտությունը: Սոց.մանկավարժի մասնագիտական գործունեության կատարելագործում:</p> <p>Սոց.մանկավարժի մասնագիտական կոմպետենցիաները: Սոց.մանկավարժի մասնագիտական հիմնական կոմպետենցիաները: Սոց.մանկավարժի մասնագիտական կոմպետենտությունը:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար

	<p>գնահատականի ձևափորում՝ արտաբերությունը գումարային 100 միավոր:</p>
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Василькова Ю.В., Василькова Т.А. Социальная педагогика. Курс лекций. М., 2007. 2. Галагузова М.А. Социальная педагогика. Курс лекций. М., 2001. 3. Загвязинцев В. И., Зайцев М.П., Кудашов Г.Н. и др. Основы социальной педагогики /Под ред. П. И. Пидкасистого. М., 2002. 4. Зеленов Л.А. Социология города: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. М., 2000. 5. Мардахаев Л.В. Социальная педагогика. М., 2006. 6. Нагавкина Л. С., Крокинская О.К., Косабудская О.А. Социальный педагог: введение в должность. СПб., 2002. 7. Социальная педагогика. Монография / Под ред. В.Г. Бочаровой. М., 2004. 8. Социально-педагогические технологии в деятельности образовательного учреждения. Учеб. пособие для студ. вузов по специальностям "Социальная педагогика", "Социальная работа" /Под ред. В.С. Торохтия.М., 2007. 9. Торохтий В.С. Социальная педагогика и социально-педагогическая деятельность: взаимосвязи и взаимозависимости //Материалы Всероссийского конгресса социальных педагогов с международным участием 18-21 марта 2009г./ Урал. гос.пед. ун-т; под ред.М.А. Галагузовой: В 4-х ч. Ч. 1. Екатеринбург, 2009. 10. Торохтий В.С. О сущности социально-педагогического компонента в педагогической науке /Молодые ученые столичному образованию. Материалы 8-й городской научно-практической конференции молодых ученых и студентов учреждений высшего и среднего профессионального образования городского подчинения. М., 2009. 11. Торохтий В.С. Социальная педагогика: социально-педагогическая деятельность и потенциал социума/ Молодые ученые-столичному образованию. Материалы 9-й межвузовской научно-практической конференции молодых ученых и студентов учреждений высшего и среднего

	<p>образования городского подчинения. М., 2010.</p> <p>Լրացուցիչ՝</p> <p>12. Шакурова М.В. Методика и технология работы социального педагога: учебное пособие для студентов высших учебных заведений, обучающихся по специальности „Социальная педагогика" –М.: Академия, 2007г.-272с.</p> <p>13. Шеяг Т.В. Теория и практика социальной работы: проблемы, прогнозы, технологии.-М.: 1992г.-88с.</p> <p>1. Волкова Н. Социально-педагогическая служба школы-направления работы// Социальная педагогика-2007г.-12</p> <p>2. www.google.ru</p>
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ – 044 Սոցիալական աշխատանքի հիմունքներ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնաստության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	26
			Սեմինար	10
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	20
	Ինքնուրույն	64		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	Քննություն , ընթացիկ քննություն, ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	«Սոցիալական աշխատանքի հիմունքներ» առարկայի նպատակն է ձևավորել համապատասխան գիտելիքներ սոցիալական աշխատանքի՝ որպես մասնագիտական գործունեության, այլ գիտությունների միջև գոյություն ունեցող կապի, սոցիալական աշխատանքի գործնական սկզբունքների և հիմնական ձևերի, ինչպես նաև հիմնական արժեքների վերաբերյալ:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i>			
	<ul style="list-style-type: none"> դասընթացի տեսական հիմքերը; 			

	<ul style="list-style-type: none"> • տարբեր սոցիալական խմբերի հետ տարվող սոցիալական աշխատանքի հիմնական մեթոդները; • սոցիալական աշխատանքի սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաները; • դասընթացի հիմնական հասկացությունները, դրանց պատմական զարգացման և ժամանակակից կիրառման տրամաբանությունը հետազոտական պրակտիկայում: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • տարբեր սոցիալական խմբերի հետ աշխատանքում գործունեության մասնագիտական հմտություններին; • սոցիալական աշխատանքում ընդունված էթիկական նորմերին; <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում; • սոցիալական աշխատանքի հիմնական ուղղություններին, առաջնահերթ խնդիրներին, կանխարգելման համակարգի ինստիտուցիոնալացված համակարգին; • սոցիալական աշխատանքի՝ որպես մասնագիտական գործունեության, առաջացման և ձևավորման գործընթացի տրամաբանությանը:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>1.Սոցիալական աշխատանքի սահմանումը: 2.Սոցիալական աշխատանքի հիմնական հասկացություններ: 3.Սոցիալական աշխատանքի որպես մասնագիտության առաջացման պատմությունը: 4.Սոցիալական աշխատանքը որպես սոցիալական ինստիտուտ: 5.Դեպքի հետ սոցիալական աշխատանքի բնութագիրը:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում

	<p>առավելագույնը գումարային 20 միավոր,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гуслова, М.Н. Теоретические основы социальной работы: Учебник / М.Н. Гуслова. - М.: Академия, 2008. - 304 с. 2. Майстер, Е.Е. Основы социальной работы Учеб.-метод. материалы / Е.Е. Майстер. - М.: ПСТГУ, 2010. - 72 с. 3. Павленок, П.Д. Основы социальной работы: Учебник / П.Д. Павленок. - М.: Инфра-М, 2012. - 534 с. <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Анбрехт, Т. А. Социальная защита отдельных категорий граждан: учеб. пособие для СПО / Т. А. Анбрехт. — 2. 2-е изд., перераб. и доп. — Москва: Издательство Юрайт, 2019. — 285 с. 3. Кононова, Л. И. Технология социальной работы: учебник для бакалавров / Л. И. Кононова, Е. И. Холостова; отв. ред. Л. И. Кононова, Е. И. Холостова. — Москва: Издательство Юрайт, 2019. — 503 с. 4. Приступа Е.Н. Технология социальной работы с семьей и детьми: учебник и практикум для СПО / Е. Н. Приступа [и др.]; под ред. Е. Н. Приступы. — Москва: Издательство Юрайт, 2019. — 465 с.

<p>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</p>	<p>ՄՀ/բ – 046 Սոցիալական քաղաքականություն</p>
--	--

Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	22
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	34
	Ինքնուրույն	64		
Ընդամենը	120			
Ստուգման ձևը	Քննություն , ընթացիկ քննություն, ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողներին ծանոթացնել ժամանակակից պետության ներքին կարևորագույն բաղադրատարրերից սոցիալական քաղաքականությանը, վերջինիս ձևավորման պատմական անհրաժեշտությանը, տնտեսության զարգացման մակարդակի և սոցիալական քաղաքականության վարման ձևերի ու առանձնահատկությունների կապին, գաղափարախոսական պայմանավորվածությանը:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Սոցիալական քաղաքականության կազմակերպման, իրականացման ձևերի վերլուծություն, հիմնական սկզբունքների համեմատություն, տարբերակում, սուբյեկտների նկարագրություն, սոցիալական հիմնախնդիրների հիմնավորում: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Սոցիալական քաղաքականության բնագավառում մասնակցային և համագործակցային հետազոտությունների ընթացակարգի մշակում: <p><i>Գարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Վիճակագրական տեղեկատվության համադրում, եզրակացությունների ձևակերպում, սոցիալական հիմնախնդրի պատճառների և հետևանքների տարանջատում: 			
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1.Սոցիալական քաղաքականության էությունը. սահմանումներ: Սոցիալական հիմնախնդիրներ և սոցիալական պահանջմունքներ:Սոցիալական			

	<p>ծառայություններ:Սոցիալական քաղաքականության սկզբունքներ: Թեմա 2. <<Բարեկեցության պետությունը>>՝ որպես ժամանակակից սոցիալական քաղաքականության հիմք: Սոցիալական քաղաքականություն և գաղափարախոսություն: Սոցիալական քաղաքականության զարգացումը պայմանավորող գործոններ: Սոցիալական քաղաքականության մոդելներ: Թեմա 3. Սոցիալական քաղաքականության իրականացումը: Իրականացման սուբյեկտներ: Սոցիալական ծառայությունների բաշխում: Սոցիալական ծառայությունների ստացման առանձնահատկությունները: Թեմա 4. Սոցիալական քաղաքականության գնահատումը: Սոցիալական քաղաքականության նպատակների և հետևանքների հարաբերակցության խնդիրը: Սոցիալական քաղաքականության գնահատում. մասնակցային և համագործակցային հետազոտություններ: Սոցիալական քաղաքականության արդյունքների վերլուծության ժամանակ առաջ եկող խնդիրներ:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Социальная политика. Под. ред. Н. А. Волгина. М.; «Экзамен». 2002. 2. Я. А. Маргулян. Социальная политика. Санкт-Петербург. 2011. 3. https://www.ilo.org/public/english/revue/download/pdf/intro002.pdf 4. https://www.academia.edu/17210857/Social_policy_text_book 5. http://library.asue.am/books/5862.pdf <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ламперт Х. Социальная рыночная экономика. Германский путь. М., Дело, 1994. 2. Конфликты в социальной сфере и их регулирование. – Казань: Изд-во Печатный двор, 2008. 3. Каргалова М. В. Христианские истоки европейской социальной модели. // Исторический вестник, N 9-10, 2000.
---------------	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՇ/բ - 049 Միջազգային սոցիալական աշխատանք			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42	Դասախոսություն	18
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	24
	Ինքնուրույն	48		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգարք</u>			
Դասընթացի նպատակը	«Միջազգային սոցիալական աշխատանք» առարկայի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին միջազգային սոցիալական աշխատանքի տեսության և պրակտիկայի պատմական և ժամանակակից փորձին: և ուսումնասիրել բնակչության տարբեր շերտերի հետ տարվող միջազգային			

	<p>սոցիալական աշխատանքի սկզբունքներն ու օրինաչափությունները:</p>
<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ունի անհրաժեշտ գիտելիքներ սոցիալական աշխատանքի պատմության, տեսության և պրակտիկայի զարգացման վերաբերյալ արտերկրում: ✓ Ունի անհրաժեշտ գիտելիքներ տարբեր երկրներում սոցիալական ծառայությունների համակարգի առանձնահատկությունների վերաբերյալ:գիտելիքներ խախտումներով երեխաների գործունեության վերաբերյալ, անձի զարգացման և հուզականային ոլորտի առանձնահատկությունների վերաբերյալ: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Տիրապետում է միջազգային սոցիալական աշխատանքի ուսումնասիրման առարկային, մեթոդներին և խնդիրներին: ✓ Տիրապետում է միջազգային սոցիալական աշխատանքի հիմնական կոնցեպցիաներին: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Կարողանում է դասակարգել սոցիալական զարգացման և մարդու իրավունքների վերաբերյալ հիմնական միջազգային մոտեցումները; ✓ Ճիշտ է պատկերացնում միջազգային սոցիալական հաստատությունների և սոցիալական ծառայությունների տեսակները; ✓ Ճիշտ է պատկերացնում սոցիալական աշխատանքի սկզբունքներն ու չափանիշները ինչպես միջազգային մակարդակի վրա, այնպես էլ աշխարհի տարբեր երկրներում; ✓ Ճիշտ է պլանավորում և կազմակերպում ծառայության աշխատանքը ✓ Յուրացված գիտելիքը տրամաբանորեն եւ հետեւողականորեն ներկայացնելու, ✓ Տվյալ առարկայական ոլորտում հետազոտությունների արդյունքները գնահատելու կարողություններ:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>1.Միջազգային սոցիալական աշխատանքի տեսական հիմքերը: 2.Սոց. սպասարկման հաստատությունների</p>

	<p>գործառնությունն արտերկրում: 3.Խոցելի խմբերի հետ սոցիալական աշխատանքի առանձնահատկություններն արտերկրում: 4.Սոցիալական աշխատանքը առողջապահության ոլորտում: 5.Սոցիալական աշխատանքի պրակտիկայի գիտական մոտեցումները: 6.Միջազգային սոցիալական աշխատանքի հիմնական և յուրահատուկ գիտական հայեցակարգերն ու մոտեցումները, մեթոդներն ու ձևերը:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пэйн М. Социальная работа: Современная теория: Учебное пособие. – М.: Издательский центр «Академия», 2007. – 400 с. 2. Опыт социальной работы в мировой практике: Учебно-методическое пособие. Автор-сост. И.Ф. Комогорцева. Тверь: Тверской государственнй университет, 2004. 3. Основы социальной работы: Учебник / Отв. ред. П.Д. Павленок. – 3-е изд., испр. и доп. – М.: ИНФРА-М, 2007. –

	<p>559 ս.</p> <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Павленок П.Д. Теория, история и методика социальной работы: Учебное пособие. – М.: Дашков и К°, 2006. – 568 с. 2. Кузьмин К.В., Сутырин Б.А. История социальной работы за рубежом и в России (с древности и до начала XX века). – М.: Академический проект, 2006. - 624 с. 3. Целых М.П. Социальная работа за рубежом: Соединенные Штаты Америки. – М.: Академия, 2007. – 128 с. 4. Целых М.П. Социальная работа за рубежом: Великобритания: Учебное пособие. – М.: Академия, 2010. – 144 с. 5. Социальная работа за рубежом: Учеб.пособие / Сост. Е.С. Новак, Е.Г. Лозовская, М.А. Кузнецов. – Волгоград: Издательство ВолГУ, 2001. – 172 с.
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ -195 Սոցիալական մանկավարժության խորհրդատվություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	22
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	34
	Ինքնուրույն	64		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	<u>Քննություն</u> , ընթացիկ քննություն, ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի ուսումնասիրման նպատակն է ուսանողներին զինել սոցիալականացման գործընթացում դժվարությունների հանդիպող անձանց / հատկապես երեխաներին , ծնողներին և ուսուցիչներին / օգնելու գործնական մեթոդներով, մոդելներով և գանազան հնարներով:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> ✓ Տիրապետի սոցիալական մանկավարժական խորհրդատվության մեթոդներին,			

մողելներին և եղանակներին, դրանց իրագործման առանձնահատկություններն:

✓ Հանգամանորեն իմանա այն բոլոր տարիքային փուլերի առանձնահատկությունները, որոնք կարիք են ունենում սոցիալական մանկավարժական խորհրդատվության:

✓ Իրազեկվի այն գործառույթներին, որոնք պետք է իրագործի սոցմանկավարժը մանկության պաշտպանվածության ոլորտի, գործազուրկների, հաշմանդամների և այլ խմբերի հետ աշխատելիս:

✓ Կրթադաստիարակչական հիմնարկներում սաների սոցիալականացման գործընթացի նպատակային կառավարման մեթոդները:

✓ Սոցիալ-մանկավարժական աշխատանքի առանձնահատկություններն ու մեթոդները գործունեության տարբեր ոլորտներում սոցիալական տարբեր ինստիտուտներում:

✓ Հասարակության մեջ ռիսկային խմբերի անդամներին ինտեգրելու և նրանց սոցիալական հարմարումն ապահովելու սոցիալ-մանկավարժական մեթոդները:

Հմտություն

✓ Կարողանա ճիշտ դասակարգել խորհրդատուի խնդիրները և ճիշտ ընտրի այն մողերը, որով պետք է լուծի խնդիրը, իրականացնի արդյունավետ խորհրդակցությունը:

✓ Հստակ ներկայացնել իր մասնագիտական պարտականությունները:

✓ Ստույգ ախտորոշել խնդրի պատճառները:

✓ Ճիշտ ընտրել իրեն դիմած խորհրդատուի հետ աշխատելու մողերը:

Կարողունակություն

- Կազմակերպել իր աշխատանքային գործունեությունը՝ հենվելով կրթության և գիտության օրենքի հիմնական դրույթների վրա:
- Ընդհանրացնել ստացված փորձարարական նյութը:
- Բազմաբնույթ ձևերով ներկայացնել ստացված արդյունքները:
- Կազմակերպել սոցիալ-մանկավարժական հետազոտություններ:
- Փորձնական ճանապարհով կատարել սոցիալ-մանկավարժական դիագնոստիկա և համապատասխան սոցիալ-մանկավարժական վերականգնողական, շտկողական աշխատանքներ:
- Ռիսկային խմբերի անդամներին ինտեգրել

	<p>հասարակության մեջ և ապահովել նրանց ակտիվ սոցիալական հարմարումը:</p>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Սոցմանկավարժական խորհրդատվությունը որպես սոցմանկավարժական գործունեություն ✓ Սոցմանկավարժական խորհրդատվությունը ընտանիքում և զբաղվածության ոլորտում ✓ Սոցմանկավարժական խորհրդատվություն հաշմանդամների հետ ✓ Նախնական խորհրդատվության փուլերը և սոցմանկավարժի զբաղեցրած դիրքերը դրանցում ✓ Երեխաների (նախադպրոցական և կրտսեր դպրոցական) և դեռահասների հետ իրականացվող խորհրդատվության առանձնահատկությունները ✓ Հարցազրույցը որպես սոցմանկավարժական խորհրդատվության մեթոդ (I քայլ) ✓ Հարցազրույցի II քայլը սոցմանկավարժական խորհրդատվության ժամանակ ✓ Հարցազրույցի III քայլը սոցմանկավարժական խորհրդատվության ժամանակ ✓ Հարցազրույցի IV և V քայլերը սոցմանկավարժական խորհրդատվության ժամանակ ✓ Խորհրդատուի ներգործության մեթոդները հարցազրույցի ընթացքում ✓ Հարցազրույցի չորրորդ փուլում կիրառվող ներգործության ձևերն ու դրանց բովանդակությունը ✓ Սոցմանկավարժի անձնային և մասնագիտական որակները ✓ Սոցմանկավարժի մասնագիտական գործունեության ուղղությունները ✓ Սոցմանկավարժի մասնագիտական բարեկրթությունը ✓ Սոցմանկավարժի մասնագիտական էթիկան ✓ Սոցմանկավարժի ընդհանուր մասնագիտական հմտությունները ✓ Մանկության տարիք, առանձնահատկությունները ✓ Սոցմանկավարժական խորհրդատվություն մանկության տարիքում ✓ Երեխայի սոցիալականացման պայմանները մանկության տարիքում ✓ Երեխայի հետ տարվող սոցաշխատանքի

գործառույթներն ու դժվարությունները մանկության տարիքում

- ✓ Մանկական սոցալաշտպանվածության նպատակները
- ✓ Մանկական սոցալաշտպանվածությունն իրագործելու ռազմավարությունը
- ✓ Երեխայի պաշտպանվածության խնդիրը ՀՀ-ում
- ✓ Դժվար դեռահասներ, նրանց բնութագիրը
- ✓ Սոցիալ – մանկավարժական խորհրդատվություն դժվար դեռահասների հետ
- ✓ Դժվար դեռահասների հետ աշխատելու հիմնական պայմանները
- ✓ Օժտված երեխաներ, նրանց տիպերն ու առանձնահատկությունները
- ✓ Սոցիալ – մանկավարժական խորհրդատվություն օժտված երեխաների հետ
- ✓ Օժտված երեխան ընտանիքում
- ✓ Վարքի շեղումներ, դրանց առաջացման պատճառները
- ✓ Սոցիալ – մանկավարժական խորհրդատվություն վարքային և էմոցիոնալ խանգարումներ ունեցող երեխաների հետ
- ✓ Աուտիզմ, նրա ընդհանուր բնութագիրը
- ✓ Աուտիկ երեխայի սոցիալական դժվարությունները և շփման առանձնահատկությունները
- ✓ Սոցիալ – մանկավարժական խորհրդատվություն աուտիկ երեխայի հետ (կրթության կազմակերպումը)
- ✓ Ընտանիք, նրա տիպերը սոցմանկավարժության մեջ
- ✓ Սոցիալ – մանկավարժական խորհրդատվություն ընտանիքում
- ✓ Սոցմանկավարժի աշխատանքի սկզբունքները և գործառույթներն ընտանիքում
- ✓ Սոցմանկավարժի աշխատանքի մեթոդները և ձևերը ընտանիքներում
- ✓ Ընտանեկան բռնություններ
- ✓ Ընտանիքի սոցոգնության տեսակները
- ✓ Դպրոցի սոցիալական գործառույթները և դեկավար անձնակազմի պարտականությունները
- ✓ Սոցիալ – մանկավարժական խորհրդատվություն դպրոցում

	<p>✓ Սոցմանկավարժական խորհրդատվության հիմնախնդիրները դպրոցում</p> <p>✓ Սոցիալ – մանկավարժական խորհրդատվություն հաշմանդամ երեխաների հետ</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. А. В. Мудрик. Социальная педагогика. М., 2000. 2. А. В. Мудрик. Введение в социальную педагогику. М., 1997. 3. Энциклопедия социальной работы. М., 1996. 4. Ю. В. Василькова, Т. А. Василькова. Социальная педагогика. М., 1994. 5. В. Г. Бочарова. Педагогика социальной работы, М., 1994. 6. Н. Смелзер. Социология. М., 1994. 7. В. Д. Семенов. Социальная педагогика: история и современность. Ек., 1995. 8. Л. С. Нагавкина, О. К. Крокинская, С. А. Косабущкая.

Социаль-ный педагог: введение в должность. Санкт-Петербург, 2002.

9. Никитин В.А., Начала социальной педагогики. -М., 1996.

10. Никитина Н.И., Глухова Ф.М., Методика и технология работы социального педагога. -М., 2007.

11. Загвязинский В.И., Методология и методика социально-педагогического исследования. -М., 1995.

12. Мардахаев Л.В., Социальная педагогика., -М., 2003.

13. Маслова Н.Ф., Книга социального педагога. -М., 1994.

14. Социальная педагогика. Под редакцией В.А.Никитина. -М., 2002.

15. Галагузова М.А.. Социальная педагогика. Курс лекций. -М., 1999.

Լրացուցիչ

1. Երեխաների պաշտպանություն, Եր., 2004:

2. Հակոբյան Լ., Կանանց և երեխաների իրավունքներ, Եր., 2002:

3. Հակոբյան Լ., Ընտանեկան իրավունք, Եր., 2002:

4. Հայաստանի Հանրապետությունում երեխաների իրավունքների պաշտպանության ազգային ծրագիր, 2004-2005:

5. Հայաստանի պետական մանկատներում գտնվող երեխաների և նրանց ընտանիքների իրավիճակային վերլուծություն, Եր., 2006:

6. Նալչաջյան Ա.Ա., Անձ. խմբային սոցիալականացում և հոգեբանական ադապտացիա, Եր., 1985:

7. Նալչաջյան Ա.Ա., Հոգեբանության հիմունքներ, Եր., 1997:

8. Նալչաջյան Կ.Ա., Ընտանեկան կյանքի փակ էջեր, Եր., 2003:

9. Ներառական կրթությունը Հայաստանում (հոդվածների ժողովածու), Եր., 2003:

10. Զամալյան Դ.Վ., Թադևոսյան Հ.Վ., Աբազյան Ս.Վ., Ռազմական հոգեբանության հիմունքներ, Եր., 2002:

11. Սարգսյան Ա.Վ., Հայ զինվորի դաստիարակության համակարգի մանկավարժական հիմունքները, Եր., 2002:

12. Аксенова Л. И., Социальная педагогика в

специальном образовании. -М., 2001.

13. Актуальные проблемы социального воспитания. Пол Т.Ф.Ярникий, В.Г.Бочаровой, В.Е.Львова. -М.-Запорожье 1990.

14. Басюк В.С, Модель организации службы социально-психологического сопровождения в условиях детского дома: теоретико-практический аспект. -М., 2001.

15. Буданова Г.П., Организация детского отдыха.-М., 1995..

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ - 195 Սոցիալական մանկավարժության խորհրդատվություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	22
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	34
	Ինքնուրույն	64		
Ընդամենը	120			
Ստուգման ձևը	<u>Քննություն</u> , ընթացիկ քննություն, ստուգաբք			
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողներին զինել խնդիրների, դժվարությունների հանդիպող անձանց սոցիալ-մանկավարժական խորհրդատվություն անցկացնելու մոդելներով և զանազան հնարներով:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք</p> <p>Գիտի.</p> <ul style="list-style-type: none"> սոցիալ-մանկավարժական խորհրդատվություն իրականացնելու ընթացակարգը և ձևերը ընտանիքի հետ, զբաղվածություն ոլորտում, հաշմանդամների հետ, ծերերի հետ, օժտված երեխաների հետ, աուտիկ երեխաների հետ, "դժվար" երեխաների հետ: <p>Հմտություն</p> <p>Տիրապետում է.</p>			

	<ul style="list-style-type: none"> • սոցիալ-մանկավարժական խորհրդատվության մեթոդներին, մոդելներին, • սոցիալ-մանկավարժական խորհրդատվության անցկացման փուլերին: <p>Կարողություն</p> <p>Կարողանում է.</p> <ul style="list-style-type: none"> • իրականացնել խորհրդատվական փուլային գործունեություն, • կազմել խորհրդատվական մոդելներ, սխեմաներ:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p><i>Սոցիալ-մանկավարժական խորհրդատվությունը նպրոցում:</i> Դպրոցի ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի կազմակերպումը: Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի պատասխանատուները: Սոցիալական մանկավարժի աշխատանքը:</p> <p><i>Սոցիալ-մանկավարժական խորհրդատվությունը մանկատանը:</i> Մանկատան երեխայի սոցիալական հարմարումը: Մանկատանն աշխատող սոցիալական մանկավարժի ծառայությունները: Կոգնիտիվ-բիհեյորիստական մոդելի կիրառումը մանկատանը:</p> <p><i>Սոցիալ-մանկավարժական խորհրդատվության մոդելները հաշմանդամների հետ աշխատելիս:</i> Բժշկական մոդել: Սոցիալական մոդել: "Հաշմանդամություն" հասկացությունը: Մատչելի կամ անարգել միջավայր: "Նորմալիզացիա" հասկացությունը: ՀՀ հաշմանդամության կրթության հիմնախնդիրները:</p> <p><i>Բոնություններն ընտանիքում:</i> Սոցիալ-խորհրդատվական աշխատանքներն ընտանիքի անդամների հետ: "Դաժան վերաբերմունք" հասկացության էությունը: Բոնության ձևերը: Ֆիզիկական բոնության ենթարկված երեխաների հոգեբանական և վարքագծային խախտումները: բոնության փաճուկներ արձանագրված ընտանիքների հետ աշխատելու անհատական պլանը:</p> <p><i>"Միջամտություն ճգնաժամային իրավիճակում" մոդելի կիրառումը սոցիալական մանկավարժության խորհրդատվության մեջ:</i> "Ճգնաժամ" հասկացության էությունը: Ճգնաժամի փուլերը: Ճգնաժամի տեսակները: "Միջամտություն ճգնաժամային իրավիճակում" մոդելի էությունը:</p>

	<p><i>"Խնդրի վրա կենտրոնացում"</i> մոդելի կիրառումը սոցիալական մանկավարժության խորհրդատվության մեջ: Դեպք 1՝ Միջանձնային բախումներ: Դեպք 2՝ Անբավարարվածություն սոցիալական փոխհարաբերություններում: Դեպք 3՝ Բախումներ՝ կապված ֆորմալ կազմակերպությունների հետ: Դեպք 4՝ Դերային բախումներ: Դեպք 5՝ Խնդիրներ՝ կապված սոցիալականացման հետ: "Խնդրի վրա կենտրոնացում" մոդելի կիրառման ժամանակ միջամտության փուլերը:</p> <p><i>"Ճանաչողական-վարքաբանական"</i> մոդելի կիրառումը սոցիալական մանկավարժության խորհրդատվության մեջ: Կոգնիտիվ-բիհևիորիստական թերապիա: Ռեսպոնդենտային և օպերանտային վարք: ABC մեթոդիկա: Թերապիայի քայլերը:</p> <p><i>"Հոգեդինամիկ և հոգեսոցիալական"</i> մոդելների կիրառումը սոցիալական մանկավարժության խորհրդատվության մեջ: Հոգեվելուծություն տեսություն: Հոգեդինամիկ և հոգեսոցիալական մոդելների էությունը: "Ինսայթի" էությունը: "Տրանսֆերենսի" էությունը: Անձի երեք մակարդակները /հոգեվերլուծություն/: Հոգեսոցիալական մոդելի փուլերը:</p> <p><i>"Հումանիստական և էքզիստենցիալ"</i> մոդելների կիրառումը սոցիալական մանկավարժության խորհրդատվության մեջ: Համակարգի հատկությունները: "Կյանքի սթրեսների" գաղափարը: "Խնդիրների հաղթահարման" գաղափարը: Համակարգային - միջավայրային մոդելի իրականացման փուլերը</p> <p><i>Համակարգային-միջավայրային մոտեցումը սոցիալ-մանկավարժական խորհրդատվության մեջ:</i> "Հումանիստական" մոդելի առանձնահատկությունները: "Էքզիստենցիալ" մոդելի առանձնահատկությունները:</p> <p><i>Սոցիալ-մանկավարժական խորհրդատվությունը բուհում:</i> Ուսանողի սոցիալական ադապտացիայի էությունը: Ուսանողական հարմարման /ադապտացիա/ պարբերացումն ըստ սոցիալ-մանկավարժական խորհրդատվության: Սոցիալ-մանկավարժական խորհրդատվության դերը դասախոս - ուսանող փոխհարաբերություններում:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր՝ Мудрик, Социальная педагогика, М. 2003г. 2. Ю. В. Василкова, Методика и опыт работы социального педагога, 2001г. 3. И. А. Липский, Социальная педагогика, М. 2004г. 4. М. А. Галагузова, Социальная педагогика, М. 2006г. 5. www.google.ru</p> <p>Լրացուցիչ՝ 1. Мардахаев Л.В. Основы социально-педагогической технологии. Рязань, 1999 չ 2. Данюшенков В.С. Практические работы учащихся с позиции педтехнологии.// Педагогика N3 1993г. стр.29-33. 3. Джуринский А.Н. Новые технологии в системе образования Франции//Советская педагогика N4, 1991г. с.132-136. 4. Занков Л.В. Избранные педагогические труды М., 1990г. 5. Кларин М.В. Развитие педагогической технологии</p>

	<p>и проблемы теории обучения//Советская педагогика №4, 1984г. с.117-122.</p> <p>6. Селевко П.К. Современные преподавательные технологии: Учебное пособие. - М.: Народное образование, 1998.</p> <p>7. Фрадкин Ф.А. Гаврилин А.В. Технология формирования личности в рефлексологической педагогике// История пед. технологии. М., 1993г. стр.23-25.</p> <p>8. Фридман Л.Н. Наглядность и моделирование в обучении М.,1984г.</p> <p>9. Шамова Т.И. Активизация учения школьников М., 1982г.</p>
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/Բ – 207 Սոցիալ-մանկավարժական աջակցություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42	Դասախոսություն	16
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	26
	Ինքնուրույն	48		
Մտուզման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգարք</u>			
Դասընթացի նպատակը	<i>Նպատակն է ձևավորել սոցիալ-մանկավարժական աջակցություն ցուցաբերելու կարողունակություն:</i>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<i>Կիմանա.</i>			
	<ul style="list-style-type: none"> Սոցիալ-մանկավարժական աջակցության ձևերը, փուլերը: 			
	<i>Կկարողանա.</i>			
<ul style="list-style-type: none"> Մասնագիտացված, ուղղորդված աջակցություն ցուցաբերել: 				
<i>Կտիրապետի.</i>				
<ul style="list-style-type: none"> Սոցիալ-մանկավարժական աջակցության 				

	մեթոդներին:
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Սոցիալ-մանկավարժական աջակցության էությունը, կառուցվածքային բաղադրիչները:</p> <p>Թեմա 2. Սոցիալ-մանկավարժական աջակցության ձևերը, դասակարգումը:</p> <p>Թեմա 3. Սոցիալ-մանկավարժական աջակցության փուլերը:</p> <p>Թեմա 4. Սոցիալ-մանկավարժական աջակցության մեթոդները:</p> <p>Թեմա 5. Բ.Բ. Ֆիշմանի սոցիալ-մանկավարժական աջակցությանը ներկայացվող չափանիշները:</p> <p>Թեմա 6. Կյանքի դժվար իրավիճակում հայտնված երեխաներին սոցիալ-մանկավարժական աջակցություն:</p> <p>Թեմա 7. Որք երեխաներին սոցիալ-մանկավարժական աջակցություն:</p> <p>Թեմա 8. Ապահարմարվող երեխաներին սոցիալ-մանկավարժական աջակցություն:</p>
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
Գրականություն	<p>1. Арсентьева О. Ю. Сущность и особенности социально-педагогической поддержки семьи //Казанский педагогический журнал. – 2011. – №. 3. – С. 129-135.</p>

	<p>2. Бурыкина Н. М. Социально-педагогическая поддержка учащихся с особыми проблемами в общеобразовательной школе : дис. – Кострома : [Костром. гос. ун-т им. НА Некрасова], 2004.</p> <p>3. Дронова Е. Н. Социально-педагогическая поддержка подростков в деятельности социального педагога общеобразовательной школы : дис. – Барнаул : [Барнаул. гос. пед. ун-т], 2004.</p> <p>4. Егорова Ю. Н. Педагогическая поддержка профессионального самоопределения будущего социального педагога //Вестник Балтийского федерального университета им. И. Канта. Серия: Филология, педагогика, психология. – 2008. – №. 11. – С. 59-66.</p> <p>5. Испулова С. Н. Субъекты социально-педагогической поддержки семьи, воспитывающей ребенка-инвалида //Печатается по решению редакционно-издательского совета Государственного гуманитарно-технологического университета Редакционный совет. – 2016. – С. 177.</p> <p>6. Мардахаев Л. В. Социально-педагогическое сопровождение и поддержка человека в жизненной ситуации //Педагогическое образование и наука. – 2010. – Т. 6. – С. 4</p> <p>7. Смирнова Е. М. Различные подходы к понятию социально-педагогической поддержки //Russian Journal of Education and Psychology. – 2010. – №. 1. – С. 76-78.</p> <p>8. Соколова Н. А. Социально-педагогическая поддержка самореализации старшеклассников в учреждениях дополнительного образования: 13.00. 01–«Общая педагогика, история педагогики и образования»: дис. д-ра пед. наук.-Челябинск, 2007.-374 с. – 2014.</p>
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ – 208 Սոցիալ-մանկավարժական թրեյնինգ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42	Դասախոսություն	12

		Սեմինար	
		Լաբորատոր աշխատանք	
		Գործնական աշխատանք	30
	Ինքնուրույն	48	
	Ընդամենը	90	
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <i>ստուգարք</i>		
Դասընթացի նպատակը	ձևավորել թրեյնինգ կազմակերպելու և վարելու գործնական կարողություններ՝ կարևորելով թրեյնինգի արդյունարարությունը		
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p><i>Կիմանա.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Թրեյնինգի տեսակներ, թրեյնինգ անցկացնելու ձևեր: <p><i>Կկարողանա.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ընտրել թրեյնինգի նպատակային թեմա, • Կազմակերպել և իրականացնել թրեյնինգ: <p><i>Կտիրապետի.</i></p> <p>թրեյնինգ կազմակերպելու և վարելու արվեստին</p>		
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Սոցիալ-մանկավարժական թրեյնինգի էությունը:</p> <p>Թեմա 2. Սոցիալ-մանկավարժական թրեյնինգի տեսակները:</p> <p>Թեմա 3. Թրեյնինգի կազմակերպման պահանջները, ընթացակարգը:</p> <p>Թեմա 4. Թրեյնինգի ձևեր և մեթոդներ:</p> <p>Թեմա 5. Սոցիալ-մանկավարժական թրեյնինգը որպես անձի սոցիալական կարողությունների և հմտությունների ձևավորման ուղի:</p> <p>Թեմա 6. Թրեյնինգը որպես միջանձնային և մասնագիտական հաղորդակցման կոմպետենցիաների զարգացման ինտերակտիվ ուսուցման ձև:</p>		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների 		

	<p>կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
Գրականություն	<ol style="list-style-type: none"> 1. Архипова А. А. Социально-педагогическое сопровождение детей, оставшихся без попечения родителей, в процессе социализации. – 2005. 2. Емельянов Ю. Н., Жуков Ю. М. Социально-психологический тренинг: проблемы и перспективы //Вопросы психологии. – 1983. – №. 4. – С. 139-140. 3. Оганесян Н. Т. Технологии активного социально-педагогического взаимодействия (тренинги, игры, дискуссии) в обеспечении психологической безопасности образовательного процесса. – 2013. 4. Прутченков А. С. Социально-психологический тренинг межличностного общения. – 1991. 5. Салманова Д. А. Социально-педагогический тренинг как средство формирования педагогической культуры //Омский научный вестник. – 2007. – №. 6 (62). – С. 179-181. 6. Щуркова Н. Е. Профессиональный тренинг в системе педагогического образования //Сибирский педагогический журнал. – 2007. – №. 1. – С. 124-134.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/Բ – 218 Շեղվող վարքի շտկման մանկավարժություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42	Դասախոսություն	18

		Մեմինար	
		Լաբորատոր աշխատանք	
		Գործնական աշխատանք	24
	Ինքնուրույն	48	
	Ընդամենը	90	
Մտուցման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <i>ստուգաք</i>		
Դասընթացի նպատակը	<p>1. Ուսանողներին զինել դժվար դաստիարակվող երեխաների դաստիարակության առանձնահատկությունների, ախտորոշման, և օգնություն ցուցաբերելու մանկավարժական գիտելիքներով:</p> <p>2. Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական, մեթոդական և ախտորոշիչ - շտկողական գիտելիքները:</p> <p>3. Ուսանողներին գաղափար տալ անձնավորության զարգացման օրինաչափությունների և սահմանափակ կարողություններով երեխաների մասին:</p> <p>4. Սահմանափակ կարողություններով երեխաների հետ տարվող աշխատանքների մասին ձեռք բերած գիտելիքները և ունակությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ:</p> <p>5. Ուսանողներին նախապատրաստել սահմանափակ կարողություններով դժվար դաստիարակելիության խնդրի հետագա ուսումնասիրություններին:</p>		
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p><i>Իմանա.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Շտկող մանկավարժության առարկան, խնդիրները, շտկման սկզբունքները, մեթոդները, • ընդհանուր տեսական, մեթոդական և ախտորոշիչ - շտկողական մեթոդիկաները, • դաստիարակության նորմ հասկացության էությունը • հուզական լարվածության իջեցման տեսական հիմքերը • անոմալ վարքի առաջացման պատճառները և հետևանքները: <p><i>Հմտություն</i></p> <p><i>Տիրապետի.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ընկճախտով տառապող, հուզական լարվածություն ունեցող, դեպրիվացիայի ենթարկված երեխաների հետ աշխատելու մեթոդիկաներին, • ձգնաժամային փուլում գտնվող երեխայի հետ աշխատելու մեթոդներին, ուղղություններին: <p><i>Կարողունակություն</i></p>		

	<p><i>Կարողանա.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ասոցիալ վարք, անազնվություն, կոպտություն, ծխելու հակում, վատ սովորություններ դրսևորող երեխաների հետ տարվող աշխատանքների մասին ձեռք բերած գիտելիքները և ունակությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ • կանխարգելիչ աշխատանքներ տանել հաբեցողության, թմրանյութերի դեմ, աֆեկտիվ երեխաների հետ: • Իրականացնել շտկողական խորհրդատվություն ծնողների, մանակավարժների և այլ մեծահասակների հետ, • Իրականացնել անհատական և խմբային շտկողական խորհրդատվություն, աշխատանք ըստ պահանջի:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Շտկող մանակավարժության առարկան և խնդիրները Թեմա 2. Մանակավարժական շտկման խդիրները Թեմա 3. Հուզական լարվածության իջեցում Թեմա 4. Շեղված վարքի շտկում Թեմա 5. Սոցիալ-բարձիթողի երեխաները Թեմա 6. Օգնություն ուսման մեջ հետ մնացող աշակերտներին Թեմա 7. Ուսուցիչը և աշակերտի ընտանիքը</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր- 1.1.. И.П.Подласый Курс лекций по коррекционной педагогике, М, Владос ,2006 2. Ч.Вернар,П. Керинг Психопатология, Москва,2003, 3. К.Гилленбранд Коррекционная педагогика, Москва, Академия,2005 Լրացուցիչ-</p>

	1. Грейс Крайг, Психология развития, 7-ое издание, Питер, 2. 2. Ги Ле Франсуа, Психология для учителя ,«Выдающееся пособие по психологической педагогике, Санкт-Петербург , «Праим - Еврознак.2003

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ – 218 Շեղվող վարքի շտկման մանկավարժություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	26
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	30
	Ինքնուրույն	64		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	<i>Քննություն</i> , ընթացիկ քննություն, ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	<p>1. Ուսանողներին զինել դժվար դաստիարակվող երեխաների դաստիարակության առանձնահատկությունների, ախտորոշման, և օգնություն ցուցաբերելու մանկավարժական գիտելիքներով:</p> <p>2.Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական, մեթոդական և ախտորոշիչ - շտկողական գիտելիքները:</p> <p>3. Ուսանողներին գաղափար տալ անձնավորության զարգացման օրինաչափությունների և շեղվող վարքի մասին:</p> <p>4. Դժվար դաստիարակվող երեխաների հետ տարվող աշխատանքների մասին ձեռք բերած գիտելիքները և ունակությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ:</p> <p>5. Ուսանողներին նախապատրաստել դժվար դաստիարակելիության խնդրի հետագա ուսումնասիրություններին:</p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p><i>Իմանա.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • դժվար դաստիարակվող երեխաների դաստիարակության առանձնահատկությունների, ախտորոշման, և օգնություն ցուցաբերելու մանկավարժական ուղիները, • ընդհանուր տեսական, մեթոդական և ախտորոշիչ - շտկողական մեթոդիկաները, • անձնավորության զարգացման օրինաչափությունները և շեղվող վարքով երեխաներին, • շեղվող վարքի մանկավարժություն առարկայի օբյեկտի, խնդիրների, սկզբունքի, նպատակի բացահայտումը, • շեղվող վարքի մանկավարժություն առարկայի հասկացությունները <p><i>Հմտություն</i></p>			

	<p><i>Տիրապետի.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • դժվար» դաստիարակվող երեխաների առաջացման պատճառների, տեսակների, հետևանքների մասին անհրաժեշտ գիտելիքներին: • շնորհալի և «դժվար» դաստիարակվող երեխաներին բացահայտող ախտորոշիչ մեթոդիկաներին: • անհրաժեշտ հոգեբանամանկավարժական հիմունքներին՝ «դժվար» դաստիարակվող երեխաների շտկողական աշխատանքներին: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <p><i>Կարողանա.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Դժվար դաստիարակվող երեխաների հետ տարվող աշխատանքների մասին ձեռք բերած գիտելիքները և ունակությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ • Ախտորոշել դժվար երեխաներին և իրականացնել մանկավարժական օգնություն • Իրականացնել շտկողական խորհրդատվություն ծնողների, մանկավարժների և այլ մեծահասակների հետ, • Իրականացնել անհատական և խմբային շտկողական խորհրդատվություն, աշխատանք ըստ պահանջի:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1 - Դժվար դաստիարակելիությունը և նրա դասակարգումը, Թեմա 2– Երեխաների և դեռահասների շեղված վարքագիծ: Թեմա 3– Մանկական անհարմարվողականության տիպաբանությունը, ընդհանուր տարբերակումը և նրա ախտորոշումը: Թեմա 4– Ուսման մեջ հետ մնացող աշակերտներ: Թեմա 5– Շնորհալի երեխաները և նրանց դաստիարակության, ուսուցման խնդիրները: Թեմա 6 – Ընտանիքը և երեխաների հակասոցիալիզացիան ու հակահարմարվողականությունը: Թեմա 7- Դժվար երեխաների հետ մանկավարժական աշխատանքի պայմանները դպրոցում: Թեմա 8- Երեխայի և նրա մանկության սոցիալ - հոգեբանական պաշտպանվածություն:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների

	<p>կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,</p> <ul style="list-style-type: none"> ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
Գրականություն	<p>Պարտադիր- 1. И.П.Подласый Курс лекций по коррекционной педагогике, М, Владос ,2006</p> <p>2. Ч.Вернар,П. Керинг Психопатология, Москва,2003,</p> <p>3. К.Гилленбранд Коррекционная педагогика, Москва, Академия,2005</p> <p>Լրացուցիչ-</p> <p>3. Грейс Крайг, Психология развития, 7-ое издание, Питер,</p> <p>4. 2. Ги Ле Франсуа, Психология для учителя ,«Выдающееся пособие по психологической педагогике, Санкт-Петербург , «Праим - Еврознак.2003</p>

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՇ/բ – 150 Ներառական կրթության կազմակերպում			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	24
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	32
	Ինքնուրույն	64		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	<u>Քննություն.</u> ընթացիկ քննություն, ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողների համար բացահայտել ներառական կրթության էությունը, գաղափարախոսությունը, քաղաքականությունը, մեթոդաբանությունը և բովանդակությունը:			
Դասընթացի	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ			

<p>Վերջնարդյունքները</p>	<p>Վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p><i>Գիտի.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ներառական կրթության գաղափարախոսությունը, քաղաքականությունը, հայեցակարգը, բովանդակությունը, միջազգային փորձը և սկզբունքները, • ներառական կրթության որակի ապահովման ուղիները, միջոցները, ներառական ուսուցման կազմակերպման մեթոդիկաներն ու տեխնոլոգիաները • ներառական կրթության իրավական, օրենսդրական, մանկավարժական հիմունքները <p><i>Հմտություն</i></p> <p><i>Տիրապետում է.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ներառական ուսուցման մեթոդիկաներին և տեխնոլոգիաներին, մանկավարժական աջակցության ձևերին, ներառական ուսուցում իրականացնող դպրոցների, ընտանիքների համագործակցության ձևերին, աշակերտների կրթական կարիքների, նրանց գիտելիքների, հմտությունների գնահատման գործիքակազմին, <p><i>Կարողություն</i></p> <p><i>Կարողանում է</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • պլանավորել, կազմակերպել և իրականացնել մանկավարժական գործընթացը • օգտվել հանրակրթության չափորոշիչներից, կազմել ներառական գործընթացի կազմակերպման փաստաթղթեր • դրսևորել մանկավարժական վարպետություն
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ներառական կրթության գաղափարախոսությունը և բովանդակությունը: Ներառական կրթության օրենսդրական հիմքերը: Միջազգային և տեղական օրենսդրություն: • Ներառական կրթությունը և կրթական հատուկ կարիքները: • Մտավոր, տեսողության, լսողության, խոսքի, հենաշարժողական համակարգի և վարքի և հուզականային ոլորտի խանգարումներով երեխաների հոգեֆիզիկական զարգացման առաձևահատկությունները, կրթության, դաստիարակության օրինաչաչությունները և մեթոդները: • Ներառական կրթության կազմակերպումը ընդհանուր կրթական հաստատություններում: • Մասնագիտական զարգացման նշանակությունը:

	<ul style="list-style-type: none"> • Մանկավարժահոգեբանական աջակցության ծառայության կազմակերպումը: • ԿԱՊԿՈւ սովորողների կարիքների դիտարկումը, բացահայտումը և գնահատումը: • ՄԱԾԱՊ հասկացությունը, էությունը և մշակումը: Աջակցող թիմի անդամների գործառույթները: • Անհատական ուսուցման պլան
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
Գրականություն	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Ներառական կրթությունը Հայաստանում /հոդվածների ժողովածու/Է -Եր., 2003: 2.Ներառման ուղեցույց՝ ապահովելու մատչելի կրթություն բոլորի համար:-Եր., 2007: 3.Հատուկ կրթությունը Հայաստանում երեկ, այսօր, վաղը:-Եր., 2004: 4.ՄԱԿ-ի ՄԱՆԿԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ, ՀԱՅԱՍՏԱՆ.,

«Դռները բացել բոլորի համար», Ներառական կրթության ծրագրերի գնահատում Հայաստանում:-Եր., 2002:

5.Եթե երեխան ունի կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք: Ծնողների և մանկավարժների համար: Հ. Ղազարյան, Հուլիսի Կամուրջ ՀԿ., 2004:

6. Аксенова Л. И.. Социальная педагогика в специальном образовании. –М., “АКАДЕМИЯ”, 2001.

7.Василькова Ю. В., Лекции по социальной педагогике, -М., 2006.

8.Василькова Ю.В., Методика и опыт работы социального педагога. –М., Академия, 2002.

9.Галагузова М.А.. Социальная педагогика. Курс лекций. - М., 1999.

10.Социальная педагогика, под ред. Галагузовой, -М., 2001.

11.Социальная педагогика, под ред. В. А. Никитина, -М., 2005.

12.Социальная работа, под ред. Л. А. Арутюнян, -Եր., 1995.

13.Социальная педагогика. Под редакцией В.А.Никитина. – М., ВЛАДОС, 2002.

14.Мардахаев Л. В., Социальная педагогика, -М., 2005.

15.Мардахаев Л.В., Социальная педагогика., -М., Гардарики, 2003.

Լրացուցիչ-

- Հատուկ կրթությունը Հայաստանում երեկ, այսօր, վաղը Եր., 2004

- Եթե երեխան ունի կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք: Ծնողների և մանկավարժների համար: Հ. Ղազարյան , -Հուլիսի Կամուրջ ՀԿ., 2004:

- Аксенова Л. И.. Социальная педагогика в специальном образовании. М.АКАДЕМИЯ”, 2001.

	<ul style="list-style-type: none"> • Organisation for Economic Co-operation and Development http://www.ilo.org • World Bank http://worldbank.org/
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ-179 Հատուկ մանկավարժություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	70	Դասախոսություն	34
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	36
	Ինքնուրույն	80		
	Ընդամենը	150		
Ստուգման ձևը	<u>Քննություն</u> , ընթացիկ քննություն, ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Հատուկ մանկավարժության մշակած մեթոդներով և հնարներով զարգացման խանգարում ունեցող անձին հնարավորինս ինքնուրույնության և անկախության հասցնելն է, մարդու զարգացման գործընթացի խանգարումների մանկավարժական միջոցներով փոխհատուցումը, վերականգնումը, սոցիալական վարքի համապատասխան ձևերի ձեռքբերումը: Անձի սոցիալականացումը և ինքնադրսևորումն է:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p><i>Գիտի.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • զարգացման խանգարումներ ունեցող երեխաներին վերաբերվող սոցիալ մանկավարժական օգնության կազակերպման և իրականացման բովանդակությունը և գործընթացի առանձնահատկությունները. <p><i>Հմտություն</i></p> <p><i>Տիրապետում է.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • հատուկ մանկավարժության ոլորտի տեսությանն ու գործնական հմտություններին: <p><i>Կարողություն</i></p> <p><i>Կարողանում է</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • օժանդակել զարգացման խանգարումներ ունեցող 			

	<p>երեխաներին, որակյալ կրթություն ստանալու համար ստեղծել մանկավարժական պայմաններ և ցուցաբերել հոգեբանամանկավարժական օգնություն</p>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Հատուկ մանկանարժության տեսական և մեթոդաբանական հիմքերը, օբյեկտը, առարկան, խնդիրները և նպատակը: Հատուկ մանկավարժության գիտական հիմնավորումները և կապը այլ գիտությունների հետ: Հոգեֆիզիկական խանգարումների առաջացման պատճառները, արտահայտման բնույթը, ձևը, մեխանիզմները: • Հատուկ մանկավարժության ձևավորման և զարգացման պատմությունը: • Հատուկ կրթության համակարգի բարեփոխումները: Հոգեֆիզիկական զարգացման/ խանգարում (հաշմանդամություն) ունեցող անձանց նկատմամբ հասարակության վերաբերմունքը: Գնահատում: • Մտավոր զարգացման խանգարումներ ունեցող երեխաների կրթադաստիարակչական գործընթացի բովանդակությունն ու առանձնահատկությունները: • Չարգացման թույլ արտահայտված /ՀՉՀ/ խանգարումներով երեխաների հոգեկան զարգացման առանձնահատկությունները, ուսուցման և դաստիարակության հիմնահարցերը: • Լսողության խանգարումներ ունեցող անձանց կրթության հիմնախնդիրները, նրանց լուծման տեսությունը և պրակտիկան: • Տեսողության խանգարումներ ունեցող անձանց կրթության կազմակերպման հիմունքներ: • Հենաշարժողական համակարգի խանգարումներ ունեցող երեխաների հետ իրականացվող կրթադաստիարակչական աշխատանքների ուղղությունները: • Խոսքի և հաղորդակցման խանգարումներ. լոգոպեդական միջամտության առանձնահատկությունները: • Վարքի և հուզական խանգարումներով երեխաներ: Հոգեկան զարգացման առանձնահատկությունները, կրթության և դաստիարակության հիմնահարցերը: Աուտիզմ ունեցող երեխաներին ցուցաբերվող մանկավարժական օժնությունը, կրթության հիմնախնդիրները:

	<ul style="list-style-type: none"> • Չարգացման բարդ խանգարումներ ունեցող երեխաների հետ իրականացվող կրթական գործընթացի առանձնահատկությունները: • Չարգացման բարդ խանգարումներ ունեցող երեխաների հետ իրականացվող ԿԱՊԿՈւ երեխաներ ունեցող ընտանիքների առանձնահատկությունները և ցուցաբերվող աջակցությունը:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
Գրականություն	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Հատուկ մանկավարժություն, -Ռ.Ն. Ազարյանի, Ա.Վ. Ավագյանի խմբ. Երևան 2016թ. 2. Специальная педагогика – Н.М. Назарова, Москва”, 2004г. 3. Основы коррекционной педагогики – А.Д. Гоннев, Н.И. Лифинцева, Н.В. Ялпаева, Москва 2002г. 4. И.П. Подласый – Курс лекции по коррекционной педагогике, Москва 2002г. 5. Դեֆեկտոլոգիայի հիմունքներ – Մինասյան Ա.Մ. Երևան, 1980թ. 6. Հատուկ մանկավարժության բառարան – Ռ.Ն. Ազարյան, Երևան 2001թ. <p>Լրացուցիչ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Հատուկ մանկավարժություն և հոգեբանություն - «Գիտամեթոդական հոդվածների ժողովածու»,

	<p>Երևան 2003թ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Ինչպես պահպանել և լավացնել երեխայի տեսողությունը – Ռ. Ն. Ազարյան, Ջ.Վ. Սարգսյան, Երևան, 1994թ. 3. Детский церебральный паралич - Л.М. Шипицына, И.И. Мамайчук, Москва 2001г. 4. Н. В. Выготский – Основы дефектологии. Москва , 2005 5. Միջբուհական գիտամեթոդական հոդվածների ժողովածու – Հատուկ մանկավարժություն և հոգեբանություն թիվ 8, Երևան 2009 6. Ներառական կրթությունը Հայաստանում (հոդվածների ժողովածու) Երևան 2003 7. Հաշմանդամություն ունեցող երեխաների և երիտասարդների ներառում – (մեթոդաբանական ձեռնարկ), Երևան 2010:
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/Բ – 209 Սոցիալ-մանկավարժական վիկտիմոլոգիա			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	12
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	16
	Ինքնուրույն	32		
Ընդամենը	60			
Մտուցման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <i>ստուգարք</i>			
Դասընթացի նպատակը	Նպատակն է պատկերացում ձևավորել «գոհ» դառնալու ներքին և արտաքին գործոնների մասին, զինել «գոհի» հետ աշխատելու սոցիալ-մանկավարժական աշխատանքային գործիքակազմով:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p><i>Կիմանա.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • «Զոհի» վարքի առանձնահատկությունները, 			

	<ul style="list-style-type: none"> • «Ձոհի» վարքագիծ ցուցաբերող անձի խաղի մասին: <i>Կկարողանա.</i> • Աշխատանք իրականացնել «զոհի» վարքագիծ ունեցող անձի հետ: <i>Կտիրապետի.</i> • «զոհի» վարքագիծ ունեցող անձի հետ սոցիալ-մանկավարժական աշխատանքի գործիքակազմին:
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Սոցիալ- մանկավարժական վիկտիմոլոգիայի էությունը:</p> <p>Թեմա 2. Վիկտիմոլոգիայի սահմանումը, տեսակները:</p> <p>Թեմա 3. Վիկտիմության ռիսկի մեծացման տարիքային փուլերը:</p> <p>Թեմա 4. «Ձոհի» վարքի առանձնահատկությունները:</p> <p>Թեմա 5. «Ձոհի» վարքագիծ ցուցաբերող անձի խաղը:</p> <p>Թեմա 6. Սոցիալ- մանկավարժական աշխատանքներ «զոհի» վարքագիծ ունեցող անձի հետ:</p>
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
Գրականություն	<p>1. Арстанбеков М.С. Основные понятия и направления современной виктимологии // Известия ВУЗов Кыргызстана.</p>

2015. N12. С.7-9.

2. Бовть О.Б. Направления виктимологической подготовки специалистов социально-психолого-педагогического профиля // Психология социализации личности в современных условиях сборник статей научно-практической конференции. – Симферополь, 2015. С.44-51.
3. Боленкова Е.Ф. Особенности телефонного консультирования жертв домашнего насилия // Личность в экстремальных условиях и кризисных ситуациях жизнедеятельности. 2012. N2. С.17-22.
4. Бочков А.А. Виктимологическая культура: теория и практика // Право. Экономика. Психология. 2016. N2. С.3-9.
5. Бочков А.А., Стаценко В.Г. Опыт проведения сравнительного виктимологического мониторинга на региональном уровне // Право.by. 2015. N2. С.83-88.
6. Бумаженко Н.И. Виктимология: учебно-методическое пособие. Витебск: УО «ВГУ им. П.М. Машерова», 2010.
7. Быстрова Ю.В. Виктимология жертв экономических преступлений, связанных с мошенническим завладением квартир граждан // Евразийский юридический журнал. 2016. N8. С.193-194.
8. Виктимологические проблемы экономической преступности: Учебно-методическое пособие. Специальность: 030501.65 – «Юриспруденция». Специализация: «Уголовно правовая». Квалификация (степень) выпускника: Специалист. М., 2015.
9. Журавлева Л.А., Лугинина Т.А. Социальная опасность в оценках молодежи: опыт виктимологического мониторинга // Диспут плюс. 2014. N4. С.25-31.
10. Налчаджян А.А. Этническая виктимология и психоистория этноцида. Ереван, 2011.
11. Невский Н.Н. Виктимизация индивидуального предпринимателя // Вестник Владимирского юридического института. 2011. N1. С.160-162.

անվանումը				
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	70	Դասախոսություն	32
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	38
	Ինքնուրույն	80		
Ընդամենը	150			
Ստուգման ձևը	Քննություն , ընթացիկ քննություն, ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողներին հաղորդել գիտելիքներ ճանաչողական-վերափոխական շրջափուլի, տարբեր բնագավառներում տարվող սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաների մասին:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք</p> <p>Գիտի.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ընդհանուր տիպի կիրառական տեխնոլոգիաները; • մասնավոր տիպի կիրառական տեխնոլոգիաները; • տիպային տեխնոլոգիաները: <p>Հմտություն</p> <p>Տիրապետում է.</p> <ul style="list-style-type: none"> • սոցիալ-մանկավարժական խնդիրները տեխնոլոգիական ցիկլի միջոցով լուծելուն, • սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաների տիպաբանությանը: <p>Կարողություն</p> <p>Կարողանում է.</p> <ul style="list-style-type: none"> • կիրառել տեխնոլոգիաներ օպտիմալ և ժամանակի պահանջներին համահունչ սոցիալ-մանկավարժական գործընթաց կազմակերպելիս, • կազմել գծապատկերներ, մոդելներ, սխեմաներ, որոնք կօգնեն տեխնոլոգիական մոտեցմամբ լուծել սոց.մանկավարժական խնդիրներ: 			
Դասընթացի բովանդակությունը	<p><i>Սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիա</i></p> <p><i>հասկացությունը և էությունը: Սոցիալ-մանկավարժական</i></p>			

տեխնոլոգիայի էությունը: "Տեխնոլոգիա", "սոցիալական տեխնոլոգիա", "մանկավարժական տեխնոլոգիա" հասկացությունները:

Սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաները:

Սոցիալ-մանկավարժական ախտորոշման, օբյեկտի գնահատման և չափման տեխնոլոգիաները: Սոցիալ-մանկավարժական կանխատեսման տեխնոլոգիան: Սոցիալ-մանկավարժական օբյեկտի մոդելավորման տեխնոլոգիան: Սոցիալ-մանկավարժական նախագծման և ծրագրման տեխնոլոգիաները: Սոցիալ-մանկավարժական պլանավորման, պլանի իրականացման տեխնոլոգիաները: Սոցիալ-մանկավարժական հետադարձ կապի տեխնոլոգիան և տեղեկատվության ապահովումը: Սոցիալ-մանկավարժական գործունեության տեխնոլոգիական ներուժը:

Սոցիալական մանկավարժի գործնական աշխատանքի տեխնոլոգիաների և մեթոդների փոխկապակցությունը: "Տեխնոլոգիա" և "մեթոդ" հասկացությունները: Մեթոդի սուբյեկտային մակարդակ: Մեթոդի գործառույթային մակարդակ: Մեթոդի առարկայական մակարդակ: "Մեթոդիկա", "միջոց", "հնար", "տեխնիկա" հասկացությունները:

Սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաների դասակարգում:

Սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաների դասակարգման հիմքերը: Մասնավոր տիպի սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաներ: Ընդհանուր տիպի սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաներ: Ախտորոշիչ սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաներ: Ախտորոշիչ-կանխորոշիչ սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաներ: Սոցիալ-մանկավարժական գործունեության օպտիմալ տեխնոլոգիա: Փորձագիտական-գնահատող սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաներ:

Սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիայի կառուցվածքը և բովանդակությունը:

Ընդհանուր սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիայի կառուցվածքը: Մասնավոր սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիայի կառուցվածքը: Ախտորոշիչ-կանխորոշիչ տեխնոլոգիայի կառուցվածքը: Օպտիմալ սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիայի ընտրությունը և գործունեության

կառուցվածքը: Նպատակային սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիայի նախապատրաստման և իրականացման կառուցվածքը: Փորձագիտական-գնահատող սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիայի կառուցվածքը: Տիպային գործառույթային սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիայի կառուցվածքը:

Սոցիալական մանկավարժի գործունեության առանձնահատկությունները սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիայի ընտրության և իրականացման գործում: Սոցիալական մանկավարժի գործունեության առանձնահատկությունները նպատակային տեխնոլոգիայի ընտրության փուլում: Սոցիալական մանկավարժի գործունեության առանձնահատկությունները նպատակային սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիայի իրականացման գործում:

Սոցիալական մանկավարժի աշխատանքի տեխնոլոգիաները կրթական հաստատություններում: Սոցիալ-մանկավարժական աշխատանքի կազմակերպումը դպրոցում: Դպրոցի սոցիալական աշխատանքը: Սոցիալական աշխատող: Սոցիալ-մանկավարժական աշխատանք: Դպրոցի հոգեբան: Դպրոցի սոցիալական մանկավարժ:

Սոցիալական մանկավարժի պրոֆեսիոնալ (արհեստավարժ) կարգավիճակը դպրոցում: Դպրոցի սոցիալական ծառայության հիմնական գործառույթները: Սոցիալական մանկավարժի աշխատանքի ուղղությունները դպրոցում: Սոցիալական մանկավարժի ծառայությունները դպրոցում:

Սոցիալական մանկավարժի աշխատանքային սեղանը: Աշխատանքային սեղանի կառույցը՝ կախված սոցիալական մանկավարժի գործառույթներից: Սոցիալական մանկավարժի արտաքին կապերի կազմակերպումը: Սոցիալ-նախագծային մեթոդներ: Աշխատանքային սեղանի գործիքներ:

Ռիսկի խմբի երեխաների հետ տարվող աշխատանքի սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաներ: Ռիսկի գործոններ: "Ռիսկի խմբի" երեխաներ: Կազմակերպչական սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաներ: Ռիսկի խմբի

երեխաների հետ տարվող անհատական և խմբային աշխատանքների սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաներ:

Ավագ դասարանցիների մասնագիտական կողմնորոշման սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաներ:

Մասնագիտական կողմնորոշման նպատակը: Մասնագիտական կողմնորոշման սոցիալ-մանկավարժական գործունեության մոդելը: Մասնագիտական կողմնորոշման գործունեության կառուցվածքային տարրերը:

Անբարենպաստ ընտանիքների հետ աշխատելու սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաներ: Անբարենպաստ ընտանիք: Անբարենպաստ ընտանիքի հետ տարվող աշխատանքների տեխնոլոգիաների պրոֆիլակտիկ (կանխարգելիչ) մակարդակը: Անբարենպաստ ընտանիքի հետ տարվող աշխատանքների տեխնոլոգիաների ախտորոշիչ մակարդակը: Անբարենպաստ ընտանիքի հետ տարվող աշխատանքների տեխնոլոգիաների վերականգնողական մակարդակը:

Սահմանափակ հնարավորություններով երեխաներին դաստիարակող ընտանիքների հետ տարվող սոցիալ-մանկավարժական աշխատանքների տեխնոլոգիաներ: Սահմանափակ հնարավորություններով երեխաներ: Ընտանիքի սոցիալ-դերային հարմարվողականություն: Անկախ կյանք: Այցելուի հետ փոխազդեցության մոդել: Հոգեբանասոցիալական մոդել: Հովանավորություն (պատրոնաժ): Հոգեթրեյնինգներ:

Դեռահասների թմրամոլության դեմ պայքարի սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաներ: Դեռահասության ճգնաժամ: Թմրամոլության կանխարգելման աշխատանքներ:

Թմրաբանական ծառայության աշխատանքի սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաներ: Համալիր վերականգնում: Թմրամոլների հետ տարվող սոցիալ-մանկավարժական աշխատանքների տեխնոլոգիաների կանխարգելիչ մակարդակ, ախտորոշիչ մակարդակ, բուժիչ մակարդակ, վերականգնողական մակարդակ:

Ուղղիչ աշխատանքային գաղութներում տարվող աշխատանքի սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաներ: Ուղղիչ հիմնարկություններում տարվող

	<p>աշխատանքի սոց.մանկավարժական տեխնոլոգիաներ: Ուղղիչ հիմնարկությունների աշխատակիցների համագործակցության տեխնոլոգիա; Ուղղիչ հիմնարկություններում անընդհատ կրթության տեխնոլոգիա: Ազդակային (ստիմուլ) սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաներ: Դաստիարակչական աշխատանքի տեխնոլոգիա: Շտկող սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիա:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Титова Г. Ю., Методика и технология работы социального педагога в общеобразовательном учреждении, Томск, 2009 2. Галагузов М.А. Мардахаев Л. В., Методика и технологии работы социального педагога, Москва, 2007 3. Никитина Н.И., Глухова М. Ф., Методика и технология работы социального педагога, Москва, 2007 4. Крившенко Л.П., Педагогика, М., 2006.

5. Селевко Г. К., Педагогические технологии на основе активизации, интенсификации и эффективного управления УВП, Москва, 2005
6. Слостенин В. А., Исаев И. Ф., Мищенко А. И., Шиянов Е. Н., Педагогика, М., 2004.
7. Смурин Ю. П., Туленков Н. В., Теория социальных технологий, Киев, 2004
8. Липский И. А., Социальная педагогика, Москва, 2004
9. Шакурова М.В., Методика и технология работы социального педагога, Москва, 2004
10. Шептенко П.А., Воронова Г. А., Методика и технология работы социального педагога, Москва, 2001

Цршгнлгфх`

3. Подласий И. П., Педагогика, М. 2003
4. Мардахаев Л.В. Основы социально-педагогической технологии. Рязань, 1999 г
5. Педагогические технологии в условиях многоуровневого образования, Рязань, 1994г.
6. Беспалько В.П. Слагаемые педагогической технологии. М., Педагогика, 1989г.
7. Боголюбов В.И. Педагогическая технология: эволюция понятия//Советская педагогика N9, 1991г.
8. Бордовский Г.А., Извозчиков В.А. Новые технологии обучения: вопросы терминологии// Педагогика N5 1993г стр.12-16.
9. Бухвалов В.А. Методики и технологии образования г. Рига, 1994г.
10. Джуринский А.Н. Новые технологии в системе образования Франции//Советская педагогика N4, 1991г. с.132-136.
11. Кларин М.В. Педагогическая технология в учебном процессе. Анализ зарубежного опыта. - М.: Народное образование, 1998.
12. Лазарев и др. Новые информационные технологии обучения и деятельностные подходы к проектированию//Народ. образование N10, 1991г.
13. Селевко П.К. Современные преподавательные

	<p>технологии: Учебное пособие. - М.: Народное образование, 1998.</p> <p>14. Фрадкин Ф.А. Гаврилин А.В. Технология формирования личности в рефлексологической педагогике// История пед. технологии. М., 1993г. стр.23-25.</p> <p>15. Щуркова Н.Е. Педагогическая технология как учебная дисциплина //Педагогика N2,1993г. стр.66-70</p>
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ – 169 Սոցիալ-մանկավարժական մոդելներ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	24
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	32
	Ինքնուրույն	64		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	<u>Քննություն</u> , ընթացիկ քննություն, ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողներին ծանոթացնել սոցիալ- մանկավարժական մոդելներին, դրանց նպատակային ընտրությանը և կիրառմանը:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>Գիտի.</p> <ul style="list-style-type: none"> • մոդելների տեսակներ, • մոդելների նպատակային կիրառման նշանակությունը: <p><i>Հմտություն</i></p> <p>Տիրապետում է.</p> <ul style="list-style-type: none"> • իրավիճակի վերլուծմանը և գնահատմանը, • մոդելի ընտրությանը և կիրառմանը <p><i>Կարողություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ընտրել իրավիճակին համապատասխան մոդել, • կառուցել նպատակային նշանակության մոդել: 			

<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p><i>Սոցիալ-մանկավարժական մոդելները:</i> «Մոդել» եզրը: Մոդելների նշանակությունը և գործառույթները: <i>Սոցիալ-մանկավարժական մոդելների ընտրությունն ու կիրառումը:</i> Մոդելներն ըստ օբյեկտի, ժամանակի, համակարգի կարգավիճակի: Մոդելի ընտրությունն ըստ նպատակային նշանակության: <i>Անձնակողմնորոշիչ մոդել:</i> Անձնակողմնորոշիչ մոդելի էությունը, կիրառման նպատակահարմարությունը: <i>Սոցիալ-կողմնորոշիչ մոդել:</i> Սոցիալ-կողմնորոշիչ մոդելի էությունը, կիրառման նպատակահարմարությունը: <i>«Կյանքի իմաստի» մոդել:</i> «Կյանքի իմաստի» մոդելի էությունը, կիրառման նպատակահարմարությունը: <i>«Կյանքի ուժի» մոդել:</i> «Կյանքի ուժի» մոդելի էությունը, կիրառման նպատակահարմարությունը: <i>Հումանիստական մոդել:</i> Հումանիստական մոդելի էությունը, կիրառման նպատակահարմարությունը: <i>Առողջապահական մոդել:</i> Առողջապահական մոցդելի էությունը, կիրառման նպատակահարմարությունը: <i>Դերային մոդել:</i> Դերային մոդելի էությունը, կիրառման նպատակահարմարությունը: <i>Ճանաչողական մոդել:</i> Ճանաչողական մոդելի էությունը, կիրառման նպատակահարմարությունը: <i>Դեռահասի սոցիալականացման մոդել:</i> Դեռահասի սոցիալականացման մոդելի էությունը, կիրառման նպատակահարմարությունը: <i>Բուհում ուսանողի հարմարվողականության մոդել:</i> Բուհում ուսանողի հարմարվողականության մոդելի էությունը, կիրառման նպատակահարմարությունը:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
Գրականություն	<p>Պարտադիր՝</p> <p>11. Бучкин А.В. Модель социально-педагогической адаптации студентов среднего профессионального образования// Современные проблемы науки и образования. – 2012. – № 6</p> <p>12. <u>Казин Э. М. Здоровьесберегающая деятельность в системе образования: теория и практика. 2009</u></p> <p>13. Payne, Malcolm Stuart (1991, 1997) <i>Modern Social Work theory</i>, 2nd edititon (Macmillan).</p> <p>14. Pincus, Allen and Anna Minahan (1973) <i>Social work practice: Model and Method</i> (Itasca, IL, Peacock)</p> <p>Լրացուցիչ՝</p> <p>1. 1. Ոսկանյան Ա., Սոցիալական աշխատանքի տեսություններ և մոդելներ, Եր.,2013:</p> <p>2. Богуславский, М. Корнетов, Г. Прогностическая модель подготовки социальных педагогов (принципы, коцепции) /М. Богуславский, Г. Корнетов.- psihopedagogie Sociala Chisinau. Stiinta, 1995. - 275с.</p> <p>3. www.google.ru</p>

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ – 167 Սոցիալ-մանկավարժական մեթոդներ
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ

Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	24
			Մեմինար	32
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	64		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	Քննություն , ընթացիկ քննություն, ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է սոցիալ-մանկավարժական մեթոդների տեսական ու գործնական հարցերի ուսումնասիրումը և կոչված է ապագա սոցիալական մանկավարժների մեջ ձևավորելու գործնական և գիտահետազոտական կարողություններ, մեթոդաբանական մշակույթ, ծանոթացնելու տեսական և էմպիրիկ մեթոդներին, սոցիալ-մանկավարժական մեթոդների գիտական հասկացություններին, իրականացման մեթոդիկային, լեզվաոճական կողմին առաջադրվող մեթոդաբանական պահանջներին, հետազոտության ընթացքում ստացված արդյունքների վերլուծությանը, ամփոփմանը, իմաստավորմանը, գիտական հետազոտության արդյունքների ձևակերպմանը, մեթոդական հանձնարարականների մշակմանը			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Գիտական ճանաչողության մեթոդների էությունը, բովանդակությունը, բնութագիրը և դասակարգումը: ✓ Սոցիալ-մանկավարժության մեթոդների դասակարգումը: ✓ Ճանաչողության ընդհանուր գիտական տրամաբանական մեթոդներ: ✓ Սոցիալ-մանկավարժության մեթոդների մեթոդաբանական հիմունքները: ✓ Սոցիալ-մանկավարժական մեթոդների մեթոդաբանության սահմանումը, խնդիրները, գործառույթները: ✓ Սոցիալ-մանկավարժական մեթոդների մեթոդաբանական սկզբունքները: ✓ Սոցիալ-մանկավարժության մեթոդների 			

	<p>բնութագիրը:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Սոցիալ-մանկավարժության մեթոդները՝ որպես սոցիալ-մանկավարժության բնագավառում ճանաչողական գործունեության յուրահատուկ ձև: ✓ Սոցիալ-մանկավարժության մեթոդներն ըստ բնույթի և բովանդակության: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Կիրառել սոցիալ-մանկավարժության և ճանաչողության ընդհանուր գիտական տրամաբանական մեթոդները: ✓ Սոցիալ-մանկավարժության մեթոդների մեթոդաբանական հիմունքները: ✓ Սահմանել սոցիալ-մանկավարժական մեթոդների մեթոդաբանության խնդիրները, գործառույթները: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Սոցիալ-մանկավարժական հետազոտությունների պլանավորման, կազմակերպման և ղեկավարման մեթոդներին: ✓ Ժամանակակից կրթադաստիարակչական աշխատանքի իրականացման, դրա արդյունքների գնահատման մեթոդներին: ✓ Համապատասխան համատեքստում ընկալել և մեկնաբանել նոր տեղեկատվությունը: ✓ Հասկանալ և օգտագործել զարգացման մեթոդները: ✓ Կիրառել սոցիալ մանկավարժական գործընթացի բնորոշ մեթոդները: ✓ Հասկանալ գիտական փորձարարական և դիտարկիչ միջոցների արդյունքները: ✓ Քննադատորեն գնահատեն և մեկնաբանեն պրակտիկայի նորագույն ձեռքբերումները: ✓ Տիրապետեն մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները: ✓ Տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Սոցիալ-մանկավարժության մեթոդների մեթոդաբանական հիմունքները: ▪ Սոցիալ-մանկավարժական մեթոդների մեթոդաբանության սահմանումը, խնդիրները, գործառույթները:

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Սոցիալ-մանկավարժական մեթոդների մեթոդաբանական սկզբունքները: ▪ Սոցիալ-մանկավարժության մեթոդները՝ որպես սոցիալ-մանկավարժության բնագավառում ճանաչողական գործունեության յուրահատուկ ձև: ▪ Սոցիալ-մանկավարժական /գիտական/ մեթոդները: Սոցիալ-մանկավարժության մեթոդներն ըստ բնույթի, բովանդակության և մեթոդների էությունը, տեսակները և գիտական հասկացությունները: ▪ Սոցիալ-մանկավարժության մեթոդների դասակարգումը: ▪ Ճանաչողության ընդհանուր սոցիալ-մանկավարժական /գիտական/ տրամաբանական մեթոդներ: ▪ Սոցիալական մանկավարժության գիտկան հետազոտության մեթոդներ. Դիտում /բոլոր տեսակներով/, մանկավարժական գիտափորձ, հարցում: ▪ Սոցիալական մանկավարժության գիտկան հետազոտության մեթոդներ. ▪ հարցազրույց, անկետավորում, մոդելավորում, առաջավոր մանկավարժական փորձի ընդհանրացում, մաթեմատիկական ուսումնասիրության մեթոդներ: ▪ Սոցիալական մանկավարժության դաստիարակության մեթոդներ: ▪ Սոցիալ-հոգեբանական օգնության մեթոդներ. ▪ հոգեբանական խորհրդատվություն, թրեյնինգ, գործնական խաղեր, աուտոթրեյնինգ
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների

	<p>կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Бабанский Ю. К. Проблемы повышения эффективности педагогических исследований: (Дидактический аспект). - М: Педагогика, 1982. 2.Борытко Н.М. Методология психолого-педагогических исследований / Н.М. Борытко, И.А. Соловцова, А.В. Моложавенко. - Волгоград, 2006. - 284 . 3.Загвязинский В. И. Методология и методика социально-педагогического исследования. -Тюмень, 1995. -98с. 4.Загвязинский В. И. Методология и методика психолого-педагогического исследования. -М.:Изд-во ИЦ Академия, 2010. -208с. 5.Кудаев М. Р. Методология и методика педагогических исследо-ваний. -М.: Изд-во АГУ. 2003. -150с. 6.Кушнер Ю.З. Методология и методы педагогического исследования (учебно-методическое пособие). -Могилев: МГУ им. А. А. Кулешова. 2001. -66с. 7.Краевский, В. В. Методология педагогического исследования: Пособие для педагога-исследователя / В. В. Краевский. - Самара, 1994. 8.Скаткин М.Н. Методология и методика педагогических исследований (В помощь начинающему исследователю). - М.:Педагогика, -1986.-152с. 9.Сластенин В.А. и др. Педагогика: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / В. А. Сластенин, И. Ф. Исаев, Е. Н. Шиянов; Под ред. В.А. Сластенина. - М.: Издательский центр "Академия", 2002. -576 с. <p>Էնթագորգի</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Введение в научное исследование по педагогике: Учеб. пособие по педагогике для студентов пед. ин-тов / Под ред.

В. И. Журав-лева. - М.Академия, 1988.

2.Георгиевский А.С. Методология и методика научно-исследовательской работы. - М.: Наука, 1982.

3.Гершунский Б. С. Философия образования.-М.Московский п-сихолого-социальный институт. 1998. - 432с.

4.Загвязинский В.И., Атаханов Р. Методология и методы психолого-педагогического исследования: Учебное пособие. - М.: Издательский центр "Академия", 2001.

5.Коджаспирова Т. М., Коджаспиров А. Ю. Педагогический словарь: Для студентов высш. и сред. пед. учеб. заведений / 2-е изд.,- .:Академия. 2005. -176с.

6.Краевский В.В. Общие основы педагогики: Учеб. для студентов высш. пед. учеб. заведений / В.В. Краевский. - М.: Издат. центр «Академия», 2003. - 256 с.

7.Методы системного педагогического исследования / Под ред. Н. В. Кузьминой. - Л., 1980.

8.Михеев, В. И. Моделирование и методы теории измерений в педагогике / В. И. Михеев. - М.:Наука, 1986.

9.Шевандрин Н.И. Социальная психология в образовании: Уче-бное пособие. 4.1. Концептуальные и прикладные основы со-циальной психологии. - М.: ВЛАДОС, 1995.

10.Рапацевич Е. С. Педагогика: большая современная энциклопедия.-Минск: ИООО "Современное слово". 2005. - 719с.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ – 220 Սոցիալական մանկավարժի աշխատանքը մասնագիտական կողմնորոշման համակարգում			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42	Դասախոսություն	22
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	20
	Ինքնուրույն	48		
Ընդամենը	90			

Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգարք</u>
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է մասնագիտական կողմնորոշման ուղղությամբ սոցիալական մանկավարժի աշխատանքի ուսումնասիրումն է և այդ աշխատանքի նշանակության ու անհրաժեշտության ընդգծումը:
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Իմանա ՀՀ Սահմանադրությունը և կրթության բնագավառի օրենքները, ժամանակակից կրթության հարացույցները: 2. Մարդու և հասարակության, մարդու և շրջակա միջավայրի հարաբերությունները կարգավորող վարվելաձևի էթիկական և իրավական նորմերը: 3. Իմանա սոցիալ-մանկավարժական գործունեության և նրա մարդասիրական բնույթի յուրահատկությունը: 4. Իմանա երեխաներին տարբեր հասկացությունների /կատեգորիաների/ հետ սոցիալ-մանկավարժական գործունեության ձևերի և մեթոդների, տեխնոլոգիաների, կիրառման կարողություններով, հմտություններով, հնարներով: 5. Ձևավորել ուսանողների մոտ սոցիալ-մանկավարժական հետազոտությունների գիտելիքներ, կարողություններ, հմտություններ: 6. Ունենա փաստեր համադրելու և սինթեզելու ունակություն: 7. Ունակ լինի քանակական տվյալներից որակական հետևություններ անելու և գիտելիքները ստեղծագործաբար կիրառելու: 8. Ունենա նոր գաղափարներ առաջ քաշելու և զարգացնելու կարողություն: 9. Ունակ լինի ինքնուրույն և թիմում աշխատելու, ինչպես նաև թիմային աշխատանքը կազմակերպելու և առաջնորդելու: 10. Ունակ լինի նախագծեր պլանավորելու և մշակելու: <p>Հմտություն</p> <ul style="list-style-type: none"> • Կարողանա համակողմանի և համակարգված գիտելիքներ մասնագիտական ոլորտում: • Կարողանա մասնագիտացման ոլորտի նորագույն տեսությունները և դրանց մեկնաբանությունները,

տիրապետի նորագույն մեթոդներին և տեխնիկական միջոցներին:

- Կարողանա լուծել սոցիալ-մանկավարժական և սոցիալ-հոգեբանական խնդիրներ:

- Կարողանա ձևակերպել և հետազոտել նոր խնդիրներ սոցիալական մանկավարժության և հարակից ոլորտներում:

Մասնանել մասնագիտական կողմնորոշիչ աշխատանքի տեսական ասպեկտը:

Խորանալ մասնագիտական կողմնորոշիչ աշխատանքի ձևավորման պատմության մեջ:

Կիրառել ավագ դասարանցիների մասնագիտական կողմնորոշման սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաները:

Բարձրացնել ավագ դասարանցիների մասնագիտական կողմնորոշիչ գործում սոցիալական մանկավարժի գործունեության նշանակությունը:

Կարողունակություն

- -Կազմակերպել իր աշխատանքային գործունեությունը՝ հենվելով կրթության և գիտության օրենքի հիմնական դրույթների վրա:

- -Սոցիալական մանկավարժության բնագավառում ինքնուրույն ձեռք բերել գիտելիքներ՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաները:

- -Ընդհանրացնել ստացված փորձարարական նյութը:

- -Բազմաբնույթ ձևերով ներկայացնել ստացված արդյունքները:

- -Կազմակերպել սոցիալ-մանկավարժական հետազոտություններ:

- -Փորձնական ճանապարհով կատարել սոցիալ-մանկավարժական դիագնոստիկա և համապատասխան սոցիալ-մանկավարժական վերականգնողական, շտկողական աշխատանքներ:

-Մասնագիտական կողմնորոշիչ աշխատանքում սոցիալական մանկավարժի գործունեության վերլուծությանն ու նրա արդյունավետությանը :

-Սոցիալական մանկավարժի աշխատանքի մեթոդներին և բովանդակությանը մասնագիտական կողմնորոշման վերաբերյալ:

	<p>-Կրթական հաստատությունում մասնագիտական կողմնորոշիչ աշխատանքի ուղղությամբ սոցիալական մանկավարժի գործունեության կազմակերպմանը:</p> <p>-Մասնագիտական կողմնորոշիչ աշխատանքում սոցիալական մանկավարժի գործունեության արդյունավետության գնահատմանը:</p>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Մասնագիտական կողմնորոշման խնդիրները: 2. Սոցիալական մանկավարժը մասնագիտական կողմնորոշման համակարգում: 3. Մասնագիտական կողմնորոշման համակարգը^ա զարգացած 4. Երկրներում: 5. Մասնագիտական կողմնորոշման համակարգը հանրակրթական դպրոցում: 6. Մասնագիտական կողմնորոշման ուղղությամբ սոցիալական մանկավարժի կողմից իրականացվող ծառայությունների նպատակը, խնդիրները, սկզբունքները: 7. Մասնագիտական կողմնորոշման ուղղությամբ սոցիալական մանկավարժի կողմից իրականացվող գործառույթները: 8. Անձի գործոնի դերը մասնագիտական կողմնորոշիչ աշխատանքում: 9. Մասնագիտական կողմնորոշիչ աշխատանքում ընդունակությունների դերը: 10. Մասնագիտական կողմնորոշիչ աշխատանքում դրդապատճառների դերը: 11. Մասնագիտությունների տիպերը՝ ըստ Կլիմովի: <ol style="list-style-type: none"> a. Մասնագիտությունների դասակարգումը՝ ըստ բովանդակության: 12. Բարձր դասարանցիների մասնագիտական կողմնորոշման գործում սոցիալական մանկավարժի գործունեության նշանակությունը: <ol style="list-style-type: none"> a. Մասնագիտական կողմնորոշման խնդիրների լուծման մեջ սոցիալական մանկավարժի գործունեության հիմնական գործառույթները: <p>Սոցիալական մանկավարժի աշխատանքային գործունեության մեջ մասնագիտական կողմնորոշմանը նպաստող դասերի և վարժությունների օրինակներ:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. А. В. Мудрик. Социальная педагогика. М., 2000. 2. А. В. Мудрик. Введение в социальную педагогику. М., 1997. 3. Энциклопедия социальной работы. М., 1996. 4. Ю. В. Василькова, Т. А. Василькова. Социальная педагогика. М., 1994. 5. В. Г. Бочарова. Педагогика социальной работы, М., 1994. 6.Абрамова Г.С. Возрастная психология М., 1997. 7. Ахметжанова Г.В. Формирование мотивации школьников к педагогической профессии. Тольятти, 1997. 8. Вилюнас В.К. Психологические механизмы мотивации человека. М., 1990. 9. Захаров Н.Н. Профессиональная ориентация школьников. М., 1989. <p><i>Լրացուցիչ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ներառական կրթությունը Հայաստանում (հոդվածների ժողովածու), Եր., 2003:

	<p>2. Аксенова Л. И., Социальная педагогика в специальном образовании. -М., 2001.</p> <p>3. Актуальные проблемы социального воспитания. Пол Т.Ф.Ярникий, В.Г.Бочаровой, В.Е.Львова. -М.-Запорожье 1990.</p> <p>4. Басюк В.С, Модель организации службы социально-психологического сопровождения в условиях детского дома: теоретико-практический аспект. -М., 2001.</p> <p>5. Буданова Г.П., Организация детского отдыха.-М., 1995..</p> <p>6. Алмазов Б.Н., Психическая средовая дезадаптация несовершеннолетних. -Свердловск, 1996.</p>
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ – 170 Մոդելավորումը որպես գիտական հետազոտության մեթոդ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42	Դասախոսություն	18
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	24
	Ինքնուրույն	48		
	Ընդամենը	90		
Մտուցման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգաթղթ</u>			
Դասընթացի նպատակը	Ձևավորել հետազոտական մոդելների կառուցման կարողություններ:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք</p> <p>Գիտի.</p> <ul style="list-style-type: none"> • մոդելավորման, մոդելների տեսակների մասին, • իրական օբյեկտի հետազոտման մոդելների նշանակությունները: <p>Հմտություն</p> <p>Տիրապետում է.</p> <ul style="list-style-type: none"> • մոդելավորման գործընթացին, 			

	<ul style="list-style-type: none"> • գիտահետազոտական աշխատանքներում մոդելների կիրառմանը: Կարողություն Կարողանում է. • արժևորել մոդելավորման դերը օբյեկտի մասին նոր գիտելիքներ ձեռք բերելու գործում, • կառուցել հետազոտական մոդելներ, • ստանալ նոր գիտելիքներ մոդելավորման միջոցով:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Գիտահետազոտական աշխատանքի ընդհանուր մեթոդաբանությունը: «Մոդելավորում», «մոդել» հասկացությունները: Գիտահետազոտական աշխատանքի ընդհանուր մեթոդաբանությունը: «Մոդելավորում», «մոդել» եզրերը: Մոդելավորման նպատակը: Մոդելների նշանակությունը և գործառույթները:</p> <p>Պատմական ակնարկ մոդելավորման մեթոդի մասին: Մոդելավորումը Հին աշխարհում: Մոդելավորման զարգացումը կապված գիտատեխնիկական առաջընթացի հետ: Մոդելավորումը մեր օրերում:</p> <p>Մոդելավորման մեթոդաբանական հիմքը: Փիլիսոփայությունը որպես մոդելավորման մեթոդաբանական հիմք: Փիլիսոփայական ուղղությունները և մոդելավորումը:</p> <p>Մոդելների դասակարգումը և մոդելավորման տեսակները: Մոդելներն ըստ օբյեկտի, ժամանակի, համակարգի կարգավիճակի, օբյեկտի մոդելավորման անհրաժեշտության աստիճանի, իրականցման: Առարկայական, անալոգային, նշանային, մտածական /մտային-ակնառու պատկերում/, փորձարարական մոդելավորումներ:</p> <p>Մոդելավորումը և համակարգային մոտեցումը: «Համակարգային մոտեցում» հասկացությունը: Համակարգային մոտեցման սկզբունքները: Մոդելավորումը համակարգային մոտեցմամբ:</p> <p>Մոդելավորման կապը մյուս գիտաճանաչողական մեթոդների հետ: Սոցիալ-մանկավարժական հետազոտությունների մեթոդաբանությունը: Գիտաճանաչողության սկզբունքներն ու մոտեցումները: Էմպիրիկ, տեսական գիտաճանաչողական մեթոդները: Մոդելավորումը տեխնոլոգիական շրջափուլում:</p>

	<p>Մոդելավորում և նախագծում: Մոդելավորման գործընթացի տարրերը:</p> <p>Մոդելավորողը որպես օբյեկտի ճանաչման սուբյեկտ: Ինտուիցիան և ճանաչողական գործընթացը: Մոդելավորողի կառուցողական, ակադեմիական, ստեղծագործական կարողությունները:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Глинский Г.А. Моделирование как метод научного исследования. М., 1965 2. Сафронова, В.М. Прогнозирование, проектирование и моделирование в социальной работе: Учебное пособие для студентов учреждений высшего профессионального образования / В.М. Сафронова. - М.: ИЦ Академия, 2011. - 240 с. 3. Кочергин А. И., Методы и формы научного познания, М., 1990 4. Математическое моделирование систем связи :

	<p>учебное пособие / К. К. Васильев, М. Н. Служивый. – Ульяновск : УлГТУ, 2008. – 170 с.</p> <p>5. Новик И.Б., О моделировании сложных систем, М., 1965</p> <p>6. Новик И.Б., Моделирование как метод научного исследования, М., 1965</p> <p>7. Уемов А. И. Логические основы метода моделирования. М., 1971</p> <p>8. www.google.ru</p> <p>Ըրաճոցիչ`</p> <p>1. Боев В. Д., Сыпченко Р. П. Компьютерное моделирование. ИНТУИТ.РУ, 2010. 349 с.</p> <p>2. Булавин Л. А., Выгорницкий Н. В., Лебовка Н. И. Компьютерное моделирование физических систем. Долгопрудный: Издательский Дом "Интеллект", 2011. 352 с.</p> <p>3. Бусленко Н. П. Моделирование сложных систем. М.: Наука, 1968. 356 с.</p> <p>4. Дворецкий С. И., Муромцев Ю. Л., Погонин В. А. Моделирование систем. М.: Изд. центр "Академия", 2009. 320 с.</p> <p>6. Паничев В. В., Соловьев Н. А. Компьютерное моделирование: учеб. пособие. Оренбург: ГОУ ОГУ, 2008. 130 с.</p> <p>7. Рубанов В. Г., Филатов А. Г. Моделирование систем: учеб. пособие. Белгород: Изд-во БГТУ, 2006. 349 с.</p> <p>8. Самарский А. А., Михайлов А. П. Математическое моделирование: Идеи. Методы. Примеры. М.: Физматлит, 2001. 320 с.</p> <p>9. Советов Б. Я., Яковлев С. А. Моделирование систем: учебник для вузов. М.: Высш. шк., 2001. 343 с.</p>
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ – 173 Սոցիալ-մանկավարժական հետազոտման մեթոդների պրակտիկում			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	10

			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	24
			Գործնական աշխատանք	22
	Ինքնուրույն	64		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	<i>Քննություն</i> , ընթացիկ քննություն, ստուգաբա			
Դասընթացի նպատակը	<p>✓ ձևավորել երիտասարդ մասնագետի պատկերացումն սոցիալ-մանկավարժական հետազոտման աշխարհայացք արժեքային հիմքերը, մեթոդոլոգիայի որոնման, հետազո մեթոդների, համալիր կիրառման և դրանց գույժ տարբերակները,</p> <p>✓ օգնել երիտասարդ մասնագետին գիտա ժամանակակից կրթական և դաստիարակչական իրավ վերլուծելու հաջողությունները և թերությունները, բացահա թաքնված ուժերը, ռազմավարական կողմնորոշի տիրապետելու սոցիալ-մանկավարժահոգեբան հետազոտական աշխատանքների կազմակերպման և վ մեթոդիկային:</p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p><i>Իմանա.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • կրթական ոլորտում հետազոտման հիմնական ակ խնդիրները, • կրթական հաստատություններում փորձարար որոնողական, հետազոտման գործառույթների վերափ իրական նախագծերը, • մանկավարժական հետազոտման ժամանակակից խնդիրների մեթոդոլոգիան, մեթոդները, մեթոդիկաները <p><i>Հմտություն</i></p> <p><i>Տիրապետի.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • մեթոդոլոգիական վերլուծության և սինթ հմտություններին, նորագույն տեխնոլոգիաներին, • վերափոխման ավանդական և նոր մոտեցո համադրման տարբերակներին, սեփական որոնումնե բարեփոխումների արդյունքների ռեֆլեկսիայի և մեկնար կարողությանը, • հոգեբանամանկավարժական հետազո 			

	<p>համալիր(սոցիալական, վալեոլոգիական, հոգեբանական, մանկավարժական) գործառույթների համակարգման մեթոդներին:</p> <p><i>Կարողունակություն</i> <i>Կարողանա.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • տեսնել և որոշել խնդիրը, ուսումնասիրել առաջադեպեր, ախտորոշել կրթության խնդիրները և դրանց լուծելու զգալի մակարդակը , • որոնողական հիմնական կարգերում՝ կողմնորոշակարգերում, կրթական բոլոր ոլորտների զարգացման հեռանկարներում, • գիտակցել կրթության ոլորտում ժամանակակից սոցիալական իրավիճակը, վերլուծել հաջողությունները և թերությունները, բացահայտել և տեսնել ռազմավարական կողմնորոշիչները,
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Մանկավարժական հետազոտման ժամանակակից խնդիրների բնութագիրը</p> <p>Թեմա 2. Մեթոդոլոգիա, մեթոդ, հետազոտման մեթոդիկ հասկացությունների էությունը</p> <p>Թեմա 3. Հետազոտության տեսական կիրառական ծրագիր</p> <p>Թեմա 4. Սոցիալ-մանկավարժական ախտորոշման մեթոդների համակարգը և դրանց բնութագիրը,</p> <p>Թեմա 5. Սոցիոմետրիկ մեթոդներ:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,

	<ul style="list-style-type: none"> ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Циулина, М.В. Методология психолого-педагогических иссл: учебное пособие 2015., 2. Шакурова М.В. Методика и технологии работы социального педагога: лабораторный практикум. – Воронеж: , 2002. <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Богомолова Н.Н. Фоломеева Т.В. Фокус-группы как метод социально-психологического исследования. Учебное пособие. М.: 1997, 2. Загвязинский В. И., Атаханов Р. Методология и методы психолого-педагогического исследования: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений. 2-е изд., стер. — М.: Издательский центр «Академия», 2005

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ – 210 Մանկավարժական վալեոլոգիա			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	10
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	18
	Ինքնուրույն	32		
Ընդամենը	60			
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <u>ստուգարք</u>			
Դասընթացի նպատակը	Նպատակն է առողջության պահպանման, մոդելավորման, առողջ ապրելակերպի հասնելու օրենքների ուսումնասիրության և սոցիալ-մանկավարժական աշխատանքներ իրականացնելու կարողությունների ձևավորումը:			

<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p><i>Կիմանա.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Առողջության պահպանման և խթանման պայմանները: <p><i>Կկարողնա.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Օգտագործել մարդու կենսագործունեության ժառանգած մեխանիզմները և պաշարները, Ձևավորել օրգանիզմի հարմարվողականության բարձր մակարդակ ներքին և արտաքին միջավայրի պայմաններին: <p><i>Կտիրապետի.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Վալեոլոգիական մշակույթին:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Սոցիալ-մանկավարժական վալեոլոգիայի էությունը: Վալեոլոգիայի ծագումը, նպատակը, օբյեկտը, առարկան խնդիրները:</p> <p>Թեմա 2. Սոցիալ-մանկավարժական վալեոլոգիայի հիմնական հասկացությունները. վալեոլոգիական կրթություն, վալեոլոգիական ուսուցում, վալեոլոգիական դաստիարակություն, վալեոլոգիական գիտելիքներ, վալեոլոգիական կանխարգելում /պրոֆիլակտիկա/:</p> <p>Թեմա 3 Սոցիալ-մանկավարժական վալեոլոգիայի մեթոդները:</p> <p>Թեմա 4. Սոցիալ-մանկավարժական վալեոլոգիական դաստիարակություն:</p> <p>Թեմա 5. Վալեոլոգիական մշակույթի ձևավորումը:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝

	<p>առավելագույնը գումարային 40 միավոր,</p> <ul style="list-style-type: none"> ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
Գրականություն	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ананьев В. А., Давиденко Д. Н., Петленко В. П., Этюды валеологии. Под общ. ред. проф. Д.Н.Давиденко. СПб.: БПА, 2001, с. 211. Апанасенко Г. Л., Попова А. А., Медицинская валеология. Киев: Здоровья, 1998, с.242. Брехман И. И., Введение в валеологию - науку о здоровье. - Л.: Наука, 1987 2. Вайнер, Эдуард Наумович, and Елена Владимировна Волынская. "Валеология." (2012). 3. Дыхан Л. Б., Кукушин В. С., Трушкин А. Г. Педагогическая валеология. – 2005. 4. Мархоцкий Я. Л. Валеология. – 2010. 5. Тюмасева З. И. Валеология и образование. – 1999. 6. Тюмасева З. И. Валеология и образование: проблемы и решения //Челябинск: Изд-во ЧГПУ. – 1999. 7. Поп-наука: валеология //Медицинская газета, 1999, 7, № 1. 8. http://journal.valeo.sfedu.ru/, 2000, N 2. 9. http://journal.valeo.sfedu.ru/, 2000, N 1.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ – 211 Մանկավարժական ակմեաբանություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	10
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	18
	Ինքնուրույն	32		
Ընդամենը	60			

Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, <i>ստուգարք</i>
Դասընթացի նպատակը	Նպատակն է իմաստավորել մասնագիտական «ակմեին» հասնելու կարևորությունը մասնագիտական գործունեության կատարելագործման գործում:
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p><i>Կիմանա.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> «Ակմեին» հասնելու օբյեկտիվ և սուբյեկտիվ գործոնները: <p>Կկարողանա.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ուրվագծել մասնագիտական աճի ճանապարհային քարտեզը: <p><i>Կտիրապետի.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Մասնագիտական ակմեագրամայի մոդելավորմանը:
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Սոցիալ-մանկավարժական ակմեաբանության էությունը:</p> <p>Թեմա 2. «Ակմեին» հասնելու օբյեկտիվ և սուբյեկտիվ գործոնները:</p> <p>Թեմա 3. Սոցիալական մանկավարժի ակմեաբանական կոմպետենտությունը:</p> <p>Թեմա 4. Սոցիալական մանկավարժի մասնագիտական զարգացման փուլերը:</p> <p>Թեմա 5. Սոցիալական մանկավարժի ակմեագրաման:</p>
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝

<p>Գրականություն</p>	<p>արավելլագույնը գումարային 100 միավոր:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алексеева Т. Э. Мотивация профессионально-педагогической деятельности педагога-акмеологический подход //Вестник ТвГУ. Серия: Педагогика и психология.— 2009.—Режим доступа: http://eprints.tversu.ru/738/1/алексеева.pdf. – 2009. 2. Дугарова Т. Ц. Педагогическая акмеология. – 2021. 3. Дудина М. Н. Педагогическая акмеология: теория и практика реверсивного обучения //Акмеология профессионального образования. – 2019. – С. 25-29. 4. Жигулин А. А. Акмеологический потенциал педагога как основа его профессионального самоопределения //Известия Пензенского государственного педагогического университета им. ВГ Белинского. – 2012. – №. 28. – С. 1223-1225. 5. Саксонова Л. П. Педагогическая акмеология: проблемы и перспективы развития //Акмеология. – 2005. – №. 2. – С. 6-10. 6. Синякова М. Г., Сыманюк Э. Э., Фоменко С. Л. Педагогическая акмеология. – 2014. 7. Скуднова Т. Д. Акмеологический подход в психолого-педагогическом образовании //Вестник Адыгейского государственного университета. Серия 3: Педагогика и психология. – 2012. – №. 1. – С. 130-134. 8. Слостенин В. А. Профессионализм педагога: акмеологический подход //Сибирский педагогический журнал. – 2006. – №. 4. – С. 13-23. 9. Чапаев Н. К. Педагогическая акмеология: вопросы идентификации 1 //Право и образование. – 2009. – №. 10. – С. 14-27. 10. Шмелева Е. А. Акмеология в профессиональной подготовке учителя к педагогическим инновациям //Высшее образование сегодня. – 2010. – №. 6. – С. 37-
-----------------------------	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Ուսումնական պրակտիկա
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ 3 կրեդիտ 3 կրեդիտ
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ, 2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ, 3-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ
Ստուգման ձևը	
Նպատակը	<ol style="list-style-type: none"> 1. ծանոթանալ հաստատության կառուցվածքին, գործառույթներին, սոցիալական մանկավարժի աշխատանքային գործառույթներին և փաստաթղթերին: 2. ձևավորել ուսանողների մոտ սոցիալ-հոգեբանական աշխատանքի կարևոր գործնական հմտություններ, 3. ձևավորել ուսանողների մոտ հատուկ հոգեբանական հետազոտական հմտություններ 4. նպաստել ուսանողի մասնագիտական գործունեության ակտիվացմանը, ձեռք բերել մասնագիտական հմտություններ, կարողություններ, 5. ձևավորել համակարգված մոտեցում մասնագիտության և մանկավարժական գործունեության նկատմամբ
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Պրակտիկան ամփոփվում է գրավոր հաշվետվությամբ: Պրակտիկայի հաշվետու փաստաթուղթը համարվում է «Հաշվետվությունը», որտեղ և արտացոլվում է ուսանողի կողմից իրականացված հոգեբանամանկավարժական աշխատանքները, դիտարկումների արդյունքները:

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Արտադրական պրակտիկա
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	6-ական կրեդիտ
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 7-րդ կիսամյակ 4-րդ տարի, 8-րդ կիսամյակ
Ստուգման ձևը	
Նպատակը	Մասնագիտական ` <ul style="list-style-type: none"> <li>• գործնական ճանապարհով ձևավորել իրատեսական վերաբերմունք մասնագիտության նկատմամբ,</li> <li>• աջակցել մասնագիտական հմտությունների ձևավորմանը:</li> <li>• Ուսումնամեթոդական ` • բացահայտել մասնագիտական գործունեություն իրականացնելու պատրաստականության աստիճանը, • նպաստել ուսանողների կողմից մասնագիտական գործունեության վերլուծական հմտությունների ձևավորմանը:

	<p>Դաստիարակչական՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • խթանել հետաքրքրություն մասնագիտական գործունեության նկատմամբ, • նպաստել ուսանողի մասնագիտական գործունեության ակտիվացմանը, ուսանողների անձնային և մասնագիտական որակների զարգացմանը, • ձևավորել անձնային ուղղվածություն և դիրքորոշում մասնագիտական գործունեության նկատմամբ, • ձևավորել ինքնագնահատման, ինքնակրթության և ինքնակատարելագործման կարողություններ: <p>Ճանաչողական՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • ստանալ ընդհանուր տեղեկություն հաստատության վերաբերյալ, • ծանոթանալ հաստատության կառուցվածքին, գործառույթներին: <p>Փորձարարական՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • նպաստել մասնագիտական խնդիրների լուծման ստեղծագործական մոտեցման զարգացմանը, զարգացնել տեսական և գործնական գործունեության մոդելավորման և իրականացման ունակությունները:
--	--

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Գնահատման բաղադրիչները		
	Հասկացվող միավորը	Գնահատում	
	1. Հաճախելիություն	0 - 10	
	2. Մասնագիտական իմացություն	0 - 20	
	3 Կիրառած գործիքակազմ <ul style="list-style-type: none"> • Մեթոդական գործիքակազմի ընտրության և կիրառման կարողություն • Սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաների, մեթոդիկաների կիրառման հմտություն 	0 - 10	
		0 - 10	
	4. Մանկավարժական աշխատանք <ul style="list-style-type: none"> • Մանկավարժական աշխատանքի կազմակերպման հմտություններ • Մանկավարժական ինքնիրացման կարողություն • Մանկավարժական մշակույթ 	0 - 5	
		0 - 5	
		0 - 5	
	5. Հոգեբանախորհրդատվական աշխատանք <ul style="list-style-type: none"> • հոգեբանական հետազոտություն կատարելու, հոգեբանական բնութագրի կազմման կարողություն • սեմինարների, հոգեշտկողական աշխատանքների կազմակերպման կարողություն • հետազոտության արդյունքների վերլուծության և մեկնաբանման կարողություն 	0 - 5	
0 - 5			
0 - 5			
Պաշտպանություն	0 - 20		
Ընդհանուր միավորը	100		

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Կուրսային աշխատանք																																								
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2-ական կրեդիտ																																								
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 5-րդ կիսամյակ, 3-րդ տարի, 6-րդ կիսամյակ																																								
Ստուգման ձևը																																									
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="603 533 655 618">h/h</th> <th data-bbox="655 533 1257 618">Գնահատման բաղադրիչները</th> <th data-bbox="1257 533 1465 618">Հատկացվող միավորները</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="603 618 655 669">1</td> <td data-bbox="655 618 1257 669">Կուրսային աշխատանքի ձևակերպում (0-50)</td> <td data-bbox="1257 618 1465 669"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 669 655 819">1.1.</td> <td data-bbox="655 669 1257 819">Կուրսային աշխատանքի կատարման ինքնուրույնությունը, ուսանողի կատարած դատողությունների, եզրակացությունների հիմնավորումը և փաստարկումը</td> <td data-bbox="1257 669 1465 819">0-10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 819 655 929">1.2.</td> <td data-bbox="655 819 1257 929">Աշխատանքի թեմային վերաբերող տեսական և գործնական նյութերի օգտագործման և մշակման մակարդակը</td> <td data-bbox="1257 819 1465 929">0-10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 929 655 1079">1.3.</td> <td data-bbox="655 929 1257 1079">Ուսանողի կողմից գրականության և այլ փաստական նյութերի կիրառությունը և կիրառման հմտությունը</td> <td data-bbox="1257 929 1465 1079">0-10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 1079 655 1167">1.4.</td> <td data-bbox="655 1079 1257 1167">Կուրսային աշխատանքի բովանդակության համապատասխանությունը թեմային</td> <td data-bbox="1257 1079 1465 1167">0-10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 1167 655 1276">1.5.</td> <td data-bbox="655 1167 1257 1276">Կուրսային աշխատանքի ձևակերպման համապատասխանությունը սույն կարգի VII բաժնում նշված չափանիշներին</td> <td data-bbox="1257 1167 1465 1276">0-10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 1276 655 1328">2.</td> <td data-bbox="655 1276 1257 1328">Պաշտպանություն (0-50 միավոր)</td> <td data-bbox="1257 1276 1465 1328"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 1328 655 1379">2.1.</td> <td data-bbox="655 1328 1257 1379">Ղեկավարի կարծիքը</td> <td data-bbox="1257 1328 1465 1379">0-10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 1379 655 1453">2.2.</td> <td data-bbox="655 1379 1257 1453">Աշխատանքի բովանդակության ներկայացման կարողությունը</td> <td data-bbox="1257 1379 1465 1453">0-10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 1453 655 1563">2.3.</td> <td data-bbox="655 1453 1257 1563">Ուսանողի կողմից սեփական տեսակետը Պաշտպանելու կարողությունը</td> <td data-bbox="1257 1453 1465 1563">0-10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 1563 655 1785">2.4.</td> <td data-bbox="655 1563 1257 1785">Ուսանողի կողմից աշխատանքը ներկայացնելու հմտությունը և միջոցների կիրառությունը (գրաֆիկներ, ցուցադրական միջոցներ, սլայդներ և այլն)</td> <td data-bbox="1257 1563 1465 1785">0-10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 1785 655 1818">2.5.</td> <td data-bbox="655 1785 1257 1818">Ուսանողի խոսքի կուլտուրան</td> <td data-bbox="1257 1785 1465 1818">0-10</td> </tr> </tbody> </table>		h/h	Գնահատման բաղադրիչները	Հատկացվող միավորները	1	Կուրսային աշխատանքի ձևակերպում (0-50)		1.1.	Կուրսային աշխատանքի կատարման ինքնուրույնությունը, ուսանողի կատարած դատողությունների, եզրակացությունների հիմնավորումը և փաստարկումը	0-10	1.2.	Աշխատանքի թեմային վերաբերող տեսական և գործնական նյութերի օգտագործման և մշակման մակարդակը	0-10	1.3.	Ուսանողի կողմից գրականության և այլ փաստական նյութերի կիրառությունը և կիրառման հմտությունը	0-10	1.4.	Կուրսային աշխատանքի բովանդակության համապատասխանությունը թեմային	0-10	1.5.	Կուրսային աշխատանքի ձևակերպման համապատասխանությունը սույն կարգի VII բաժնում նշված չափանիշներին	0-10	2.	Պաշտպանություն (0-50 միավոր)		2.1.	Ղեկավարի կարծիքը	0-10	2.2.	Աշխատանքի բովանդակության ներկայացման կարողությունը	0-10	2.3.	Ուսանողի կողմից սեփական տեսակետը Պաշտպանելու կարողությունը	0-10	2.4.	Ուսանողի կողմից աշխատանքը ներկայացնելու հմտությունը և միջոցների կիրառությունը (գրաֆիկներ, ցուցադրական միջոցներ, սլայդներ և այլն)	0-10	2.5.	Ուսանողի խոսքի կուլտուրան	0-10
h/h	Գնահատման բաղադրիչները	Հատկացվող միավորները																																							
1	Կուրսային աշխատանքի ձևակերպում (0-50)																																								
1.1.	Կուրսային աշխատանքի կատարման ինքնուրույնությունը, ուսանողի կատարած դատողությունների, եզրակացությունների հիմնավորումը և փաստարկումը	0-10																																							
1.2.	Աշխատանքի թեմային վերաբերող տեսական և գործնական նյութերի օգտագործման և մշակման մակարդակը	0-10																																							
1.3.	Ուսանողի կողմից գրականության և այլ փաստական նյութերի կիրառությունը և կիրառման հմտությունը	0-10																																							
1.4.	Կուրսային աշխատանքի բովանդակության համապատասխանությունը թեմային	0-10																																							
1.5.	Կուրսային աշխատանքի ձևակերպման համապատասխանությունը սույն կարգի VII բաժնում նշված չափանիշներին	0-10																																							
2.	Պաշտպանություն (0-50 միավոր)																																								
2.1.	Ղեկավարի կարծիքը	0-10																																							
2.2.	Աշխատանքի բովանդակության ներկայացման կարողությունը	0-10																																							
2.3.	Ուսանողի կողմից սեփական տեսակետը Պաշտպանելու կարողությունը	0-10																																							
2.4.	Ուսանողի կողմից աշխատանքը ներկայացնելու հմտությունը և միջոցների կիրառությունը (գրաֆիկներ, ցուցադրական միջոցներ, սլայդներ և այլն)	0-10																																							
2.5.	Ուսանողի խոսքի կուլտուրան	0-10																																							

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Ավարտական աշխատանք		
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2+5 կրեդիտ		
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 7-րդ, 8-րդ կիսամյակ		
Ստուգման ձևը			
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Գնահատականը ըստ 5 բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ 100 բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ ECTS համակարգի
	«Գերազանց» (5)	96-100	A+
	«Գերազանց» (5)	91-95	A
	«Գերազանց» (5)	86-90	A-
	«Լավ» (4)	81-85	B+
	«Լավ» (4)	76-80	B
	«Լավ» (4)	71-75	B-
	«Բավարար» (3)	67-70	C+
	«Բավարար» (3)	62-66	C
	«Բավարար» (3)	58-61	C-
	«Անբավարար»	0-57	D
	«Ստուգված»	58-100	S
	«Չստուգված»	0-57	U